

ΕΚΘΕΣΗ
ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ
ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑΣ
2015

ΟΡΑΜΑ

Να είμαστε ηγέτιδα εταιρεία στον τομέα της διύλισης πετρελαίου και εμπορίας των παραγόμενων προϊόντων του στην Ελλάδα και στην ευρύτερη περιοχή.

ΕΤΑΙΡΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ

Να ασκούμε την επιχειρηματική μας δραστηριότητα με τρόπο που να ενδυναμώνει την αξία της εταιρείας απέναντι σε όσους ενδιαφέρονται για τη δράση της -μετόχους, ανθρώπινο δυναμικό, πελάτες, προμηθευτές και συνεργάτες καθώς και την τοπική και ευρύτερη κοινωνία- εφαρμόζοντας τεχνολογικές και εμπορικές καινοτομίες.

Να εξυπηρετούμε αποτελεσματικά και υπεύθυνα τις ανάγκες των πελατών μας διευρύνοντας ταυτόχρονα το μερίδιό μας στην εσωτερική αγορά.

Να λειτουργούμε με αξιοπιστία, ταχύτητα και ευελιξία στη συνεργασία μας με το προσωπικό, τους πελάτες, τους προμηθευτές και την κοινωνία γενικότερα, με πρακτικές που χαρακτηρίζονται τόσο από ευθύνη και ακεραιότητα, όσο και από σεβασμό προς τον άνθρωπο και το περιβάλλον.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Μεγιστοποίηση του περιθωρίου κέρδους σε όλες τις εταιρείες του Ομίλου και της οικονομικής απόδοσης συνολικά.

Μεγιστοποίηση και βελτιστοποίηση των πωλήσεων διαθέτοντας αποτελεσματικά τα προϊόντα μας, εκμεταλλευόμενοι τις ευκαιρίες και στις τρεις διαθέσιμες αγορές (εσωτερική, αεροπορίας/ναυτιλίας και εξαγωγών), ώστε να επιτυγχάνεται η καλύτερη δυνατή κερδοφορία.

Επίτευξη του υψηλότερου δυνατού επιπέδου Υγιεινής και Ασφάλειας, Προστασίας του Περιβάλλοντος και Ποιότητας με εφαρμογή τεχνολογικών, λειτουργικών και οργανωτικών προσαρμογών και καινοτομιών.

ΟΙ ΑΞΙΕΣ ΜΑΣ

1

Ακεραιότητα

- Σεβασμός προς τους νόμους και τους κανονισμούς.
- Ηθικές επιχειρηματικές πρακτικές και εφαρμογή των αρχών της εταιρικής διακυβέρνησης.
- Ειλικρινής και ανοικτή επικοινωνία.
- Αξιοπιστία και αξιοπρέπεια στις πάσης φύσεως επιχειρηματικές σχέσεις.

2

Αποτελεσματικότητα

- Επίτευξη στόχων.
- Δημιουργία αξίας για τους μετόχους και την κοινωνία.
- Εξυπηρέτηση των αναγκών των πελατών μας.
- Παροχή ενός ασφαλούς, ευχάριστου και ανταποδοτικού περιβάλλοντος εργασίας.
- Συνεχής βελτίωση με προαγωγή της γνώσης και υιοθέτηση τεχνολογικών και άλλων καινοτομιών.

3

Κοινωνική Υπευθυνότητα

- Σεβασμός προς όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.
- Σεβασμός στο περιβάλλον και δέσμευση για βιώσιμη ανάπτυξη.
- Προτεραιότητα στην Υγιεινή και Ασφάλεια.
- Επιδίωξη να είναι οι εταιρείες του Ομίλου ενεργοί και υπεύθυνοι εταιρικοί πολίτες, που σέβονται τις τοπικές κοινότητες και την κοινωνία στο σύνολό της.

ΟΙ ΑΡΧΕΣ ΜΑΣ

Υπευθυνότητα για τους εργαζόμενους μας
Αναγνωρίζουμε την αξία των εργαζομένων μας και υποστηρίζουμε την ανάπτυξή τους προσφέροντας ταυτόχρονα ανταγωνιστικούς όρους απασχόλησης, μέσα σε ένα εργασιακό περιβάλλον αμοιβαίας εμπιστοσύνης και σεβασμού. Σεβόμαστε το ανθρώπινο και τα εργασιακά δικαιώματα και έχουμε ως πρώτη προτεραιότητα την εξασφάλιση της υγιεινής και της ασφάλειας στους χώρους εργασίας.

Υπευθυνότητα για το περιβάλλον
Αναγνωρίζουμε την αξία του περιβάλλοντος και την αναγκαιότητα για βιώσιμη ανάπτυξη και δεσμευόμαστε στην εφαρμογή αποτελεσματικών επιχειρηματικών πρακτικών για την προστασία του.

Διαφάνεια
Λειτουργούμε επαγγελματικά και υπεύθυνα εφαρμόζοντας αυστηρά τις αρχές της επιχειρηματικής ηθικής και της εταιρικής διακυβέρνησης.

Έκθεση Εταιρικής Υπευθυνότητας 2015

44 ΧΡΟΝΙΑ ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ

Σημαντικοί Σταθμοί στην Εξέλιξη του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ

1972

Έναρξη λειτουργίας του διυλιστηρίου, το οποίο διαθέτει μονάδα διύλισης αργού πετρελαίου, μονάδα παραγωγής βασικών λιπαντικών και προβλήτα.

1978

Κατασκευή Μονάδας Καταλυτικής Αναμόρφωσης για παραγωγή βενζινών.

1984

Κατασκευή μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, που χρησιμοποιεί ως πρώτη ύλη αέριο καύσιμο.

1996

Αγορά του 50% των μετοχών της εταιρείας από την Saudi Arabian Oil Company (Saudi Aramco).

Μεταφορά των διοικητικών υπηρεσιών σε σύγχρονο συγκρότημα γραφείων στο Μαρούσι.

2001

Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας με δημόσια εγγραφή και έναρξη διαπραγμάτευσης των μετοχών στην κύρια αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Αναβάθμιση της μονάδας κενού των λιπαντικών.

2004

Έναρξη λειτουργίας του Σταθμού Φόρτωσης Βυτιοφόρων Οχημάτων στο διυλιστήριο.

2005

Έναρξη λειτουργίας της μονάδας Υδρογονοδιάσπασης (Hydrocracker), που δίνει τη δυνατότητα παραγωγής καθαρών καυσίμων, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Ευρωπαϊκής Ένωσης του 2005 και του 2009.

Απόκτηση του ποσοστού που κατείχε η Saudi Aramco στην εταιρεία.

2007

Εγγραφή της εταιρείας στο Ελληνικό Μητρώο του Κοινωνικού Συστήματος Οικολογικής Διαχείρισης και Ελέγχου EMAS (Eco Management Audit Scheme) και έκδοση της πρώτης ετήσιας Περιβαλλοντικής Δήλωσης, σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό EMAS ER 761/2001.

2009

Αύξηση της συμμετοχής στην εταιρεία OFC ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΥΣΙΜΟΥ Α.Ε. από 28,0% σε 92,06%.

Είσοδος στην εμπορία φυσικού αερίου σε συνεργασία με τη ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε.

2011

Ολοκλήρωση της κατασκευής του 5^{ου} αεριοστρόβιλου στο συγκρότημα συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και ατμού του διυλιστηρίου, του οποίου η συνολική ισχύς φτάνει τα 85MW.

Ολοκλήρωση κατασκευής της μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της ΚΟΡΙΝΘΟΣ POWER Α.Ε. που βρίσκεται εντός των εγκαταστάσεων του διυλιστηρίου της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ.

2015

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ επιτυγχάνει για όγδοη συνεχή χρονιά ρεκόρ πωλήσεων και παραγωγής καυσίμων (12,8 και 11,7 εκατ. MT αντίστοιχα).

1975

Κατασκευάζεται το Συγκρότημα Ατμοσφαιρικής Απόσταξης, δυναμικότητας 100.000 βαρ./ημέρα. Κατασκευάζονται δεξαμενές χωρητικότητας 1,5 εκατ. m³.

1980

Εγκατάσταση Μονάδας Καταλυτικής Πυρόλυσης (επεξεργασία μαζούτ σε προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας).

1993

Πιστοποίηση Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας κατά ISO 9002, για όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων της εταιρείας.

2000

Κατασκευή νέων μονάδων και μετατροπή του Αναμορφωτή Νάφθας σε μονάδα συνεχούς αναγέννησης 103 οκτανίων για την παραγωγή καυσίμων σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Ε.Ε.

Νέος θάλαμος Ελέγχου και εγκατάσταση Συστήματος Καταμεμημένου Ελέγχου.

Πιστοποίηση του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης κατά ISO 14001:1996.

2002

Εξαγορά του 100% της εταιρείας εμπορίας πετρελαιοειδών AVIN OIL.

2006

Πιστοποίηση του Χημείου του διυλιστηρίου κατά ISO 17025:2005.

2008

Πιστοποίηση του Συστήματος Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας κατά OHSAS 18001:2007.

2010

Έναρξη λειτουργίας της νέας Μονάδας Απόσταξης Αργού, με ικανότητα διύλισης 60.000 βαρελιών αργού/ημέρα.

Λειτουργία δύο νέων μονάδων Ανάκτησης Θείου, συνολικής δυναμικότητας παραγωγής 170 MT Θείου/ημέρα.

Ολοκλήρωση της εξαγοράς των εταιρειών SHELL HELLAS Α.Ε. (μετονομάστηκε σε Coral Α.Ε.) και SHELL GAS Α.Ε.Β.Ε.Υ. (μετονομάστηκε σε Coral GAS Α.Ε.Β.Ε.Υ.), καθώς και της απόκτησης του 49% της εμπορίας αεροπορικών καυσίμων.

2014

Εξαγορά του 100% της εταιρείας πετρελαιοειδών CYCLON Α.Β.Ε.Ε.

Επαναπιστοποίηση του Ενιαιού Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας σύμφωνα με το πρότυπο ISO 9001:2008, του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης κατά ISO 14001:2004 και του Συστήματος Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας σύμφωνα με το OHSAS 18001:2007.

ΜΗΝΥΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Το 2015 υπήρξε για τον Όμιλο ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ μία εξαιρετική χρονιά από πλευράς επίτευξης οικονομικών αποτελεσμάτων. Μετά από μία σειρά δύσκολων ετών, η αγορά προχώρησε σε διόρθωση και, παρά την αρνητική επίπτωση από την αποτίμηση αποθεμάτων λόγω της υποχώρησης των διεθνών τιμών του αργού, οι συνθήκες ξαναέγιναν ευνοϊκές για τον κλάδο δίνοντας καλά περιθώρια διύλισης. Η εταιρεία μας, υλοποιώντας ένα αποτελεσματικό μίγμα στρατηγικών επιλογών και ακολουθώντας την παραδοσιακή της εξωστρέφεια, κατάφερε να εκμεταλλευτεί με τον καλύτερο τρόπο τις συγκυρίες. Και όλα αυτά, παρά τις ιδιαίτερα δύσκολες επιχειρηματικές συνθήκες στη χώρα μας, με την τραπεζική αργία και τους επιβαλλόμενους περιορισμούς στην κίνηση κεφαλαίων να πιέζουν ακόμα περισσότερο την αγορά και τους καταναλωτές.

Σε αυτό το πλαίσιο, εξακολουθούμε να λειτουργούμε καθημερινά, απερίσπαστοι και με γνώμονα τη συνεχή ανάπτυξη. Προτεραιότητά μας είναι η παροχή εξυπηρέτησης και στήριξης στους πελάτες, τους μετόχους, τους εργαζόμενους και όλους τους συμμετόχους μας. Για όλους τους παραπάνω διασφαλίζουμε υψηλή παραγωγικότητα, συνεχή ανάπτυξη και επίτευξη θετικού οικονομικού και κοινωνικού αντίκτυπου. Το 2015 σημειώσαμε για όγδοη συνεχή χρονιά, ιστορικά υψηλά στην παραγωγή και στις πωλήσεις και οι εξαγωγές μας έφτασαν το 76% των πωλήσεών μας. Η λειτουργική μας κερδοφορία διαμορφώθηκε στα 492 εκατ. ευρώ και τα καθαρά αποτελέσματα του Ομίλου έφτασαν τα 205 εκατ. ευρώ. Η συνολική αποτίμηση του κοινωνικού προϊόντος μας έφτασε τα 482,2 εκατ. ευρώ.

Στο επίκεντρο της επιχειρηματικής μας δραστηριότητας βρίσκεται η βιώσιμη ανάπτυξη. Αναπτύσσουμε διαρκώς νέα εκπαιδευτικά προγράμματα αλλά και σύγχρονες διαδικασίες διαχείρισης και εξέλιξης του ανθρώπινου δυναμικού μας, που αριθμούσε κατά μέσο όρο το 2015, 1.924 άτομα. Παράλληλα, στο κομμάτι της ασφάλειας, που αποτελεί για εμάς βασική προτεραιότητα, επενδύουμε για την ανάπτυξη ιδιαίτερης ευαισθησίας στα θέματα ασφάλειας και χτίζουμε διαρκώς την κουλτούρα του «Στόχου Μηδέν», του στόχου δηλαδή για μηδενικά ατυχήματα και επικίνδυνα περιστατικά σε όλες μας τις δραστηριότητες και ιδίως στη λειτουργία των εγκαταστάσεων.

Κάνουμε συνεχείς επενδύσεις για να μειώσουμε το περιβαλλοντικό μας αποτύπωμα, υιοθετώντας Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές, οι οποίες οδηγούν στη μείωση των εκπομπών μας αλλά και στην ενεργειακή εξοικονόμηση καθώς και στην αποτελεσματικότερη διαχείριση όλων των παραπροϊόντων ή αποβλήτων μας.

Παράλληλα, η υποστήριξη που παρέχουμε προς την κοινωνία παραμένει αναπόσπαστο κομμάτι της δράσης μας. Το 2015 διαθέσαμε 3,1 εκατ. ευρώ για διάφορες δράσεις στήριξης της ευρύτερης κοινωνίας, των ευπαθών ομάδων που πλήττονται ιδιαίτερα λόγω της κρίσης, αλλά και των τοπικών κοινωνιών κοντά στις εγκαταστάσεις μας.

Όλα τα παραπάνω περιγράφονται στην παρούσα δέκατη τέταρτη κατά σειρά «Έκθεση Εταιρικής Υπευθυνότητας 2015», στην οποία καταγράφονται αναλυτικά οι σχετικές δράσεις του Ομίλου μας. Και φέτος ακολουθήσαμε τις κατευθυντήριες γραμμές του Global Reporting Initiative υπό το πρότυπο G4, δίνοντας έμφαση στην ουσιαστικότητα των στοιχείων που παρουσιάζουμε, αλλά και στην αντικειμενική και διαφανή παρουσίαση των αποτελεσμάτων μας. Παράλληλα, η Έκθεση αυτή αποτελεί και την Αναφορά Προόδου μας με βάση τη δέσμευσή μας για δημοσιοποίηση στοιχείων, σύμφωνα με τις αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου των Ηνωμένων Εθνών, το οποίο προσυπογράφουμε και υποστηρίζουμε.

Με 44 χρόνια λειτουργίας στην Ελλάδα, παραμένουμε σταθεροί στην πορεία μας για υπεύθυνη επιχειρηματικότητα και εργαζόμαστε καθημερινά για να παράγουμε και να διανέμουμε οικονομική και κοινωνική αξία.

Περιεχόμενα

- i Όραμα, Σκοπός, Στρατηγικοί Στόχοι, Αξίες και Αρχές
- ii Ο Όμιλος σε Αριθμούς το 2015
- 2 Σημαντικοί Σταθμοί στην Εξέλιξη της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ
- 5 Μήνυμα της Διοίκησης
- 6 Περιεχόμενα
- 9 Σχετικά με την Έκθεση

10

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ

- 12 Προφίλ Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ
- 13 Διυλιστήριο
- 14 Αποτελέσματα 2015
- 17 Εταιρική Διακυβέρνηση
- 18 Συμμετοχές σε Διεθνείς, Εθνικούς Φορείς και Δίκτυα
- 20 Διακρίσεις
- 20 Διαχείριση Εταιρικής Υπευθυνότητας
- 22 Υπεύθυνη Ανάπτυξη και Επενδύσεις
- 23 Υπευθυνότητα για το Περιβάλλον, την Υγιεινή και την Ασφάλεια
- 24 Υπεύθυνη Διαχείριση Ποιότητας
- 26 Επικοινωνία με Ενδιαφερόμενα Μέρη

28

ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

- 30 Σύστημα Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού
- 30 Ίσες Ευκαιρίες και Ανθρώπινα Δικαιώματα
- 31 Εργασιακές Σχέσεις και Σωματεία Εργαζομένων
- 31 Βασικά Στοιχεία Απασχόλησης
- 34 Σύστημα Αμοιβών και Πρόσθετες Παροχές
- 36 Εκπαίδευση και Κατάρτιση

40

ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

- 42 Πλαίσιο Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας
- 44 Δείκτες Ασφάλειας
- 46 Επενδύσεις Υγιεινής και Ασφάλειας
- 47 Επιθεωρήσεις
- 48 Διαδικασίες
- 50 Προγραμματισμένες Διακοπές Λειτουργίας - Νέα Έργα
- 50 Κανονισμοί REACH και CLP
- 51 Σχέδια Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης
- 52 Ασφάλεια Λιμενικών Εγκαταστάσεων
- 52 Διασφάλιση Υγείας Εργαζομένων
- 53 Εκπαίδευση στα Θέματα Ασφάλειας

56

ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- 58 Περιβαλλοντική Διαχείριση
- 60 Διαχείριση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων
- 61 Επενδύσεις και Δαπάνες για το Περιβάλλον
- 63 Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές
- 65 Εξοικονόμηση Ενέργειας
- 69 Διαχείριση Ποιότητας Ατμόσφαιρας
- 73 Διαχείριση Υγρών Αποβλήτων
- 74 Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων – Ανακύκλωση
- 76 Διαχείριση Νερού
- 76 Διαχείριση Θορύβου
- 77 Προστασία Θαλάσσιου Περιβάλλοντος

78

ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

- 80 Προστιθέμενη Αξία - Κοινωνικό Προϊόν
- 82 Εξυπηρέτηση και Σεβασμός στον Πελάτη
- 83 Κοινωνική Αλληλεγγύη και Χορηγίες

90

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΟ: ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΠΡΟΟΔΟΥ 2015

91

ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ GRI

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑΣ 2015

Η Έκθεση Εταιρικής Υπευθυνότητας 2015, που κρατάτε στα χέρια σας, αποτελεί τη δέκατη τέταρτη καταγραφή των ετήσιων δραστηριοτήτων του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (1 Ιανουαρίου 2015 - 31 Δεκεμβρίου 2015). Πρωταρχικό μέλημα του εντύπου αυτού είναι η παροχή μίας ολοκληρωμένης ενημέρωσης του συνόλου των ενδιαφερομένων μερών για τον Όμιλο: εργαζόμενοι, πελάτες, προμηθευτές, μέτοχοι, επενδυτές, πιστωτές και τοπικές κοινωνίες.

Η Έκθεση υπογραμμίζει την ειλικρινή δέσμευση του Ομίλου για υπεύθυνη και αειφόρο ανάπτυξη. Ως ενεργό μέλος της κοινωνίας, ο Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ επιδιώκει τη βιώσιμη ανάπτυξη και πραγματοποιεί την καθημερινή λειτουργία του, ανταποκρινόμενος τόσο στις περιβαλλοντικές προκλήσεις που προκύπτουν από την τέλεση των δραστηριοτήτων του όσο και στις ανάγκες της τοπικής και ευρύτερης κοινωνίας.

Η δομή της Έκθεσης Εταιρικής Υπευθυνότητας 2015 ανταποκρίνεται στο σύνολο των θεμάτων που άπτονται της εταιρικής υπευθυνότητας. Ως εκ τούτου, επικεντρώνεται στις δράσεις που έχουν σχέση με τον σεβασμό προς τον άνθρωπο και το περιβάλλον, στην εφαρμογή μιας αποτελεσματικής πολιτικής υγιεινής και ασφάλειας και τη στήριξη της κοινωνίας. Στις εν λόγω ενότητες καταγράφονται αναλυτικά οι δραστηριότητες του Ομίλου, ενώ παρουσιάζονται τα νέα ποσοτικά στοιχεία και δεδομένα.

Οι όροι «Όμιλος» και «Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ» αναφέρονται στον Όμιλο της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και τους θυγατρικούς του Ομίλους και εταιρείες AVIN OIL, Coral, Coral Gas, LPC και OFC, οι οποίες από κοινού τον απαρτίζουν. Ο όρος «εταιρεία» αναφέρεται στη μητρική εταιρεία ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, ο όρος «άλλες εταιρείες» και «υπόλοιπες εταιρείες» αναφέρονται στην προηγούμενη ομάδα εταιρειών, ενώ ο όρος «εμπορικές εταιρείες» αναφέρεται πάλι στην προηγούμενη ομάδα εταιρειών, πλην όμως της OFC.

Global Reporting Initiative - Οικουμενικό Σύμφωνο ΟΗΕ

Η επιλογή των θεμάτων της Έκθεσης Εταιρικής Υπευθυνότητας 2015 βασίστηκε στις κατευθυντήριες οδηγίες G4 του Global Reporting Initiative (GRI) και στους ειδικούς δείκτες για τον κλάδο του πετρελαίου (Oil & Gas sector supplement), καθώς και στις δέκα αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ (United Nations Global Compact).

Στο τέλος της Έκθεσης παρουσιάζεται συνοπτικός πίνακας αντιστοίχισης των δεικτών GRI και των αρχών του Οικουμενικού Συμφώνου με το περιεχόμενο της Έκθεσης. Κατ' αυτήν την έννοια, η Έκθεση Εταιρικής Υπευθυνότητας 2015, αποτελεί και την «Έκθεση Προόδου» (Communication on Progress) για το Οικουμενικό Σύμφωνο, σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόστηκαν οι δέκα αρχές του.

Συμπληρωματικά στοιχεία για τις δραστηριότητες του Ομίλου υπάρχουν στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2015, στην Περιβαλλοντική Δήλωση 2015, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση της εταιρείας, www.moh.gr

Επικοινωνία

Το συντονισμό αλλά και την ευθύνη για τη σύνταξη της Έκθεσης Εταιρικής Υπευθυνότητας της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ 2015 είχε το τμήμα Επικοινωνίας, Εταιρικών Σχέσεων και Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης του Ομίλου. Ευχαριστούμε θερμά όλες τις εμπλεκόμενες Διευθύνσεις και Τμήματα που συνέβαλαν με στοιχεία για την πληρότητα και ορθότητα της Έκθεσης.

Καλωσορίζουμε όλες τις απόψεις και τις παρατηρήσεις σας σχετικά με τη δομή και το περιεχόμενο της Έκθεσης Εταιρικής Υπευθυνότητας, οι οποίες μας βοηθούν στην προσπάθειά μας για συνεχή βελτίωση. Παρακαλούμε επικοινωνήστε με το τηλέφωνο 210 8094004 ή στείλτε τα σχόλια σας ηλεκτρονικά στο csr@moh.gr

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ & ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ

ΠΛΗΡΗΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΥΝΟΙΚΩΝ
ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΥΓΚΥΡΙΩΝ

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΜΕΙΩΣΗ ΚΑΘΑΡΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ
ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ

ΩΡΙΜΑΝΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΞΑΓΟΡΩΝ

12,8

ΕΚΑΤ. ΤΟΝΟΙ ΟΙ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ
ΝΕΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΥΨΗΛΟ

76%

ΤΩΝ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΟΙ ΕΞΑΓΩΓΕΣ
ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΕΞΑΓΩΓΙΚΟΥ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Παράγουμε ενέργεια και δημιουργούμε αξία με συνέπεια και υπευθυνότητα.

Ο Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, σε όλα τα χρόνια λειτουργίας του στον τομέα της διύλισης και εμπορίας προϊόντων πετρελαίου, λειτουργεί πάντα με επιχειρηματική υπευθυνότητα, στοχεύοντας σε βιώσιμη κερδοφορία και ανάπτυξη με κοινωνικά υπεύθυνο τρόπο. Υλοποιεί στοχευμένα επενδυτικά προγράμματα με στόχο τη συνεχή ανάπτυξη και βελτιστοποίηση της παραγωγικής του δραστηριότητας έχοντας πάντα υπ' όψιν του το Όραμα και τις εταιρικές αξίες οι οποίες καθορίζουν το πλαίσιο λειτουργίας και επιχειρηματικής του δράσης.

Το 2015 αποτέλεσε για τη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ μία πολύ θετική χρονιά με εξαιρετικά οικονομικά αποτελέσματα. Οι συνθήκες στον κλάδο και οι χαμηλές διεθνείς τιμές οδήγησαν σε αυξημένη ζήτηση για πετρελαιοειδή προϊόντα και επέτρεψαν την επίτευξη υψηλών περιθωρίων διύλισης. Τα ενοποιημένα οικονομικά αποτελέσματα διαμορφώθηκαν ακόμη υψηλότερα έναντι των αντιστοίχων της μητρικής, καθώς ο Όμιλος, με την ενσωμάτωση του δικτύου πρατηρίων της Cyclon η οποία αποκτήθηκε από την ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ στα τέλη του 2014, ενίσχυσε ακόμα περαιτέρω το μερίδιό του στον κλάδο λιανικής εμπορίας υγρών καυσίμων.

Και για το 2015 η στρατηγική της εταιρείας επικεντρώθηκε κυρίως στην επίτευξη υψηλού βαθμού απασχόλησης του διυλιστηρίου, στη βέλτιστη διάθεση των παραγόμενων προϊόντων στις 3 κύριες αγορές στις οποίες δραστηριοποιείται (εσωτερική αγορά, εξαγωγές και ναυτιλία/αεροπορία) και στη δημιουργία θετικών ταμειακών ροών. Αποτέλεσμα όλων αυτών ήταν η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ να πετύχει για όγδοο συνεχόμενη χρονιά ρεκόρ πωλήσεων και παραγωγής καυσίμων (12,8 και 11,7 εκατ. ΜΤ αντίστοιχα). Μάλιστα ο συνολικός όγκος πωλήσεων ξεπέρασε σημαντικά την ετήσια παραγωγική δυναμικότητα του διυλιστηρίου.

Παράλληλα, αξιοποιώντας τον εξαγωγικό της προσανατολισμό, οι πωλήσεις προϊόντων εξωτερικού για το 2015 (συμπεριλαμβανομένων της ναυτιλίας και της αεροπορίας) διαμορφώθηκαν στο 76,1% του συνολικού όγκου πωλήσεων της εταιρείας έναντι 75,1% το 2014.

Τέλος, στο χρηματοοικονομικό τομέα, η δημιουργία θετικών ταμειακών ροών για την εταιρεία επέτρεψε, αφενός την απρόσκοπτη χρηματοδότηση του κύκλου εργασιών και των λειτουργικών δραστηριοτήτων της και αφετέρου, την περαιτέρω μείωση του καθαρού τραπεζικού της δανεισμού επιτυγχάνοντας μάλιστα το χαμηλότερο καθαρό δανεισμό από το 2005.

1. ΠΡΟΦΙΛ ΟΜΙΛΟΥ ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ

Ο Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, έχει μέσο αριθμό προσωπικού 1.924 άτομα, ενοποιημένο κύκλο εργασιών το 2015 που αντιστοιχεί περίπου στο 4% του ελληνικού Α.Ε.Π. και σύνολο ενεργητικού σε ενοποιημένη βάση 2,57 δις ευρώ. Κατέχει ηγετικό ρόλο στο χώρο της διύλισης αργού πετρελαίου και της εμπορίας προϊόντων πετρελαίου στην Ελλάδα και στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, προμηθεύοντας την περιοχή την οποία εξυπηρετεί με ένα ευρύ φάσμα υψηλής ποιότητας προϊόντων.

Η μητρική εταιρεία ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ιδρύθηκε το 1970 και η πρώτη χρονιά λειτουργίας του διυλιστηρίου της ήταν το 1972. Από το 2001 είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Συμπεριλαμβάνεται στο δείκτη των 25 εταιριών με τη μεγαλύτερη κεφαλαιοποίηση (FTSE/ATHEX Large Cap), στο Γενικό δείκτη (ATHEX COMPOSITE INDEX), καθώς και σε επιμέρους κλαδικούς δείκτες.

- Ο τομέας διύλισης αργού και εμπορίας προϊόντων πετρελαίου αποτελεί την κύρια δραστηριότητα του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, ο οποίος διαθέτει ένα από τα πλέον προηγμένα τεχνολογικά, σύνθετα και ευέλικτα ως προς την παραγωγική διαδικασία προϊόντων, διυλιστήρια σε Ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.
- Στο κομμάτι της εμπορίας ο Όμιλος έχει πετύχει τα τελευταία χρόνια την περαιτέρω ανάπτυξη των εργασιών του και την επέκταση του μεριδίου του στην εσωτερική αγορά. Βάση αυτής της εξέλιξης αποτελούν τα δίκτυα λιανικής εμπορίας υγρών καυσίμων των θυγατρικών AVIN OIL και Coral (πρώην SHELL ΕΛΛΑΣ Α.Ε.). Επιπλέον, από τον Ιούνιο του 2015 οι δραστηριότητες εμπορίας υγρών καυσίμων της CYCLON μεταβιβάστηκαν στην AVIN OIL συνεχίζοντας να διατηρούν το εμπορικό σήμα. Από κοινού τα 3 δίκτυα αριθμούν συνολικά 1.350 περίπου πρατήρια εμπορίας υγρών καυσίμων και κατέχουν μερίδιο 35% περίπου της εγχώριας αγοράς.
- Στο κομμάτι των λιπαντικών τον Ιούνιο του 2015 ιδρύθηκε η LPC Α.Ε. (σε συνέχεια της διάσπασης των δραστηριοτήτων της CYCLON ΕΛΛΑΣ Α.Β.Ε.Ε.). Ταυτόχρονα μεταβιβάστηκε σε αυτή όλο το κομμάτι των λιπαντικών της AVIN OIL. Έτσι η LPC συγκεντρώνει την παραγωγή και εμπορία διαφόρων λιπαντικών και αποτελεί πυρήνα αυτής της δραστηριότητας στον Όμιλο.
- Ο Όμιλος έχει παρουσία στον τομέα του υγραερίου μέσω της Coral Gas Α.Ε.Β.Ε.Υ. Η εταιρεία αποθηκεύει, συσκευάζει και εμπορεύεται χύμα και εμφιαλωμένο υγραέριο καθώς και υγραέριο για την κίνηση οχημάτων και κατέχει περίπου 30% μερίδιο αγοράς.
- Ο Όμιλος έχει παρουσία στον τομέα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας μέσω συμμετοχής της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ με ποσοστό 35% στο μετοχικό κεφάλαιο της ΚΟΡΙΝΘΟΣ POWER Α.Ε. (65% ανήκει στη "ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. - Όμιλος Επιχειρήσεων"). Η εταιρεία διατηρεί μονάδα συνδυασμένου κύκλου ισχύος 436,6 MW με καύσιμο φυσικό αέριο δίπλα στις εγκαταστάσεις της

ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ στους Αγίους Θεοδώρους και η οποία ξεκίνησε τη δραστηριότητά της το 2012.

- Ο Όμιλος έχει παρουσία στην αγορά φυσικού αερίου μέσω της Μ και Μ Α.Ε. ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ στο μετοχικό κεφάλαιο της οποίας η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ συμμετέχει κατ' ίσομοίρα με τη "ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. - Όμιλος Επιχειρήσεων". Η Μ και Μ Α.Ε. ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ έλαβε το 2011 από το Υ.Π.Ε.Κ.Α άδεια προμήθειας φυσικού αερίου με βάση την οποία απέκτησε δικαίωμα πώλησης φυσικού αερίου για 20 έτη.
- Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στον τομέα παροχής υπηρεσιών αεροπορικού καυσίμου μέσω συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο της ΟΦC ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΥΣΙΜΟΥ Α.Ε. της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (με ποσοστό 46,03%) και της θυγατρικής AVIN OIL (επίσης με ποσοστό 46,03%). Η ΟΦC είναι η εταιρεία η οποία κατασκεύασε και λειτουργεί το υφιστάμενο, αυτοματοποιημένο, σύστημα ανεφοδιασμού αεροπορικού καυσίμου και τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης καυσίμων του Αερολιμένα Αθηνών «Ελευθέριος Βενιζέλος».
- Τέλος, ο Όμιλος έχει συμμετοχή σε εταιρείες που δρουν υποστηρικτικά στις λειτουργίες της, όπως την ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ Finance plc, που παρέχει χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, την ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ Cyprus Limited, εταιρεία συμμετοχών, και την Building Facility Services με σκοπό την παροχή υπηρεσιών διαχείρισης και λειτουργίας εγκαταστάσεων.

Στον επόμενο πίνακα παρατίθενται οι σημαντικότερες θυγατρικές και συνδεδεμένες εταιρείες της μητρικής με τα αντίστοιχα ποσοστά συμμετοχής (άμεσα και έμμεσα) οι οποίες απαρτίζουν τον Όμιλο ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ. Αναλυτικότερες πληροφορίες για τις εταιρείες είναι διαθέσιμες μέσω της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης 2015.

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	
		ΑΜΕΣΟ	ΕΜΜΕΣΟ
AVIN OIL Α.Β.Ε.Ν.Ε.Π.	Εμπορία Προϊόντων Πετρελαίου	100%	
CORAL Α.Ε.	Εμπορία Προϊόντων Πετρελαίου	100%	
CORAL GAS Α.Ε.Β.Ε.Υ.	Εμπορία Υγραερίου	100%	
LPC Α.Β.Ε.Ε. & Ε. ΛΙΠΑΝΤ. & ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ	Επεξεργασία και Εμπορία Λιπαντικών και Πετρελαιοειδών	100%	
ΟΦC ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΥΣΙΜΟΥ Α.Ε.	Συστήματα Ανεφοδιασμού Αεροπορικού Καυσίμου	46,03%	46,03%
Μ ΚΑΙ Μ Α.Ε. ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	Εμπορία Φυσικού Αερίου	50%	
SHELL & ΜΟΗ Α.Ε. ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ	Εμπορία Αεροπορικού Καυσίμου		49%
ΚΟΡΙΝΘΟΣ POWER Α.Ε.	Παραγωγή και Εμπορία Ηλεκτρικής Ενέργειας	35%	
ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΓΩΓΟΥ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε	Μεταφορά αεροπορικού καυσίμου μέσω αγωγού στο αεροδρόμιο Ελ. Βενιζέλος	16%	
MOTOR OIL (CYPRUS) LIMITED	Εταιρεία Συμμετοχών	100%	
MOTOR OIL FINANCE plc	Παροχή Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών	100%	
MOTOR OIL MIDDLE EAST DMCC	Εμπορία Αργού Πετρελαίου και Πετρελαιοειδών		100%
BUILDING FACILITY SERVICES	Παροχή Υπηρεσιών Διαχείρισης και Λειτουργίας Εγκαταστάσεων	100%	

Στην παρούσα Έκθεση παρουσιάζονται αποτελέσματα μόνο για τη μητρική εταιρεία ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και για τις θυγατρικές AVIN OIL, Coral, Coral Gas, LPC και ΟΦC.

2. ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΟ

Το διυλιστήριο βρίσκεται στους Αγίους Θεοδώρους Κορινθίας, περίπου 70 χλμ. από το κέντρο της Αθήνας. Μαζί με τις βοηθητικές εγκαταστάσεις και τις εγκαταστάσεις διακίνησης καυσίμων, αποτελεί το μεγαλύτερο αμιγώς ιδιωτικό βιομηχανικό συγκρότημα της Ελλάδας και θεωρείται ένα από τα πιο σύγχρονα διυλιστήρια της Ευρώπης με βαθμό πολυπλοκότητας 11,54 (Nelson Complexity Index).

Έχει τη δυνατότητα επεξεργασίας διαφόρων τύπων αργού και παράγει ένα ευρύ φάσμα προϊόντων πετρελαίου, εξυπηρετώντας έτσι τις εταιρείες εμπορίας πετρελαίου στην Ελλάδα, ενώ το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής του διατίθεται στο εξωτερικό. Επιπλέον, είναι το μοναδικό ελληνικό διυλιστήριο που παράγει βασικά λιπαντικά. Τα προϊόντα που παράγονται στο διυλιστήριο, καλύπτουν τις προδιαγραφές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και τις αυστηρότερες διεθνείς προδιαγραφές. Εξαιτίας της πολυπλοκότητας του διυλιστηρίου, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ παράγει

προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας, προσαρμόζοντας το τελικό παραγόμενο προϊόν (product mix) στις ανάγκες της αγοράς, διασφαλίζοντας καλύτερες τιμές διάθεσης και επιτυγχάνοντας καλύτερα περιθώρια διύλισης έναντι των άλλων σύνθετων διυλιστηρίων της Μεσογείου.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΟΥ

- Δυναμικότητα κατεργασίας 185.000 βαρέλια αργού/ημέρα.
- Παράγει όλα τα είδη καυσίμων και είναι ένα από τα πιο σύγχρονα και πιο σύνθετα στην Ευρώπη, με μονάδες Υδρογονοδιάσπασης, Καταλυτικής Πυρόλυσης και με βαθμό πολυπλοκότητας 11,54 (Nelson Complexity Index).
- Παράγει καθαρά καύσιμα (βενζίνες και πετρέλαιο κίνησης), σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Ε.Ε.
- Έχει τις πιστοποιήσεις ISO 9001:2008 για την Ποιότητα, ISO 14001:2004 και EMAS III ER 1221/2009 για το Περιβάλλον, OHSAS 18001:2007 για την Υγιεινή και Ασφάλεια, ISO 17025:2005 για το Χημείο και πιστοποίηση CE Marking των προϊόντων ασφάλτου σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 305/2011 και τις απαιτήσεις του Ευρωπαϊκού Προτύπου EN 12591:2009. Αυτός ο συνδυασμός απαντάει σε ελάχιστα ευρωπαϊκά διυλιστήρια.
- Είναι το μοναδικό διυλιστήριο στην Ελλάδα που έχει μονάδα παραγωγής βασικών και τελικών λιπαντικών εγκεκριμένων από διεθνείς οργανισμούς όπως το Αμερικανικό Ινστιτούτο Πετρελαίου (API), η Ένωση Ευρωπαϊών Κατασκευαστών Αυτοκινήτων (ACEA) και ο Στρατός και το Ναυτικό των ΗΠΑ.
- Διαθέτει Σταθμό Συμπαγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας - Ατμού ισχύος 85 MW μετά την πρόσφατη προσθήκη πέμπτου αεριοστρόβιλου.
- Χρησιμοποιεί φυσικό αέριο ως καύσιμο και ως πρώτη ύλη για την παραγωγή υδρογόνου.
- Διαθέτει δεξαμενές χωρητικότητας 2.500.000 κυβικών μέτρων - 1.000.000 κυβικά μέτρα για αργό πετρέλαιο και 1.500.000 κυβικά μέτρα για ενδιάμεσα και τελικά προϊόντα.
- Διαθέτει σύγχρονες εγκαταστάσεις ελλειμνισμού δεξαμενόπλοιων χωρητικότητας μέχρι 450.000 τόνων DWT, που μπορούν να εξυπηρετήσουν περισσότερα από 3.000 πλοία το χρόνο.
- Διαθέτει σύγχρονο σταθμό φόρτωσης βυτιοφόρων, που μπορεί να εξυπηρετήσει 220 βυτιοφόρα ανά ημέρα.

Για να λειτουργήσει ένα διυλιστήριο χρειάζεται βοηθητικές παροχές, όπως η ηλεκτρική ενέργεια, το νερό και ο ατμός. Οι απαιτήσεις του διυλιστηρίου σε ηλεκτρική ενέργεια καλύπτονται από τους πέντε αεριοστρόβιλους του Σταθμού Συμπαγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας οι οποίοι το καθιστούν ενεργειακά αυτόνομο. Οι ανάγκες σε ατμό υψηλής πίεσης, καλύπτονται από τους τέσσερις λέβητες παραγωγής ατμού σε συνδυασμό με τον ατμό που παράγουν ορισμένες μονάδες του διυλιστηρίου, ενώ οι μονάδες αφαλάτωσης θαλασσινού νερού, παράγουν νερό ποιοτικά κατάλληλο για την τροφοδοσία των λεβήτων και σε αρκετή ποσότητα, ώστε οι ανάγκες του διυλιστηρίου να καλύπτονται πλήρως.

Το διυλιστήριο είναι συνδεδεμένο με το εθνικό δίκτυο φυσικού αερίου, αποκτώντας έτσι τη δυνατότητα χρησιμοποίησης του φυσικού αερίου ως πρώτη ύλη για την παραγωγή υδρογόνου

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ 2015

Το 2015 ήταν μία πολύ καλή χρονιά για τον κλάδο διύλισης παγκοσμίως. Ο Όμιλος μας, χάρη στον υψηλό δείκτη πολυπλοκότητας του διυλιστηρίου, κατάφερε με διαρκείς προσαρμογές του μείγματος προμήθειας αργού να εκμεταλλευτεί τις συγκυρίες με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Οι χαμηλές διεθνείς τιμές καθ' όλη τη διάρκεια του 2015 οδήγησαν σε αυξημένη ζήτηση για προϊόντα πετρελαίου στη λεκάνη της Μεσογείου και στην ευρύτερη περιοχή, ενώ

και ως καυσίμου για τις θερμικές και ενεργειακές ανάγκες του. Αυτή η δυνατότητα προσδίδει ευελιξία στην επιλογή του βέλτιστου μίγματος πρώτων υλών και καυσίμων, ενώ παράλληλα βελτιώνει ακόμη περισσότερο τους περιβαλλοντικούς όρους του διυλιστηρίου.

Τα υγρά απόβλητα συλλέγονται και επεξεργάζονται στη μονάδα Επεξεργασίας Υγρών Βιομηχανικών Αποβλήτων και στη μονάδα Επεξεργασίας Αστικών Λυμάτων. Το διυλιστήριο διαθέτει σύγχρονο Σταθμό Φόρτωσης Βυτιοφόρων Οχημάτων, ο οποίος ενισχύει σημαντικά την ανταγωνιστική θέση της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ στην αγορά της Νοτίου Ελλάδας.

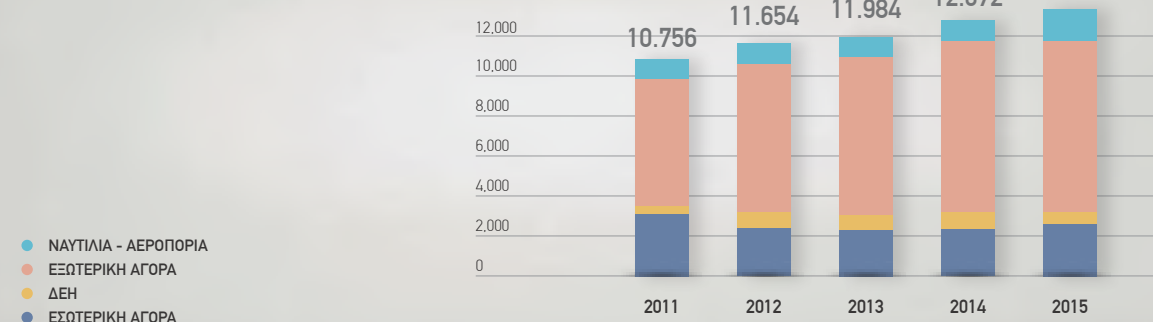
παράλληλα το διυλιστήριο μας κατάφερε να προμηθεύεται αργό πετρέλαιο σε ανταγωνιστικές τιμές και με ιδιαίτερα ευνοϊκές χρηματοοικονομικές συνθήκες. Αυτό είχε αποτέλεσμα την

επίτευξη εξαιρετικά υψηλών περιθωρίων διύλισης για όλο το έτος. Επιβάρυνση υπήρξε στα αποτελέσματα μας από την αρνητική επίπτωση της αποτίμησης των αποθεμάτων η οποία όμως ήταν πολύ μικρότερη από αυτή του 2014. Σε αυτό το πλαίσιο ο Όμιλος κατάφερε να κάνει και πάλι ρεκόρ πωλήσεων, να αυξήσει λίγο ακόμα τις εξαγωγές και να μειώσει περαιτέρω τον καθαρό τραπεζικό δανεισμό του φτάνοντας μάλιστα στα χαμηλότερα επίπεδα από το 2005.

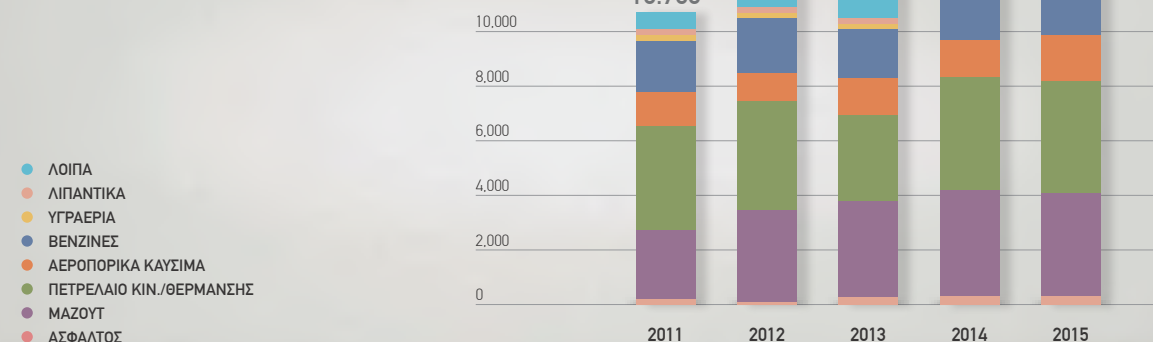
• Εξαιρετικά σημαντικό είναι ότι οι πωλήσεις προϊόντων της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ βρίσκονται τα τελευταία χρόνια σε συνεχή ανοδική πορεία, φτάνοντας το 2015 τους 12,85 εκατ. τόνους, σημειώνοντας για ακόμη μία φορά νέο ιστορικό ρεκόρ. Τα προϊόντα της διοχετεύονται και στις τρεις αγορές στις οποίες δραστηριοποιείται (εσωτερικό, εξαγωγές και ναυτιλία/αεροπορία) μέσω ενός ισχυρού δικτύου πωλήσεων και μακροχρόνιων σχέσεων με τους πελάτες της. Οι ποσότητες που διοχετεύονται σε κάθε μία απ' αυτές τις αγορές, καθορίζονται από την εκάστοτε

ζήτηση, αλλά και από το στόχο της εταιρείας να διαθέτει τα προϊόντα της στις αγορές με τα υψηλότερα περιθώρια κέρδους. Από τα στοιχεία πωλήσεων, προκύπτει ο σταθερός εξαγωγικός προσανατολισμός της εταιρείας βάσει του οποίου οι πωλήσεις προϊόντων εξωτερικού, συνυπολογιζομένων και αυτών της ναυτιλίας/αεροπορίας, προς περισσότερες από 45 χώρες (με τους κυριότερους προορισμούς να είναι η Αίγυπτος, η Σαουδική Αραβία, οι Ηνωμένες Πολιτείες, ο Λίβανος, η Ιταλία, και η Τουρκία) αποτελούσαν το 76,1% του συνόλου έναντι 75,1% το 2014. Οι εξαγωγές ωφελούν και σε λειτουργικό επίπεδο την εταιρεία, η οποία είναι, λόγω αυτών, σε θέση να χρηματοδοτεί την αγορά αργού στα τρέχοντα επίπεδα τιμών διασφαλίζοντας την αδιάκοπη τροφοδοσία του διυλιστηρίου της με πρώτη ύλη μη επηρεαζόμενη από τους περιορισμούς που έχουν τεθεί αναφορικά με την κίνηση κεφαλαίων (capital controls) στην Ελλάδα.

ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ΑΝΑ ΑΓΟΡΑ (ΧΙΛ. ΜΤ)

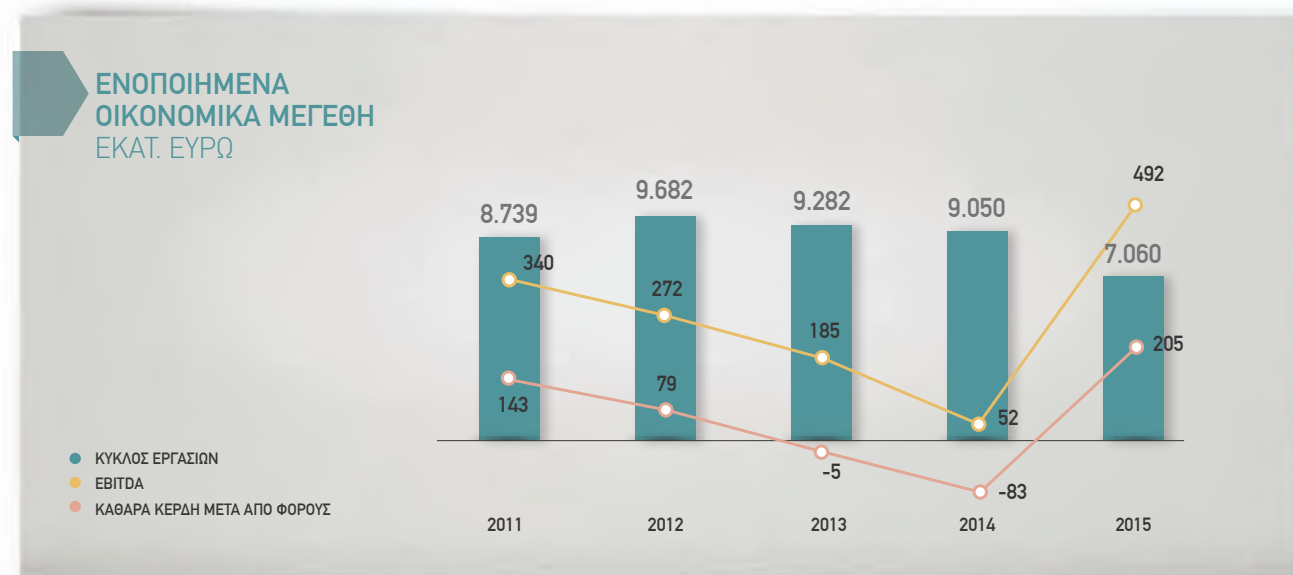

ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ΑΝΑ ΠΡΟΪΟΝ (ΧΙΛ. ΜΤ)

- Ο κύκλος εργασιών του Ομίλου μειώθηκε το 2015 κατά 22% σε σχέση με το 2014 και διαμορφώθηκε στα 7,06 δις. ευρώ. Στην πτώση αυτή συνέβαλε η μείωση του μέσου όρου των τιμών των προϊόντων πετρελαίου κατά 45% ενώ μέρος αυτής αντισταθμίστηκε από την αύξηση του όγκου των πωλήσεων κατά 3,45% και την ανατίμηση του δολαρίου έναντι του ευρώ κατά 16,48%.
- Ενισχυμένη ήταν και η λειτουργική κερδοφορία με τα Κέρδη προ Τόκων, Αποσβέσεων και Φόρων (EBITDA) του Ομίλου να διαμορφώνονται το 2015 σε 492 εκατ. ευρώ έναντι 51,5 εκατ. ευρώ το 2014, καταγράφοντας αύξηση της τάξης του 855,74%. Αντίστοιχα τα καθαρά αποτελέσματα μετά από

φόρους του Ομίλου για το 2015 έφτασαν τα 205 εκατ. ευρώ έναντι ζημιών ύψους 83 εκατ. ευρώ το 2014 σημειώνοντας αύξηση κατά 345,87%. Τα παραπάνω ήταν απόρροια των εξαιρετικά υψηλών περιθωρίων διύλισης κατά τη διάρκεια όλης της χρονιάς σε συνδυασμό με την ενδυνάμωση της ισοτιμίας του δολαρίου ΗΠΑ έναντι του ευρώ. Στα καλά αποτελέσματα συνετέλεσε και η θετική συνεισφορά των εμπορικών θυγατρικών οι οποίες εκμεταλλεύτηκαν τη δυνατή τουριστική περίοδο και δεν επηρεάστηκαν λειτουργικά από τα capital controls.

- Το μερίδιο της MOTOP ΟΪΛ στην εγχώρια αγορά έχει παρουσιάσει συνεχή αυξητική τάση τα τελευταία χρόνια ενώ το 2015 εμφάνισε μία μικρή πτώση και διαμορφώθηκε στο 32,6%. Συνολικά τα πολύ καλά μερίδια οφείλονται στην αποδοτικότητα των δικτύων λιανικής εμπορίας της AVIN OIL και της Coral, ενώ η πτώση του 2015 οφείλεται στις μειωμένες πωλήσεις μαζούτ προς τη βιομηχανία, οι οποίες είναι βέβαια πολύ χαμηλού περιθωρίου κέρδους.

ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ ΤΗΣ MOTOP ΟΪΛ ΣΤΗΝ ΕΓΧΩΡΙΑ ΑΓΟΡΑ					
	2011	2012	2013	2014	2015
Καύσιμα	32,0%	35,0%	37,5%	37,9%	35,1%
Ναυτιλία - Αεροπορία	23,2%	25,2%	25,7%	28,7%	26,2%
Λιπαντικά	34,8%	46,9%	36,8%	40,4%	36,8%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΓΧΩΡΙΑΣ ΑΓΟΡΑΣ	29,5%	32,1%	33,9%	35,3%	32,6%

4. ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Η διεύθυνση και ο έλεγχος των εταιρειών του Ομίλου MOTOP ΟΪΛ βασίζονται στις σύγχρονες αρχές της εταιρικής διακυβέρνησης, όπως καθορίζεται από τη νομοθεσία και τις κανονιστικές ρυθμίσεις, αλλά και από άλλες διεθνείς βέλτιστες πρακτικές και ελεγκτικά πρότυπα. Η εταιρική διακυβέρνηση καθορίζει τον τρόπο καθημερινής λειτουργίας του Ομίλου σε θέματα όπως:

- η κατάλληλη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου,
- ο σεβασμός, η ίση μεταχείριση και η προστασία των συμφερόντων και δικαιωμάτων όλων των μετόχων,
- η συμμόρφωση προς τις νομικές και ρυθμιστικές διατάξεις,
- η διαφάνεια στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων,
- η εγκυρότητα και επάρκεια κάθε δημοσιεύμενης πληροφορίας, σχετικά με τη στρατηγική και τα αποτελέσματα του Ομίλου, ή τις χρηματοοικονομικές συναλλαγές του,
- η διαχείριση των θεμάτων στελέκωσης και αμοιβών,
- η αναγνώριση και ο έλεγχος όλων των εγγενών κινδύνων.

Η εταιρεία διαθέτει τον δικό της Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΚΕΔ), ο οποίος έχει εκπονηθεί και εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο. Στον ΚΕΔ καταγράφεται το πλαίσιο που διέπει τους βασικούς τομείς λειτουργίας της εταιρείας, όπως επίσης και τις υιοθετούμενες Βέλτιστες Πρακτικές Εταιρικής Διακυβέρνησης. Ο εν λόγω κώδικας, αναθεωρείται κάθε φορά που συντρέχει λόγος (τροποποίηση καταστατικού, μεταβολή στο οργανόγραμμα κ.τ.λ.) και πάντα ο ισχύων είναι διαθέσιμος μέσω της εταιρικής ιστοσελίδας. Το ανώτατο

διοικητικό όργανο της εταιρείας είναι το Διοικητικό Συμβούλιο το οποίο εκλέγεται από την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων και στο οποίο εκπροσωπείται ποικιλομορφία γνώσεων, προσόντων και εμπειρίας που ανταποκρίνονται στους εταιρικούς στόχους και παράλληλα διασφαλίζεται, στο μέτρο του δυνατού, η αριθμητική ισορροπία μεταξύ εκτελεστικών και μη εκτελεστικών μελών.

Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΘΕΣΗ ΣΤΟ Δ.Σ.	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΕΛΟΥΣ*
Βαρδής Ι. Βαρδινογιάννης	Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος	Εκτελεστικός
Ιωάννης Β. Βαρδινογιάννης	Αντιπρόεδρος	Εκτελεστικός
Ιωάννης Κοσμάδακης	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	Εκτελεστικός
Πέτρος Τζαννετάκης	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	Εκτελεστικός
Νίκος Θ. Βαρδινογιάννης	Μέλος	Μη Εκτελεστικός
Γεώργιος Αλεξανδρίδης	Μέλος	Μη Εκτελεστικός
Θεοφάνης Βουτσάρης	Μέλος	Εκτελεστικός
Μιχαήλ Στειακάκης	Μέλος	Εκτελεστικός
Νίκη Στουφή	Μέλος	Μη Εκτελεστική
Αναστάσιος Τριανταφυλλίδης	Μέλος	Μη Εκτελεστικός / Ανεξάρτητος
Αντώνιος Θεοχάρης	Μέλος	Μη Εκτελεστικός / Ανεξάρτητος

*Σύμφωνα με το Ν.3016/2002

Στο πλαίσιο του Διοικητικού Συμβουλίου λειτουργούν, από το 1996, δύο τριμελείς επιτροπές: η Επιτροπή Αποδοχών και η Επιτροπή Ελέγχου. Και στις δύο επιτροπές προεδρεύει το μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ. κος. Γ. Αλεξανδρίδης ενώ τα υπόλοιπα δύο μέλη είναι τα μη εκτελεστικά και ανεξάρτητα μέλη Δ.Σ. κ.κ. Α. Τριανταφυλλίδης και Α. Θεοχάρης.

Η Επιτροπή Αποδοχών λειτουργεί συμβουλευτικά προς το Διοικητικό Συμβούλιο σύμφωνα με εξουσίες που της απονέμονται από το τελευταίο. Ασχολείται με θέματα στελέχωσης της εταιρείας και προτείνει την πολιτική αμοιβών, παροχών και κινήτρων για τα στελέχη και το προσωπικό επιβλέποντας την τήρηση της εν λόγω πολιτικής.

Τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου προτείνονται από το Δ.Σ. και εγκρίνονται από την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο νόμο 3693/2008, και διαθέτουν επαρκή γνώση και εμπειρία επί θεμάτων οικονομικών, λογιστικής και ελεγκτικής.

Η Επιτροπή Ελέγχου συνδράμει ουσιαστικά το Διοικητικό Συμβούλιο στην εκπλήρωση των καθηκόντων του, καθώς γίνεται αποδέκτης όλων των αναφορών για τους ελέγχους που πραγματοποιεί η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας, ενώ και ο νόμιμος ελεγκτής ή το ελεγκτικό γραφείο αναφέρει στην Επιτροπή κάθε θέμα που έχει σχέση με την πορεία και τα αποτελέσματα του τακτικού υποχρεωτικού ελέγχου και επιδίδει ιδιαίτερη έκθεση με τυχόν αδυναμίες του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, με έμφαση στις αδυναμίες των διαδικασιών που αφορούν τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση και τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Η εταιρεία διαθέτει από το 1990 Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου η οποία αναφέρεται άμεσα στο Διοικητικό Συμβούλιο και εποπτεύεται από την Επιτροπή Ελέγχου. Το ανεξάρτητο σύστημα εσωτερικού ελέγχου της εταιρείας, αποσκοπεί στη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις διαδικασίες της εταιρείας για τη διαχείριση οικονομικών και λειτουργικών θεμάτων, όπως και στη διασφάλιση των θεμάτων που έχουν σχέση με

την αποτελεσματική διαχείριση των επιχειρηματικών κινδύνων. Τέλος, οι οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας ελέγχονται και από ανεξάρτητους ορκωτούς ελεγκτές, σε εκπλήρωση των εκ του νόμου υποχρεώσεών της.

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας των συστημάτων ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων (Internal Control and Risk Management - ICRM - Systems) της Εταιρείας σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, αναφέρεται ότι το σύστημα οικονομικών αναφορών της MOTOP ΟΪΛ, χρησιμοποιεί ένα εξελιγμένο λογισμικό πακέτο για αναφορά προς τη διοίκηση αλλά και προς εξωτερικούς χρήστες.

Οι οικονομικές καταστάσεις και άλλες αναλύσεις αναφέρονται προς τη διοίκηση σε μηνιαία βάση, ενώ συντάσσονται σε απλή και ενοποιημένη βάση σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς για λόγους αναφοράς προς την διοίκηση, αλλά και για λόγους δημοσίευσης, σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς, σε τριμηνιαία βάση. Τόσο η διοικητική πληροφόρηση όσο και η προς δημοσίευση χρηματοοικονομική πληροφόρηση περιλαμβάνουν όλες τις αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με ένα ενημερωμένο σύστημα εσωτερικού ελέγχου, που περιλαμβάνει αναλύσεις πωλήσεων, κόστους/εξόδων, λειτουργικών κερδών αλλά και άλλες πληροφορίες.

Όλες οι αναφορές προς την διοίκηση περιλαμβάνουν τα στοιχεία της τρέχουσας περιόδου, που συγκρίνονται με τα αντίστοιχα του προϋπολογισμού, όπως αυτός έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο, αλλά και με τα στοιχεία της αντίστοιχης περυσινής περιόδου αναφοράς. Όλες οι δημοσιευόμενες ενδιάμεσες και ετήσιες οικονομικές καταστάσεις συντάσσονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, περιλαμβάνουν όλες τις αναγκαίες πληροφορίες και γνωστοποιήσεις επί των οικονομικών καταστάσεων, επισκοπούνται από την Επιτροπή Ελέγχου και εγκρίνονται στο σύνολό τους από το Διοικητικό Συμβούλιο.

5. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ - ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΑ

Η MOTOP ΟΪΛ και οι λοιπές εταιρείες του Ομίλου υποστηρίζουν και διατηρούν μακροχρόνιες σχέσεις με διεθνείς και εθνικούς φορείς και επιχειρηματικές οργανώσεις των οποίων είναι και μέλη:

- Του Ελληνικού Δικτύου Global Compact.
- Του Ελληνικού Δικτύου για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη.
- Του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ).
- Του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών (ΕΒΕΑ), του Ελληνοαμερικανικού και Αραβοελληνικού Επιμελητηρίου καθώς και άλλων περιφερειακών Επιμελητηρίων.
- Του Συνδέσμου Ανεξαρτήτων Εταιρειών Ηλεκτρικής ενέργειας - Ε.Σ.Α.Η.
- Της Ένωσης Εισηγμένων Εταιρειών κ.α.

Η MOTOP ΟΪΛ συμμετέχει επίσης και στους παρακάτω οργανισμούς:

- CONCAWE (CONservation of Clean Air and Water in Europe), ο οποίος αποτελεί τον τεχνικό σύμβουλο των ευρωπαϊκών διυλιστηρίων σε θέματα υγιεινής, ασφάλειας και προστασίας του περιβάλλοντος.
- Oil Companies International Marine Forum (OCIMF) το οποίο είναι ένωση εταιρειών πετρελαίου για την προώθηση της ασφαλούς και περιβαλλοντικά ορθής θαλάσσιας μεταφοράς αργού και προϊόντων.
- Mediterranean Oil Industry Group (MOIG), το οποίο αποτελεί το φόρουμ των πετρελαϊκών εταιρειών για θέματα πρόληψης και έγκαιρης απόκρισης σε θαλάσσια ρύπανση, με στόχο το συντονισμό της βιομηχανίας σε περίπτωση πρόκλησης ρύπανσης μεγάλης έκτασης στη Μεσόγειο.

Επιπλέον, υποστηρίζουμε την ακαδημαϊκή κοινότητα για τη διερεύνηση θεμάτων της βιομηχανίας διύλισης που έχουν σχέση με την Υγιεινή, Ασφάλεια και προστασία του Περιβάλλοντος.

Σε αυτό το πλαίσιο η MOTOP ΟΪΛ:

- Συνεχίζει τη συνεργασία με το Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Γεωχημείας του τμήματος Γεωλογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, για τον καθορισμό των χημικών συνθηκών που επικρατούν στην παράκτια ζώνη του διυλιστηρίου.
- Συνεργάζεται με το Πολυτεχνείο Κρήτης στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού προγράμματος PROTEAS για την ανάπτυξη πρωτοκόλλου καλών πρακτικών με στόχο την πρόληψη περιβαλλοντικών επιπτώσεων και ατυχηματικών διαρροών σε όλα τα στάδια του κύκλου μεταφοράς και διακίνησης πετρελαιοειδών και άλλων επικίνδυνων ουσιών.
- Συνεργάζεται με τους ερευνητικούς φορείς Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Εθνικό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (ΕΚΕΤΑ), Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, για την υλοποίηση του έργου SIMPLE. Το SIMPLE έχει στόχο το σχεδιασμό μίας ολοκληρωμένης διεργασίας παραγωγής βιοαιθανόλης από λιγνινοκυτταρινούχα υλικά, υπολείμματα καλλιεργειών αραβοσίτου, βάμβακος και σιτηρών καθώς και ενεργειακών φυτών, η οποία θα είναι οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμη.
- Συνεργάζεται με τους ερευνητικούς φορείς Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, ΕΚΕΤΑ και την AVIN OIL για την υλοποίηση του έργου HYDROSOL-PLUS που έχει στόχο τη δημιουργία μίας βιώσιμης μεθόδου για την αποθήκευση ηλιακής ενέργειας που θα χρησιμοποιηθεί για την παραγωγή ηλιακού αερίου σύνθεσης και ανανεώσιμων ηλιακών καυσίμων ουδέτερου άνθρακα.

• Συνεργάζεται με το ΕΚΕΤΑ και την εταιρεία ΥΨΙΛΟΝ για την υλοποίηση του έργου JONAH-FUEL, που σκοπό έχει τον προσδιορισμό ποικιλιών ρετινολαδιάς κατάλληλων προς καλλιέργεια καθώς και τη συλλογή δεδομένων για τη διευκόλυνση αναπαραγωγής ακόμη καλύτερων ποικιλιών. Το έργο εστιάζει και στην αναζήτηση και εκμετάλλευση πιθανών χρήσεων του ρετινόλαδου (castor oil) καθώς και των υπολειμμάτων των φασολιών ρετινολαδιάς (castor bean) προς παραγωγή καυσίμων.

• Συνεργάζεται με το ΕΚΕΤΑ, το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, το Πολυτεχνείο του Τορίνο και τις Ιταλικές εταιρείες BIOCHEMTEX SPA και HYSYTECH SRL, για την υλοποίηση του έργου CARDIOSOL. Το έργο CARDIOSOL έχει στόχο τη χρήση του CO₂ ως πρώτη ύλη και τη μετατροπή του σε βιοπαραγόμενο syngas για την περαιτέρω μετατροπή του σε τελικά προϊόντα, όπως βιοκαύσιμα, με τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ηλιακή) και βιοαερίου που προέρχεται από κλασματικά υπολείμματα βιομάζας, μειώνοντας παράλληλα τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου. Η MOTOP ΟΪΛ, μαζί με την AVIN OIL και την Coral, συμμετέχουν στο έργο ως associated partners.

• Συνεργάζεται με το ΕΚΕΤΑ, το Πανεπιστήμιο του Alicante, το Πανεπιστήμιο της Ουτρέχτης, το Πανεπιστήμιο του Ghent, την Εθνική Δια-πανεπιστημιακή Κοινοπραξία της Επιστήμης και Τεχνολογίας Υλικών και την εταιρεία PROCESSI INNOVATIVI, για την υλοποίηση του έργου WAVES. Το έργο WAVES έχει στόχο τη διερεύνηση νέων τεχνολογιών ετερογενούς κατάλυσης για την παραγωγή βιοκαυσίμων (αεροπορικά και diesel) από απόβλητα βιολογικής προέλευσης (φυτικά έλαια, κεριά, φύκια κτλ.) μέσω της ανάπτυξης νέων και εκλεκτικών καταλυτών. Η MOTOP ΟΪΛ, μαζί με την AVIN OIL και την Coral, συμμετέχουν στο έργο ως associated partners.

6. ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

Οι εταιρείες του Ομίλου λαμβάνουν σημαντική αναγνώριση για το έργο και τη δραστηριότητά τους από τη διεθνή και εθνική επιχειρηματική κοινότητα. Οι διακρίσεις αυτές υπογραμμίζουν την άριστη ποιότητα των προσφερόμενων προϊόντων και υπηρεσιών, αλλά και τη βαρύτητα που δίνει ο όμιλος στην αποτελεσματική κάλυψη των αναγκών της κοινωνίας.

Επιχειρηματικά Βραβεία ΧΡΗΜΑ	2 ^ο βραβείο στην κατηγορία «Επενδυτικές Σχέσεις». 2 ^ο βραβείο καλύτερης εταιρείας FTSE Large Cap.
Joint Inspection Group	Η OFC βραβεύτηκε για όγδοο συνεχόμενη χρονιά με το Certificate of Excellence (άριστα) από το JIG.
World LPG Association	Το νέο φιαλίδιο της Coral Gas με βαλβίδα ασφαλείας ILL επελέγη ανάμεσα στις 10 πιο καινοτόμες εφαρμογές στον κλάδο του υγραερίου παγκοσμίως.
Βραβεία Ασφάλειας	<p>Η Coral κέρδισε το 1^ο βραβείο της κατηγορίας Πετρελαιοειδή για το ολοκληρωμένο σύστημα διοίκησης Υγιεινής και Ασφάλειας που υλοποιεί.</p> <p>Η Coral κέρδισε το Χρυσό βραβείο στην κατηγορία εργασιακής καμπάνιας Ασφάλειας για το πρόγραμμα Bus Rides που υλοποιεί σε πρατήρια σε όλη τη χώρα.</p> <p>Η AVIN βραβεύτηκε με το Χρυσό βραβείο για την κατηγορία Περιορισμού του Κίνδυνου στον Τομέα των Οδικών μεταφορών, για το ολοκληρωμένο πλάνο που υλοποιεί σχετικά με τις οδικές μεταφορές.</p> <p>Η Coral Gas βραβεύτηκε με το Χρυσό βραβείο στην κατηγορία Κουλτούρα Ασφάλειας για το ολοκληρωμένο πλάνο που υλοποιεί σχετικά τη δημιουργία κουλτούρας ασφάλειας σε όλους τους εργαζομένους της.</p>

7. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑΣ

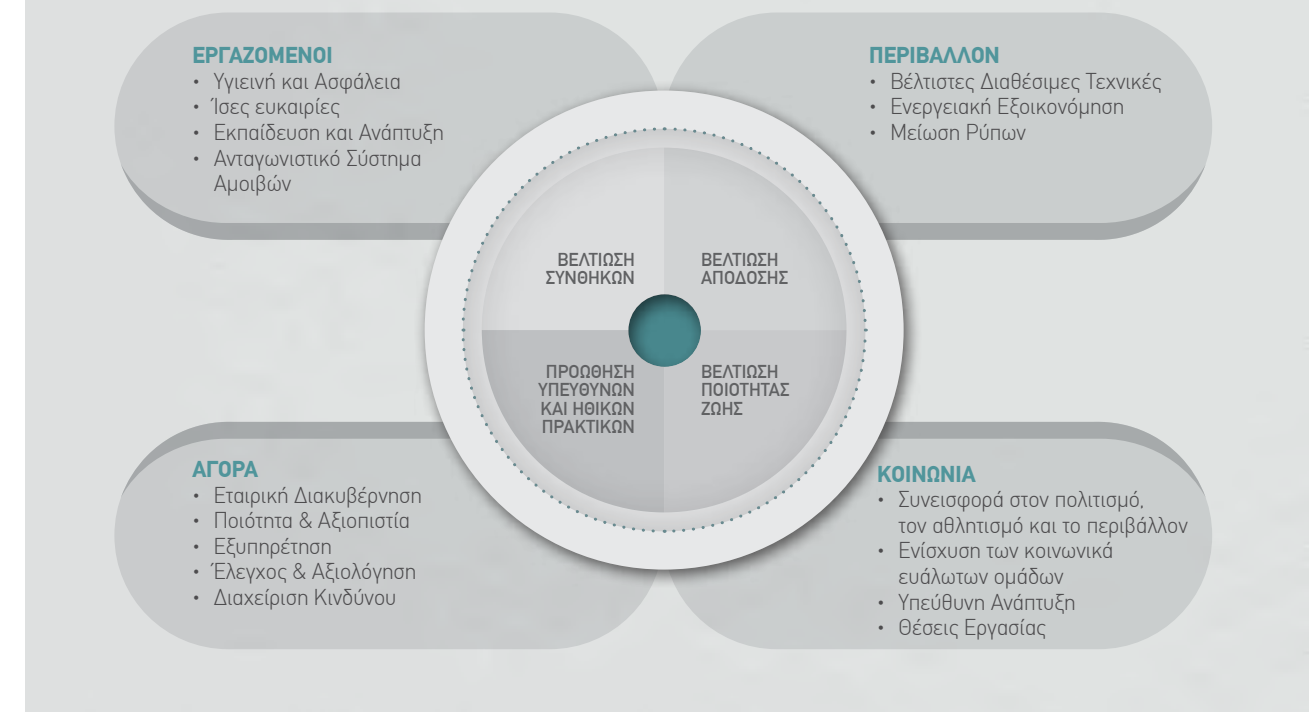
Ο Όμιλος της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ δραστηριοποιείται στον ενεργειακό τομέα και κυρίως σ' αυτόν του πετρελαίου, ο οποίος είναι ένας τομέας όπου κατ' εξοχήν πρέπει να τυγχάνουν εφαρμογής και σεβασμού οι αρχές της εταιρικής υπευθυνότητας και της αειφόρου ανάπτυξης. Και αυτό, γιατί το αργό πετρέλαιο, από την εξόρυξη έως τη μεταφορά και από τη διύλιση έως τη χρήση των παραγώγων του, προκαλεί περιβαλλοντικές επιπτώσεις, οι οποίες πρέπει αποτελεσματικά να αντιμετωπίζονται με τα διαθέσιμα τεχνολογικά μέσα.

Εφαρμόζοντας τις αρχές της εταιρικής υπευθυνότητας αποσκοπούμε:

- στην ισόρροπη αντιμετώπιση της οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής επίδρασης της λειτουργίας του Ομίλου,
- στη δημιουργία αξίας για τους μετόχους εξυπηρετώντας ταυτόχρονα τις ανάγκες των άλλων ενδιαφερομένων μερών,
- στη μέριμνα για τους εργαζόμενούς μας και στην φροντίδα για το κοινωνικό σύνολο.

Αναγνωρίζουμε πλήρως τη σημασία των παραπάνω και εκφράζουμε την εταιρική μας υπευθυνότητα με τη δέσμευση ότι εκτελούμε την επιχειρηματική μας δραστηριότητα με σεβασμό προς τον άνθρωπο, το περιβάλλον και την κοινωνία. Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ έχει υιοθετήσει ένα Μοντέλο Διαχείρισης Εταιρικής Υπευθυνότητας που εμπεριέχει τέσσερις άξονες όπως άλλωστε προκύπτουν και από το Οικουμενικό Σύμφωνο του ΟΗΕ και από το διεθνώς αποδεκτό πρότυπο του Global Reporting Initiative (GRI).

ΜΟΝΤΕΛΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑΣ

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ : ΜΕ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ,

υιοθετεί το τετράπτυχο προσελκύω, εντοπίζω, αναπτύσσω, διατηρώ με στόχο την αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού της, επενδύοντας στην εκπαίδευσή του, εξασφαλίζοντας έναν εργασιακό χώρο όπου η ομαδική εργασία, ο σεβασμός και η πρωτοβουλία είναι βασικά χαρακτηριστικά και όπου η Υγιεινή και η Ασφάλεια αποτελούν μέγιστη προτεραιότητα, η οποία διασφαλίζεται με τις πλέον εξελιγμένες υλικοτεχνικές υποδομές και διοικητικές πρακτικές.

ΜΕ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ,

μεριμνά για τη μικρότερη δυνατή επίπτωση των δραστηριοτήτων της στο περιβάλλον, έχοντας σε εφαρμογή ένα αποτελεσματικό Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης και χρησιμοποιώντας τις Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές, καθώς και τα πλέον εξελιγμένα συστήματα προστασίας του περιβάλλοντος, διαχείρισης και εξοικονόμησης ενέργειας.

ΜΕ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ,

επιζητεί γόνιμο κοινωνικό διάλογο σε κλίμα αμοιβαίας εμπιστοσύνης και αμοιβαίου σεβασμού με τις τοπικές κοινότητες όπου κυρίως ασκεί την επιχειρηματική της δραστηριότητα, ενισχύει αυτές τις κοινότητες συμμετέχοντας σε προγράμματα

που προάγουν την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή τους, καθώς και σε παρόμοιες δραστηριότητες που ενισχύουν το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

ΜΕ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ,

σέβεται τους κανόνες της, παράγει προϊόντα υψηλής ποιότητας, θέτει στο επίκεντρο του ενδιαφέροντός της τις σχέσεις εμπιστοσύνης με τους πελάτες, τους προμηθευτές και τους συνεργάτες της και επιδιώκει, με τη συστηματική και συνεπή επίτευξη των επιχειρηματικών στόχων της, την απόδοση του μεγαλύτερου δυνατού κέρδους στους μετόχους της, πάντα μέσα στο πλαίσιο της υπεύθυνης επιχειρηματικότητας και της βιώσιμης ανάπτυξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗΣ ΑΛΥΣΙΔΑΣ

Στο πλαίσιο της εταιρικής μας υπευθυνότητας είναι ουσιώδης θέμα για εμάς η ορθή διαχείριση της εφοδιαστικής μας αλυσίδας. Αναγνωρίζουμε ότι μία αειφόρος εφοδιαστική αλυσίδα δεν μειώνει μόνο τους κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους, αλλά μπορεί να αποτελέσει οδηγό αξιών και επιτυχίας τόσο σε επιχειρηματικό, όσο και κοινωνικό επίπεδο. Έτσι προχωρούμε σε αναλυτική αξιολόγηση των υποψήφιων προμηθευτών μας με βάση την οικονομική τους βιωσιμότητα αλλά και με βάση ποιοτικά και περιβαλλοντικά κριτήρια. Οι υποψήφιοι προμηθευτές καλούνται να συμπληρώσουν ερωτηματολόγια σχετικά με στοιχεία που αποδεικνύουν τη δυνατότητα ποιοτικής διασφάλισης των παρεχόμενων προϊόντων και υπηρεσιών, τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τις δραστηριότητες τους καθώς και τα συστήματα υγιεινής και ασφάλειας που ακολουθούν.

Όσον αφορά στους εργολάβους που εργάζονται στο διυλιστήριο ή στις λοιπές εγκαταστάσεις μας, ακολουθείται εκτενές πρόγραμμα εκπαίδευσης σε θέματα ασφάλειας πάντα με στόχο το GOAL ZERO-Μηδέν ατυχήματα. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι το 2015 πραγματοποιήσαμε 4.124 ώρες εκπαίδευσης σε προσωπικό εργολάβων για την ασφάλεια. Αναλυτικά προγράμματα αξιολόγησης και εκπαίδευσης ακολουθούνται και στις συνεργαζόμενες εταιρείες βυτιοφόρων που εκτελούν για εμάς μεταφορικό έργο. Γνωρίζοντας ότι καθημερινά δεκάδες βυτιοφόρα κινούνται στους δρόμους για λογαριασμό μας, έχουμε δεσμευτεί να ελαχιστοποιήσουμε κάθε κίνδυνο που προκύπτει από τις οδικές μεταφορές. Έτσι, έχουμε αναπτύξει εξαιρετικά λεπτομερή προγράμματα, όπου αξιολογούνται οι μεταφορείς και τίθενται αυστηροί στόχοι βελτίωσης, οι οποίοι σε περίπτωση που δεν επιτευχθούν, αποτελούν αίτια λήξης της συνεργασίας. Ως αποτέλεσμα αυτού του πρωτοπόρου προγράμματος, στο τέλος του 2015 τα βυτιοφόρα μεταφορών μας είχαν διανύσει πάνω από 19.000.000 χλμ χωρίς κανένα ατύχημα.

8. ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Στο επίκεντρο του επιχειρηματικού μοντέλου της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, βρίσκεται η υπεύθυνη ανάπτυξη του Ομίλου και η δημιουργία αξίας προς όφελος όλων των ενδιαφερόμενων μερών. Γι' αυτόν το λόγο υιοθετούμε ένα συνεχές και στοχευμένο επενδυτικό πρόγραμμα μέσω του οποίου επιτυγχάνονται καλές λειτουργικές επιδόσεις σε όλους τους τομείς με τελικό αποτέλεσμα την επίτευξη υψηλών οικονομικών αποδόσεων.

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΑΞΙΑΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

Το όραμά μας, είναι η εδραίωση της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ως ηγέτιδας εταιρείας διύλισης και εμπορίας προϊόντων πετρελαίου στην ευρύτερη περιοχή. Για την υλοποίηση αυτού του οράματος εφαρμόζουμε σταθερή και ευέλικτη επιχειρησιακή στρατηγική, που εξειδικεύεται σε τρεις επιμέρους στόχους:

- Μεγιστοποίηση της οικονομικής απόδοσης και των περιθωρίων κέρδους του διυλιστηρίου.
- Μεγιστοποίηση και βελτιστοποίηση των πωλήσεων διαθέτοντας αποτελεσματικά τα προϊόντα του διυλιστηρίου, εκμεταλλευόμενοι τις ευκαιρίες και στις τρεις διαθέσιμες αγορές (εσωτερική, αεροπορίας/ ναυτιλίας και εξαγωγών), με στόχο την καλύτερη δυνατή κερδοφορία.
- Επίτευξη του υψηλότερου δυνατού επιπέδου Υγιεινής και Ασφάλειας, προστασίας του Περιβάλλοντος και Ποιότητας με πραγματοποίηση τεχνολογικών, λειτουργικών και οργανωτικών προσαρμογών.

αντικατάσταση και συντήρηση υφιστάμενου εξοπλισμού για την αύξηση και βελτίωση της παραγωγικής δυναμικότητας και τη βελτίωση θεμάτων ασφάλειας και προστασίας περιβάλλοντος. Την τελευταία δεκαετία ολοκληρώθηκε ένας σημαντικός κύκλος επενδύσεων για την ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, τόσο σε επίπεδο οργανικής ανάπτυξης όσο και σε επίπεδο εξαγωγών. Έτσι, η εταιρεία έχει εισέλθει σε φάση ωρίμανσης των επενδύσεων και βελτιστοποίησης της εκμετάλλευσής τους. Παράλληλα, 5 χρόνια μετά την εξαγορά των δραστηριοτήτων της Shell στην Ελλάδα, φαίνεται καθαρά η σημαντική αύξηση του μεριδίου μας στην εσωτερική αγορά, πράγμα που καταδεικνύει την αυξημένη αποδοτικότητα τόσο του δικτύου της Coral και της AVIN OIL αλλά και της Cyclon η οποία εξαγοράστηκε πλήρως από τη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ στο τέλος του 2014.

Η πιο πρόσφατη μεγάλη επένδυσή μας ήταν η κατασκευή της νέας Μονάδας Ατμοσφαιρικής Απόσταξης, η οποία ολοκληρώθηκε το 2010 και κόστισε μαζί με τις περιφερειακές μονάδες 200 εκατ. ευρώ. Η Μονάδα αυτή έχει ισχυροποιήσει την ανταγωνιστική μας θέση και έχει βελτιώσει την κερδοφορία μας, έχοντας λειτουργήσει ήδη πάνω από 5 χρόνια.

Επιπρόσθετα, η μεγαλύτερη μας επένδυση την τελευταία δεκαετία αφορά στην εγκατάσταση του συγκροτήματος Υδρογονοδιάσπασης (2005), το οποίο κατέστησε δυνατή την παραγωγή καθαρών καυσίμων, βάσει των προδιαγραφών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το υπόλοιπο επενδυτικό πρόγραμμα είχε ως στόχο την αναβάθμιση της τεχνολογικής αρτιότητας του διυλιστηρίου, την καθετοποίηση, τον αυτοματισμό, την ενεργειακή αυτονομία και την προστασία του περιβάλλοντος, με αποτέλεσμα να θεωρείται σήμερα ως ένα από τα αρτιότερα και πλέον προηγμένα διυλιστήρια στην Ευρώπη και διεθνώς.

1.477 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ ΟΙ ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ **767** ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ ΓΙΑ ΕΡΓΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΣΤΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ 2000-2015

Η συνολική επενδυτική δαπάνη του Ομίλου στο διάστημα 2000 - 2015 ήταν 1.477 εκατ. ευρώ, ποσό στο οποίο δεν συμπεριλαμβάνονται τα κεφάλαια που διατέθηκαν σε εξαγορές. Η επενδυτική δαπάνη για το 2015 ανήλθε στο ποσό των 42,4 εκατ. ευρώ και όσον αφορά το διυλιστήριο περιελάμβανε

9. ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ, ΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Η διασφάλιση της επαγγελματικής Υγιεινής, της Ασφάλειας και της Προστασίας του Περιβάλλοντος περιλαμβάνεται στις εταιρικές μας Αρχές και Αξίες και αποτελεί πρωταρχικό στρατηγικό στόχο, ώστε κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων μας να διασφαλίζονται ασφαλείς συνθήκες εργασίας για το προσωπικό και τους συνεργάτες μας, καθώς και η προστασία του περιβάλλοντος και η ποιότητα ζωής των πολιτών που ζουν κοντά στους χώρους όπου πραγματοποιούνται οι δραστηριότητες αυτές.

Η έμφαση στα θέματα διαχείρισης της Υγιεινής, Ασφάλειας και Προστασίας του Περιβάλλοντος, καθώς και η δέσμευσή μας για συνεχή βελτίωση στους συγκεκριμένους τομείς, διατυπώνεται μέσω της σχετικής πολιτικής, η οποία διέπει τη λειτουργία του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (πιστοποιημένο κατά ISO 14001:2004, με την πρώτη σχετική πιστοποίηση να

έχει ληφθεί το 2000 και κατά EMAS III ER 1221/2009, με την πρώτη πιστοποίηση το 2007) και του Συστήματος Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας (πιστοποιημένο κατά OHSAS 18001:2007 από το 2008), τα οποία εξειδικεύουν την πολιτική αυτή σε προγράμματα και μετρήσιμους στόχους.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ, ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ λειτουργεί με σεβασμό προς την Υγεία, την Ασφάλεια και το Περιβάλλον.

Για να το επιτύχει αυτό, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ δεσμεύεται να:

- Θέτει σκοπούς και στόχους, ώστε να επιτυγχάνεται η συνεχής βελτίωση των συστημάτων διαχείρισης της υγιεινής, της ασφάλειας και του περιβάλλοντος.
- Συμμορφώνεται προς, ή και να υπερβαίνει, τις απαιτήσεις οι οποίες προκύπτουν από όλες τις νομικές ή άλλες υποχρεώσεις της.
- Παράγει προϊόντα εγγυημένης ποιότητας σύμφωνα με, ή και πέραν των προδιαγραφών Υγιεινής και προστασίας του περιβάλλοντος, που ισχύουν για το καθένα από αυτά, χρησιμοποιώντας αποτελεσματικά τις πρώτες ύλες, την ενέργεια και την τεχνολογία.
- Αναφέρει τις επιδόσεις της, καλές ή κακές, ως υπεύθυνος εταιρικός πολίτης.
- Διατηρεί συστήματα και σχέδια αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης, τα οποία δοκιμάζει τακτικά με τις κατάλληλες ασκήσεις.
- Εντάσσει τα σχετικά με την υγιεινή, την ασφάλεια και την προστασία του περιβάλλοντος θέματα σε κάθε επιχειρησιακή της απόφαση, στα επιχειρησιακά της σχέδια και στη λειτουργία των εγκαταστάσεών της, μέσα στο πλαίσιο του Ενιαίου Διαχειριστικού συστήματος.
- Παρέχει συμβουλές, πληροφορίες και εκπαίδευση στο ανθρώπινο δυναμικό της, στους εργολάβους και σε άλλους οι οποίοι εργάζονται για λογαριασμό της, ώστε να εξασφαλίζεται η δέσμευση και η ευαισθητοποίησή τους.
- Εφαρμόζει συνειδητά και απαρέγκλιτα τους περιβαλλοντικούς όρους λειτουργίας, που καθορίζουν το επιτρεπτό επίπεδο παραγόμενων αποβλήτων.
- Συνεργάζεται με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη (stakeholders) για την ανάπτυξη και εφαρμογή εξισορροπημένων προγραμμάτων Υγιεινής, ασφάλειας και προστασίας του περιβάλλοντος, τα οποία λαμβάνουν υπ' όψη τις ανάγκες όλων των εμπλεκόμενων.

10. ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

Η δέσμευσή μας για την Ποιότητα αποτελεί ουσιώδες στοιχείο της στρατηγικής μας. Η πολιτική μας για την ποιότητα συνοψίζεται σε δύο άξονες, για τους οποίους υπάρχει η καθολική δέσμευση τόσο της διοίκησης, όσο και του υπόλοιπου προσωπικού της εταιρείας:

- Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ θα παράγει και θα πωλεί προϊόντα που ικανοποιούν τους πελάτες της, λαμβάνοντας πάντα υπόψη το συμφέρον όλων των ενδιαφερομένων μερών.
- Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ εστιάζοντας στους πελάτες της, ερευνά και αξιολογεί τις απαιτήσεις τους και εφαρμόζει όλες τις αναγκαίες τεχνολογίες και δράσεις, με στόχο την αποφυγή συμβιβασμών σε θέματα ποιότητας και τη συνεχή βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος διαχείρισης ποιότητας.

Το Ενιαίο Διαχειριστικό Σύστημα της εταιρείας, μέσω του οποίου υλοποιείται η πολιτική μας για την Ποιότητα, είναι προσανατολισμένο στον πελάτη και στις ανάγκες του περιλαμβάνοντας με συστηματικό τρόπο όλες τις σχετικές προς την ποιότητα λειτουργικές και οργανωτικές διεργασίες. Το Σύστημα επαναπιστοποιήθηκε το 2014 από τη Bureau veritas, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 9001:2008 με ισχύ μέχρι το 2017, ενώ η πρώτη σχετική πιστοποίηση χρονολογείται από το 1993. Η ένταξη του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης και του Συστήματος Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας στο

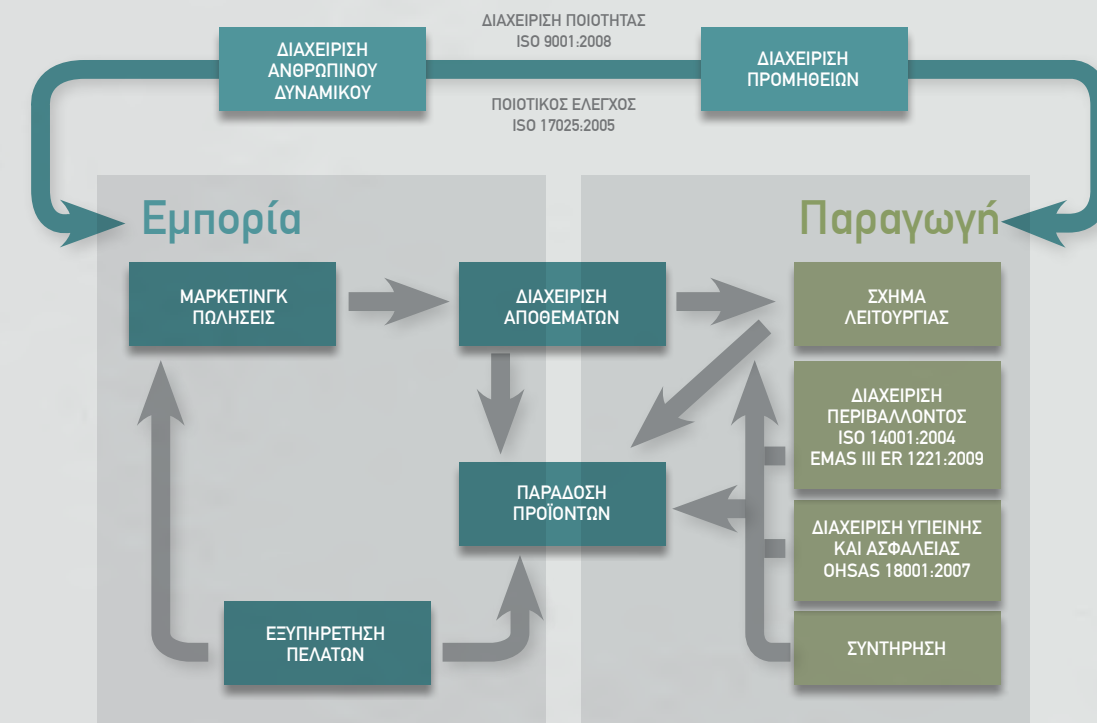
Ενιαίο Διαχειριστικό Σύστημα, προσδίδει την απαραίτητη εσωτερική συνοχή και τα συνδέει με τις άλλες διεργασίες που αυτά επηρεάζουν, ώστε να επιτυγχάνεται η μέγιστη δυνατή αποτελεσματικότητα.

Η διεργασία του Ποιοτικού Ελέγχου, ικανοποιεί τις απαιτήσεις του προτύπου ISO 17025:2005 και το Χημείο του διυλιστηρίου είναι διαπιστευμένο από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (ΕΣΥΔ) ως ικανό, να διενεργεί δοκιμές σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου και να εκδίδει Πιστοποιητικά Ποιότητας με τη σφραγίδα του ΕΣΥΔ για όλα σχεδόν τα προϊόντα της εταιρείας. Η διαπίστευση αυτή μας δίνει ένα επιπλέον συγκριτικό πλεονέκτημα, καθ' όσον η ποιότητα των προϊόντων μας καθίσταται εγγυημένη. Επιπλέον το διυλιστήριο έχει πιστοποιηθεί με την Ευρωπαϊκή σήμανση CE Marking σύμφωνα με το πρότυπο EN 12591 για τα προϊόντα ασφάλτου με ισχύ έως το 2017. Όλα τα Συστήματα Διαχείρισης, υπόκεινται ανάλογα με τις προδιαγραφές σε εξαμηνιαίες ή ετήσιες επιθεωρήσεις από τους φορείς πιστοποίησης με σκοπό τον έλεγχο της καλής εφαρμογής τους και επαναπιστοποιούνται ανά τριετία.

Η εξέλιξη των συστημάτων αυτών, επιτυγχάνεται με την εξασφάλιση πιστοποιήσεων για τις νέες εκδόσεις τους.

Επιπλέον, επιθεωρούνται από πελάτες, καθώς και από τους φορείς ασφάλισης με άριστα αποτελέσματα.

ΕΝΙΑΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΘΥΓΑΤΡΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

- Η AVIN OIL, διαθέτει Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας, πιστοποιημένο σύμφωνα με το ISO 9001:2008 για τους τομείς Αποθήκευση, Εμπορία και Διανομή Καυσίμων και Λιπαντικών και Διαχείριση Πρατηρίων.
- Η Coral, ήδη από το 2012 έχει πιστοποιηθεί για το σύνολο των δραστηριοτήτων της. Συγκεκριμένα, οι διαδικασίες Παραλαβής, Αποθήκευσης, Ανάμιξης, Φόρτωσης Μέσων Μεταφοράς, Μεταφοράς καθώς και Παράδοσης σε Πελάτες, των Πετρελαιοειδών, Λιπαντικών και Χημικών Προϊόντων της Coral είναι πιστοποιημένες σύμφωνα με τα πρότυπα ISO 9001:2008, ISO 14001:2004 και OHSAS 18001:2007.
- Η Coral Gas, διαθέτει Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, πιστοποιημένο σύμφωνα με το ISO 14001:2004, Σύστημα Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας σύμφωνα με το OHSAS 18001:2007 για όλες τις εγκαταστάσεις της και πιστοποίηση για το Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας κατά ISO 9001:2008.
- Η OFC, διαθέτει Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας, πιστοποιημένο σύμφωνα με το ISO 9001:2008, Σύστημα

Περιβαλλοντικής Διαχείρισης σύμφωνα με το ISO 14001:2004 και Σύστημα Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας, σύμφωνα με το OHSAS 18001:2007. Οι ανωτέρω πιστοποιήσεις αφορούν στην κύρια δραστηριότητα της εταιρείας που είναι η παραλαβή, αποθήκευση και διανομή αεροπορικού καυσίμου αλλά και στην παροχή τεχνικών συμβουλευτικών υπηρεσιών και εκπαίδευσης σε θέματα διαχείρισης ανεφοδιασμού αεροσκαφών. Τέλος, από το 2013 ισχύει επαναπιστοποίηση Πυρασφάλειας με πενταετή ισχύ.

- Η LPC διαθέτει Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας, πιστοποιημένο σύμφωνα με το ISO 9001:2008 για το σχεδιασμό, παραγωγή, πώληση και διανομή βασικών λιπαντικών, αντιψυκτικών, γράσων και χημικών προϊόντων και EMAS (EL 00051) και ISO 14001:2004 για τη διαδικασία αναγέννησης αποβλήτων λιπαντικών ελαίων (ΑΛΕ).

11. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Αναγνωρίζουμε ότι η επιχειρηματική μας λειτουργία και οι αποφάσεις μας επηρεάζουν και επηρεάζονται από διαφορετικές ομάδες ενδιαφερομένων μερών. Η μακροχρόνια επικοινωνία και η συνεργασία που έχουμε αναπτύξει με τα ενδιαφερόμενα μέρη (stakeholders), εκφράζει τη σημασία που δίνουμε σ' αυτό το θέμα και την επιθυμία μας να αναπτύσσουμε ειλικρινή διάλογο ώστε να αντιμετωπίζονται τα θέματα που προκύπτουν με αμοιβαία αποδεκτές λύσεις. Στον πίνακα που ακολουθεί καταγράφονται τα άμεσα ενδιαφερόμενα μέρη, τα βασικά θέματα αλληλεπίδρασης των εταιρειών του Ομίλου και οι τρόποι επικοινωνίας με το καθένα απ' αυτά.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ	ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗΣ	ΤΡΟΠΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
Εργαζόμενοι	1.924 άμεσα εργαζόμενοι, από τους οποίους περίπου το 51% εργάζονται στο διυλιστήριο (βλ. Κεφάλαιο 2)	Οι εργαζόμενοι προσφέρουν εργασία, γνώσεις και εμπειρία και επιθυμούν να εργάζονται σε ένα ασφαλές περιβάλλον, αμειβόμενοι με δίκαιο και ανταγωνιστικό μισθό, πρόσθετες παροχές καθώς και ευκαιρίες για επαγγελματική ανέλιξη, εκπαίδευση και προσωπική ανάπτυξη.	Συνεχής και αμφίδρομη επικοινωνία μεταξύ εργαζομένων και Διοίκησης μέσω εταιρικών ανακοινώσεων, ενημερωτικών συναντήσεων, intranet, ομάδων εργασίας και διάφορων εκδηλώσεων. Οι εργαζόμενοι στο διυλιστήριο, εκπροσωπούνται μέσω του Σωματείου Εργαζομένων και της Επιτροπής Υγιεινής και Ασφάλειας. Διεξάγεται συνεχής θεσμοθετημένος διάλογος, ενώ οι εργαζόμενοι ενθαρρύνονται να υποβάλλουν τις προτάσεις τους για βελτίωση των συνθηκών εργασίας.
Πελάτες	Οι πελάτες του διυλιστηρίου, λόγω της φύσης της δραστηριότητάς, είναι σχετικά λίγοι. Οι εμπορικές εταιρείες του Ομίλου έχουν διευρυμένο δίκτυο πελατών (από βιομηχανίες και εμπορικές εταιρείες μέχρι και τελικούς καταναλωτές).	Το διυλιστήριο βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με τους πελάτες για να καλύπτει τις απαιτήσεις τους και να τους προσφέρει προϊόντα υψηλής ποιότητας και ανταμείβεται με τα έσοδα που εισπράττει. Οι εμπορικές εταιρείες του Ομίλου έχουν στον πυρήνα της στρατηγικής τους την εξυπηρέτηση των πελατών τους προσφέροντας προϊόντα και υπηρεσίες κορυφαίας ποιότητας.	Μακροχρόνιες και στενές σχέσεις συνεργασίας με τους πελάτες, βασισμένες στην ποιότητα των προϊόντων, στην εξυπηρέτηση, στην εμπειρία, και την αξιοπιστία. Η επικοινωνία με τους πελάτες του διυλιστηρίου είναι συνεχής και μία φορά το χρόνο διενεργείται έρευνα ικανοποίησης. Στις εμπορικές εταιρείες, τα τμήματα εξυπηρέτησης πελατών και το προσωπικό των πρατηρίων αποτελούν το πρόσωπο της εταιρείας. Υπάρχουν προγράμματα mystery shopping για όλα τα πρατήρια καθώς και έρευνες αγοράς.
Τοπικές κοινωνίες	Η παραγωγική δραστηριότητα μας επηρεάζει τις όμορες προς το διυλιστήριο (Αγ. Θεόδωροι Κορινθίας) και τις εγκαταστάσεις των εμπορικών εταιρειών (Πέραμα, Καλοχώρι Θεσσαλονίκης, Καβάλα, Χανιά, Αλεξανρούπολη) τοπικές κοινωνίες.	Συνεργαζόμαστε στενά με τις τοπικές και ευρύτερες κοινωνίες, οι οποίες επιθυμούν δημιουργία θέσεων εργασίας, επιστροφή κοινωνικού προϊόντος και κοινωνική συνεισφορά από την εταιρεία.	Διαρκής επικοινωνία και αλληλεπίδραση με τις τοπικές κοινωνίες μέσω της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, και μέσω άλλων φορέων όπως ιδιωτικοί σύλλογοι και οργανώσεις (βλ. Κεφάλαιο 5). Έχουμε διαχρονική δέσμευση και συνεχή επικοινωνία έτσι ώστε να μπορούμε να ακούμε τις ανάγκες και να ανταποκρινόμαστε εγκαίρως και με ουσία.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ	ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗΣ	ΤΡΟΠΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
Συνεργάτες και Προμηθευτές	Προμηθευτές προϊόντων και πάροχοι εργαλαβικών υπηρεσιών στο διυλιστήριο, στις εγκαταστάσεις και στα πρατήρια.	Στενή συνεργασία με τους συνεργάτες και τους προμηθευτές για την παροχή προϊόντων και υπηρεσιών με αυστηρά κριτήρια ποιότητας και ασφάλειας. Ακολουθώντας, εκείνοι ανταμείβονται δίκαια και χωρίς προβλήματα για την παροχή προϊόντων και υπηρεσιών με τελικό αποτέλεσμα τη συνεισφορά στην οικονομική ανάπτυξη.	Αναπτύσσουμε μακροχρόνιες σχέσεις με τους συνεργάτες και προμηθευτές μας. Στο διυλιστήριο και σε όλες τις εγκαταστάσεις μας υπάρχει δομημένο πρόγραμμα επικοινωνίας και εκπαίδευσης για την παροχή της κατάλληλης πληροφόρησης για θέματα υγιεινής, ασφάλειας και προστασίας του περιβάλλοντος, για τα οποία οι απαιτήσεις συμμόρφωσης είναι εξαιρετικά αυστηρές και με στενή εποπτεία. (βλ. Κεφάλαιο 1 και 3).
Μέτοχοι, Επενδυτές και Αναλυτές	Η μετοχική βάση της εταιρείας αποτελείται από ιδιώτες και θεσμικούς επενδυτές, έλληνες και ξένους. Στο τέλος του 2015 κύριος μέτοχος ήταν η "Petroventure Holdings Limited" με ποσοστό 40%. Το ποσοστό ελεύθερης διασποράς διαμορφώνεται στο 52%. Η επιχειρηματική δραστηριότητα της MOTOP ΟΪΛ καλύπτεται από έλληνες και ξένους οικονομικούς αναλυτές.	Οι μέτοχοι επενδύουν στη MOTOP ΟΪΛ, όπως και σε κάθε άλλη εταιρεία, προσβλέποντας στην μακροχρόνια οικονομική απόδοση, στη χορήγηση μερισμάτων και στην αύξηση της αξίας των μετοχών τους.	Στην εταιρεία λειτουργεί Τμήμα Εξυπηρέτησης Μετόχων. Η επικοινωνία με τους μετόχους είναι τακτική και πραγματοποιείται: 7-8 φορές το χρόνο μέσω roadshows, μία φορά το χρόνο στην Ετήσια Ενημέρωση Αναλυτών, μέσω 4 τηλεδιασκέψεων με τους οικονομικούς αναλυτές ανά τρίμηνο, μέσω της ιστοσελίδας της εταιρείας, με δελτία τύπου και ανακοινώσεις, μέσω της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης και του Κοινωνικού Απολογισμού και με τακτική συμμετοχή σε επενδυτικές ημερίδες.
Δημόσιο	Δημόσιες αρχές σε τοπικό και εθνικό επίπεδο	Βρισκόμαστε σε στενή αλληλεπίδραση με το Δημόσιο και δημιουργούμε έσοδα με την πληρωμή φόρων και δασμών. Οι Αρχές προσαρμόζουν το δημόσιο συμφέρον με νόμους και κανονισμούς, επιβλέπουν την εφαρμογή τους, χορηγούν άδειες λειτουργίας και παρέχουν υποστήριξη στο ενδεχόμενο έκτακτης ανάγκης.	Λειτουργούμε πάντα μέσα στο πλαίσιο του νόμου. Υπάρχει συνεχής, ανοικτή, ειλικρινής και αμφίδρομη επικοινωνία και συνεργασία με τις εμπλεκόμενες Δημόσιες Αρχές, για την παροχή των πληροφοριών που χρειάζεται το κάθε μέρος, καθώς και για την τεκμηριωμένη συζήτηση των θεμάτων που ανακύπτουν.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1.924

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΣΕ ΟΛΟ ΤΟΝ ΟΜΙΛΟ

ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΑΜΕ **27.000**
ΩΡΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΤΟ 2015

ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΑΜΕ **300**
ΠΡΟΣΛΗΨΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΕΝΤΑΕΤΙΑ 2011-2015

Στον Όμιλο ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ πιστεύουμε ότι η αξία μας χτίζεται από το ανθρώπινο δυναμικό μας.

Αναγνωρίζουμε ότι οι εργαζόμενοι μας αποτελούν το πολυτιμότερο κεφάλαιο για την επίτευξη των στρατηγικών μας στόχων, την επιτυχή υλοποίηση των αναπτυξιακών μας προγραμμάτων και την εξασφάλιση, μακροπρόθεσμα, της ανταγωνιστικότητας μας.

Γι αυτό και έχουμε αναπτύξει μία οργανωμένη και μοντέρνα Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού για όλο τον Όμιλο της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ που στόχο έχει τον εντοπισμό, την προσέλκυση, την ανάπτυξη και τη διατήρηση ικανών εργαζομένων και στελεχών που αξιοποιούνται σε όλες τις εταιρείες.

Στόχος μας είναι η εξασφάλιση ενός ασφαλούς και δίκαιου εργασιακού περιβάλλοντος, που σέβεται τον άνθρωπο και προάγει την εμπιστοσύνη, το ομαδικό πνεύμα και την αποτελεσματικότητα.

Δεσμευόμαστε ώστε να εξασφαλίζουμε άριστες συνθήκες εργασίας, να διασφαλίζουμε το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ελευθερίας του συνδικαλισμού, να αποφεύγουμε τις διακρίσεις και να προσφέρουμε ίσες ευκαιρίες εκπαίδευσης και ανάπτυξης.

Το 2015, ο Όμιλος της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ αριθμούσε κατά μέσο όρο 1.924 εργαζόμενους.

Εν μέσω της βαθιάς οικονομικής και κοινωνικής κρίσης που περνάει η χώρα μας συνεχίσαμε να ανανεώνουμε το ανθρώπινο δυναμικό μας με 300 νέες προσλήψεις την τελευταία πενταετία, προσφέραμε εκτενές πρόγραμμα εκπαίδευσης και συνεχίσαμε την παροχή ενός δομημένου προγράμματος μέριμνας μέσω οικειοθελών παροχών.

1. ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

Ο Όμιλος της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ έχει αναπτυχθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια και έχει υιοθετήσει ένα σύγχρονο και ολοκληρωμένο Σύστημα Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού, στην προσπάθεια του για την ορθή διαχείριση και συνεχή εξέλιξη και ανάπτυξη του προσωπικού. Το σύστημα αυτό, διαπνέεται από τις αρχές και τις αξίες του Ομίλου και καθορίζεται από το όραμα και τους στρατηγικούς του στόχους.

Σκοπός του Συστήματος Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού είναι ο εντοπισμός, η προσέλκυση των πιο αξιόλογων στελεχών στην αγορά, η ανάπτυξή τους και η διατήρησή τους μέσα στον Όμιλο.

Όλα τα παραπάνω υλοποιούνται από τη Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού του Ομίλου κάτω από το εξής πλαίσιο:

- Συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία και τις οικουμενικές αρχές που αφορούν στα ανθρώπινα δικαιώματα και στα δικαιώματα εργασίας.
- Δίκαιη και αξιοκρατική μεταχείριση των εργαζομένων.
- Προσέλκυση νέων και ικανών ανθρώπων με αρχές και αξίες όπως η ακεραιότητα, η συνέπεια, η αφοσίωση, η επαγγελματική ευσυνειδησία και η υπευθυνότητα.
- Παροχή ίσων δυνατοτήτων και ευκαιριών για επαγγελματική και προσωπική ανέλιξη.
- Ανταγωνιστικό και δίκαιο σύστημα αμοιβών, το οποίο λαμβάνει υπόψη την απόδοση κατά την εκτέλεση της εργασίας αλλά και τα δεδομένα της αγοράς.
- Παροχές πέραν των προβλεπομένων από το νόμο και τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας.
- Στοχευμένη εκπαίδευση και επιμόρφωση σε τομείς που συνάδουν με τους στρατηγικούς στόχους του Ομίλου, αποσκοπώντας στην αποτελεσματική και ασφαλή εκτέλεση της εργασίας.
- Ενίσχυση της εταιρικής κουλτούρας και των εταιρικών αξιών.

2. ΙΣΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Όλες οι δραστηριότητες της διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού γίνονται με διαφάνεια και αξιοκρατία. Προσφέρουμε ένα εργασιακό περιβάλλον χωρίς αποκλεισμούς, που ευνοεί τη διαφορετικότητα και παρέχει ίσες ευκαιρίες σε όλους. Οι προσλήψεις, οι μετακινήσεις, οι προαγωγές, οι παροχές, τα προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης κλπ. διέπονται από τις αρχές της πολιτικής για την παροχή ίσων ευκαιριών, την αποφυγή κάθε είδους διακρίσεων και το σεβασμό στην αξιοπρέπεια των εργαζομένων.

Εφαρμόζοντας τα παραπάνω:

- Έχουμε πετύχει η σύνθεση των στελεχών να αντανακλά περίπου τη σύνθεση του προσωπικού.
- Τα προγράμματα κατάρτισης και εκπαίδευσης, σύμφωνα με τις εκάστοτε επιχειρηματικές ανάγκες, είναι διαθέσιμα σε όλο το προσωπικό.
- Υπάρχει ισότητα αμοιβών μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Υποστηρίζουμε την προσπάθεια για τη διαμόρφωση μιας κοινωνίας χωρίς αποκλεισμούς, στην οποία τα άτομα με αναπηρίες μπορούν να ενταχθούν παραγωγικά στον κοινωνικό ιστό. Έτσι, απασχολούνται σε εμάς 18 άτομα αυτής της κατηγορίας, στα οποία παρέχουμε ίσες ευκαιρίες στην απασχόληση και στην εκπαίδευση.

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, σεβόμενη απολύτως τις διεθνείς αρχές ανθρωπίνων δικαιωμάτων που διακηρύσσονται, μεταξύ άλλων, στη Διεθνή Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα του ΟΗΕ και στις δέκα αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ, το οποίο και έχει προσυπογράψει, είναι αντίθετη σε οποιαδήποτε πρακτική που ενδέχεται να ενθαρρύνει την επιβολή μορφών καταναγκαστικής και παιδικής εργασίας. Ο Όμιλος συμμορφώνεται πλήρως με τις εθνικές νομοθετικές διατάξεις περί παιδικής εργασίας και περιπτώσεις αναγκαστικής ή παιδικής εργασίας, ούτε υπάρχουν, ούτε

είναι αποδεκτές. Σημειώνεται ότι, οι δραστηριότητες της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ διενεργούνται εξ ολοκλήρου μέσα στα όρια του ελληνικού κράτους, του οποίου το νομοθετικό πλαίσιο είναι εναρμονισμένο με τις απαιτήσεις της Διακήρυξης του 1998 του Διεθνούς Οργανισμού Εργασίας (ΔΟΕ) για τις Θεμελιώδεις Αρχές και Δικαιώματα στην Εργασία, με σχετικές αναφορές τόσο στο Σύνταγμα όσο και στο εργατικό δίκαιο. Σ' αυτές συμπεριλαμβάνονται οι συμβάσεις για την προστασία του συνδικαλισμού και των συλλογικών διαπραγματεύσεων.

3. ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΩΜΑΤΕΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Στη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, οι εργασιακές σχέσεις ρυθμίζονται βάσει του Κανονισμού Εργασίας, ο οποίος έχει καταρτιστεί από το Σεπτέμβριο του 1974 και έχει λάβει σχετική έγκριση από το υπουργείο Εργασίας.

Όπως προέκυψε και από την πρόσφατη μελέτη των θεμάτων ουσιαστικότητας που περιγράφεται στο τέλος της Έκθεσης, είναι εξαιρετικά σημαντικό για τον Όμιλό μας και κυρίως για το διυλιστήριο λόγω της πολυπλοκότητας στη φύση της εργασίας, οι εργαζόμενοι να μπορούν ελεύθερα και χωρίς κανένα περιορισμό να συμμετέχουν σε συνδικαλιστικά σωματεία και επαγγελματικές ενώσεις.

Η σύμβαση αυτή ρυθμίζει τους όρους αμοιβής και εργασίας στο διυλιστήριο. Από το 2006, υφίσταται Επιχειρησιακή Συλλογική Σύμβαση μεταξύ της εταιρείας και του Σωματείου, η οποία ανανεώνεται κάθε έτος και κατατίθεται στην Επιθεώρηση Εργασίας Κορίνθου.

Θεωρούμε εξαιρετικά σημαντική την αρμονική συνεργασία της Εταιρείας με το Σωματείο Εργαζομένων, ιδίως σε δύσκολες περιόδους, όπως αυτή που βιώνουμε λόγω της οικονομικής κρίσης. Με τους εκπροσώπους των εργαζομένων πραγματοποιούνται τακτικές συναντήσεις, έχοντας ως κοινό στόχο την ανάπτυξη των μεταξύ μας σχέσεων, τη διατήρηση της εργασιακής ειρήνης και τη συνεχή βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος.

Στο διυλιστήριο οι εργαζόμενοι εκπροσωπούνται μέσω του Σωματείου Εργαζομένων και της Επιτροπής Υγείας και Ασφάλειας. Φέτος το Σωματείο Εργαζομένων του διυλιστηρίου γιόρτασε τα 40 χρόνια λειτουργίας του αφού ιδρύθηκε το 1975.

Το Σωματείο έχει συνάψει Συλλογική Σύμβαση Εργασίας με το Σύνδεσμο Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών από το 1986.

4. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Το 2015, το ανθρώπινο δυναμικό του Ομίλου (ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, AVIN OIL, Coral, Coral Gas, OFC, LPC) αριθμούσε κατά μέσο όρο χρονιάς 1.924 εργαζόμενους.

Φέτος τα στοιχεία παρουσιάζονται ελαφρά ενισχυμένα λόγω της απορρόφησης της εταιρείας LPC (πρώην Cyclon) ενώ τα στοιχεία του 2010 ήταν σημαντικά ενισχυμένα λόγω της ένταξης του προσωπικού των εταιρειών Coral και Coral Gas μετά την ολοκλήρωση της εξαγοράς τους.

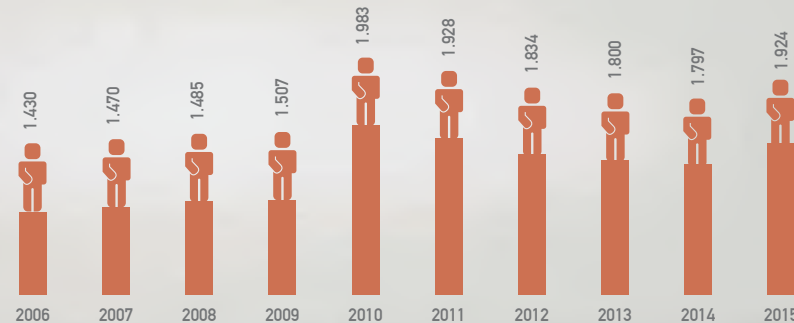
Πέραν του άμεσα απασχολούμενου προσωπικού, σημαντικός αριθμός ατόμων απασχολείται έμμεσα στις δραστηριότητες

των εταιριών του Ομίλου ως προσωπικό εργολάβων.

96,4% ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ 2015 ΗΤΑΝ ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΕΤΟΥΣ

Ο κύριος χώρος δραστηριότητας της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ είναι το διυλιστήριο στους Αγίους Θεοδώρους Κορινθίας, όπου το 2015 εργάζονταν -κατά μέσο όρο- 994 εργαζόμενοι. Περίπου το 55% του προσωπικού του διυλιστηρίου κατοικεί στην ευρύτερη περιοχή της Κορινθίας, όπου η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ είναι ο μεγαλύτερος εργοδότης.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΝΑ ΦΥΛΟ

Υποστηρίζουμε την ίση μεταχείριση των δύο φύλων και την παροχή ίσων ευκαιριών χωρίς διακρίσεις, ωστόσο, λόγω της φύσης των εργασιών και των ειδικοτήτων που απασχολούνται στο διυλιστήριο μας, το ποσοστό των εργαζομένων γυναικών είναι σχετικά μικρό. Έτσι, κατά μέσο όρο, το 2015 το 16% του συνολικού προσωπικού του Ομίλου είναι γυναίκες, ενώ στα κεντρικά γραφεία των εταιρειών του Ομίλου, το ποσοστό των γυναικών φτάνει στο 37,7%.

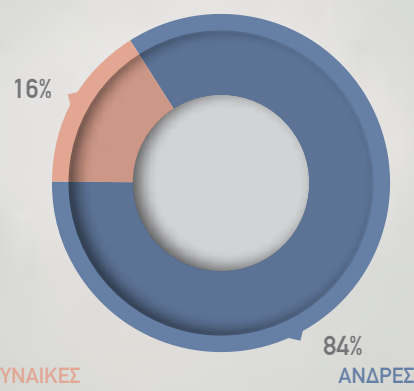
Η συμμετοχή γυναικών σε θέσεις διευρυμένης ευθύνης είναι 14%, ποσοστό που αντανακλά ικανοποιητικά το γενικό ποσοστό των γυναικών στο σύνολο του προσωπικού, ενώ στο συνολικό αριθμό του λοιπού διοικητικού και τεχνικού- υπαλληλικού προσωπικού αποτελούν το 16%.

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΝΕΛΙΞΗ

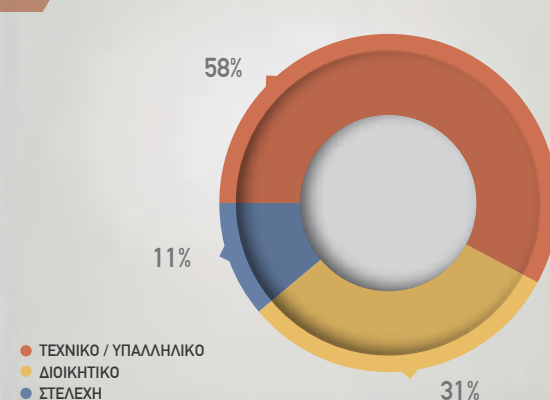
Κατά το 2015, η αναλογία των στελεχών στο σύνολο του ανθρωπίνου δυναμικού του Ομίλου διαμορφώθηκε στο 11%, ενώ το τεχνικό-υπαλληλικό και διοικητικό προσωπικό αποτελούσε το 89% του συνόλου των εργαζομένων.

Κάθε εργαζόμενος έχει τη δυνατότητα να ανέλθει στη διοικητική ιεραρχία, ανάλογα με τα προσόντα, τις επιδόσεις και τις δεξιότητές του, αφού βασική επιδίωξη είναι η πλήρωση των κενών θέσεων ευθύνης να γίνεται μέσα από τον Όμιλο, όσο και όπου αυτό είναι δυνατό. Μάλιστα σε πολλά επίπεδα θέσεων γίνεται εσωτερική προκήρυξη κάθε κενής θέσης εργασίας και μόνο αν δεν υπάρξει κατάλληλος υποψήφιος απευθυνόμαστε στην αγορά εργασίας.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΝΑ ΦΥΛΟ 2015

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ 2015

ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

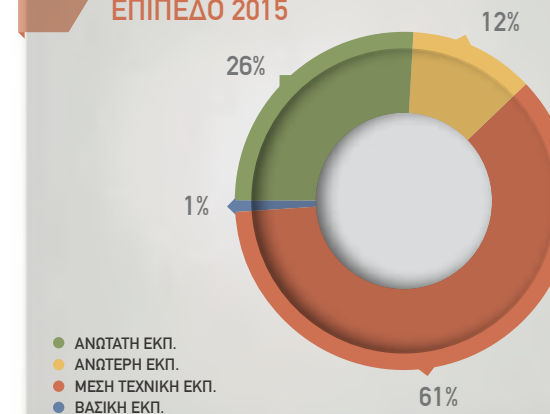
Αποδίδουμε ιδιαίτερη σημασία στο μορφωτικό επίπεδο του προσωπικού μας και στόχος μας είναι να προσελκύνουμε, να αναπτύσσουμε και να κρατάμε κοντά μας κατάλληλους και ικανούς ανθρώπους. Κατά το 2015 το σύνολο των εργαζομένων που προσελήφθησαν σε διοικητικές θέσεις ήταν κάτοχοι πανεπιστημιακού τίτλου.

προσωπικό ενθαρρύνεται να συμμετέχει σε μακροχρόνια εξωτερικά εκπαιδευτικά προγράμματα, που οδηγούν στην απόκτηση αναγνωρισμένου πτυχίου.

ΜΕΣΗ ΗΛΙΚΙΑ - ΕΥΡΟΣ ΗΛΙΚΙΩΝ

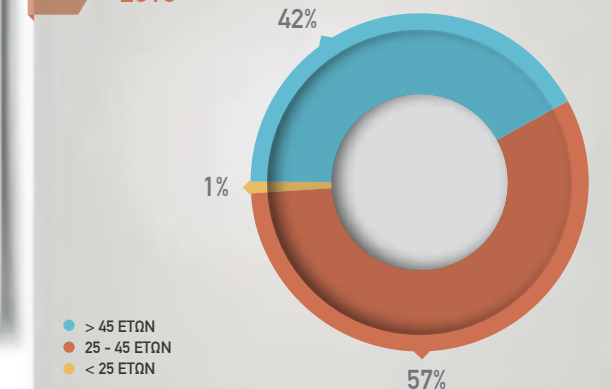
Η μέση ηλικία του προσωπικού του Ομίλου κυμαίνεται σε επίπεδα γύρω από τα 43,3 έτη. Σημειώνεται ότι, κατά το 2015, το 58% του προσωπικού είχε ηλικία μικρότερη των 45 ετών.

ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ 2015

Για την περαιτέρω ενίσχυση των δυνατοτήτων των εργαζομένων και τη δημιουργία εργασιακού περιβάλλοντος υψηλής απόδοσης, υλοποιούνται ειδικά προγράμματα πρόσθετης επιμόρφωσης και κατάρτισης σε νέες τεχνολογίες και συστήματα και το

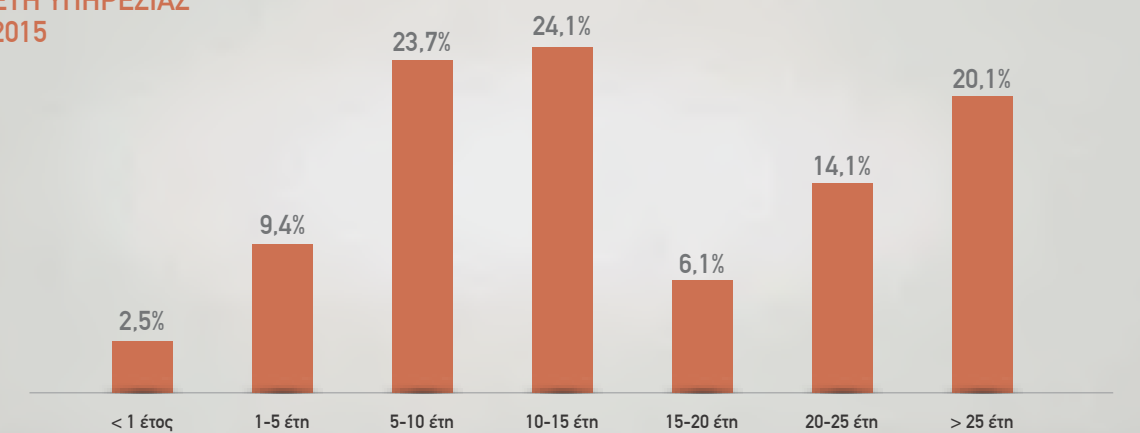
ΕΥΡΟΣ ΗΛΙΚΙΩΝ 2015

ΧΡΟΝΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ- ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Η διάρκεια παραμονής του προσωπικού στον Όμιλο, κατά μέσο όρο, διαμορφώθηκε στα 15,3 χρόνια το 2015 και χαρακτηρίζει τη σταθερότητα του προσωπικού. Το 64,4% του προσωπικού έχει πολυετή πείρα στον Όμιλο με πάνω από 10 χρόνια υπηρεσίας, ενώ ένα ποσοστό 11,9% έχει λιγότερα από 5 χρόνια υπηρεσίας.

ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ 2015

Αυτοί οι δείκτες υποδηλώνουν μια υγιή κατανομή του προσωπικού, όπου συνυπάρχει η εμπειρία των παλαιότερων εργαζομένων με την ανανέωση και το δυναμισμό που φέρνουν οι νεότεροι. Η χαμηλή κινητικότητα του προσωπικού το 2015, που ήταν 2,4%, είναι ενδεικτική της αμοιβαίας εμπιστοσύνης, της αφοσίωσης και ικανοποίησης των εργαζομένων μας και αποτελεί ένα από τα βασικά ανταγωνιστικά μας πλεονεκτήματα.

Η μακρόχρονη απασχόληση στη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ αναγνωρίζεται με πρόσθετες μισθολογικές παροχές ενώ στο διυλιστήριο, την Corgal και την Corgal Gas απονέμονται και αναμνηστικά δώρα αξίας στο προσωπικό, που ποικίλλουν ανά εταιρεία ανάλογα με τα χρόνια προϋπηρεσίας.

ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ*					
	2011	2012	2013	2014	2015
ΠΡΟΣΛΗΨΕΙΣ	75	70	53	26	76
ΑΠΟΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΝΑ ΑΙΤΙΑ					
ΣΥΝΤΑΞΗ	46	75	28	29	20
ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ	20	17	11	15	9
ΔΙΑΦΟΡΑ	14	15	11	12	17
ΣΥΝΟΛΟ	80	107	50	56	46
ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ*	4,1%	5,8%	2,8%	3,1%	2,4%

$$\text{*ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ} = \frac{\text{ΑΠΟΧΩΡΗΣΕΙΣ}}{\text{ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΡΙΘΜΟΥ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ}} \times 100$$

5. ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΜΟΙΒΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ

Ένας από τους βασικούς στόχους του Ομίλου είναι η προσφορά ανταγωνιστικών αμοιβών στο προσωπικό του, ώστε να ανταμείβεται η συνεισφορά του και να διατηρείται σε υψηλό επίπεδο η ικανοποίησή του.

120 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ ΟΙ ΔΑΠΑΝΕΣ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟ 2015

Το σύστημα που εφαρμόζουμε για τον καθορισμό, τη διαχείριση και την εξέλιξη των αμοιβών είναι εναρμονισμένο με την ισχύουσα ενδοεπιχειρησιακή και κλαδική σύμβαση και χαρακτηρίζεται από συνέπεια και διαφάνεια. Οι διαπραγματεύσεις για την κατάρτιση των σχετικών με τις μισθολογικές αναπροσαρμογές συλλογικών συμβάσεων ακολουθούν την πρακτική της βιομηχανίας, που εφαρμόζεται σε εθνικό επίπεδο.

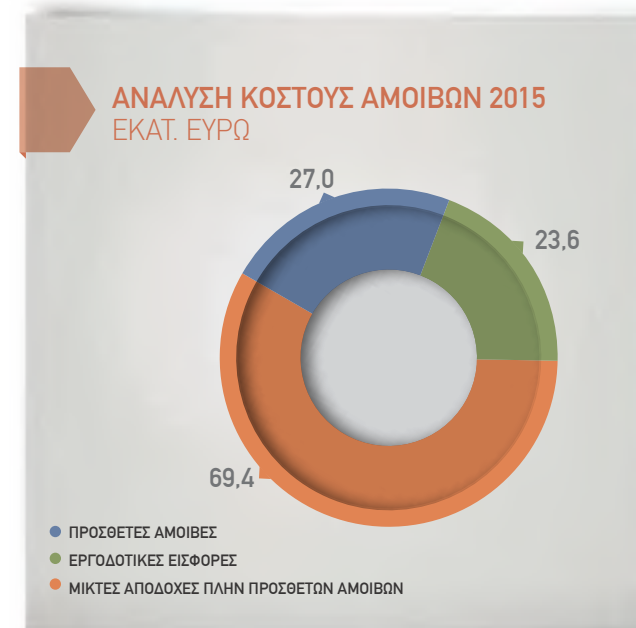
Κατά το 2015, το μόνιμο ανθρώπινο δυναμικό μας ενισχύθηκε με 76 νέους εργαζόμενους, ενώ αποχώρησαν για διάφορες αιτίες 46 άτομα.

Μεγάλη σημασία δίνουμε στο κομμάτι της προσέλκυσης και πρόσληψης νέων στελεχών. Τα τελευταία 2 χρόνια έχουμε ξεκινήσει συνεργασίες με κορυφαία πανεπιστήμια σε όλο τον κόσμο μέσω των οποίων επιδιώκουμε να προσελκύουμε νέους υποψηφίους. Οι υποψήφιοι αξιολογούνται μέσα από μία ενδεδειγμένη και αναλυτική διαδικασία που περιλαμβάνει εργαλεία μέτρησης συμπεριφοράς και ικανοτήτων, εις βάθος συνεντεύξεις και τελικό στάδιο επιλογής (panel).

Επιπλέον, η δομή των αμοιβών εξασφαλίζει την ίση μισθολογική μεταχείριση μεταξύ ανδρών και γυναικών για την ίδια εργασία, αποκλείοντας ταυτόχρονα οποιεσδήποτε άλλου είδους διακρίσεις. Οι παράγοντες που προσδιορίζουν την αμοιβή είναι κατά κύριο λόγο το βαθμολογικό κλιμάκιο, οι αρμοδιότητες και υπευθυνότητες της θέσης, το μορφωτικό επίπεδο, η προϋπηρεσία και η απόδοση του εργαζόμενου.

Οι συνολικές δαπάνες μισθοδοσίας του προσωπικού του Ομίλου κατά το 2015, ανήλθαν στο ποσό των 120 εκατ. ευρώ. Το ποσό αυτό περιλαμβάνει τις δαπάνες μισθοδοσίας για τακτική και υπερωριακή απασχόληση, τις εργοδοτικές επιβαρύνσεις για εισφορές προς τους ασφαλιστικούς οργανισμούς και τις πρόσθετες μισθολογικές παροχές, που δίνονται πάνω και πέραν των προβλεπομένων από την εργατική νομοθεσία και τις συλλογικές συμβάσεις.

Οι πρόσθετες μισθολογικές παροχές, που αποτελούν οικειοθελή προσφορά προς τους εργαζόμενους, περιλαμβάνουν επιδόματα που στοχεύουν στην ανταμοιβή της εργατικότητας και της συνεισφοράς στα αποτελέσματα του Ομίλου.

ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΟΙΚΕΙΟΘΕΛΕΙΣ ΠΑΡΟΧΕΣ

Ο Όμιλος έχει καθιερώσει εδώ και πολλά χρόνια ένα ευρύ πρόγραμμα συμπληρωματικών οικειοθελών κοινωνικών

και ασφαλιστικών παροχών, που καλύπτουν τόσο τους εργαζόμενους όσο και εξαρτώμενα μέλη των οικογενειών τους. Οι οικειοθελείς παροχές προς το προσωπικό, στοχεύουν σε πέντε βασικές κατευθύνσεις:

- Προσωπική ανάπτυξη και πρόνοια.
- Κάλυψη των δαπανών για την αντιμετώπιση προβλημάτων υγείας.
- Αρωγή στην οικογένεια.
- Παροχή διαφόρων διευκολύνσεων.
- Ενίσχυση της εταιρικής κουλτούρας, της συνεργασίας και του ομαδικού πνεύματος.

6,7 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ ΤΟ ΥΨΟΣ ΤΩΝ ΟΙΚΕΙΟΘΕΛΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ ΤΟΥΣ ΤΟ 2015

Σ' αυτό το πλαίσιο λειτουργούν ασφαλιστικά προγράμματα για το προσωπικό (συνταξιοδοτικό και νοσοκομειακή περίθαλψη), υπάρχουν προγράμματα αρωγής των εργαζομένων για τα έξοδα μόρφωσης των παιδιών τους, διοργανώνονται χριστουγεννιάτικες γιορτές για τα παιδιά των εργαζομένων, προσφέρονται βραβεία πολυετίας, υποστηρίζονται οι εργαζόμενοι για τη συμμετοχή τους σε οργανωμένα αθλήματα κ.α.

ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Στο πλαίσιο της προώθησης της ομαδικότητας και της συμμετοχής, υποστηρίζουμε τη συμμετοχή του προσωπικού σε διάφορες αθλητικές δραστηριότητες.

ΜΑΡΑΘΩΝΙΟΣ ΑΘΗΝΑΣ

Φέτος, για πρώτη φορά, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ στήριξε τη συμμετοχή εργαζομένων όλου του Ομίλου στο μεγαλύτερο αθλητικό γεγονός της χώρας, τον 33^ο Κλασσικό Μαραθώνιο Αθηνών που πραγματοποιήθηκε στις 8 Νοεμβρίου. Για την καλύτερη προετοιμασία των συμμετεχόντων, λίγους μήνες νωρίτερα διοργανώθηκαν προπονήσεις στο Ο.Α.Κ.Α. καθώς και στο Άλσος Ανδρέα Συγγρού με τη βοήθεια έμπειρου προπονητή. Την ημέρα του αγώνα, 89 άτομα συμμετείχαν στα 5 χιλιόμετρα, 53 άτομα στα 10 χιλιόμετρα και 19 άτομα στον κλασσικό Μαραθώνιο των 42 χιλιομέτρων, τερματίζοντας στο κατάμεστο Καλλιμάρμαρο Στάδιο. Αξίζει να σημειωθεί πως η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ εξασφάλισε τις 110 από τις 161 συμμετοχές μέσω του Μη Κερδοσκοπικού Οργανισμού «Δεσμός» στηρίζοντας για άλλη μια φορά το αξιόλογο έργο του.

ΟΜΑΔΕΣ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ ΚΑΙ ΜΠΑΣΚΕΤ

Η ποδοσφαιρική ομάδα των υπαλλήλων της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ το 2015 είχε εξαιρετικές επιδόσεις και στέφθηκε πρωταθλήτρια για ακόμη μία φορά ανάμεσα σε 45 ομάδες στο πρωτάθλημα Επιχειρήσεων και Οργανισμών Αθηνών. Συνολικά στην πορεία της η ομάδα έχει κερδίσει 18 πρωταθλήματα εκ των οποίων τα 9 νταμπλ και έχει πετύχει εντυπωσιακές επιδόσεις και στο εξωτερικό. Παράλληλα η ομάδα μπάσκετ αγωνίστηκε στο αντίστοιχο πρωτάθλημα επιχειρήσεων, με συμμετοχή 40 ομάδων/εταιρειών και κατέλαβε την 4^η θέση του πρωταθλήματος.

ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ

Η εθελοντική αιμοδοσία του προσωπικού του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ έχει γίνει θεσμός, αφού έχει συμπληρώσει πάνω από 30 χρόνια προσφοράς. Πραγματοποιείται σε συνεργασία με το Γενικό Νοσοκομείο Κορίνθου για το διυλιστήριο, με το Ειδικό Αντικαρκινικό Νοσοκομείο «Μεταξά» για τα κεντρικά γραφεία της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και με το Λαϊκό Νοσοκομείο για την Coral και την Coral Gas.

Συνολικά η τράπεζα αίματος που προκύπτει, καλύπτει τις ανάγκες των εθελοντών αιμοδοτών, των στενών συγγενικών τους προσώπων, αλλά και άλλων συνανθρώπων μας σε έκτακτες περιπτώσεις. Κατά το 2015 συγκεντρώθηκαν 141 μονάδες αίματος, ενώ ο συνολικός τους αριθμός από το 1991 είναι 3.473 μονάδες.

6. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Θεωρούμε την επένδυση στη συνεχή επιμόρφωση του προσωπικού μας στρατηγική επιλογή και βασικό παράγοντα ευθυγράμμισης των ικανοτήτων των ανθρώπων μας με την ευρύτερη στοχοθέτηση του Ομίλου μας.

Ως εκ τούτου, λόγω της ουσιαστικότητας του θέματος, ο Όμιλος της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ διαρθρώνει και υλοποιεί κάθε χρόνο ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα εκπαίδευσης και επιμόρφωσης των εργαζομένων. Βασικός στόχος του προγράμματος είναι η προσαρμογή του γνωστικού υπόβαθρου των εργαζομένων στα εξειδικευμένα καθήκοντά τους, ώστε να είναι δυνατή η υλοποίηση του έργου τους τόσο στην καθημερινή ροή των εργασιών τους όσο και στις μεγαλύτερου χρονικού ορίζοντα, εργασιακές τους υποχρεώσεις.

Έτσι, επιδιώκουμε τον συνεχή εμπλουτισμό των επαγγελματικών γνώσεων, διευρύνοντας τις δεξιότητες των εργαζομένων μας και αναβαθμίζοντας την τεχνική τους κατάρτιση.

6 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ ΣΤΗΝ ΠΕΝΤΑΕΤΙΑ 2011-2015 ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Οι κύριες παράμετροι, που καθορίζουν τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των επιμέρους προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, είναι οι εκπαιδευτικές ανάγκες όπως προκύπτουν μέσα από το περιβάλλον εργασίας κάθε έτους.

Η κατάρτιση των σχετικών προγραμμάτων βασίζεται:

- στις επιχειρηματικές στοχεύσεις του Ομίλου,
- στα προγράμματα επιμόρφωσης που έχουν πραγματοποιηθεί τα προηγούμενα έτη,
- στην απαιτούμενη εκπαίδευση σε θέματα τεχνικής εξειδίκευσης,
- στις ανάγκες εκπαίδευσης στους τομείς Υγιεινής και Ασφάλειας με έμφαση στην τεχνική πλευρά, αλλά και στη συνειδητοποίηση της ζωτικής σημασίας της ασφάλειας από όλες τις βαθμίδες ιεραρχίας,
- στις ανάγκες εκπαίδευσης σε θέματα Ποιότητας και Προστασίας του Περιβάλλοντος.

- στις ευρύτερες ανάγκες βελτίωσης των δεξιοτήτων των εργαζομένων.

ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟΥΣ ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ

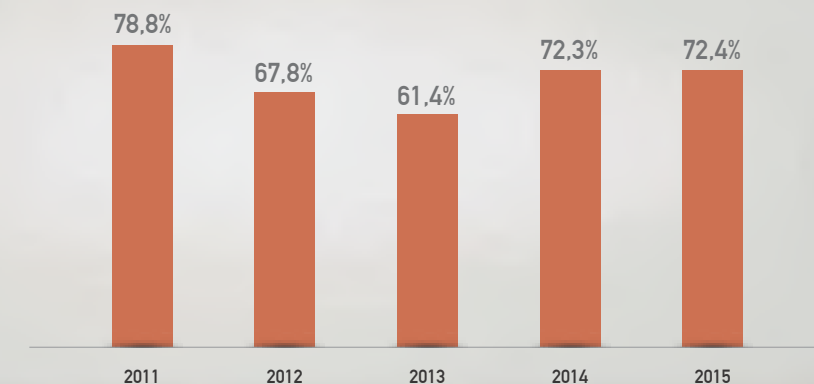
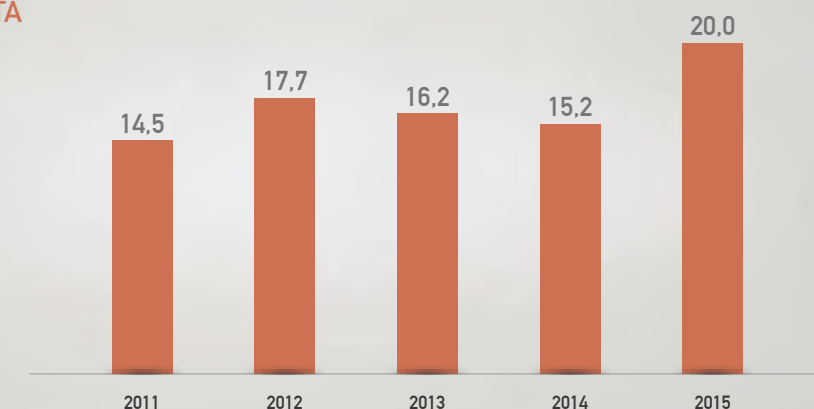
- Εκπαίδευση σε επιχειρηματικές και διοικητικές δεξιότητες, δεξιότητες Πληροφορικής αλλά και σε θέματα προσωπικής ανάπτυξης.
- Εισαγωγική εκπαίδευση για τους νέους χειριστές και τεχνίτες συντήρησης και τους νέους μηχανικούς.
- Εκπαίδευση εξειδίκευσης του τεχνικού προσωπικού στο αντικείμενο εργασίας του αλλά και στη χρήση Μέσων Ατομικής Προστασίας και εξοπλισμού εργασίας.
- Εκπαίδευση σε θέματα Υγιεινής, Ασφάλειας, Προστασίας Περιβάλλοντος και Ποιότητας, με έμφαση στα ειδικά χαρακτηριστικά κάθε χώρου εργασίας.
- Εκπαίδευση του μη τεχνικού προσωπικού στους βασικούς κανονισμούς Υγιεινής και Ασφάλειας, στη χρήση πυροσβεστικών μέσων και στην παροχή Πρώτων Βοηθειών.
- Ασφαλής οδήγηση και διαδικασίες για την ασφαλή φορτοεκφόρτωση και οδική μεταφορά καυσίμων.
- Ασκήσεις ετοιμότητας για την αντιμετώπιση εκτάκτων περιστατικών με τακτικές προγραμματισμένες ή έκτακτες ασκήσεις.
- Εκμάθηση ξένων γλωσσών.
- Παροχή πληροφοριών στο προσωπικό εργολάβων σε θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας.

Η υλοποίηση των προγραμμάτων γίνεται είτε κατά την διάρκεια ενδο-εταιρικών σεμιναρίων, είτε με συμμετοχή σε σεμινάρια στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό που διοργανώνονται από διεθνώς αναγνωρισμένα εκπαιδευτικά κέντρα. Επίσης στελέχη μας παρακολουθούν συνέδρια εντός και εκτός της χώρας, συμμετέχουν σε προγράμματα εκπαίδευσης προπτυχιακού αλλά και μεταπτυχιακού επιπέδου και φυσικά ενημερώνονται διαρκώς μέσω αγοράς βιβλίων και συνδρομών σε εξειδικευμένες τεχνικές περιοδικές εκδόσεις και επαγγελματικούς συλλόγους.

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΟ 2015

Το 2015, πραγματοποιήθηκαν προγράμματα εκπαίδευσης συνολικής διάρκειας 27.000 ανθρωποωρών με συνολικό κόστος 1,3 εκατ. ευρώ τα οποία παρακολούθησαν 1.350 εργαζόμενοι (72,4% της συνολικής ανθρωποδύναμης), από τους οποίους 111 ήταν στελέχη και 1.239 λοιποί εργαζόμενοι. Στις εκπαιδευτικές ανθρωποώρες, συνυπολογίζονται οι ώρες

που έχουν σχέση με την εκπαίδευση Πυρασφάλειας, χρήσης Μέσων Ατομικής Προστασίας και άλλα συναφή θέματα στο διυλιστήριο και τις υπόλοιπες εγκαταστάσεις του Ομίλου. Όμως, δεν προσμετρούνται οι ώρες εκπαίδευσης που έχουν σχέση με την εκτέλεση ασκήσεων ετοιμότητας.

ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΘΕΝΤΩΝ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ**ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΩΡΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΘΕΝΤΑ**

Η Υγιεινή και Ασφάλεια στους χώρους εργασίας, η Προστασία του Περιβάλλοντος, καθώς και η Ποιότητα ήταν βασικά θέματα της εκπαιδευτικής διαδικασίας και για το 2015.

Σ' αυτούς τους τομείς η εκπαίδευση αφορούσε τα σχετικά Συστήματα Διαχείρισης, τον κανονισμό REACH, την προστασία από θαλάσσια και ατμοσφαιρική ρύπανση και την αποφυγή σχετικού συμβάντος, την ασφάλεια διεργασιών, την υγιεινή της εργασίας, την Πυρασφάλεια, τα Μέσα Ατομικής Προστασίας, μεθόδους διάσωσης σε συνεργασία με την ΕΜΑΚ, την ασφαλή οδήγηση και μεταφορά καυσίμων, την παροχή Α' Βοηθειών, καθώς και άλλα πιο ειδικά θέματα.

Τα άλλα εκπαιδευτικά προγράμματα αποσκοπούσαν στην επιμόρφωση του υφιστάμενου τεχνικού προσωπικού, με στόχο την ανάπτυξη και περαιτέρω βελτίωση των δεξιοτήτων του σε διάφορα εξειδικευμένα τεχνικά θέματα, την εκπαίδευση εργαζομένων των εταιρειών εμπορίας σε θέματα φορολογίας, πληροφορικής κ.ά.

Επιπλέον, διοργανώθηκαν εκπαιδεύσεις σε θέματα διοίκησης και ηγεσίας, εσωτερικού ελέγχου, διαχείρισης και αξιολόγησης ανθρώπινου δυναμικού, τεχνικής των διαπραγματεύσεων, ανάπτυξης κουλτούρας ασφάλειας, λογιστικής, οικονομικών, επικοινωνίας και νομικών.

Σημαντική ήταν και η συνεισφορά και ουσιαστική συμμετοχή των στελεχών του Ομίλου στην πραγματοποίηση της ενδοεταιρικής εκπαίδευσης. Το 2015, αυτή η συμμετοχή εκφραζόμενη σε χρόνο απασχόλησης, ήταν περίπου 2.344 ώρες.

Επίσης, κατά το 2015 υποστηρίχθηκαν 6 εργαζόμενοι στο πλαίσιο της πολιτικής για την κάλυψη των σχετικών διδάκτρων, προκειμένου να εξειδικευθούν ή να αποκτήσουν μεταπτυχιακούς ή πτυχιακούς τίτλους σπουδών, σε τομείς που συνάδουν με τις τρέχουσες ανάγκες του Ομίλου.

ΘΕΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΤΟ 2015

Προσπαθούμε να αναπτύσσουμε διαρκώς τα στελέχη μας παρέχοντας πρωτοποριακά προγράμματα ανάπτυξης δεξιοτήτων σε συνεργασία με κορυφαία εκπαιδευτικά ιδρύματα και φορείς. Τα κυριότερα θέματα εκπαίδευσης σε αυτό το πλαίσιο ήταν: Για την απόκτηση ηγετικών ικανοτήτων πραγματοποιήθηκαν

τα εξής προγράμματα τα οποία και φέρουν τη πιστοποίηση του πανεπιστήμιου Harvard:

Ακαδημία Ηγεσίας Επίπεδο 1: Στόχος της εκπαίδευσης είναι ανάπτυξη των δεξιοτήτων που απαιτούνται για κάθε έναν νέο προϊστάμενο, ώστε να μπορεί να διοικεί την ομάδα του και να καλλιεργεί τις σχέσεις με τους συναδέλφους και τους προϊσταμένους του.

Ακαδημία Ηγεσίας Επίπεδο 2: Σκοπός της εκπαίδευσης είναι η περαιτέρω ανάπτυξη δεξιοτήτων που απαιτούνται για κάθε προϊστάμενο, ώστε να μπορεί να διαχειριστεί μια ποικιλία επιχειρησιακών προκλήσεων που επηρεάζουν άμεσα την επιτυχία της εργασίας του.

Ακαδημία Ηγεσίας Επίπεδο 3: Απευθύνεται στα ανώτερα διευθυντικά στελέχη όπου μέσα από πρακτικές δραστηριότητες και διαδραστικά προγράμματα χτίζουν και εφαρμόζουν τις ηγετικές τους δεξιότητες.

Για την ανάπτυξη λοιπών δεξιοτήτων έγιναν επίσης τα παρακάτω:

Presentation Skills: Η εκπαίδευση αποσκοπεί στη κατανόηση βασικών εργαλείων παρουσίασης ώστε οι συμμετέχοντες να μπορούν να παρουσιάζουν με συντομία, σαφήνεια και ειρμό, κρατώντας το ενδιαφέρον του ακροατηρίου.

Negotiation Skills: Στόχος της εκπαίδευσης είναι η κατανόηση βασικών δομικών στοιχείων μιας διαπραγμάτευσης και η αναβάθμιση των διαπραγματευτικών επιδόσεων των συμμετεχόντων.

ΘΕΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΟ ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟ 2015

Η εσωτερική εκπαίδευση στο διυλιστήριο πραγματοποιείται από εκπαιδευτές που μπορεί να είναι στελέχη του διυλιστηρίου ή υψηλής εξειδίκευσης εκπαιδευτές από την Ελλάδα ή το εξωτερικό.

Τα κυριότερα θέματα εκπαίδευσης ήταν:

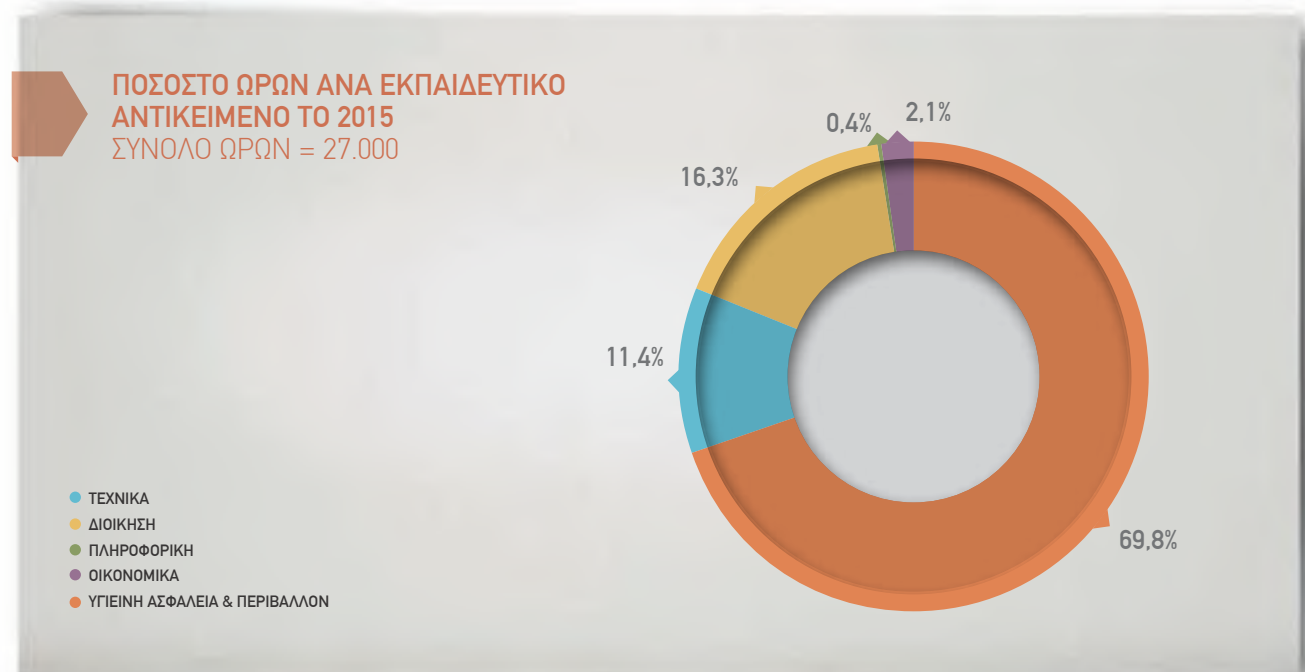
- Εκπαίδευση προσωπικού βάρδιας στην χρήση πυροσβεστικών μέσων και Μέσων ατομικής προστασίας με εβδομαδιαίες σχετικές ασκήσεις.
- Εκπαίδευση των ομάδων διάσωσης από την ΕΜΑΚ Ελευσίνας, σχετικά με τη διάσωση ατόμων που κινδυνεύουν και βρίσκονται σε δυσπρόσιτα σημεία του διυλιστηρίου, ψηλά από το έδαφος.
- Εκπαίδευση των εργοδηγών διυλιστηρίου για την έκδοση Άδειας Εκτέλεσης Εργασίας. Το 2015 επαναπιστοποιήθηκε όλο το προσωπικό.
- Εκπαίδευση του προσωπικού της Υπηρεσίας Επιθεώρησης Εξοπλισμού για την πιστοποίηση και επαναπιστοποίηση τους.
- Εκπαίδευση των νέων εργοδηγών β' του διυλιστηρίου στο management προσωπικού.
- Εκπαίδευση όλων των εποπών του διυλιστηρίου στο management προσωπικού.
- Εκπαίδευση μηχανικών του διυλιστηρίου στο Advance Process Control.
- Συμμετοχή των μηχανικών του διυλιστηρίου σε διεθνή συνέδρια και σεμινάρια.

Επίσης, το 2015 συνεχίστηκε ο εμπλουτισμός του ηλεκτρονικού Φακέλου Εκπαιδευτικού Υλικού (στο ενδοδίκτυο της εταιρείας) με την ανάρτηση εκπαιδευτικού υλικού όπως ηλεκτρονικά βιβλία, παρουσιάσεις από συνέδρια, εκπαιδευτικά βίντεο κ.α. Ο Φάκελος αυτός είναι ελεύθερης πρόσβασης για όλους ώστε να μπορούν τα στελέχη και οι εργαζόμενοι να ενημερώνονται και να μελετούν διάφορα θέματα ενδιαφέροντος.

ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΟ ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΟ

Οι Προσομοιωτές Μονάδων Παραγωγής (Training Simulator) είναι εξαιρετικά αποτελεσματικά εργαλεία εκπαίδευσης τα οποία συμβάλλουν στην ασφαλή λειτουργία του διυλιστηρίου. Χρησιμοποιούνται για την εκπαίδευση των χειριστών όλων των βαθμίδων με σκοπό την ανάπτυξη δεξιοτήτων, την εμπέδωση γνώσεων και τη συνεχή επανάληψη-υπενθύμηση. Προσομοιωτές στο διυλιστήριο υπάρχουν για τις μονάδες του Συγκροτήματος Καταλυτικής Πυρόλυσης, του Συγκροτήματος Υδρογονοδιάσπασης και της νέας Μονάδας Ατμοσφαιρικής Απόσταξης.

Τα Τεχνικά Εγχειρίδια Εκπαίδευσης εκπονημένα εξ ολοκλήρου από τους μηχανικούς του Διυλιστηρίου είναι προσαρμοσμένα στην παρούσα δομή του αλλά και στις σημερινές παραγωγικές του ανάγκες. Παρέχουν την αναγκαία θεωρητική και τεχνική τεκμηρίωση αποτελώντας παράλληλα πολύτιμη πηγή πληροφόρησης. Καλύπτουν πλήρως τις ανάγκες εκπαίδευσης του προσωπικού του διυλιστηρίου και επιπλέον χρησιμοποιούνται και σε άλλες δραστηριότητες στις οποίες απαιτείται άντληση πληροφοριών σχετικά με τη δομή και τη λειτουργία του διυλιστηρίου. Στο πλαίσιο της συνεχούς βελτίωσης μέσα στο 2014 κυκλοφόρησαν τα νέα αναθεωρημένα εγχειρίδια σε ηλεκτρονική μορφή.

ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

15,7

ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ
ΟΙ ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ
ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ (ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ
ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ)

2,1

ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑΣ
ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

Η συνεχής βελτίωση της απόδοσής μας στην Υγιεινή και την Ασφάλεια, αποτελεί πρωταρχική και διαχρονική μας δέσμευση.

Η φύση της επιχειρηματικής δραστηριότητας του ομίλου -διύλιση, διακίνηση, αποθήκευση και εμπορία καυσίμων- σε συνδυασμό με τις αρχές και αξίες μας, καθιστούν την Υγιεινή και Ασφάλεια στην εργασία θέμα ουσιώδες και εξαιρετικής σημασίας για το οποίο η δέσμευσή μας είναι απόλυτη και διαχρονική. Για την εξασφάλιση ενός ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος και για τη συνεχή βελτίωση των συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας στους εργασιακούς χώρους εφαρμόζουμε ένα αυστηρά δομημένο σύστημα Διαχείρισης σε πλήρη εναρμόνιση με τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και με πρόσθετα μέτρα.

Με μόνιμο στόχο τα «Μηδέν ατυχήματα» ενισχύουμε και θωρακίζουμε το διαχειριστικό μας σύστημα με:

- Συνεχή εκπαίδευση και παρουσιάσεις θεμάτων ασφαλείας με συμμετοχή όλων των εργαζομένων.
- Τακτική συντήρηση του εξοπλισμού προκειμένου να διασφαλίζεται η ορθή και ασφαλής λειτουργία του.
- Επενδύσεις σε εξοπλισμό και μέτρα ελέγχου νέας τεχνολογίας.
- Αξιολόγηση της επικινδυνότητας (Risk assessment) σε κρίσιμες δραστηριότητες προκειμένου να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα προφύλαξης και προστασίας πριν την εκτέλεση τους.
- Καθιέρωση ημέρας ασφαλείας για όλο τον Όμιλο με παρουσιάσεις σχετικού υλικού στο σύνολο του προσωπικού.

Κατά τη διάρκεια του 2015, συνεχίστηκαν οι δράσεις και η εφαρμογή συστημάτων με στόχο τη μείωση του κινδύνου και τη μείωση των συνεπειών από ανεπιθύμητα συμβάντα με απώτερο σκοπό τη συνεχή βελτίωση της επίδοσης μας στην Υγιεινή και Ασφάλεια.

Συνεχίστηκε η προσπάθεια για βελτίωση της κουλτούρας ασφαλείας και ευαισθητοποίησης σε αυτά τα θέματα. Παρουσιάστηκαν διδάγματα από διεθνή συμβάντα στο χώρο των διυλιστηρίων, ενώ δόθηκε ιδιαίτερη βαρύτητα στην εκπαίδευση του προσωπικού αλλά και των εξωτερικών συνεργατών.

Επιπλέον πραγματοποιήθηκαν επενδύσεις σε έργα που μειώνουν την πιθανότητα πρόκλησης ατυχήματος, αλλά και στη βελτίωση του εξοπλισμού πυρασφάλειας.

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Η Υγιεινή και Ασφάλεια στην εργασία και η πρόληψη του επαγγελματικού κινδύνου αποτελεί για εμάς ηθική υποχρέωση και επιχειρηματική αναγκαιότητα, που ξεφεύγει από τα στενά όρια μιας απλής νομικής υποχρέωσης. Πρωταρχικό μας μέλημα είναι να παίρνουμε μέτρα και να υλοποιούμε έργα και προγράμματα προκειμένου να επιτυγχάνονται οι μόνιμοι στόχοι μας για την Υγιεινή και την Ασφάλεια στους χώρους εργασίας, οι οποίοι διατυπώνονται ως εξής:

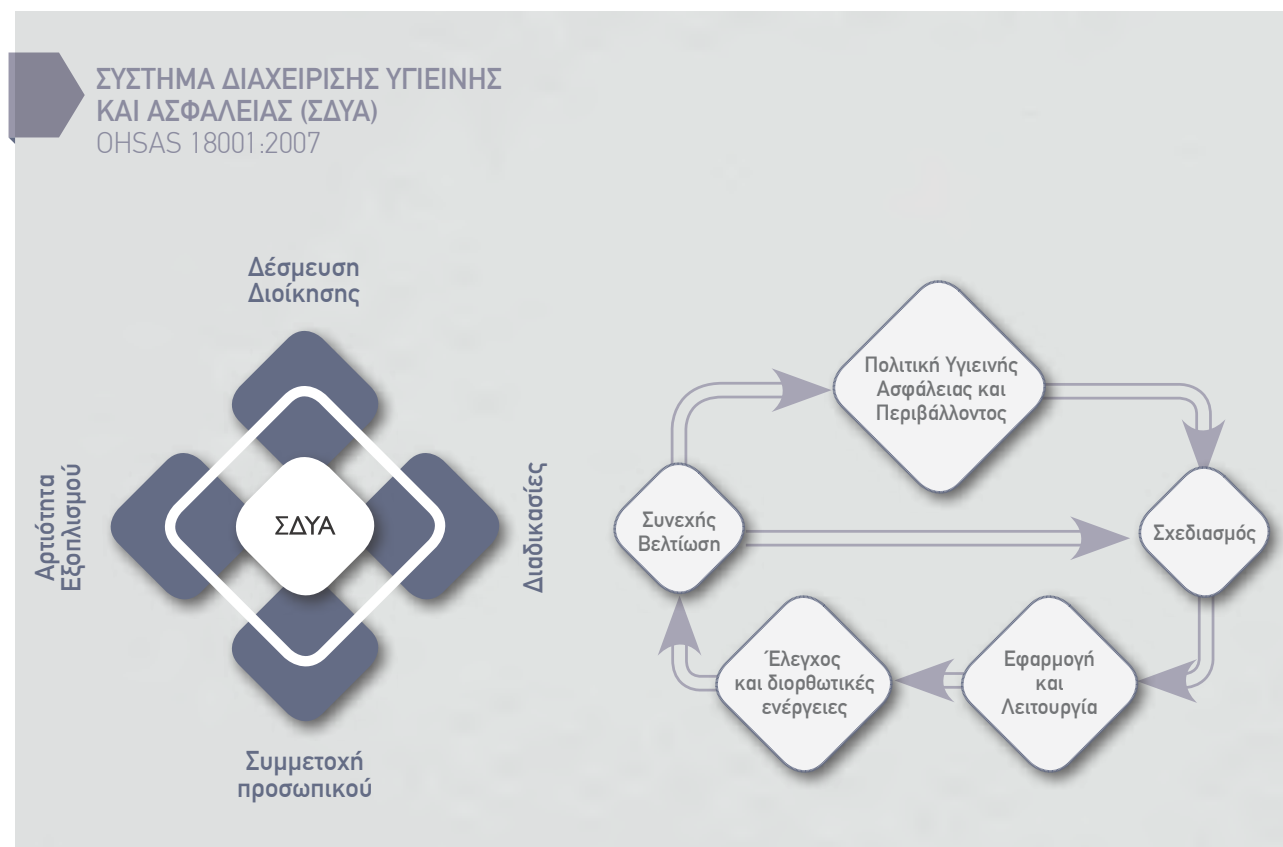
- Μείωση, στο ελάχιστο δυνατό, της πιθανότητας εκδήλωσης μεγάλου τεχνολογικού ατυχήματος.
- Μηδενικός αριθμός εργατικών ατυχημάτων - «Goal Zero- Μηδέν Ατυχήματα».
- Συνεχής έλεγχος και ποιοτική αναβάθμιση του εξοπλισμού, προκειμένου να επιτυγχάνεται βελτίωση των συνθηκών για ασφαλή εκτέλεση της εργασίας.
- Αποτελεσματική προστασία των ανθρώπων (του προσωπικού μας, του προσωπικού των εργολάβων, των περιοίκων, των συνεργατών και επισκεπτών μας) καθώς και του περιβάλλοντος και των εγκαταστάσεών μας, από τους κινδύνους οι οποίοι ενδέχεται να προκύψουν από τη δραστηριότητα της εταιρείας.
- Συνεχής εκπαίδευση του προσωπικού και ενημέρωση σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας με στόχο την πρόληψη ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών.
- Πλήρης εναρμόνιση με τις νομοθετικές απαιτήσεις.
- Ενεργή συμμετοχή όλων για την εξεύρεση αποδεκτών και αποτελεσματικών λύσεων για την προστασία και την

ασφάλεια, αλλά και τη δημιουργία κανονισμών, αναγνώριση κινδύνων και αξιολόγηση επικινδυνότητας.

- Ανοικτή επικοινωνία μεταξύ εργαζομένων και διοίκησης σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας.

Η επίτευξη των στόχων μας στο διυλιστήριο, υλοποιείται με την εφαρμογή του ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας, το οποίο είναι πιστοποιημένο -από το 2008- με το πρότυπο OHSAS 18001:2007, το διεθνώς αναγνωρισμένο σύστημα πιστοποίησης για την Υγιεινή και Ασφάλεια.

Αυτήν την πιστοποίηση έχουν λάβει και οι εταιρείες OFC (από το 2006), Coral και Coral Gas (από το 2013).

ΔΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Πολιτική	• Περιγραφή της σχετικής δέσμευσης της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και των τρόπων υλοποίησής της.
Σχεδιασμός	• Απόλυτη τήρηση της σχετικής νομοθεσίας και των διεθνώς αποδεκτών κωδίκων, προτύπων και κανόνων σωστής λειτουργίας. • Καθορισμός ετήσιων στόχων, προγραμμάτων και επενδυτικών σχεδίων για αναβαθμίσεις του εξοπλισμού, προκειμένου να εξασφαλίζεται η βέλτιστη απόδοση, τόσο από την πλευρά της παραγωγής όσο και από την πλευρά της ασφάλειας. • Καθορισμός αρμοδιοτήτων και υπευθυνοτήτων. • Συστηματική αναγνώριση και εντοπισμός των επαγγελματικών κινδύνων και αξιολόγηση της επικινδυνότητας στο σύνολο των δραστηριοτήτων του διυλιστηρίου και των λοιπών εγκαταστάσεων.
Εφαρμογή και λειτουργία	• Ορατή και συστηματική διοίκηση από ικανά στελέχη σε όλη την κλίμακα της διοικητικής ιεραρχίας. • Παροχή, σε κάθε εργαζόμενο, κατάλληλης και επαρκούς εκπαίδευσης. • Κατανόηση και ανάλυση των λειτουργικών κινδύνων κατά την εκτέλεση της εργασίας και των αντίστοιχων μέτρων προστασίας, από όλους και σε όλα τα επίπεδα της ιεραρχίας. • Αυστηρή εφαρμογή και τεκμηρίωση διαδικασιών για ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία. • Διασφάλιση της εφαρμογής των κανόνων ασφαλείας κατά την εκτέλεση κάθε είδους εργασίας. • Συστηματική αναφορά συμβάντων. • Άριστη συνεργασία και επικοινωνία με τις δημόσιες αρχές και άλλους ενδιαφερομένους και παροχή προς αυτούς της απαραίτητης σχετικής πληροφόρησης. • Συστηματικές μετρήσεις των αποτελεσμάτων σύμφωνα με διεθνώς αναγνωρισμένους δείκτες, κατάλληλα στοχοποιημένους για τον έλεγχο της συνεχούς βελτίωσης και την επισήμανση τυχόν αδυναμιών και δυσλειτουργιών. • Πραγματοποίηση ασκήσεων για τον έλεγχο του Σχεδίου Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης.
Έλεγχος και διορθωτικές ενέργειες	• Συνεχείς επιθεωρήσεις του μηχανολογικού και κάθε άλλης μορφής εξοπλισμού των εγκαταστάσεων, ώστε να διατηρεί τη λειτουργική του αριότητα. • Συνεχείς επιθεωρήσεις των διαδικασιών ασφαλείας. • Συστηματική διερεύνηση και ανάλυση συμβάντων. • Μέτρηση, αξιολόγηση και επικοινωνία των αποτελεσμάτων. • Επιβράβευση θετικών αποτελεσμάτων.
Συνεχής Βελτίωση	• Συνεχής ανασκόπηση του συστήματος διαχείρισης. • Προτάσεις για αναθεωρήσεις και βελτιώσεις. • Δέσμευση για την εφαρμογή τους. • Συνεχής εκπαίδευση των εργαζομένων.

Στο διυλιστήριο της εταιρείας λειτουργεί το Τμήμα Υγιεινής, Ασφάλειας και Περιβάλλοντος, το οποίο είναι επιφορτισμένο με την όλη λειτουργία του Συστήματος Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας. Επίσης, η οργάνωση για την Υγιεινή και Ασφάλεια περιλαμβάνει τεχνικούς ασφαλείας, ιατρούς εργασίας και νοσηλευτικό προσωπικό, τόσο στο διυλιστήριο όσο και στα κεντρικά γραφεία της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, σε επίπεδο που υπερκαλύπτει τις προβλέψεις του Νόμου.

Επίσης, λειτουργούν δύο θεσμοθετημένες Επιτροπές:

- η Επιτροπή Ασφάλειας και Περιβάλλοντος, στη σύνθεση της οποίας συμμετέχουν Τμηματάρχες του διυλιστηρίου, και η οποία εκπροσωπεί όλο το προσωπικό.
- η πενταμελής Επιτροπή Υγείας & Ασφάλειας των Εργαζομένων

(Ε.Υ.Α.Ε.), της οποίας τα αιρετά μέλη εκλέγονται ανά διετία από τους εργαζόμενους στο διυλιστήριο.

Η λειτουργία των πιο πάνω Επιτροπών αποσκοπεί στον έλεγχο των συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας και στη συνακόλουθη διατύπωση υποδείξεων για τροποποιήσεις και βελτιώσεις. Παρόμοια οργάνωση, λαμβανομένων φυσικά υπ' όψιν και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του κάθε χώρου εργασίας, υπάρχει και στις υπόλοιπες εταιρείες του Ομίλου.

Οι ενέργειές μας το 2015, για την επίτευξη των στόχων Υγιεινής και Ασφάλειας, αφορούσαν κατά κύριο λόγο τους ακόλουθους άξονες:

1. Βελτίωση κουλτούρας ασφάλειας και ευαισθητοποίηση του προσωπικού

- Επιθεωρήσεις ασφαλείας, παρατηρήσεις ανασφαλών συμπεριφορών, συνεντεύξεις, διερευνήσεις κύριων και δευτερευόντων αιτιών ενός ατυχήματος, αξιολόγηση κινδύνων σε κάθε εργασία, παρακολούθηση δεικτών ασφαλείας κ.α.
- Συχνές δράσεις ευαισθητοποίησης σε θέματα ασφαλείας και συναντήσεις με συμμετοχή όλων των στελεχών (τμηματάρχες, μηχανικοί, επόπτες, εργοδηγοί) με σκοπό την πρόληψη των ατυχημάτων και τη διαχείριση κινδύνου στην εργασία.
- Εφαρμογή προγράμματος εκπαίδευσης "Lessons learnt from accidents" που περιλαμβάνει παρουσιάσεις μεγάλων ατυχημάτων σε εγκαταστάσεις με ανάλυση και ανταλλαγή απόψεων όλων των συμμετεχόντων.
- Ενίσχυση της ηλεκτρονικής βιβλιοθήκης με συμβάντα/ατυχήματα που σχετίζονται με δραστηριότητες του διυλιστηρίου ή άλλων εγκαταστάσεων.
- Διεξαγωγή καμπάνιας για την Ημέρα Ασφαλείας.
- Σήμανση με πινακίδες ασφαλείας σε όλη την έκταση του διυλιστηρίου.
- Ενημέρωση αρμόδιου προσωπικού σχετικά με το νέο σχέδιο αλληλοβοήθειας εταιρειών του ομίλου (Corporate Contingency Plan).
- Εκπαιδεύσεις εργολάβων σε θέματα παραλαβής Αδειών Εκτέλεσης Εργασίας και αξιολόγησή τους.
- Εκπαιδεύσεις και παρουσιάσεις στο προσωπικό σχετικά με κινδύνους εργασιών κοντά σε χώρους με αδρανή ατμόσφαιρα, σχετικά με κινδύνους από υδρόθειο, καθώς και εκπαιδεύσεις νέων χειριστών.
- Επανεκπαίδευση του προσωπικού στην έκδοση και παραλαβή Αδειών Εκτέλεσης Εργασίας (ΑΕΕ) με νέο υλικό και νέα αναβαθμισμένα ερωτηματολόγια εξετάσεων. Η εκπαίδευση αυτή υλοποιήθηκε σε δύο στάδια και επαναπιστοποιήθηκε το σύνολο των εκδοτών και παραληπτών (250 άτομα).
- Ανάθεση του έργου εκπαίδευσης και την πιστοποίησης όλου του εργολαβικού προσωπικού που απασχολείται στο διυλιστήριο σε εταιρεία αναγνωρισμένη στο χώρο σε θέματα εκπαίδευσης και πιστοποίησης.

2. Ενίσχυση και βελτίωση του συστήματος ασφαλείας

- Υιοθέτηση επιθεωρήσεων με ιεράρχηση της επικινδυνότητας και στόχο τη μείωση της πιθανότητας αστοχίας, τον καθορισμό

περιοδικότητας ελέγχων εξοπλισμού και την εντατικοποίηση συγκεκριμένων επιθεωρήσεων όπως η καταγραφή και επιθεώρηση εξοπλισμού λόγω corrosion under insulation (CUI), η καταγραφή και επιθεώρηση αδιακίνητων κυκλωμάτων (dead legs) και η ανάλυση επικινδυνότητας σε αλλαγή λειτουργικών παραμέτρων.

- Εγκατάσταση ενιαίας πλατφόρμας ηλεκτρονικής διαχείρισης δεδομένων (Refinery Equipment Machinery Information System), η οποία διασφαλίζει την κεντρική διαχείριση και παρακολούθηση πληροφοριών και στοιχείων που αφορούν τον εξοπλισμό του διυλιστηρίου, βελτιώνοντας τη διαχείριση αλλαγών (management of change).
- Ενίσχυση των μέτρων ασφαλείας στην αποθήκευση και διαχείριση χημικών με βάση την αξιολόγηση των κινδύνων που προκύπτουν από τις ιδιότητές τους.
- Εφαρμογή συστήματος ελέγχου / πιστοποίησης ικρωμάτων (Scaffag system).
- Αναθεώρηση της διαδικασίας ημερήσιου ελέγχου καλής λειτουργίας (bump test) των συσκευών ελέγχου 4 αερίων (H₂S, O₂, CO, Combustible gas) με χρήση αυτόματης συσκευής.
- Ενίσχυση των συστημάτων ανίχνευσης υδροθείου με εγκατάσταση σταθερών συστημάτων ανίχνευσης, τεχνολογίας laser σε κρίσιμες περιοχές υψηλής επικινδυνότητας του διυλιστηρίου.
- Συμμετοχή σε ομάδα εργασίας με αρμόδιους φορείς για την εναρμόνιση της οδηγίας SEVESO III στην ελληνική νομοθεσία.
- Συμμετοχή στελεχών του διυλιστηρίου σε ημερίδα που διεξάχθηκε από το ΓΧΚ σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού για την Ταξινόμηση, Επισήμανση και Συσχεασία ουσιών και μειγμάτων (CLP).
- Συμμετοχή στην Consave σε θέματα ασφαλείας με στόχο τη βελτιστοποίηση αντιμετώπισης θεμάτων ασφαλείας μέσω της συνεργασίας με εκπροσώπους των Ευρωπαϊκών διυλιστηρίων.
- Συμμετοχή στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα «Πρωτεύας: REACH Πρωτόκολλο για Εκπομπές και Σενάρια Ατυχημάτων κατά την Προμήθεια και Διανομή Καυσίμων και Πετροχημικών Προϊόντων».
- Αναθεώρηση των Δελτίων Δεδομένων Ασφαλείας κατ'εφαρμογή του κανονισμού CLP.

2. ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Η επιτυχής εφαρμογή του Συστήματος Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας αποτυπώνεται στη διαχρονική εξέλιξη των σπουδαιότερων δεικτών ασφαλείας, που είναι ο αριθμός, η συχνότητα και η σοβαρότητα των ατυχημάτων απουσίας από την εργασία.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟΥΣΙΑΣ (LTI) ΟΜΙΛΟΥ ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ¹

Στις διάφορες εγκαταστάσεις των εταιρειών του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ το 2015 καταγράφηκαν εννέα (9) ατυχήματα απουσίας από την εργασία (LTI - Lost Time Injuries). Όλα τα παραπάνω σημειώθηκαν στο διυλιστήριο της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ. Στις εμπορικές εταιρείες και τις λοιπές εταιρείες του ομίλου δε σημειώθηκε κανένα ατύχημα.

Επίσης, δεν σημειώθηκε κανένα σοβαρό συμβάν κατά την εκτέλεση των δραστηριοτήτων μας.

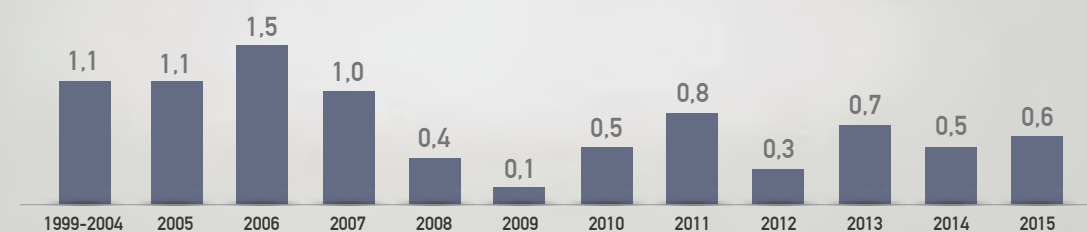
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟΥΣΙΑΣ (LTIF) ΟΜΙΛΟΥ ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ¹

Δείκτης Συχνότητας = Αριθμός ατυχημάτων ανά εκατομμύριο εργασιωρών

Ο Δείκτης Συχνότητας Ατυχημάτων Απουσίας (LTIF - Lost Time Injuries Frequency), με σταθερά χαμηλές τιμές την τελευταία δεκαετία, σημείωσε τιμή 2,1 το 2015. Στο διυλιστήριο αντίστοιχα ο LTIF ήταν 4,3.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟΥΣΙΑΣ (LTIS) ΟΜΙΛΟΥ ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ¹

Δείκτης Σοβαρότητας = Αριθμός ωρών διακοπής της εργασίας ανά χιλιάδα εργασιωρών

1. Σημείωση: Συμπεριλαμβάνονται οι εταιρείες ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, AVIN OIL (από το 2006), Coral και Coral Gas (από το 2010), OFC (από το 2012) και LPC (από το 2015).

Ο Δείκτης Σοβαρότητας Ατυχημάτων Απουσίας (LTIS - Lost Time Injuries Severity), σε επίπεδο Ομίλου κατέγραψε τιμή 0,6 το 2015 ενώ για το διυλιστήριο η τιμή του δείκτη ήταν 1,2.

Οι τιμές αυτές, σε συνδυασμό με την πληθώρα νέων έργων των τελευταίων ετών αλλά και τις εκτεταμένες συντηρήσεις, ακολουθούν κατά μέσο όρο σταθερά πτωτική πορεία την τελευταία εικοσαετία, υποδηλώνοντας τη συνεχή προσπάθεια και προσέγγιση του στόχου των μηδενικών ατυχημάτων.

Η διοίκηση του Ομίλου, παρέχει σταθερή υποστήριξη στα προγράμματα εκπαίδευσης και ενημέρωσης του προσωπικού, καθώς και ενίσχυσης των τεχνικών και οργανωτικών μέτρων, παραμένοντας προσηλωμένη στο στόχο για μηδέν ατυχήματα.

Τα ατυχήματα απουσίας από την εργασία (LTIs) αναλύθηκαν ενδελεχώς προκειμένου να εντοπιστούν τα αίτια και τα ενδεικνυόμενα διορθωτικά μέτρα, τα οποία εν συνεχεία επικοινωνήθηκαν στο προσωπικό μέσω εκπαιδύσεων

και ενημερώσεων. Επίσης υπήρξε άμεση υλοποίηση των προτεινόμενων από τις διερευνήσεις των LTIs έργων βελτίωσης του εξοπλισμού.

Τα παραπάνω στοιχεία αφορούν στα ατυχήματα που έχουν σχέση με το προσωπικό του Ομίλου και δε συμπεριλαμβάνουν τα ατυχήματα σε προσωπικό εργολάβων, τα οποία παραμένουν πολύ χαμηλά. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι τα ατυχήματα εργολάβων ήταν 1 για το 2011, 4 για το 2012, 5 για το 2013, 2 για το 2014 και 3 για το 2015.

Τέλος, σημειώνεται ότι δεν καταγράφηκε, όπως και τα προηγούμενα χρόνια, καμία επαγγελματική ασθένεια.

3. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Η βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας καθώς και του εργασιακού περιβάλλοντος, επιτυγχάνεται με την υλοποίηση των απαραίτητων επενδύσεων σε εξοπλισμό, την αναβάθμιση των διαδικασιών και τις επιθεωρήσεις Υγιεινής και Ασφάλειας.

Το διυλιστήριο σχεδιάστηκε, κατασκευάστηκε και λειτουργεί σύμφωνα με τους ελληνικούς και διεθνείς κανονισμούς και πρότυπα, και πάντα υπάρχει σε εξέλιξη επενδυτικό πρόγραμμα για την ενδεδειγμένη συντήρηση του ηλεκτρομηχανολογικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, καθώς και για τεχνικές βελτιώσεις και ανανέωση του εν λόγω εξοπλισμού σύμφωνα με τις νέες εξελίξεις της τεχνολογίας, ώστε να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή ασφάλεια και πρόληψη ατυχημάτων.

Το 2015, το συνολικό κόστος του επενδυτικού προγράμματος όλων των εταιρειών του Ομίλου, για έργα βελτίωσης της υγιεινής και της ασφάλειας και για την προμήθεια πάγιου εξοπλισμού ασφάλειας και ιατρικών ήταν 10 εκατ. ευρώ, ενώ το κόστος των πάσης φύσεως λειτουργικών εξόδων ήταν 5,7 εκατ. ευρώ.

Το μεγαλύτερο βάρος δόθηκε στην εκτέλεση έργων που μειώνουν τον κίνδυνο πρόκλησης ατυχήματος και βελτιώνουν τις συνθήκες εργασίας, καθώς και σε έργα που αναβαθμίζουν το επίπεδο πυρασφάλειας των εγκαταστάσεων. Συγκεκριμένα τα σημαντικότερα έργα του 2015 ήταν επέκταση πλατφορμών και σκαλών, η ενίσχυση θεμελίωσης και πυράντοχης προστασίας

εξοπλισμού, η τοποθέτηση νέου και συμπληρωματικού φωτισμού σε μονάδες παραγωγής, η εγκατάσταση νέου βραχίονα φόρτωσης στην μονάδα διμερισμού, η αναβάθμιση των μέσων ατομικής προστασίας, η εγκατάσταση ανεξάρτητων μετρητών στάθμης για την αποφυγή υπερχειλίσσης δεξαμενών, η βελτιστοποίηση της πυροπροστασίας με συστήματα καταιονισμού σε δοχεία των μονάδων παραγωγής, η διευθέτηση καλωδίων και πυροπροστασία αυτών, η τοποθέτηση οργάνων ελέγχου λειτουργικών παραμέτρων, ασφαλιστικών βαλβίδων κ.α.

Επιπρόσθετα, όλες οι εμπορικές μας εταιρείες προχώρησαν σε επενδύσεις σχετικά με βελτιώσεις των συστημάτων ασφαλείας στα πρατήρια και τις εγκαταστάσεις τους. Αυτές περιελάμβαναν τοποθέτηση συσκευών κάμερας σε πρατήρια, συντήρηση πυροσβεστικών μέσων, συντήρηση κρίσιμου εξοπλισμού και βυτιοφόρων κ.α.

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ)

4. ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ

Η πρακτική που ακολουθούμε διαχρονικά περιλαμβάνει την εκτέλεση προγραμματισμένων επιθεωρήσεων Υγιεινής και Ασφάλειας για τη συνεχή επίβλεψη του εξοπλισμού παραγωγής, του εξοπλισμού διακίνησης, των χώρων εργασίας και των συστημάτων πυρασφάλειας, καθώς και τον εντοπισμό των κινδύνων και της αναγνώρισης της επικινδυνότητας.

Σε αυτό το πλαίσιο πραγματοποιούνται στο διυλιστήριο προγραμματισμένες επιθεωρήσεις, τόσο εσωτερικές όσο και εξωτερικές, από εξειδικευμένους ελληνικούς ή και διεθνείς συμβουλευτικούς οίκους.

Ενδεικτικά οι θερμές εργασίες και οι εργασίες σε κλειστό χώρο έχουν πολύ αυστηρές διαδικασίες επιθεωρήσεων και ελέγχου. Το Τμήμα Υγιεινής, Ασφάλειας και Περιβάλλοντος (ΥΑΠ) πραγματοποιεί κατά μέσο όρο 6 ελέγχους την ημέρα, το δε 2015 το σύνολο των ελέγχων πλησίασε τους 1.600, χωρίς να συμπεριλαμβάνονται οι έλεγχοι στις περιόδους συντήρησης.

Τα υπό κατασκευή έργα αποτελούν το αντικείμενο καθημερινών επιθεωρήσεων, οι δε προγραμματισμένες οριζόντιες επιθεωρήσεις πραγματοποιούνται με βάση ετήσιο πρόγραμμα από ομάδες διαφορετικής σύνθεσης και αποστολής, που απαρτίζονται από στελέχη και προσωπικό του διυλιστηρίου.

- Επιθεωρήσεις Ασφάλειας και Περιβάλλοντος: από τετραμελή ομάδα με επικεφαλής Τμηματάρχη και μέλη Μηχανικούς και Επόπτες. Υπάρχουν 24 τέτοιες ομάδες και η καθεμιά αναλαμβάνει να επιθεωρήσει στη διάρκεια του έτους, έξι από τους 24 τομείς, στους οποίους έχουν υποδιαιρεθεί οι εγκαταστάσεις για αποτελεσματικότερο και πιο ολοκληρωμένο έλεγχο.
- Επιτελικές Επιθεωρήσεις Ασφάλειας και Περιβάλλοντος: από ομάδα επικεφαλής της οποίας είναι ο Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής του διυλιστηρίου και μέλη οι Διευθυντές και ο Τμηματάρχης Υγιεινής, Ασφάλειας και Περιβάλλοντος.

Υποδείξεις για τη βελτίωση των συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας, προκύπτουν και από τις συσκέψεις της Επιτροπής

Ασφάλειας και Περιβάλλοντος και της Επιτροπής Υγείας & Ασφάλειας των Εργαζομένων.

Τα ευρήματα που προκύπτουν από τους παραπάνω κύκλους οριζοντίων επιθεωρήσεων και οι υποδείξεις από τις συσκέψεις των δύο επιτροπών, αξιολογούνται και οδηγούν στη λήψη τεχνικών ή οργανωτικών μέτρων. Κατά το 2015 καταγράφηκαν συνολικά 296 νέες υποδείξεις, ενώ υλοποιήθηκαν 266 (που περιλαμβάνουν και υποδείξεις που εκκρεμούσαν από το προηγούμενο έτος) και παραμένουν σε εκκρεμότητα 276.

Το 2009, καθιερώθηκαν οι κάθετες επιθεωρήσεις, οι οποίες διενεργούνται σε τριμηνιαία συχνότητα από τον Τμηματάρχη, τους Μηχανικούς και τους Επόπτες των διαφόρων Τμημάτων. Σε κάθε Τμήμα γίνονται τέσσερις επιθεωρήσεις το χρόνο, μία σε κάθε βάρδια. Το 2015, από τις κάθετες επιθεωρήσεις για όλα τα Τμήματα του διυλιστηρίου, προέκυψαν 114 νέες υποδείξεις και υλοποιήθηκαν 126 (που περιλαμβάνουν και υποδείξεις που εκκρεμούσαν από το 2014) ενώ παραμένουν σε εκκρεμότητα 72.

Είναι αυτονόητο, ότι οι τεχνικές επιθεωρήσεις και επιμετρήσεις του εξοπλισμού, που πραγματοποιούνται από την Τεχνική Διεύθυνση οδηγούν σε ευρήματα και στη λήψη μέτρων, τα οποία έχουν το χαρακτήρα της πρόληψης του κινδύνου και συντείνουν στη βελτίωση των συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας. Ο προγραμματισμός και η διαχείριση των αποτελεσμάτων αυτών των επιθεωρήσεων βασίζονται στη χρήση μηχανογραφημένων συστημάτων, όπως το PCMS (Plant Condition Management Software), προκειμένου να επιτυγχάνονται τα βέλτιστα αποτελέσματα ασφάλειας και εξοικονόμησης πόρων.

Τέλος, ιδιαίτερη είναι η μέριμνα μας για την επιχειρησιακή

ετοιμότητα του συνόλου του εξοπλισμού του συστήματος πυρασφάλειας. Ο τακτικός και περιοδικός έλεγχος αυτού του εξοπλισμού πραγματοποιείται βάσει λεπτομερούς ετήσιου

5. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Η τεχνική αρτιότητα του εξοπλισμού, η συμμόρφωση με διεθνή πρότυπα και Κανονισμούς και οι ασφαλείς συνθήκες εργασίας είναι από τις βασικές παραμέτρους που εξασφαλίζουν την ασφάλεια στο χώρο εργασίας. Ακόμα πιο σημαντική είναι η αντιμετώπιση του ανθρώπινου παράγοντα, ο οποίος, μέσω της καθιέρωσης αυστηρών διαδικασιών και της εκπαίδευσης για την απόκτηση των απαραίτητων δεξιοτήτων, αλλά και της νοοτροπίας ασφαλούς συμπεριφοράς, οδηγείται στην εκτέλεση της εργασίας του με ασφάλεια.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

Παρακολουθούμε και εφαρμόζουμε με αυστηρότητα, τη σχετική με την Υγιεινή και Ασφάλεια ελληνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία και συμπληρωματικά άλλους διεθνώς αναγνωρισμένους κώδικες και πρακτικές, προκειμένου να βελτιώνουμε την απόδοσή μας στη διασφάλιση της Υγιεινής και της Ασφάλειας, πέραν των επιβαλλομένων από τους νόμους.

Ανεξάρτητος φορέας πιστοποιεί την πλήρη και καθολική εφαρμογή της νομοθεσίας στις εσωτερικές μας διαδικασίες και λειτουργίες.

Επιπρόσθετα, έχουμε αναπτύξει βάση δεδομένων στο εσωτερικό δίκτυο της εταιρείας (intranet), η οποία ενημερώνεται συνεχώς και είναι διαθέσιμη σε όλο το προσωπικό και η οποία περιέχει όλες τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας, οι οποίες ρυθμίζουν θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας που έχουν σχέση με τη λειτουργία του διυλιστηρίου. Αυτή η βάση δεδομένων είναι εξαιρετικής σημασίας, όχι μόνο για το σύννομο της λειτουργίας μας, αλλά και για τον πλούτο των πληροφοριών που περιέχει για όλα τα θέματα, π.χ. για την αναγνώριση και τον έλεγχο του κινδύνου, για την προετοιμασία των Σχεδίων Έκτακτης Ανάγκης, για τα όρια έκθεσης σε επικίνδυνες ουσίες, για τον τρόπο χρήσης των χημικών ουσιών και τους τρόπους προφύλαξης.

Πέραν της νομοθεσίας, η βάση δεδομένων περιλαμβάνει και άλλες πολύ σημαντικές ενότητες, όπως το σύνολο του εκπαιδευτικού υλικού, τους Κανονισμούς Ασφάλειας του διυλιστηρίου, τις μελέτες αναγνώρισης, εκτίμησης και ελέγχου του κινδύνου ανά θέση εργασίας, τις προδιαγραφές εξοπλισμού ασφάλειας -π.χ. των Μέσων Ατομικής Προστασίας και του Πυροσβεστικού εξοπλισμού-, τα Δελτία Δεδομένων Ασφάλειας Υλικών (MSDS), τις διερευνήσεις ατυχημάτων/συμβάντων/παρ' ολίγων συμβάντων κ.α.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Κάνουμε συνεχή προσπάθεια για την καθιέρωση βέλτιστων πρακτικών, για την αναγνώριση των κινδύνων Υγιεινής και Ασφάλειας σε κάθε χώρο και για την εφαρμογή διαδικασιών για την άμεση αντιμετώπισή τους. Το πλαίσιο για την

προγράμματος υπό την ευθύνη της Υπηρεσίας Πυρασφάλειας,

αναγνώριση και τον έλεγχο των κινδύνων παρέχεται από την ελληνική νομοθεσία αλλά και από άλλους ευρωπαϊκούς και διεθνείς κώδικες. Για το σύνολο των δραστηριοτήτων του διυλιστηρίου έχουν γίνει συστηματικές μελέτες εκτίμησης της επικινδυνότητας ανά θέση και είδος εργασίας και έχουν καθορισθεί τα ενδεικνύμενα μέτρα για την απαλοιφή ή ελαχιστοποίησή της.

Οι μελέτες αυτές, όταν αυτό επιβληθεί από οποιεσδήποτε αλλαγές στις συνθήκες και το περιβάλλον εργασίας, υφίστανται αναθεώρηση ώστε να διατηρούνται πάντοτε επίκαιρες. Επιπρόσθετα και στο πλαίσιο των απαιτήσεων της πιστοποίησης κατά OHSAS, η όλη παρακολούθηση της διαδικασίας έγινε ακόμα πιο συστηματική και αποτελεσματική. Με ευθύνη κάθε τμήματος, οι κίνδυνοι που εντοπίζονται στο χώρο του, κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες βάσει του επιπέδου επικινδυνότητας: χαμηλού, μεσαίου και υψηλού. Για κάθε κατηγορία επικινδυνότητας καθορίζεται χρονοδιάγραμμα λήψης μέτρων για την εξάλειψη ή τη μείωσή της και ορίζεται υπεύθυνος υλοποίησης.

Ο κάθε εργαζόμενος έχει κατάλληλη και επαρκή εκπαίδευση υπό μορφή πληροφοριών και οδηγιών, σχετικά με τους κινδύνους που αντιμετωπίζει κατά την εκτέλεση της εργασίας του, τα μέτρα εξάλειψης ή ελέγχου της επικινδυνότητας, τη σωστή χρήση των Μέσων Ατομικής Προστασίας, την ασφαλή εκτέλεση εργασιών, τη σωστή και ασφαλή επέμβαση σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης και την παροχή πρώτων βοηθειών.

Διασφαλίζουμε την εφαρμογή των κανόνων ασφαλείας κατά την εκτέλεση κάθε είδους εργασίας, μέσω της λήψης όλων των αναγκαίων προστατευτικών μέτρων και της καθιέρωσης και τήρησης συγκεκριμένων διαδικασιών. Ιδιαίτερα σημαντική κατά τις εργασίες επισκευής και συντήρησης, είναι η διαδικασία έκδοσης Αδειών Εργασίας μέσα σε ένα αυστηρό θεσμικό πλαίσιο κανόνων και διαδικασιών. Γι' αυτόν το λόγο, η διαδικασία έκδοσης Αδειών Εργασίας αποτελεί αντικείμενο συνεχούς εκπαίδευσης για το προσωπικό μας, που εκδίδει ή αποδέχεται αυτές τις άδειες, καθώς και για το προσωπικό των εργολάβων που εμπλέκεται σε εργασίες στο διυλιστήριο. Όσον αφορά την ανάγκη εκτίμησης και ελαχιστοποίησης

των λειτουργικών κινδύνων, σε κάθε νέα μονάδα ή σε τροποποιήσεις υφιστάμενων μονάδων, εφαρμόζεται η τεχνική ανάλυση κινδύνου και λειτουργικότητας (HAZOP - Hazard & Operability - Study) και εφαρμόζεται πενταετής πρόγραμμα αναθεώρησης. Κατά το 2015 μελέτες HAZOP διεξήχθησαν στη μονάδα μέσης υδρογονοδιάσπασης, στη μονάδα διαχείρισης όξινων αποβλήτων και στη μονάδα αλκυλίωσης.

Παρομοίως, εκπονούνται οι προβλεπόμενες από τους κανονισμούς μελέτες πυρασφάλειας και μελέτες/κοινοποιήσεις ασφάλειας (προς έγκριση και καταχώρηση αντίστοιχα από τις αρμόδιες αρχές).

Σχετικά με τον εξοπλισμό Υγιεινής και Ασφάλειας (Μέσα Ατομικής Προστασίας, Πυροσβεστικά Μέσα κ.λπ.) εφαρμόζονται αυστηρές προδιαγραφές με βάση αναγνωρισμένα ευρωπαϊκά πρότυπα με στόχο τη βελτιστοποίηση των μέτρων προστασίας σχετικά με την ασφάλεια και την υγεία του εργαζόμενου. Ιδιαίτερη προσπάθεια έχει γίνει με στόχο την ομογενοποίηση των προδιαγραφών των Μέσων Ατομικής Προστασίας σε όλες τις εταιρείες και εγκαταστάσεις του Ομίλου.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ 2015 ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

- Συνεχίστηκε η εφαρμογή του προγράμματος παρακολούθησης και αξιολόγησης των εργολάβων ως προς την τήρηση των κανόνων Υγιεινής και Ασφάλειας κατά την εκτέλεση εργασιών μέσα στις εγκαταστάσεις του διυλιστηρίου.
- Έγινε αναθεώρηση σε διαδικασίες του Συστήματος Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας.
- Συνεχίστηκε η ενημέρωση των Δελτίων Δεδομένων Ασφάλειας των προϊόντων του διυλιστηρίου με νέα στοιχεία, στο πλαίσιο της εφαρμογής των ευρωπαϊκών κανονισμών REACH και CLP.
- Συνεχίστηκε η συμμετοχή σε διεθνείς οργανισμούς, που σκοπό έχουν τη διερεύνηση και κατάρτιση διαρκώς βελτιούμενων κανόνων και πρακτικών.

ΑΝΑΦΟΡΕΣ, ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ, ΔΕΙΚΤΕΣ

Γίνεται συστηματική αναφορά, καταγραφή, διερεύνηση και ανάλυση συμβάντων (αναφλέξεων, ατυχημάτων, παρ' ολίγον ατυχημάτων) σύμφωνα με διεθνώς αναγνωρισμένους δείκτες με σκοπό τη λήψη των κατάλληλων διορθωτικών και προληπτικών μέτρων ενώ ενισχύουμε την εμπειρία μας παρακολουθώντας τις διερευνήσεις σημαντικών ατυχημάτων που συμβαίνουν σε ομοειδείς εγκαταστάσεις στο εξωτερικό, αξιοποιώντας κατάλληλα τα συμπεράσματά τους.

Καταγράφουμε συστηματικά τα διάφορα στοιχεία για την απόδοσή μας στην Υγιεινή και Ασφάλεια, ώστε να μπορούμε να παρακολουθούμε την απόδοσή μας και παράλληλα χρησιμοποιούμε διεθνώς αναγνωρισμένους δείκτες, οι οποίοι είναι κατάλληλα στοχοθετημένοι ώστε να αποτελούν τη βάση για τον έλεγχο της συνεχούς βελτίωσης και την επισήμανση τυχόν αδυναμιών και δυσλειτουργιών.

Επιπρόσθετα υπάρχει συνεχής παρακολούθηση έτσι ώστε οι προδιαγραφές να ενημερώνονται για να συμβαδίζουν με τις τελευταίες εξελίξεις της τεχνολογίας.

Σε αυτό το πλαίσιο το 2015 έγινε:

- Βελτίωση των στολών της μονάδας αλκυλίωσης για μεγαλύτερη άνεση του χρήστη κατά την πραγματοποίηση των εργασιών.
- Προμήθεια προσωπίδας ολόκληρου προσώπου με ενσωματωμένο σύστημα ενδοεπικοινωνίας.
- Προμήθεια ατομικών φορητών συσκευών διαφυγής (filter escape devices) για όλους τους εργαζομένους του διυλιστηρίου στο πεδίο.
- Προμήθεια επανα-τυλισσόμενου συστήματος ανακοπής πτώσης αποτελούμενο από ιμάντα με ενσωματωμένο αποσβεστήρα ενέργειας για προστασία από πτώση από μεγάλα ύψη (>12m) όταν χρησιμοποιείται με ολόσωμη ζώνη ασφαλείας 5 σημείων.
- Προμήθεια συστημάτων περίφραξης/αποκλεισμού (safety barriers) για προστασία από πτώση σε μικρά ανοίγματα όπως φρεάτια ή για εκσκαφές και ανασφαλή σημεία με μεγάλη επιφάνεια.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ (SECURITY)

Παίρνουμε τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των εγκαταστάσεών μας απέναντι στους πιθανούς κινδύνους από κακόβουλες ή μη ενέργειες.

Το σύστημα ασφαλείας είναι πλήρως αυτοματοποιημένο και περιλαμβάνει, αυτόματο σύστημα ταυτοπροσωπίας εισερχομένων εργαζομένων και οχημάτων με έκδοση καρτών RFID κατά την είσοδο, κάμερες ασφαλείας στη περίμετρο του διυλιστηρίου και του λιμανιού, σύστημα ανίχνευσης κίνησης στην περίφραξη και αυτόματο σύστημα παρακολούθησης και ειδοποίησης (video analytics) σε περίπτωση παραβίασης της περιμέτρου του διυλιστηρίου.

Το προσωπικό μας, που είναι επιφορτισμένο με την προστασία, είναι κατάλληλα εκπαιδευμένο τόσο από πλευράς προστασίας (security) όσο και από πλευράς ασφάλειας, ώστε να ασκεί τα καθήκοντά του αποτελεσματικά και έγκαιρα, με πλήρη επίγνωση

του έργου που του έχει ανατεθεί, αλλά και με πλήρη σεβασμό στην ελευθερία και στα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα. Σε αυτό το πλαίσιο οι φύλακες ασφαλείας κατέχουν πιστοποίηση

από τον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.) στην ειδικότητα «Προσωπικό Ιδιωτικής Ασφάλειας».

6. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΕΝΕΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ - ΝΕΑ ΕΡΓΑ

Κάθε χρόνο πραγματοποιούνται προγραμματισμένες διακοπές λειτουργίας μονάδων του διυλιστηρίου, οι οποίες είναι απαραίτητες για την εκτέλεση εργασιών περιοδικής συντήρησης, προκειμένου να εξασφαλίζεται η καλή λειτουργία τους, από την άποψη τόσο της απόδοσης όσο και της ασφαλούς λειτουργίας, ενώ πάντοτε βρίσκονται σε εξέλιξη εργασίες κατασκευής νέων έργων. Για την αποφυγή ατυχημάτων στις προγραμματισμένες και τις έκτακτες διακοπές λειτουργίας, χρειάζεται μεθοδική προσέγγιση και συνεχής επίπτωση κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της εργασίας.

Οι εκτεταμένες παρεμβάσεις αυτού του τύπου στη λειτουργία των μονάδων, απαιτούν εγρήγορη και ιδιαίτερα αυξημένα μέτρα ασφάλειας, διότι αυξάνεται κατακόρυφα ο κίνδυνος ατυχημάτων και, μεταξύ άλλων περιλαμβάνουν: ενημέρωση του εμπλεκόμενου προσωπικού για υπενθύμιση των απαραίτητων μέτρων ασφάλειας και αύξηση της ευαισθητοποίησής του, καθημερινή συνεργασία με τους επικεφαλής των έργων για τον εντοπισμό ανασφαλών συνθηκών και τη συνακόλουθη λήψη διορθωτικών μέτρων και εφαρμογή καθημερινών επιθεωρήσεων ασφαλείας.

Στα σταματήματα μονάδων για εργασίες συντήρησης, ανάλογα με τη φύση των εργασιών, το Τμήμα Υγιεινής Ασφάλειας και Περιβάλλοντος συμμετέχει ενεργά με συνεχή παρακολούθηση και αξιολόγηση των εργασιών σύμφωνα με τους κανόνες ασφαλείας και καλής βιομηχανικής πρακτικής.

Το 2015 πραγματοποιήθηκαν προγραμματισμένες και έκτακτες εργασίες συντήρησης σε διάφορες μονάδες του διυλιστηρίου

7. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ REACH ΚΑΙ CLP

Ο κανονισμός REACH (Registration, Evaluation and Authorization of Chemicals) της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τέθηκε σε ισχύ τον Ιούνιο του 2007 και έχει ως στόχο τον εξορθολογισμό της ευρωπαϊκής νομοθεσίας σχετικά με την ασφάλεια της ανθρώπινης υγείας και την προστασία του περιβάλλοντος, από τις επιπτώσεις που ενδέχεται να έχουν οι διάφορες χημικές ουσίες. Παράλληλα, μετέθεσε την ευθύνη διερεύνησης των επιπτώσεων από την παραγωγή, διακίνηση και χρήση των ουσιών αυτών στην ίδια τη βιομηχανία.

Το νομικό πλαίσιο που εισήγαγε ο Κανονισμός επηρεάζει άμεσα τους παραγωγούς, εισαγωγείς και τελικούς χρήστες χημικών ουσιών και παρασκευασμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Στόχος είναι η απαγόρευση της παραγωγής ή/και εισαγωγής σε Ευρωπαϊκό έδαφος ουσιών σε ποσότητα μεγαλύτερη του ενός τόνου ανά έτος, εκτός εάν αυτές έχουν πρώτα καταχωρηθεί στο Ευρωπαϊκό Μητρώο Χημικών Προϊόντων.

Έπειτα από την επιτυχή ολοκλήρωση της πρώτης φάσης καταχώρησης των ουσιών το 2010, η MOTOP ΟΙΛ μέσω της συμμετοχής της σε επιμέρους αναγνωρισμένους οργανισμούς και consortia (CONCAWE, FERC, MERC) παραμένει έτοιμη να

που διήρκεσαν συνολικά 52 ημέρες. Πριν την έναρξη των εργασιών συντήρησης εξετάζεται αναλυτικά το πρόγραμμα προκειμένου να εντοπιστούν κρίσιμες εργασίες και πιθανοί κίνδυνοι και να ληφθούν μέτρα. Επίσης πραγματοποιούνται εκπαιδευτικές και ενημερωτικές συναντήσεις μεταξύ του προσωπικού του διυλιστηρίου και των εργολάβων για τη διασφάλιση καλύτερης συνεργασίας και την αποφυγή ανασφαλών ενεργειών.

Καθ' όλη τη διάρκεια των εργασιών υπάρχει στενή συνεργασία μεταξύ των εργολάβων, του Τμήματος Υγιεινής Ασφάλειας και Περιβάλλοντος και όλων των αρμοδίων διευθύνσεων, έτσι ώστε να υπάρχει απευθείας ενημέρωση για πιθανά προβλήματα και ενέργειες για άμεση αποκατάσταση αλλά και εξαγωγή συμπερασμάτων για θέματα ασφαλείας, τα οποία θα βοηθήσουν στο σχεδιασμό, οργάνωση και διεξαγωγή μελλοντικών διακοπών λειτουργίας.

ανταποκριθεί στις όποιες απαιτήσεις προκύψουν, παρακολουθεί τις εξελίξεις και προετοιμάζεται για την επόμενη φάση καταχώρησης ουσιών που ακολουθεί (2018).

Ο κανονισμός CLP (Classification, Labeling and Packaging) της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τέθηκε σε ισχύ τον Ιανουάριο του 2009 διασφαλίζοντας ότι οι κίνδυνοι που ενέχουν τα χημικά προϊόντα κοινοποιούνται με σαφήνεια στους εργαζόμενους και στους καταναλωτές της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω της ταξινόμησης και επισήμανσης των χημικών προϊόντων. Η επισήμανση των κινδύνων που ενδέχεται να προκύψουν για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον γίνεται με χρήση ενός

τυποποιημένου συστήματος δηλώσεων και εικονογραμμάτων στη συσκευασία και στα δελτία δεδομένων ασφαλείας, ώστε οι εργαζόμενοι και οι καταναλωτές να είναι ενήμεροι για τις επιπτώσεις που συνεπάγεται ο χειρισμός αυτών των

προϊόντων. Η MOTOP ΟΙΛ έχει ολοκληρώσει την ανωτέρω διαδικασία για την επισήμανση των προϊόντων της σε όλα τα Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας.

8. ΣΧΕΔΙΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ

Για την αντιμετώπιση έκτακτων γεγονότων στηριζόμαστε στο Σχέδιο Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης, το οποίο συνεχώς ελέγχεται και αναθεωρείται, ώστε να ανταποκρίνεται στη δομή του διυλιστηρίου, στις απαιτήσεις της νομοθεσίας και στις βέλτιστες πρακτικές που προκύπτουν είτε από τις τεχνολογικές εξελίξεις, είτε από εμπειρίες άλλων στην αντιμετώπιση μικρών ή μεγάλων τεχνολογικών ατυχημάτων. Έχουμε επιπλέον εκπονήσει και καταθέσει στις αρμόδιες αρχές μελέτες, σύμφωνα με την ευρωπαϊκή οδηγία SEVESO II σχετικά με τα σημαντικότερα πιθανά σενάρια ατυχημάτων και τα αντίστοιχα μέτρα πρόληψης και αντιμετώπισης, ενώ εντός του 2016 θα ολοκληρωθεί η επικαιροποίηση της μελέτης ασφαλείας σύμφωνα με την οδηγία SEVESO III.

Το Σχέδιο Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης, ειδικά για την περίπτωση μεγάλου ατυχήματος, προδιαγράφει και τα μέτρα προστασίας του κοινού, τις οδηγίες προς την τοπική κοινωνία και τον τρόπο αντιμετώπισης των θεμάτων που προκύπτουν από ενδεχόμενη ενεργοποίηση των ΣΑΤΑΜΕ (Σχέδια Αντιμετώπισης Τεχνολογικού Ατυχήματος Μεγάλης Έκτασης), που έχουν καταρτισθεί από τις αρμόδιες Αρχές και τα οποία καθορίζουν τον τρόπο επέμβασης της πολιτείας.

Ο σκοπός του Σχεδίου Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης είναι η παροχή στο εμπλεκόμενο προσωπικό ενός συνολικού πλάνου αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης, που μπορεί να προκύψει από τη λειτουργία του Διυλιστηρίου. Το σχέδιο παρέχει τις αναγκαίες κατευθύνσεις για τη λήψη και εκτέλεση σωστών αποφάσεων και ενεργειών, παρέχοντας στοιχεία για:

- την επιχειρησιακή οργάνωση για την αντιμετώπιση του συμβάντος / έκτακτης ανάγκης,
- τα Σχέδια Δράσης,
- την επικοινωνία με το προσωπικό της εταιρείας και τις Δημόσιες Αρχές ή/και άλλες αρμόδιες υπηρεσίες που πρέπει να ειδοποιηθούν σε κάθε περίπτωση,
- τις επικοινωνιακές ενέργειες προς λοιπά ενδιαφερόμενα μέρη.

Στο πλαίσιο του Σχεδίου Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης εντάσσονται:

- Η από το 1988 Συμφωνία Αμοιβαίας Βοήθειας με όλα τα ελληνικά διυλιστήρια σε περίπτωση ανάγκης. Η αποτελεσματικότητα του σχεδίου συνεργασίας εξασφαλίζεται με κοινές ασκήσεις που πραγματοποιούνται μεταξύ της MOTOP ΟΙΛ, της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και των άλλων διυλιστηρίων. Εντός του 2015, η MOTOP ΟΙΛ συμμετείχε σε άσκηση πυρασφαλείας στα διυλιστήρια ΕΛΠΕ Ασπροπύργου στο πλαίσιο αυτού το προγράμματος. Επιπρόσθετα η MOTOP ΟΙΛ είναι σε συνεχή επικοινωνία με την ΠΥ Κορίνθου σχετικά με θέματα εκπαίδευσης ως προς την αντιμετώπιση συμβάντος εντός των εγκαταστάσεων του διυλιστηρίου.
- Αναπτύχθηκε Corporate Contingency Plan για την αμοιβαία

βοήθεια μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου σε περίπτωση έκτακτου περιστατικού το οποίο και εντάχθηκε στο Σχέδιο Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης της κάθε εταιρείας. Σε αυτό το πλαίσιο η MOTOP ΟΙΛ συμμετείχε σε άσκηση πυρασφαλείας στις εγκαταστάσεις της εταιρείας OFC.

- Οι ασκήσεις ετοιμότητας που πραγματοποιούνται κάθε εβδομάδα και οι ασκήσεις αντιμετώπισης Βιομηχανικού Ατυχήματος Μεγάλης Έκτασης που πραγματοποιούνται ανά τακτά διαστήματα μέσα στο έτος, κατά τη διάρκεια των οποίων ενεργοποιείται η Διαδικασία Αντιμετώπισης Μεγάλου Συμβάντος. Οι ασκήσεις ετοιμότητας και οι μεγαλύτερες έκτασης ασκήσεις βοηθούν σημαντικά στην εκπαίδευση και ετοιμότητα του προσωπικού, καθώς και στην αξιολόγηση και τροποποίηση του Σχεδίου αυτού καθαυτού. Επιπλέον, συντελούν στην αξιολόγηση και αναβάθμιση του εξοπλισμού πυρασφαλείας, αφού ως αποτέλεσμα των σχετικών ασκήσεων προκύπτουν προτάσεις για νέα έργα που βελτιώνουν το επίπεδο πυρασφαλείας, η εξέλιξη των οποίων παρακολουθείται από τη Διοίκηση σε μηνιαία βάση.
- Τα μόνιμα και φορητά συστήματα ανίχνευσης διαρροών και αντιμετώπισης πυρκαγιών για τη συνεχή αναβάθμιση των οποίων υπάρχει κάθε χρόνο σχετικό πρόγραμμα επενδύσεων. Ο σχεδιασμός και η εγκατάσταση αυτόνομων μόνιμων συστημάτων πυρόσβεσης σε κείρια σημεία του διυλιστηρίου προσφέρουν άμεση αντιμετώπιση περιστατικών και εξασφαλίζουν τη μέγιστη προστασία του προσωπικού και του εξοπλισμού λειτουργίας. Το 2015 για τη βελτίωση της πυροπροστασίας του διυλιστηρίου σχεδιάστηκε και εντός του 2016 πρόκειται να υλοποιηθεί η μετατροπή πέντε ημιμόνιμων μόνιμων ρίψης αφρού, σε αντίστοιχα μόνιμα συστήματα, τα οποία θα αυξήσουν την ετοιμότητα και θα βελτιώσουν το χρόνο αντίδρασης σε περιπτώσεις συμβάντος. Επίσης το 2015 έγινε αναβάθμιση όλων των συσκευών αναπνοής εξοπλίζοντας τις με βαλβίδα περιορισμού ροής (Excess Flow Valves) για χρήση με αυτόνομες αναπνευστικές συσκευές.
- Τα έξι πυροσβεστικά οχήματα και το βυτιοφόρο όχημα μεταφοράς αφρού δυναμικότητας 12.000 λίτρων, που διαθέτει το διυλιστήριο, τα οποία βρίσκονται σε συνεχή

- επιχειρησιακή ετοιμότητα και επανδρώνονται από αγήματα κατάλληλα εκπαιδευμένου προσωπικού.
- Η ύπαρξη εναλλακτικών δυνατοτήτων για την εγκατάσταση Θαλάμου Ελέγχου Συμβάντος σε τέσσερα διαφορετικά στρατηγικά σημεία του διυλιστηρίου και η χρήση σύγχρονου συστήματος αυτόματης τηλεφωνικής κλήσης των στελεχών, σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης εκτός του κανονικού ωραρίου εργασίας.
  - Σημαντική προσθήκη στις δυνατότητες επικοινωνίας του διυλιστηρίου είναι η ύπαρξη δορυφορικών τηλεφώνων τόσο στο χώρο του διυλιστηρίου όσο και στο χώρο της Διοίκησης. Τα τηλέφωνα αυτά καθιστούν δυνατή την επικοινωνία και επιτρέπουν το συντονισμό Διοίκησης- Διυλιστηρίου ακόμα και σε ακραίες καταστάσεις όπως π.χ. μία φυσική

9. ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Τα μέτρα ασφάλειας των λιμενικών εγκαταστάσεων είναι για εμάς πολύ σημαντικά καθότι διασφαλίζουν την ομαλή ροή των εργασιών για το διυλιστήριο αλλά και την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος από ενδεχόμενη ρύπανση.

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ήταν η πρώτη εταιρεία στην Ελλάδα που διαπιστεύθηκε, το 2004, από το Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου στην υιοθέτηση του International Ship and Port Facility Security (ISPS) Code, ο οποίος εφαρμόζεται διά του κεφαλαίου XI-2 της SOLAS (International Convention for the Safety of Life at Sea). Η διαπίστευση αναθεωρείται κάθε χρόνο, σύμφωνα με τις υφιστάμενες νομοθετικές διατάξεις. Σε όλους τους χώρους των λιμενικών εγκαταστάσεων ασκούνται έλεγχοι ασφάλειας πληρωμάτων, επισκεπτών, εφοδίων καθώς και έλεγχος πρόσβασης. Το 2015 εισήλθαν στη λιμενική εγκατάσταση, μετά από έλεγχο, 8.827 άτομα και 1.729 οχήματα. Οι έλεγχοι ασφάλειας, ασκούνται κατόπιν άδειας των Λιμενικών Αρχών, σύμφωνα με όρους και προϋποθέσεις

- καταστροφή όπου είναι πιθανόν να μη λειτουργούν τα συστήματα σταθερής και κινητής τηλεφωνίας.
- Εντός του 2015 ξεκίνησε και θα ολοκληρωθεί εντός του 2016 η εγκατάσταση ψηφιακού συστήματος ραδιοεπικοινωνίας (TETRA) σε αντικατάσταση υπάρχοντος αναλογικού, με στόχο τη βελτίωση της επικοινωνίας. Θα συνοδεύεται από ενσωματωμένο GPS, Man Down και Panic Button για την προστασία του προσωπικού.
- Στο πλαίσιο προστασίας του προσωπικού λόγω απρόσμενου συμβάντος εφαρμόστηκε η υποχρεωτική χρήση ατομικών συσκευών υδροθείου καθώς και η χρήση ατομικών φορητών συσκευών διαφυγής (filter escape devices) από όλους τους εργαζομένους στο πεδίο (προσωπικό ΜΟΗ και εργολάβοι).

που προβλέπονται στο εγκεκριμένο Σχέδιο Ασφάλειας Λιμενικών Εγκαταστάσεων (ΣΑΛΕ), το οποίο είναι σε συνάφεια με το Διεθνή Κώδικα για την Ασφάλεια των Πλοίων και των Λιμενικών Εγκαταστάσεων (Κώδικας ISPS).

Σύμφωνα με την απαίτηση του κώδικα ISPS, το αργότερο ανά δεκαεξάμηνο, εκτελούνται ασκήσεις με σενάρια ασφάλειας, τα οποία συχνά συνδυάζονται και με σενάρια αντιμετώπισης θαλάσσιας ρύπανσης ή / και πυρκαγιάς. Η τελευταία άσκηση εκτελέστηκε το Σεπτέμβριο του 2015 με τη συνεργασία και τη συμμετοχή και των τοπικών Λιμενικών Αρχών.

Το 2015 πλεύρισαν τις προβλήτες των λιμενικών μας εγκαταστάσεων 1.715 πλοία.

10. ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΥΓΕΙΑΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Η υγεία των εργαζομένων αποτελεί βασικό τομέα φροντίδας και μέριμνας. Ως εκ τούτου για το προσωπικό στο διυλιστήριο και στις εγκαταστάσεις υπάρχει πρόγραμμα περιοδικών διαγνωστικών εξετάσεων ενώ όλοι οι εργαζόμενοι του Ομίλου καλύπτονται από ομαδικά προγράμματα νοσοκομειακής περίθαλψης.

- Το διυλιστήριο παρέχει πλήρη κάλυψη σε προσωπικό και υποδομές για την παροχή ιατρικών υπηρεσιών και πρώτων βοηθειών, η οποία περιλαμβάνει:
  - Κεντρικό Ιατρείο επανδρωμένο με Ιατρό Εργασίας και νοσηλευτικό προσωπικό και εφοδιασμένο με τον απαραίτητο νοσοκομειακό εξοπλισμό για την αντιμετώπιση περιστατικών έκτακτης ανάγκης.
  - Φαρμακείο.
  - Πλήρως εξοπλισμένο ιατρείο πρώτων βοηθειών στη μονάδα Αλκυλίσωσης με 24ωρη υπηρεσία νοσοκόμου.
  - Τρεις κατάλληλα εξοπλισμένους σταθμούς πρώτων βοηθειών.
  - Συσκευή καρδιογραφήματος (ΗΚΓ) με δυνατότητα αποστολής στοιχείων σε καρδιολογικό Κέντρο για άμεση διάγνωση και

- παροχή οδηγιών.
- Τρία πλήρως εξοπλισμένα ασθενοφόρα.

Επιπρόσθετα:

- Τα μέλη των αγημάτων πυρόσβεσης εκπαιδεύονται στην παροχή υπηρεσιών διάσωσης και πρώτων βοηθειών.
- Στους εργαζόμενους παρέχονται τα απαραίτητα Μέσα Ατομικής Προστασίας που πάντα συμβαδίζουν με τις εξελίξεις της τεχνολογίας και τις αντίστοιχες ευρωπαϊκές προδιαγραφές.
- Η ποιότητα του πόσιμου νερού ελέγχεται με περιοδικές αναλύσεις από ανεξάρτητα εργαστήρια.
- Το προσωπικό του εστιατορίου υφίσταται περιοδικό ιατρικό έλεγχο κατά τα προβλεπόμενα από το νόμο.

- Διενεργούνται μετρήσεις για να διαπιστωθούν τα επίπεδα συγκεντρώσεως χημικών παραγόντων σε εργασιακούς χώρους, σύμφωνα με τις προβλέψεις της σχετικής νομοθεσίας. Το 2013 πραγματοποιήθηκε μελέτη με την οποία επιβεβαιώθηκε και πάλι ότι οι μετρούμενες τιμές των χημικών παραγόντων είναι μικρότερες των οριακών τιμών.
- Στα Κεντρικά Γραφεία λειτουργεί εξοπλισμένο ιατρείο, επανδρωμένο με ιατρούς που είναι ικανοί να αντιμετωπίσει οξεία περιστατικά, να διαχειριστεί χρόνια νοσήματα, να

παράσχει ενημέρωση για θέματα υγείας και υγιεινής, να διοργανώσει σεμινάρια, αιμοδοσίες, προληπτικές εξετάσεις καθώς και να υποστηρίξει τα ιατρεία των υπόλοιπων εταιρειών του Ομίλου.

- Τέλος, υπηρεσίες Ιατρού Εργασίας, όπως και διευθετήσεις για γενικές ιατρικές υπηρεσίες και προληπτικές εξετάσεις υπάρχουν για όλες τις εταιρείες του Ομίλου (AVIN OIL, Coral, Coral Gas, LPC και OFC).

11. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Η συνεχής εκπαίδευση των εργαζομένων μας και η δημιουργία νοοτροπίας ασφαλούς συμπεριφοράς, μαζί με τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, αποτελούν τους βασικούς πυλώνες για την αποφυγή των ατυχημάτων και τη δημιουργία ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος. Στόχος μας είναι να εκπαιδευτεί το προσωπικό σε θέματα ασφάλειας για όλο το φάσμα της εργασίας του, ούτως ώστε να επιτυγχάνεται αύξηση της παραγωγικότητας και μείωση των κινδύνων και των ατυχημάτων.

Όσον αφορά στο εργολαβικό προσωπικό, φροντίζουμε για τη συστηματική ενημέρωσή του σε θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας, με έμφαση στις γενικές αρχές πρόληψης των ατυχημάτων και στις επιμέρους διαδικασίες της εταιρείας για την ασφαλή εκτέλεση της εργασίας που αναλαμβάνουν. Αναφορικά με τους επισκέπτες, ενημερώνονται για τις οδηγίες ασφάλειας μέσω ειδικού εντύπου που τους χορηγείται και προβολής ειδικής ενημερωτικής ταινίας κατά την είσοδό τους στις εγκαταστάσεις του διυλιστηρίου.

- Συνοπτικά, το γενικό περιεχόμενο της εκπαίδευσης στην Υγιεινή και Ασφάλεια περιλαμβάνει την ακόλουθη θεματολογία:
  - Πυρασφάλεια - χρήση πυροσβεστικών μέσων.

- Άδεια Εκτέλεσης Εργασίας.
- Εργασία σε κλειστό χώρο.
- Αναγνώριση επαγγελματικού κινδύνου και εκτίμηση επικινδυνότητας.
- Μέσα Ατομικής Προστασίας.
- Δελτία Δεδομένων Ασφάλειας Υλικών.
- Διαδικασίες έκτακτης ανάγκης και συμμετοχή στις σχετικές ασκήσεις.
- Πρώτες Βοήθειες.
- Παρουσιάσεις - αναλύσεις τεχνολογικών ατυχημάτων μεγάλης έκτασης.
- Ασφαλής οδική μεταφορά καυσίμων (στις εμπορικές εταιρείες του Ομίλου).

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ 2015

	ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ	Υπόλοιπες εταιρείες Ομίλου ¹
Σύνολο Εργαζόμενων	1.192	741
Εργαζόμενοι που εκπαιδεύτηκαν	800	422
Ανθρωπόωρες εκπαίδευσης	14.439	3.601
Εργολάβοι που εκπαιδεύτηκαν	336	228
Ανθρωπόωρες εκπαίδευσης	2.688	1.436

1. AVIN OIL, Coral, Coral Gas, OFC και LPC.

ΗΜΕΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ 2015 - ΠΕΤΥΧΑΙΝΟΥΜΕ ΤΟ ΣΤΟΧΟ ΜΗΔΕΝ ΓΙΑΤΙ ΝΟΙΑΖΟΜΑΣΤΕ

Τα τελευταία χρόνια στον Όμιλο πραγματοποιείται κάθε χρόνο η Ημέρα Ασφάλειας. Το 2015 η Ημέρα Ασφάλειας έγινε στις 6 Μαΐου με θέμα «Πετυχαίνουμε το Στόχο Μηδέν γιατί Νοιαζόμαστε». Η Ημέρα αυτή πραγματοποιείται ταυτόχρονα σε όλο τον Όμιλο, σε όλες τις εταιρείες, τα γραφεία, τις εγκαταστάσεις αλλά και τα πρατήρια και οι εργαζόμενοι αφιερώνουν κάποια ώρα από την εργασία τους για να συμμετέχουν σε προγραμματισμένες συναντήσεις.

Το 2015 πραγματοποιήθηκαν 65 συναντήσεις σε όλο τον Όμιλο με συμμετοχή άνω των 1.000 εργαζομένων. Κατά τη διάρκεια των συναντήσεων παρουσιάζονται video και διαφάνειες σχετικά με την θεματολογία Ασφάλεια Ανθρώπων, Ασφάλεια Διαδικασιών και Οδική Ασφάλεια. Ακολουθεί συζήτηση για το πώς ο κάθε ένας μπορεί να συνεισφέρει στο Στόχο Μηδέν, για Μηδέν Ατυχήματα και Μηδέν Χαμένες Ώρες Εργασίας με αποτέλεσμα οι συμμετέχοντες να παρακολουθούν με μεγάλο ενδιαφέρον και να προβαίνουν σε προσωπικές δεσμεύσεις με στόχο την Ασφάλεια. Οι ημέρες αυτές έχουν ευρεία υποστήριξη και συμμετοχή της ηγεσίας του Ομίλου και παίζουν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση ενιαίας κουλτούρας σχετικά με τη σημασία της Ασφάλειας.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Γίνεται συστηματική ενημέρωση του προσωπικού σε διάφορα θέματα ασφάλειας- υπάρχουν στο διυλιστήριο 13 σημεία ανακοινώσεων Υγιεινής και Ασφάλειας όπου αναρτώνται ειδικές αφίσες με τα συμπεράσματα από διερευνήσεις ατυχημάτων ή παρ' ολίγον ατυχημάτων καθώς και άλλες σχετικές ανακοινώσεις.

Το 2015 συνεχίστηκαν, όπως και κάθε χρόνο, οι ασκήσεις πυρασφάλειας με τη συμμετοχή των αγημάτων άμεσης επέμβασης που αποτελούνται από εκπαιδευμένο προσωπικό του διυλιστηρίου. Οι ομάδες Διάσωσης επανεκπαιδεύτηκαν από την Α' ΕΜΑΚ Ελευσίνας σχετικά με τη διάσωση ατόμων που κινδυνεύουν και βρίσκονται σε δυσπρόσιτα σημεία του διυλιστηρίου, ψηλά από το έδαφος. Επιπρόσθετα, συνεχίστηκε η δομημένη προσπάθεια για την ενημέρωση του τεχνικού προσωπικού που εργάζεται στις εγκαταστάσεις μας με εκπαιδευτικές ταινίες αλλά και παρουσιάσεις-συζητήσεις

συμβάντων με ανάλυση των αιτιών, των επιπτώσεων και των διορθωτικών μέτρων που λήφθηκαν.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΕΡΓΟΛΑΒΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Η ενημέρωση του προσωπικού εργολάβων που εργάζονται στις εγκαταστάσεις μας συνεχίστηκε και το 2015 με το πρόγραμμα εκπαίδευσης (παροχή έντυπου υλικού, ημερήσια εκπαίδευση, πιστοποίηση με εξετάσεις, καταγραφή αποτελεσμάτων σε ειδική βάση δεδομένων, έκδοση ειδικής κάρτας) των παραληπτών Αδειών Εκτέλεσης Εργασίας προσωπικού εργολάβων. Η εκπαίδευση βασίζεται σε ενημερωτικό υλικό, το οποίο αποτελείται από ένα γενικό μέρος που καλύπτει τα θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας εργασιών στο διυλιστήριο και ένα ειδικό μέρος με θέματα που αφορούν 29 ξεχωριστές ειδικότητες εργασιών. Αυτό το ενημερωτικό πρόγραμμα είναι διάρκειας 8 ωρών και το 2015 το παρακολούθησαν 336 άτομα.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΥΡΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Για την αύξηση της ετοιμότητας του προσωπικού στην αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών, καθώς και για τον έλεγχο του σχετικού εξοπλισμού και των διαδικασιών του Σχεδίου Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης πραγματοποιούνται συχνά ασκήσεις ετοιμότητας. Το σχετικό πρόγραμμα του 2015 περιελάμβανε 8 εκπαιδύσεις στο πεδίο ασκήσεων και 44 ασκήσεις από τις οποίες οι 24 εξελίχθηκαν και σε σενάρια Βιομηχανικού Ατυχήματος Μεγάλης Έκτασης.

Οι ασκήσεις που ήταν προγραμματισμένες έγιναν σε επιμέρους περιοχές του διυλιστηρίου και στο πεδίο της εκπαίδευσης αγημάτων για θεωρητική και πρακτική εξοικείωση με τον πυροσβεστικό εξοπλισμό και τα σχετικά Μέσα Ατομικής Προστασίας. Επίσης οργανώθηκαν ασκήσεις επί χάρτου στους θαλάμους ελέγχου των τμημάτων (για όλες τις βάρδιες) παρουσία του προσωπικού της κάθε περιοχής και των αγημάτων πυρασφαλείας.

Οι μηχανικοί υπηρεσίας του Διυλιστηρίου συμμετείχαν στις ασκήσεις πυρασφαλείας έτσι ώστε να εκπαιδευτούν και στη διαχείριση τέτοιων σεναρίων. Από την εκτέλεση του προγράμματος ασκήσεων πυρασφαλείας για το 2015 προέκυψαν 2 παρατηρήσεις νέων έργων για τη βελτίωση της πυροπροστασίας του εξοπλισμού των μονάδων, οι οποίες υλοποιήθηκαν άμεσα στο σύνολό τους.

Επιπλέον, το 2015:

- Όλο το προσωπικό βάρδιας πέρασε την ετήσια εκπαίδευση στη χρήση Μέσων Ατομικής Προστασίας αναπνοής.
- Συνεχίστηκε η εκπαίδευση της ομάδας διάσωσης.
- Έγιναν εκπαιδύσεις για τη διατήρηση του επιπέδου κατάρτισης των οδηγών και εφεδρικών οδηγών των Πυροσβεστικών Οχημάτων (Π/Ο) σχετικά με την εξοικείωση πρόσβασης στους χώρους και τον εξοπλισμό νέων μονάδων.
- Επίσης έγιναν εκπαιδύσεις νέων υπεύθυνων αγημάτων καθώς και όλων των νέων οδηγών για την εξοικείωση τους με τα Π/Ο και την κίνηση τους μέσα στο διυλιστήριο.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ PROTEAS

Συνεχίστηκε η συμμετοχή της MOTOP ΟΙΛ και της AVIN OIL σε συνεργασία με το Πολυτεχνείο Κρήτης στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα PROTEAS με τίτλο «Πρωτόκολλο REACH για εκπομπές και σενάρια ατυχημάτων κατά την τροφοδοσία και διακίνηση καυσίμων και πετροχημικών προϊόντων».

Το πρόγραμμα PROTEAS ξεκίνησε το 2011 και ολοκληρώθηκε το Δεκέμβριο του 2015 με χρηματοδότηση από το ευρωπαϊκό πρόγραμμα LIFE+ με βασικό σκοπό την υποστήριξη εφαρμογής των νέων Ευρωπαϊκών Κανονισμών REACH και CLP σε Ελλάδα και Κύπρο.

Στόχοι του προγράμματος ήταν η ανάπτυξη Δελτίων Δεδομένων Ασφάλειας πετρελαϊκών προϊόντων σύμφωνα με του Ευρωπαϊκούς κανονισμούς REACH και CLP καθώς και ενός Πρωτοκόλλου Καλών Πρακτικών Υγιεινής, Ασφάλειας και Περιβάλλοντος για το χειρισμό των πετρελαϊκών προϊόντων σε όλο τον κύκλο ζωής τους.

ΟΔΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Η οδική ασφάλεια είναι προτεραιότητα για τις εμπορικές εταιρείες του Ομίλου που διακινούν καθημερινά πάνω από 10.000.000 λίτρα υγρών καυσίμων και 135.000 MT υγραερίου εντός της ελληνικής επικράτειας και των Βαλκανίων. Ετησίως διανύονται πάνω από 17 εκατομμύρια χιλιόμετρα για τη μεταφορά καυσίμων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό χωρίς ατύχημα ή τραυματισμό οδηγού ή οποιουδήποτε άλλου συνανθρώπου μας, αποδεικνύοντας έμπρακτα τη δέσμευση και αφοσίωσή μας στην οδική ασφάλεια και την κοινωνική συνεισφορά μας. Το 2015 εκπαιδεύτηκαν περισσότεροι από 400 οδηγοί ΙΧ και ΔΧ βυτιοφόρων οχημάτων στους σχετικούς τομείς της δραστηριότητάς τους.

Τα καύσιμα ανήκουν στα επικίνδυνα εμπορεύματα και η ασφαλής μεταφορά τους απαιτεί τη λήψη μέτρων σε τρία επίπεδα:

- Την τεχνική αρτιότητα του μεταφορικού εξοπλισμού, δηλ. των βυτιοφόρων οχημάτων.
- Τη θέσπιση αυστηρών διαδικασιών και συνεχούς παρακολούθησής τους.
- Την συνεχή ενημέρωση και εκπαίδευση των οδηγών των βυτιοφόρων οχημάτων μας αλλά και των συνεργαζόμενων μαζί μας μεταφορικών εταιρειών.

Οι εμπορικές εταιρείες του Ομίλου ασκώντας με υπευθυνότητα την επιχειρηματική τους δραστηριότητα, συνεχώς προσπαθούν να ικανοποιούν τις πιο πάνω απαιτήσεις, στο πλαίσιο των κανόνων που θεσπίστηκαν από την πολιτεία, την ελληνική και παγκόσμια βιομηχανία πετρελαίου και τις εταιρικές πολιτικές και διαδικασίες τους. Για να πετύχουν αυτόν το στόχο, λειτουργούν ολοκληρωμένα συστήματα καταγραφής και παρακολούθησης των βυτιοφόρων οχημάτων που πραγματοποιούν μεταφορές

καυσίμων για λογαριασμό τους (ιδιόκτητα και συνεργαζόμενα), καθώς και προγράμματα εκπαίδευσης των οδηγών, ενώ ελέγχονται και πιστοποιούνται από εξωτερικούς φορείς διαπίστευσης βάσει ISO 9001 (Διαχείριση Ποιότητας), ISO 14001 (Διαχείριση Περιβάλλοντος) και OHSAS 18001 (Διαχείριση Ασφάλειας και Υγείας).

Τα βυτιοφόρα οχήματα υφίστανται ετήσιο εξονυχιστικό έλεγχο ασφάλειας, σύμφωνα με τον «Κανονισμό Ασφάλειας Φορτώσεων Βυτιοφόρων με Υγρά Καύσιμα από Εγκαταστάσεις Πετρελαιοειδών». Ο έλεγχος αυτός, επεκτείνεται και στην τήρηση των όρων που περιλαμβάνονται στην ευρωπαϊκή συμφωνία για την οδική μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων (ADR).

Επιπρόσθετα υπάρχει συνεχές πρόγραμμα εκπαίδευσης, με βασικά θέματα την αμυντική και ασφαλή οδήγηση, τις διαδικασίες φορτοεκφορτώσεων και διαχείρισης καυσίμων, το anti-skid (χειρισμοί αντιμετώπισης ολίσθησης οχήματος), το anti-roll over (χειρισμοί αντιμετώπισης κινδύνου ανατροπής οχήματος), τη χημεία καυσίμων, το χειρισμό παραπόνων πελατών, τον εξοπλισμό ασφαλείας των οχημάτων, την ανάκτηση ατμών κ.λπ.

Παράλληλα, το 2015 συνεχίστηκε από την AVIN OIL εκπαιδευτικό σεμινάριο ασφαλούς μεταφοράς και φορτοεκφόρτωσης επικίνδυνων ουσιών στο πλαίσιο του προγράμματος PROTEAS. Τα τελευταία χρόνια έχει επίσης ενταχθεί η λεπτομερής ανάλυση των διαδρομών των βυτιοφόρων οχημάτων μας, έτσι ώστε να επιλέγεται αυστηρά ο πιο ασφαλής δρόμος για την κάθε μεταφορά. Επιπρόσθετα έχουν τοποθετηθεί συσκευές εντοπισμού GPS στα βυτία για τον πληρέστερο έλεγχο της συμπεριφοράς του οδηγού (ταχύτητα, διαδρομή, στάσεις κτλ).

Ως αποτέλεσμα της αναλυτικής και πρωτοποριακής δουλειάς που έχει γίνει στον τομέα της οδικής ασφάλειας η AVIN OIL διακρίθηκε στα Health & Safety Awards 2015 με το βραβείο GOLD για την κατηγορία REDUCING OCCUPATIONAL ROAD RISK, δηλαδή για το ολοκληρωμένο πλάνο που υλοποιεί σχετικά με τις οδικές μεταφορές.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΥΙΟΘΕΤΟΥΜΕ ΒΕΛΤΙΣΤΕΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΕΣ
ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ
ΑΝΤΙΡΡΥΠΑΝΤΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

24,6%

Η ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΑΝΗΓΜΕΝΟΥ ΔΕΙΚΤΗ
ΕΚΠΟΜΠΩΝ CO₂
(2009-2015)

22,7%

Η ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΑΝΗΓΜΕΝΟΥ ΔΕΙΚΤΗ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (2009-2015)

14,1

ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ
ΣΕ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ
ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟ 2015

Η προστασία του περιβάλλοντος και η εξοικονόμηση ενέργειας αποτελούν πρωταρχικό μας μέλημα.

Ο σεβασμός και η φροντίδα για το περιβάλλον αποτελούν κοινό παρονομαστή σε κάθε δραστηριότητα του Ομίλου της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ. Λειτουργούμε ανταγωνιστικά, πάντα όμως ως υπεύθυνος οργανισμός που έχει ενστερνισθεί τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης, η οποία πραγματοποιείται με γνώμονα το περιβάλλον και βασίζεται στον αλληλοσεβασμό και στην ευθύνη μας απέναντι στις μελλοντικές γενιές.

Γι' αυτό και επενδύουμε συνεχώς, στοχεύοντας στη συνεχή βελτίωση των περιβαλλοντικών μας επιδόσεων. Το 2015, επενδύσαμε 14,1 εκατ. ευρώ, στο πλαίσιο της υλοποίησης του επενδυτικού μας προγράμματος, το οποίο περιλαμβάνει μεγάλα, αλλά και μικρότερης κλίμακας έργα, τα οποία άμεσα ή έμμεσα συνεισφέρουν στην προστασία του περιβάλλοντος.

Το 2015 ολοκληρώσαμε την κατασκευή μονάδας επεξεργασίας ρυπασμένων κωμάτων με τη μέθοδο της βιοεξυγίανσης μέσω της οποίας προχωρούμε στην βιοαποικοδόμηση των πετρελαιοειδών ουσιών και την περαιτέρω διαχείριση των επεξεργασμένων κωμάτων ως μη επικίνδυνων πια αποβλήτων. Επίσης, συνεχίσαμε επενδύσεις για την αναβάθμιση και αντικατάσταση φούρνων με στόχο την περαιτέρω ενίσχυση της ενεργειακής εξοικονόμησης. Επεκτείνουμε την εφαρμογή του συστήματος Προηγμένου Ελέγχου Διεργασιών - APC (Advanced Process Control) στις μονάδες υδρογονοαποθείωσης με αποτέλεσμα το βέλτιστο έλεγχο και τη συνεχή αυτοματοποιημένη ρύθμιση της λειτουργίας τους.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της γενικής συντήρησης του εξοπλισμού, ολοκληρώσαμε έργα μείωσης της ενεργειακής κατανάλωσης και των αερίων εκπομπών.

Η δέσμευσή μας για συνεχή μείωση του περιβαλλοντικού μας αποτυπώματος, όπως διαπιστώνεται άλλωστε στα διαχρονικά διαγράμματα των σχετικών δεικτών, παραμένει σταθερή και αδιαπραγμάτευτη, παρότι το 2015, λόγω αριθμού παραγόντων οι οποίοι αναλύονται διεξοδικά στα οικεία υποκεφάλαια, σημειώθηκε περιστασιακή αύξηση στις ανηγμένες τιμές των δεικτών κατανάλωσης ενέργειας, εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και διοξειδίου του θείου ενώ η ανηγμένη κατανάλωση νερού κινήθηκε στα ίδια επίπεδα με το 2014.

Τέλος, το 2015 επικαιροποιήθηκε το σύστημα περιβαλλοντικής Διαχείρισης με την αναθεώρηση πέντε διαδικασιών επικοινωνίας και δύο διαδικασιών λειτουργίας και εκδόθηκε η ετήσια περιβαλλοντική Δήλωση 2014 σύμφωνα με τον κανονισμό EMAS III ER 1221/2009.

Οι δείκτες και τα κείμενα που περιέχονται στο παρόν κεφάλαιο αφορούν μόνο το διυλιστήριο της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, εκτός από τα υποκεφάλαια 3 και 8 τα οποία συμπεριλαμβάνουν το σύνολο των εταιρειών του Ομίλου.

1. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Βασική μας επιδίωξη είναι η λειτουργία στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής μας αδειοδότησης και η πιστή τήρηση της ελληνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας αλλά και η υλοποίηση έργων και δράσεων πέραν των προβλεπομένων της νομοθεσίας με στόχο τη συνεχή βελτιστοποίηση της ενεργειακής απόδοσης των εγκαταστάσεών μας και τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και άλλων ρύπων.

Η επιλογή των πλέον αποτελεσματικών μέσων και μέτρων για τη μείωση της επιβάρυνσης του περιβάλλοντος καλύπτει όλο το φάσμα των ενεργειών μας, από την επιλογή τεχνολογιών κατά την κατασκευή νέων μονάδων, μέχρι τις πρακτικές που ακολουθούνται στην καθημερινή λειτουργία του διυλιστηρίου και από τη χρήση προηγμένων συστημάτων ελέγχου των μονάδων μέχρι την εκπαίδευση που παρέχεται στους εργαζόμενους σε αυτές.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Ο κύριος στόχος της εταιρείας για ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της λειτουργίας της, εκφράζεται μέσα από την Πολιτική Υγιεινής, Ασφάλειας και Περιβάλλοντος και δε θα μπορούσε να επιτευχθεί χωρίς την εφαρμογή ενός ισχυρού συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης, πιστοποιημένου βάσει διεθνώς αποδεκτών προτύπων. Μέσω

του συστήματος αυτού, διασφαλίζεται ότι η περιβαλλοντική επίδοση μετράται συστηματικά και ότι αναγνωρίζονται οι δραστηριότητες εκείνες, που απαιτούν παρέμβαση και βελτίωση. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η εφαρμογή της αρχής της πρόληψης και η κατανομή των διαθέσιμων πόρων προς δράσεις με τη μεγαλύτερη περιβαλλοντική ωφέλεια.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης αποτελεί αποτελεσματικό εργαλείο διαχειριστικού ελέγχου για την υλοποίηση των επιμέρους στόχων της περιβαλλοντικής μας πολιτικής, που είναι:

- Η πλήρης συμμόρφωση με την ισχύουσα ελληνική και ευρωπαϊκή περιβαλλοντική νομοθεσία.
- Η λειτουργία των εγκαταστάσεων μέσα στο πλαίσιο των εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων.
- Η διάθεση στην αγορά προϊόντων, τα οποία πληρούν

τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές για την ποιότητα και την προστασία του περιβάλλοντος, υλοποιώντας τα απαραίτητα έργα εκσυγχρονισμού της παραγωγικής διαδικασίας.

- Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση των διαφόρων έργων, λαμβάνοντας υπ' όψιν και τη διάσταση της ελαχιστοποίησης των επιπτώσεων στο περιβάλλον.
- Η εφαρμογή Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών στο μέγιστο εφικτό βαθμό.
- Ο έλεγχος και, στο μέτρο των τεχνολογικών και οικονομικών

δυνατοτήτων, η συνεχής μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και άλλων ρύπων, όπως και η συνεχής μείωση των υγρών και στερεών αποβλήτων.

- Ο έλεγχος και η, κατά το δυνατό, μείωση της κατανάλωσης ενέργειας.
- Η πρόληψη κάθε κινδύνου ρύπανσης, η μείωση της πιθανότητας πρόκλησης περιβαλλοντικού ατυχήματος και η εκπόνηση, η δοκιμή και η εφαρμογή διαδικασιών άμεσης αντίδρασης σε καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης.
- Η εκπαίδευση και η ευαισθητοποίηση όλου του προσωπικού της εταιρείας, όπως επίσης και των εργολάβων που απασχολούνται στις εγκαταστάσεις μας, στην εφαρμογή της περιβαλλοντικής μας πολιτικής.
- Η αξιολόγηση της περιβαλλοντικής μας επίδοσης και η συνεχής βελτίωση του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης.
- Η ανάπτυξη επικοινωνίας και διαλόγου με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη και ειδικότερα με τις τοπικές κοινωνίες όπου βρίσκονται οι εγκαταστάσεις της εταιρείας

Το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης της εταιρείας αρχικά πιστοποιήθηκε το 2000 σύμφωνα με το πρότυπο ISO 14000:1996. Το 2004 πιστοποιήθηκε σύμφωνα με την αναβαθμισμένη έκδοσή του ISO 14000:2004, το 2007 επαναπιστοποιήθηκε με τη νέα έκδοση ISO 14001:2004, ενώ το 2008 η πιστοποίηση επεκτάθηκε καλύπτοντας την παραγωγή, εμπορία και παράδοση καυσίμων, βιοκαυσίμων, λιπαντικών, κεριών, ασφάλτου και ειδικών προϊόντων πετρελαίου. Το 2014, η Bureau Veritas επαναπιστοποίησε το Σύστημά μας σύμφωνα με το πρότυπο ISO 14001:2004. Το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης υπάγεται στο Ενιαίο Διαχειριστικό Σύστημα της εταιρείας, το οποίο είναι πιστοποιημένο με το ISO 9001:2008 για την ποιότητα και ως εκ τούτου η εκτέλεση των διαφόρων εσωτερικών λειτουργιών και διαδικασιών του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης χαρακτηρίζεται από την αυστηρή τεκμηρίωση που επιβάλλει το πρότυπο.

Η δέσμευσή μας για δημοσιοποίηση των περιβαλλοντικών επιδόσεων και των επιπτώσεων που προκύπτουν από τη λειτουργία των εγκαταστάσεων, όπως άλλωστε ρητά αναφέρεται στην Πολιτική μας για το Περιβάλλον, οδήγησε στην εθελοντική υιοθέτηση και εφαρμογή του Κοινοτικού Συστήματος Οικολογικής Διαχείρισης και Ελέγχου EMAS III (Eco-Management and Audit Scheme), όπως αυτό προβλέπεται από τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό ER 1221:2009.

Μέσω του συστήματος αυτού, διασφαλίζεται ότι εφαρμόζουμε τις κατάλληλες διαδικασίες για τον εντοπισμό των ουσιαστικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων που προκύπτουν από τις δραστηριότητές μας και ότι καθορίζουμε στρατηγικές και υλοποιούμε προγράμματα για το μετριασμό τους στο μέτρο του δυνατού.

Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο του EMAS η εταιρεία υποχρεούται στην ετήσια δημοσιοποίηση πληροφοριών σχετικά με την

περιβαλλοντικής της επίδοσης, με τη μορφή της Περιβαλλοντικής Δήλωσης, η οποία επιτρέπει την παραμονή της στο Κοινοτικό Σύστημα Οικολογικής Διαχείρισης και Ελέγχου, με ανανεούμενες κατ' έτος αποφάσεις του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής. Το 2015 η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ εξέδωσε την επικυρωμένη από την ΒV Περιβαλλοντική Δήλωση 2014, που είναι η ένατη κατά σειρά.

Ας σημειωθεί ότι στον κλάδο της διύλισης ο τριπλός συνδυασμός των πιστοποιήσεων ISO 14001:2004 και EMAS για το περιβάλλον και ISO 9001:2008 για την ποιότητα, είναι ιδιαίτερα σημαντικός, καθώς προσφέρει πλεονεκτήματα σε πολλά επίπεδα. Στην Ευρώπη απαντάται σε λίγα διυλιστήρια με ανάλογο βαθμό πολυπλοκότητας όπως το διυλιστήριο της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ.

Οι περιβαλλοντικοί όροι λειτουργίας του διυλιστηρίου, που εγκρίθηκαν και τέθηκαν σε εφαρμογή το 2009 και τροποποιήθηκαν τα έτη 2011, 2013 και 2014, θέτουν όλες τις εγκαταστάσεις του διυλιστηρίου –συμπεριλαμβανομένων και των βοηθητικών, όπως ο Σταθμός Φόρτωσης Βυτιοφόρων Οχημάτων και οι λιμενικές εγκαταστάσεις- κάτω από τις προβλέψεις της οδηγίας 2010/75/ΕΕ για τις βιομηχανικές εκπομπές. Τέλος, σύμφωνα με τους περιβαλλοντικούς όρους το διυλιστήριο υπάγεται και στις διατάξεις της οδηγίας 2003/87/ΕΕ σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας.

Οι περιβαλλοντικοί όροι περιλαμβάνουν ένα ολοκληρωμένο σύστημα παρακολούθησης και ελέγχου, με στόχο την πρόληψη και την αποφυγή ρύπανσης της ατμόσφαιρας, των επιφανειακών και υπογείων υδάτων και του εδάφους και την πιο αποτελεσματική αντιμετώπιση του συνόλου των περιβαλλοντικών πτυχών της λειτουργίας του διυλιστηρίου. Το 2015 στο πλαίσιο της προσπάθειας για συνεχή εξέλιξη και βελτίωση του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, αναθεωρήθηκαν πέντε διαδικασίες επικοινωνίας και δύο διαδικασίες λειτουργίας.

ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Ουσιαδές στοιχείο της περιβαλλοντικής μας πολιτικής, είναι να ακολουθούμε πιστά τους περιβαλλοντικούς όρους που έχουν θεσπιστεί από τις αρμόδιες αρχές και να λειτουργούμε μέσα στο πλαίσιο της ισχύουσας ελληνικής και ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

Σε αυτό το πλαίσιο, τηρώντας την υποχρέωσή μας σχετικά με τη γνωστοποίηση στοιχείων που αφορούν την περιβαλλοντική μας αδειοδότηση, κατά το έτος 2015 υποβλήθηκαν στις αρμόδιες αρχές, αναφορικά με το έτος 2014:

- Ετήσια έκθεση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.
- Ετήσια έκθεση παραγωγού επικίνδυνων και μη στερεών αποβλήτων.
- Ετήσια έκθεση για την ποιότητα του περιβάλλοντος.

- Εξαμηνιαίες εκθέσεις εκπομπών ρύπων από την κεντρική καπνοδόχο του Συγκροτήματος Μέσης Υδρογονοδιάσπασης.
- Ετήσιο απογραφικό δελτίο Ευρωπαϊκού Μητρώου Έκλυσης και Μεταφοράς Ρύπων (EPRTTR) κατ' εφαρμογή του κανονισμού 166/2006/ΕΚ.
- Ετήσια έκθεση σχετική με την παραλαβή αποβλήτων πλοίων που καταπλέουν στις λιμενικές εγκαταστάσεις της ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ.
- Δεδομένα για τις Μεγάλες Εγκαταστάσεις Καύσης, στα πλαίσια του Παραρτήματος VIII (B) της Οδηγίας 2001/80/ΕΚ.

Επιπρόσθετα υποβλήθηκαν στο ΥΠΕΝ:

- Η βασική έκθεση κατάστασης εδάφους και υπογείων νερών, σε συμμόρφωση με το άρθρο 22 της Οδηγίας 2010/75/ΕΕ.
- Η ετήσια Περιβαλλοντική Δήλωση 2014 σύμφωνα με τις απαιτήσεις του EMAS ER 1221/2009. Η εταιρεία είναι εγγεγραμμένη στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Οικολογικής Διαχείρισης και Ελέγχου, καθώς και στο Ελληνικό Μητρώο καταχωρημένων οργανισμών EMAS με αριθμό καταχώρησης EL 000067.

Τέλος, στο πλαίσιο υλοποίησης προγραμμάτων του ΥΠΕΝ, υποβλήθηκαν η τοποθεσία και τα στοιχεία μετρήσεων των σταθμών ποιότητας ατμόσφαιρας που λειτουργούν στο διυλιστήριο καθώς και των καπνοδόχων του διυλιστηρίου για το έργο "Επικαιροποίηση της χαρτογραφικής απεικόνισης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης μέσω της καταγραφής ατμοσφαιρικών εκπομπών των πηγών και ανάπτυξης κατάλληλου υπολογιστικού εργαλείου".

2. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Η ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ επιδιώκοντας τη συνεχή βελτίωση της απόδοσής της στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος, πέραν της συνεπούς τήρησης των θεσμοθετημένων υποχρεώσεών της, υλοποιεί προγράμματα πρόληψης και αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που αναπόφευκτα προκύπτουν από τη λειτουργία της.

Βασικό εργαλείο σ' αυτήν την προσπάθεια, είναι η μέτρηση και η συνεχής αποτίμηση των αποτελεσμάτων, καθώς και η συστηματική αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας, η οποία γίνεται ακολουθώντας μια σειρά από κριτήρια, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται τόσο οι νομοθετικές απαιτήσεις όσο και οι απόψεις των ενδιαφερομένων μερών, που οδηγούν στην κατάταξη των επιπτώσεων βάσει της κρισιμότητάς τους και στο χαρακτηρισμό τους ως σημαντικών ή ως μη σημαντικών. Αυτή η διαδικασία παρακολουθεί τις αλλαγές που προκύπτουν από

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΟΥ ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΟΥ ΜΕ ΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Η ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ διατηρεί ανοιχτούς διαύλους επικοινωνίας με την Τοπική Αυτοδιοίκηση και τις υπόλοιπες ομάδες ενδιαφερομένων, είτε συμμετέχοντας με εκπροσώπους της σε συγκεντρώσεις και συνέδρια, είτε ενημερώνοντας τους τοπικούς φορείς για τα επενδυτικά σχέδιά της, καθώς και για τα προγράμματα που έχουν σχέση με την περιβαλλοντική προστασία.

Πέραν της ενημέρωσης της τοπικής αυτοδιοίκησης, η εταιρεία διατηρεί ανοιχτή επικοινωνία και με τους περίοικους για τη λήψη και αντιμετώπιση παραπόνων που ενδεχομένως υπάρχουν. Η καταγραφή, η διερεύνηση και η αξιολόγηση των παραπόνων που διατυπώνονται από τους περίοικους, περιλαμβάνεται σε συγκεκριμένη διαδικασία με σκοπό να γίνονται οι κατάλληλες άμεσες ή μακροπρόθεσμες διορθωτικές ενέργειες, ανάλογα με τα αίτια της όχλησης.

Το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια ο αριθμός των παραπόνων της τοπικής κοινωνίας έχει διατηρηθεί σε χαμηλά επίπεδα αποδεικνύει την αποτελεσματικότητα των παραπάνω ενεργειών. Συγκεκριμένα, για το 2015 λάβαμε 15 παράπονα από περίοικους, από τα οποία τα 10 αφορούσαν όχληση από εκπομπές, τα 3 από θόρυβο και τα 2 από οσμές.

την εξέλιξη της δομής του διυλιστηρίου και επαναπροσδιορίζει την κρισιμότητα και κατάταξη των επιπτώσεων.

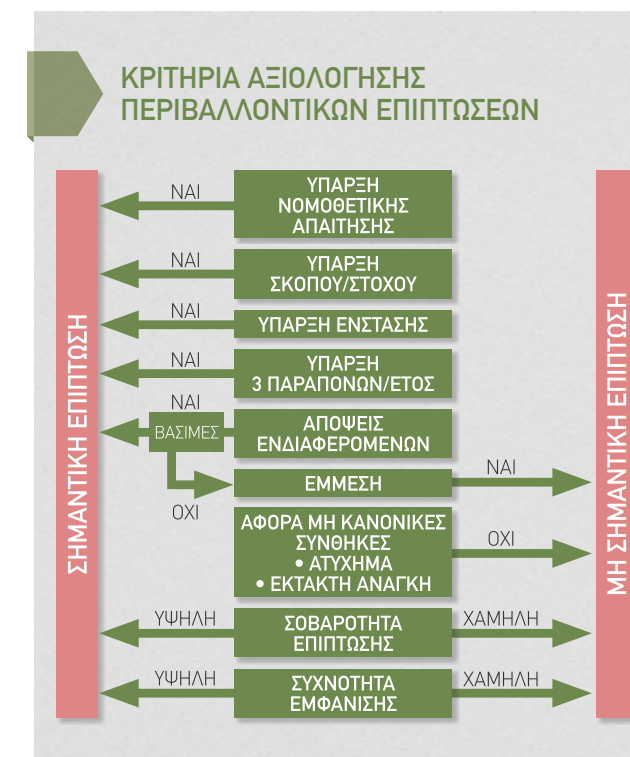
Η διαδικασία αξιολόγησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που σχετίζονται με τη λειτουργία του διυλιστηρίου και η ως προς τη σημαντικότητα κατάταξή τους, κατέληξε στο χαρακτηρισμό των πιο κάτω ως σημαντικών, που γι' αυτόν το λόγο αποτελούν και τις προκλήσεις που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε:

- Αέριες εκπομπές από σημειακές πηγές καύσης και από τις παραγωγικές διαδικασίες του διυλιστηρίου.

- Κατανάλωση ενέργειας και νερού.
- Στερεά απόβλητα, επικίνδυνα και μη.
- Υγρά βιομηχανικά απόβλητα και αστικά λύματα.
- Θόρυβος.

Οι πιο πάνω περιβαλλοντικές επιπτώσεις καταγράφονται σε τακτική βάση και για την παρακολούθησή τους χρησιμοποιούνται οι κατάλληλοι περιβαλλοντικοί δείκτες, βάσει των οποίων σχεδιάζονται οι απαραίτητες ενέργειες για την αντιμετώπιση, τη σωστή διαχείριση και τη βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων της εταιρείας.

Όσον δε αφορά την κατασκευή νέων έργων, οι εναλλακτικές προτάσεις αξιολογούνται λαμβάνοντας υπ' όψιν τις επιπτώσεις στο περιβάλλον, με στόχο την ελαχιστοποίησή τους με την κατά το μέτρο του εφικτού ενσωμάτωση Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών και με την επιλογή της περιβαλλοντικά φιλικότερης λύσης.

3. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η επενδυτική πολιτική της εταιρείας, είναι προσανατολισμένη στην παραγωγή προϊόντων τα οποία ικανοποιούν τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές ποιότητας, χρησιμοποιώντας τεχνολογίες που ελαχιστοποιούν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, όπως και στην υλοποίηση έργων βελτίωσης και ενίσχυσης της περιβαλλοντικής επίδοσης του διυλιστηρίου.

Το ογκώδες επενδυτικό πρόγραμμα του Ομίλου, από το 2000 μέχρι και το 2015, όπως φαίνεται και στο σχετικό πίνακα, έφτασε στο ύψος των 1.477 εκατ. ευρώ, με κεντρικό πυρήνα την κατασκευή της Νέας Μονάδας Ατμοσφαιρικής Απόσταξης καθώς και του συγκροτήματος Υδρογονοδιάσπασης για την παραγωγή καθαρών (χαμηλού θείου) καυσίμων, τα οποία καλύπτουν τις προδιαγραφές της Ε.Ε.

Από το 2000 μέχρι και το 2015, οι σχετικές με το περιβάλλον επενδύσεις ανήλθαν στα 767,5 εκατ. ευρώ, δηλαδή στο 52% του συνολικού επενδυτικού προγράμματος. Το 2015, το συνολικό ύψος των επενδύσεων ανήλθε στα 42,4 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων τα 14,1 εκατ. ευρώ διατέθηκαν σε επενδύσεις που εξυπηρετούσαν στόχους για τη βελτίωση και την προστασία του περιβάλλοντος.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ 2000 - 2015 (ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ)

Έτος	2000-2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Σύνολο
Συνολικό ύψος επενδύσεων	1.043,1	123,3	71,3	67,6	68,7	60,7	42,4	1.477,0
Επενδύσεις σχετικές με το περιβάλλον	591,1	33,0	36,1	16,4	18,7	11,0	8,4	714,7
Περιβαλλοντικά λειτουργικά έξοδα	26,7	4,6	4,0	3,3	4,0	4,5	5,7	52,8
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ	617,8	37,6	40,1	19,7	22,7	15,5	14,1	767,5

Το 2015 ολοκληρώθηκε η κατασκευή νέας μονάδας επεξεργασίας ρυπασμένων χωμάτων με την μέθοδο της βιοεξυγίανσης, ένα έργο που κόστισε 150.000 ευρώ. Η μονάδα, που αποτελεί Βέλτιστη Διαθέσιμη Τεχνική, δίνει τη δυνατότητα επεξεργασίας επικινδύνων αποβλήτων στο χώρο παραγωγής τους, απομακρύνοντας τους κινδύνους που ενδεχομένως να προέκυπταν κατά την μεταφορά τους σε άλλη θέση επεξεργασίας.

Επίσης, κατά το 2015, πραγματοποιήθηκε καθαρισμός και διαμόρφωση των σωληνογραμμών στο χώρο του λιμανιού, διάφορα έργα διαχείρισης ομβρίων και τοποθέτηση νέων εναλλακτικών ανάκτησης θερμότητας στις μονάδες αποθείωσης. Επιπλέον, στο πλαίσιο του προγράμματος αναβάθμισης του εξοπλισμού, πραγματοποιήθηκε βελτίωση κατεργασίας των αλκαλικών αποβλήτων μέσω αναβάθμισης της μονάδας εξουδετέρωσης τους με σκοπό τη μείωση του φορτίου σμηρών ουσιών.

Ακόμα, κατά τη διάρκεια του έτους, στο πλαίσιο του συνεχούς προγράμματος βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης του διυλιστηρίου, υλοποιήθηκε μια σειρά έργων, τα οποία αφορούσαν στη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης και συνακόλουθα στη μείωση των εκπομπών CO₂.

Για το 2016, στο πλαίσιο της προσπάθειας για περαιτέρω μείωση εκπομπών, σχεδιάζεται η επέκταση του υφιστάμενου συστήματος παρακολούθησης απωλειών με τριπλασιασμό των διαθέσιμων μετρητών ροών στο κύκλωμα των πυρσών.

Κατά το 2015 ξεκίνησε η μελέτη αναβάθμισης της μονάδας αποστάξεως υπό κενό με αντικατάσταση των 3 παλαιών φούρνων με 2 νέους τεχνολογικά προηγμένους και περισσότερο αποδοτικούς, οι οποίοι θα διαθέτουν κοινό σύστημα προθέρμανσης του αέρα καύσεως αυξάνοντας έτσι τη θερμική απόδοση. Με την ενεργειακή αυτή αναβάθμιση η κατανάλωση καυσίμων στους φούρνους της μονάδας θα μειωθεί σημαντικά και σε συνδυασμό με τη δυνατότητα ταυτόχρονης καύσης υγρού και αερίου καυσίμου εκτιμάται ότι θα σημειωθεί μείωση και των εκπεμπόμενων ρύπων.

Όπως το 2014 έτσι και το 2015 διευρύνθηκε σημαντικά η εφαρμογή του συστήματος Προηγμένου Ελέγχου Διεργασιών - APC (Advanced Process Control) συμπεριλαμβάνοντας και τις μονάδες υδρογονοαποθείωσης με αποτέλεσμα το βέλτιστο έλεγχο και τη συνεχή αυτοματοποιημένη ρύθμιση της λειτουργίας τους. Τα οφέλη από τη λειτουργία του νέου συστήματος είναι πολλαπλά από πλευράς λειτουργίας, ασφάλειας αλλά και περιβάλλοντος με σημαντικότερο την εξοικονόμηση ενέργειας και τη συνεπακόλουθη ελαχιστοποίηση του αποτυπώματος άνθρακα στην παραγωγική διαδικασία.

Ένα σημαντικό έργο που αξίζει να αναφέρουμε ήταν η αντικατάσταση ήδη από το 2014 του φούρνου της μονάδας Θερμικής Πυρόλυσης με συνολική επένδυση 11 εκατ. ευρώ. Η εγκατάσταση του νέου φούρνου ήταν ένα έργο εκσυγχρονισμού και αναβάθμισης για τη μονάδα Θερμικής Πυρόλυσης, με καθαρά περιβαλλοντικό χαρακτήρα αφού είχε τα ακόλουθα αποτελέσματα:

- Βελτιστοποίηση Ενεργειακής Απόδοσης
Η θερμική απόδοση του νέου φούρνου φτάνει το 90% συμβάλλοντας σημαντικά στη βελτιστοποίηση της ενεργειακής απόδοσης.
- Εξοικονόμηση Ενέργειας
Οι καυστήρες του νέου φούρνου ενσωματώνουν την τεχνολογία εξαναγκασμένου ελκυσμού (forced draft), οι οποίοι εξοικονομούν ενέργεια σε σχέση τους συμβατικούς καυστήρες.
- Μείωση Σημειακών Εκπομπών Ρύπων
Η αύξηση της ενεργειακής απόδοσης που επιτυγχάνεται με την αντικατάσταση του παλαιού φούρνου έχει ως άμεσο αντίκτυπο τη μείωση των ατμοσφαιρικών εκπομπών (λόγω των βελτιωμένων συνθηκών καύσης και της μείωσης της κατανάλωσης καυσίμου). Οι καυστήρες του νέου φούρνου είναι χαμηλής εκπομπής αζωτοξειδίων (low NO_x burners) κάτι που συμβάλλει στη μείωση των εκπεμπόμενης ποσότητας NO_x από τα καυσαέρια του φούρνου.
- Μείωση των παραγόμενων στερεών αποβλήτων και σωματιδιακών εκπομπών
Η αύξηση της ενεργειακής απόδοσης προκαλεί έμμεση μείωση των παραγόμενων αποβλήτων καθότι η αποδοτικότερη καύση συνεπάγεται ελάττωση σχηματισμού κωκ. Συνεπακόλουθα η μείωση του αριθμού των εργασιών decoking που πραγματοποιούνται τώρα κάθε 12 μήνες συνεπάγεται μείωση των εκπεμπόμενων σωματιδίων.

Στον Όμιλο δεν πραγματοποιείται παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και συνεπώς δεν υπάρχουν σχετικές επενδύσεις.

767,5 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ ΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟ 2000 ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2015

4. ΒΕΛΤΙΣΤΕΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ

Μια τεχνική θεωρείται Βέλτιστη Διαθέσιμη Τεχνική (ΒΔΤ) όταν έχει τη δυνατότητα να προλάβει (πρωτογενή μέτρα ενσωματωμένα στην παραγωγική διαδικασία), ή να περιορίσει (δευτερογενή μέτρα, end-of-ripe-techniques) με τον πλέον αποδοτικό τρόπο τη ρύπανση από μια βιομηχανική δραστηριότητα και ταυτόχρονα είναι οικονομικά και τεχνικά εφαρμόσιμη. Οι Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές ανά κλάδο περιγράφονται στα αντίστοιχα κείμενα αναφοράς (Best Available Techniques Reference Documents - BREFs). Τα αναθεωρημένα συμπεράσματα των BREFs για τα διυλιστήρια εκδόθηκαν τον Οκτώβριο του 2014.

Η νέα Οδηγία 2010/75 (περί βιομηχανικών εκπομπών) στοχεύει στην ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης, που μπορεί να προκληθεί από βιομηχανικές δραστηριότητες, και την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος και συνδέει τις νομοθετούμενες οριακές τιμές των βιομηχανικών εκπομπών με τα επίπεδα που εξασφαλίζονται με τη χρήση των Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών. Η ολοκληρωμένη προσέγγιση βασίζεται στη συνολική περιβαλλοντική απόδοση μιας εγκατάστασης και καλύπτει τις εκπομπές στην ατμόσφαιρα, τη ρύπανση των υδάτων και του υπεδάφους, την παραγωγή στερεών αποβλήτων, τη χρήση πρώτων υλών και ενέργειας, το θόρυβο, την πρόληψη ατυχημάτων και την αποκατάσταση εργασιάζων.

Με στόχο την ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ενσωματώνει τις ΒΔΤ είτε στον αρχικό σχεδιασμό μιας μονάδας, είτε στις περιπτώσεις εκσυγχρονισμού, επέκτασης ή τροποποίησης υφιστάμενων μονάδων και διαδικασιών. Παράλληλα, ενσωματώνει στη λειτουργία του διυλιστηρίου αυτοματισμούς και συστήματα ελέγχου, τα οποία συντελούν στην αποτελεσματική διαχείριση πρώτων υλών και ενέργειας, καθώς και στη διασφάλιση υψηλού επιπέδου αξιοπιστίας και ασφάλειας των μονάδων. Τέλος, στην καθημερινή λειτουργία του διυλιστηρίου έχουν υιοθετηθεί και εφαρμόζονται Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές οι οποίες ενισχύουν τις δυνατότητες πρόληψης της ρύπανσης. Μερικά χαρακτηριστικά παραδείγματα εφαρμογής των ΒΔΤ στο διυλιστήριο δίνονται στον πίνακα που ακολουθεί.

Α. ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ - ΦΟΥΡΝΟΙ, ΛΕΒΗΤΕΣ, ΑΕΡΙΟΣΤΡΟΒΙΛΟΙ

1. Εφαρμογή τεχνικών αποδοτικής παραγωγής ενέργειας όπως π.χ. από αεριοστρόβιλους, εγκαταστάσεις συνδυασμένου κύκλου, αποδοτική λειτουργία φούρνων και λεβήτων

2. Αύξηση της ενεργειακής απόδοσης του διυλιστηρίου με:

- Αναβάθμιση φούρνων και λεβήτων.
- Εφαρμογή προγραμμάτων βελτίωσης καύσης.
- Εξισορρόπηση παραγωγής και κατανάλωσης ενέργειας με αυτοματοποιημένα συστήματα ελέγχου.
- Βελτιστοποιημένη χρήση ατμού στις διεργασίες απογύμνωσης και χρήση ατμοπαγίδων.
- Προώθηση της ενεργειακής ολοκλήρωσης στις διεργασίες παραγωγής με ανάλυση βελτιστοποίησης ενέργειας.
- Προώθηση της ανάκτησης ενέργειας και θερμότητας στο διυλιστήριο.
- Χρήση λεβήτων ανάκτησης θερμότητας για τη μείωση της χρήσης καυσίμου στην παραγωγή ατμού.

3. Χρήση καθαρού αερίου καυσίμου διυλιστηρίου και εάν απαιτείται συμπληρωματική παροχή ενέργειας, αυτή να πραγματοποιείται με τη χρήση υγρού καυσίμου σε συνδυασμό με τεχνικές ελέγχου ρύπανσης ή χρήση αερίων καυσίμων (φυσικό αέριο, LPG) όπως:

- Βελτιστοποίηση της χρήσης αερίου καυσίμου διυλιστηρίου ή φυσικού αερίου (με χαμηλή περιεκτικότητα σε θείο).
- Εξισορρόπηση και έλεγχος του συστήματος παραγωγής αερίου καυσίμου διυλιστηρίου.
- Αύξηση της χρήσης αερίων καυσίμων με υψηλότερο λόγο υδρογόνου/άνθρακα.
- Εφαρμογή τεχνικών καλής καύσης.
- Μείωση κατανάλωσης καυσίμων με εγκατάσταση φούρνων εξαναγκασμένου ελκυσμού (αύξηση της ενεργειακής απόδοσης).

4. Έλεγχος εκπομπών NO_x

- Εγκατάσταση καυστήρων Low-NO_x.
- Εφαρμογή τεχνικών υψηλής θερμικής απόδοσης με βέλτιστα συστήματα ελέγχου.

5. Έλεγχος εκπομπών σωματιδίων

- Εφαρμογή τεχνικών εκκένωσης καυσίμου με ατμό.
- Χρήση καταλύτη ανθεκτικού στη φθορά λόγω τριβής στην μονάδα καταλυτικής πυρόλυσης.
- Χρήση καυσίμων με χαμηλή περιεκτικότητα σε θείο.

6. Περιορισμός εκπομπών με συνεχή παρακολούθηση του περιεχόμενου θείου στα καύσιμα

Β. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΜΑΤΟΠΟΙΗΜΕΝΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

- Η εταιρεία έχει εγκαταστήσει σύστημα καταμετρημένου ελέγχου - DCS, για τον έλεγχο της παραγωγικής διαδικασίας. Το σύστημα DCS συνεισφέρει σημαντικά στη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της παραγωγικής διαδικασίας, μέσω της αυτοματοποίησής της και της βελτιστοποιημένης παρακολούθησης των λειτουργικών παραμέτρων.
- Εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης ποιότητας, περιβάλλοντος, υγιεινής και ασφάλειας (ISO 9001, ISO 14001, OHSAS18001).
- Χρήση συστημάτων Advanced Process Control για ελαχιστοποίηση διακυμάνσεων λειτουργίας και μείωση ενεργειακών απαιτήσεων.

Γ. ΜΟΝΑΔΕΣ ΑΝΤΙΡΡΥΠΑΝΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

- Μονάδες επεξεργασίας αερίων με αμίνη για την απομάκρυνση του υδροθείου.
- Μονάδες ανάκτησης θείου με απόδοση >99,9%.
- Μονάδες απογύμνωσης όξινων νερών με απόδοση >99,9% ως προς το υδροθείο.
- Μονάδα βιολογικού καθαρισμού υγρών βιομηχανικών αποβλήτων.
- Μονάδα επεξεργασίας αστικών λυμάτων ενεργού ιλύος.
- Μονάδες απελαίωσης - αφύγρανσης λάσπης (decanter) στις οποίες γίνεται σημαντική μείωση του όγκου της.
- Ηλεκτροστατικό φίλτρο στη μονάδα καταλυτικής πυρόλυσης.
- Σύστημα ανάκτησης ατμών στο Σταθμό Φόρτωσης Βυτιοφόρων.
- Διαθεσιμότητα συστημάτων έκτακτης ανάγκης για εργασίες συντήρησης και διαταραχές του συστήματος (συστήματα αποκοπής φορτίων, συστήματα αμίνης έκτακτης ανάγκης, πολλαπλά συστήματα έκπλυσης).

Δ. ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ

- Αφαλάτωση νερού με τεχνολογία αντίστροφης όσμωσης με περιορισμό της χρήσης θαλασσινού νερού και τροφοδοσία των μονάδων με επιστροφές νερών ψύξης.
- Συμπαραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας - ατμού με τη μέγιστη δυνατή απόδοση.
- Ανακύκλωση του νερού ψύξης.
- Μερική χρήση πύργου ψύξης με αφρατωμένο νερό με στόχο τη μείωση χρήσης θαλασσινού νερού.

Ε. ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

- Περιορισμός των διάχυτων εκπομπών από διάφορες πηγές (ελαιοδιαχωριστές, εξοπλισμό μονάδων, δεξαμενές, σωληνώσεις κλπ) με την τοποθέτηση δευτεροταγών φραγών στις δεξαμενές πλωτής οροφής, χρήση βανών ειδικού τύπου (low leaking) και αντλιών διπλής φραγής, εφαρμογή διεθνών κωδίκων κατασκευής και σωληνώσεων κ.ά.
- Εφαρμογή προγράμματος ελέγχου και πρόληψης διαρροών (LDAR), για τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση διάχυτων διαρροών (fugitive emissions), πτητικών οργανικών ουσιών (Volatile Organic Compounds - VOC) από κάθε είδους εξοπλισμό.
- Μέθοδος αυτοματοποιημένου καθαρισμού δεξαμενών.
- Πρόγραμμα συντήρησης και καθαρισμού εναλλακτικών θερμότητας.
- Πρόγραμμα επιθεωρήσεων εξοπλισμού.
- Πρόγραμμα παρακολούθησης αερίων εκπομπών μέσω αυτοματοποιημένων και μεγάλης ακρίβειας αναλυτών, καθώς και προτύπων εργαστηριακών μεθόδων.
- Πρόγραμμα παρακολούθησης υγρών αποβλήτων μέσω προτύπων εργαστηριακών μεθόδων.

- Χρησιμοποίηση τεχνικών για μείωση της παραγωγής αποβλήτων στην πηγή.
- Μείωση του όγκου των στερεών αποβλήτων και ανάκτηση ή αναγέννηση καταλυτών.
- Διαχείριση στερεών αποβλήτων μέσω εξειδικευμένων εταιρειών.
- Ανακύκλωση στερεών αποβλήτων όπου είναι εφικτό.

5. ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Η ορθολογική χρήση της ενέργειας -αλλά και των υπολοίπων πόρων που βρίσκονται σε ανεπάρκεια όπως το νερό- αποτελούν για εμάς σημαντική παράμετρο στο πλαίσιο άσκησης υπεύθυνης επιχειρηματικής δραστηριότητας και της δέσμευσής μας προς τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης.

Έτσι:

- Έχουμε θέσει ως στόχο, τη συνεχή μέτρηση και βελτίωση των επιδόσεών μας αναφορικά με τη χρήση της ενέργειας, στοχεύοντας στη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.
- Υλοποιούμε επενδύσεις για την εφαρμογή οικονομικά αποδοτικών τεχνολογιών, οι οποίες συνεισφέρουν στη μείωση των εκπομπών.
- Συνεργαζόμαστε με τις αρμόδιες αρχές και φορείς για το σχεδιασμό και την εφαρμογή τεχνολογικά ορθών

και οικονομικά βιώσιμων πολιτικών προστασίας του περιβάλλοντος. Σε αυτό το πλαίσιο συμμετέχουμε στα εθνικά ερευνητικά έργα SIMPLE και HYDROSOL PLUS για την προώθηση της έρευνας και την ανάπτυξη τεχνολογιών αιχμής στον τομέα της κλιματικής αλλαγής.

- Γνωστοποιούμε σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, τις ενέργειες και τα αποτελέσματά μας.

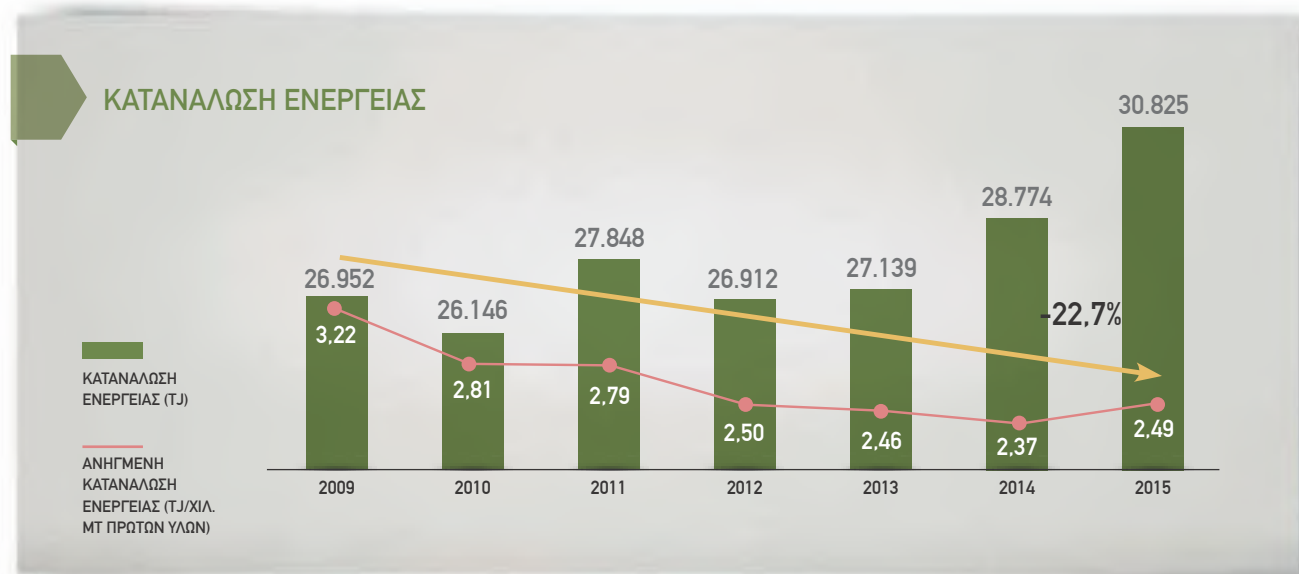
5.1. ΒΕΛΤΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ

Η διαδικασία της διύλισης του αργού πετρελαίου σε τελικά προϊόντα είναι ιδιαίτερα ενεργοβόρος. Οι ενεργειακές απαιτήσεις (σε fuel oil, αέριο καύσιμο, φυσικό αέριο και ηλεκτρική ενέργεια) είναι τέτοιες, που καθιστούν ιδιαίτερης σημασίας την ορθολογική χρήση της ενέργειας τόσο για το περιβάλλον όσο και για τα οικονομικά αποτελέσματα της εταιρείας. Αποδίδουμε λοιπόν, ιδιαίτερη σημασία στο «ενεργειακό αποτύπωμα» του διυλιστηρίου μας το οποίο και χαρακτηρίζουμε ουσιαστικό θέμα, συνεπώς προσδιορίζουμε τους τομείς με δυνατότητα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και προβαίνουμε στην υλοποίηση των ενδεικνυόμενων έργων, με χρήση Βέλτιστων ή άλλων διαθέσιμων τεχνικών.

Τα έργα τα οποία ολοκληρώθηκαν το 2015 και τα προηγούμενα έτη, στο πλαίσιο του συνεχούς προγράμματος βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης του διυλιστηρίου (νέος φούρνος μονάδας Θερμικής Πυρόλυσης), αλλά και τα έργα επεκτάσεων και αναβαθμίσεων (νέα μονάδα Ατμοσφαιρικής Απόσταξης με ιδιαίτερη έμφαση στη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, νέα γενιά καταλυτών στις μονάδες Ανάκτησης Θείου, εισαγωγή φυσικού αερίου στο καύσιμο μίγμα του διυλιστηρίου, αντικατάσταση ή εκτεταμένη συντήρηση αεριοστρόβιλων, αναβάθμιση ή αντικατάσταση φούρνων προθέρμανσης, αύξηση του βαθμού ανάκτησης συμπυκνωμάτων, εγκατάσταση Προηγμένου Συστήματος Ελέγχου, συντήρηση και αναβάθμιση δικτύου ατμοπαγίδων, εγκατάσταση νέων εναλλακτών για μεγιστοποίηση ανάκτησης θερμότητας κ.λπ.) σε συνδυασμό με τη συστηματική παρακολούθηση της ενεργειακής απόδοσης και τα προγράμματα προληπτικής συντήρησης, έχουν συντελέσει σε συγκράτηση της ενεργειακής κατανάλωσης του διυλιστηρίου, παρόλη την αύξηση του όγκου παραγωγής προϊόντων. Το

2015 παρουσίασε αύξηση τόσο η συνολική κατανάλωση ενέργειας όσο και η κατανάλωση ανά τόνο πρώτης ύλης. Αυτό οφείλεται σε παράγοντες όπως η κατανάλωση εναλλακτικών τροφοδοσιών (νάφθα αντί φυσικού αερίου) στις μονάδες παραγωγής υδρογόνου και καταλυτικής πυρόλυσης, καθώς και στις επιμέρους αυξήσεις τροφοδοσιών (μονάδες απόσταξης κενού, πυρόλυσης) και στην αύξηση συνθηκών κατεργασίας για ποιοτική αναβάθμιση προϊόντων (αναμόρφωση νάφθας, απόσταξη ισοπεντανίου). Οι συγκεκριμένες επιλογές οφείλονται σε μεγάλο βαθμό στη διεθνή συγκυρία τιμών προϊόντων και τη γενική αστάθεια τιμών.

Παρά ταύτα παραμένει η διαχρονική μας δέσμευση για συνεχή μείωση της κατανάλωσης ενέργειας η οποία φαίνεται και από το παρακάτω διάγραμμα όπου η ανηγμένη κατανάλωση ενέργειας το 2015 έναντι του 2009 παρουσίασε μείωση σε ποσοστό 22,7% (2,49 TJ ανά χιλιάδα τόνων πρώτων υλών, έναντι 3,22 TJ).

ΧΡΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

Η εισαγωγή φυσικού αερίου στο διυλιστήριο το 2008, ήταν ένα σημαντικό έργο για την ευνοϊκότερη διαμόρφωση του «ενεργειακού αποτυπώματος» του διυλιστηρίου, που επιπλέον βελτιώνει τα οικονομικά και περιβαλλοντικά αποτελέσματα, δεδομένου ότι μειώνει τις εκπομπές CO₂ και αποτελεί ως επί το πλείστον τον οικονομικά βέλτιστο τρόπο για την ηλεκτροπαραγωγή και την παραγωγή υδρογόνου.

Το φυσικό αέριο χρησιμοποιείται:

- ως εναλλακτική τροφοδοσία για τη μονάδα παραγωγής υδρογόνου, αντί νάφθας ή υγραερίου, οπότε οι εκπεμπόμενες ποσότητες διοξειδίου του άνθρακα είναι μειωμένες κατά ποσοστό που κυμαίνεται από 8% έως και 19% αντίστοιχα.
- ως εναλλακτικό καύσιμο για τους αεριοστροβίλους του Σταθμού Συμπαγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, αντί αερίου διυλιστηρίου (fuel gas) ή προπανίου, οπότε προκύπτει μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε ποσοστό που αγγίζει το 16%.
- ως εναλλακτικό ή συμπληρωματικό καύσιμο στους φούρνους προθέρμανσης και τους ατμολέβητες του διυλιστηρίου, υποκαθιστώντας με τον τρόπο αυτό ποσότητες βαρέων κλασμάτων fuel oil και επιτυγχάνοντας μεγαλύτερη ενεργειακή απόδοση και μείωση των εκπεμπόμενων ποσοτήτων αερίων ρύπων.

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ – ΑΤΜΟΥ

Το Συγκρότημα Συμπαγωγής, μετά την ολοκλήρωση της εγκατάστασης του νέου στροβίλου το 2011, περιλαμβάνει πέντε αεριοστροβίλους συνολικής ενεργού ισχύος 85MW και τρεις λέβητες ανάκτησης θερμότητας από τα παραγόμενα καυσαέρια, οι οποίοι παράγουν περίπου 140 τόνους ατμού υψηλής και χαμηλής πίεσης ανά ώρα, παρέχοντας στο διυλιστήριο πλήρη αυτονομία σε ηλεκτρική ενέργεια -αφού

απαλείφεται η ανάγκη εισαγωγής ενέργειας από το δίκτυο της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας- καλύπτοντας ταυτόχρονα μεγάλο μέρος των απαιτήσεών του σε ατμό.

Η λειτουργία του Συγκροτήματος συμβάλλει και στη μείωση των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου σε εθνικό επίπεδο, διότι αποφεύγεται η προμήθεια των ανάλογων ποσοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας από την Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας, για την παραγωγή των οποίων θα χρησιμοποιούνταν διαφορετικό μίγμα καυσίμων. Επιπρόσθετα, από την ανάκτηση της θερμότητας και την παραγωγή ατμού μειώνεται η χρήση των λεβήτων στο διυλιστήριο.

Το όφελος για το περιβάλλον, που εκτιμάται από το πόσο χαμηλότερες είναι οι εκπομπές CO₂ λόγω ιδιοπαραγωγής της ηλεκτρικής ενέργειας, παρατίθεται στον πίνακα της επόμενης σελίδας.

22,7% ΛΙΓΟΤΕΡΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΝΑ ΤΟΝΟ ΠΡΩΤΗΣ ΥΛΗΣ ΤΟ 2015 ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ 2009

Επιπρόσθετα το Σύστημα Διαχείρισης Ηλεκτρικής Ενέργειας (Power Management System) -Βέλτιστη Διαθέσιμη Τεχνική-, το οποίο αναβαθμίστηκε το 2011, προστατεύει το διυλιστήριο από μερικό ή ολικό σταμάτημα λόγω βλάβης του εσωτερικού ή εξωτερικού δικτύου, αυξάνοντας σημαντικά το επίπεδο ασφάλειας και αξιοπιστίας και συνακόλουθα βελτιώνει την περιβαλλοντική απόδοση.

ΑΠΟΦΥΓΗ ΕΚΠΟΜΠΩΝ CO₂ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΤΜΟΥ

2012	345.000
2013	336.000
2014	332.000
2015	310.000

ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΦΟΥΡΝΩΝ ΠΡΟΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΥΣΤΗΡΩΝ

Η αναβάθμιση των φούρνων αποσκοπεί στην καλύτερη εκμετάλλευση της θερμότητας των καυσαερίων, ώστε να επιτυγχάνεται μείωση της κατανάλωσης καυσίμου και εκπομπών CO₂ και άλλων αερίων ρύπων. Υπάρχει σε εξέλιξη σταδιακό πρόγραμμα αναβάθμισης των φούρνων του διυλιστηρίου με την υιοθέτηση της τεχνολογίας εξαναγκασμένου ελκυσμού (Forced draft) -η οποία αυξάνει την απόδοση ενός φούρνου πάνω από 6%- και αντικατάστασης των υπάρχοντων καυστήρων με νέους, μεγαλύτερης ενεργειακής απόδοσης και χαμηλής εκπομπής οξειδίων αζώτου (low NOx). Π.χ. η αναβάθμιση του φούρνου προθέρμανσης αργού πετρελαίου της μονάδας Ατμοσφαιρικής Απόσταξης το 2007, (ο οποίος είναι ο μεγαλύτερος φούρνος του διυλιστηρίου), είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση της θερμικής απόδοσης από 80% σε 87%.

Στα μέσα του 2014, με την ολοκλήρωση αναβάθμισης της μονάδας θερμικής πυρόλυσης (visbreaker) έγινε εγκατάσταση νέου, βελτιωμένης απόδοσης φούρνου προθέρμανσης με αποτέλεσμα να γίνεται εξοικονόμηση καυσίμου έως και 30% σε σχέση με προηγούμενα έτη.

Επιπλέον, κατά το 2015 ξεκίνησε η μελέτη αντικατάστασης των φούρνων της μονάδας απόσταξης κενού, με αναμενόμενη μείωση στην κατανάλωση καυσίμου της μονάδας κάτι που αντιστοιχεί και σε μείωση της συνολικής κατανάλωσης του διυλιστηρίου.

ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΑΕΡΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΥΚΝΩΜΑΤΩΝ

Ο βαθμός ανάκτησης συμπυκνωμάτων, τα οποία στη συνέχεια χρησιμοποιούνται στους ατμολέβητες για την παραγωγή ατμού, διατηρήθηκε σε υψηλά επίπεδα. Η εκμετάλλευση του ενεργειακού περιεχομένου των συμπυκνωμάτων, συνεπάγεται τη μείωση του αερίου και υγρού καυσίμου που απαιτείται για την παραγωγή ατμού στους ατμολέβητες. Επίσης, υπάρχει συνεχής μέριμνα για μεγιστοποίηση της ανάκτησης αερίων, ώστε να χρησιμοποιούνται ως καύσιμο και να ελαχιστοποιείται η καύση τους στον πυρσό.

ΑΦΑΛΑΤΩΣΕΙΣ

Η αφαλάτωση θαλασσινού νερού με τεχνολογία αντίστροφης όσμωσης, είναι η αποδοτικότερη ενεργειακή μέθοδος. Γίνεται εκτεταμένη χρήση αυτής της τεχνικής, με τη λειτουργία 4 σχετικών μονάδων (η τελευταία εγκαταστάθηκε τον Αύγουστο του 2013).

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ

Οι ενεργειακές επιδόσεις των μονάδων, παρακολουθούνται συνεχώς προκειμένου να διορθώνονται οι αδυναμίες που εμφανίζονται. Το σύστημα Προηγμένου Ελέγχου Διεργασιών (Advanced Process Control) με τη συνεχή παρακολούθηση, βελτιστοποιεί τη χρήση της ενέργειας στις μονάδες που είναι εγκαταστημένο. Το APC είναι σε πλήρη λειτουργία για τις μονάδες Ατμοσφαιρικής Απόσταξης ενώ έχει πλέον εφαρμοστεί ενεργά και στις μονάδες Καταλυτικής Πυρόλυσης, Απόσταξης υπό κενό, Υδρογονοδιάσπασης και Παραγωγής Υδρογόνου καθώς και στις μονάδες Υδρογονοαποθείωσης Diesel, συμβάλλοντας σημαντικά στη βελτιστοποίηση της λειτουργίας και του άμεσου ελέγχου των πιο σημαντικών λειτουργικών παραμέτρων τους. Παράλληλα έχουν εγκατασταθεί και αξιοποιούνται από το APC αυτόματοι αναλυτές θείου, για ακριβή ρύθμιση των διεργασιών και ελαχιστοποίηση της κατανάλωσης ενέργειας.

Προς την ίδια κατεύθυνση, το πρόγραμμα προληπτικής συντήρησης του διυλιστηρίου προβλέπει για:

- Τη συστηματική αναύλωση, επισκευή και καθαρισμό των εναλλακτών και αεροψύκτων, για την επίτευξη αύξησης του ποσοστού της ανακτώμενης θερμότητας.
- Την αντικατάσταση, μέσω ετήσιων προγραμμάτων, των μονώσεων των σωληνώσεων και του εξοπλισμού, επιτυγχάνοντας έτσι μείωση των απωλειών προς το περιβάλλον.
- Τη συντήρηση ή/και αντικατάσταση του κινούμενου εξοπλισμού, που ενδεχομένως λόγω παλαιότητας, η ενεργειακή του απόδοση δεν είναι η επιθυμητή.
- Την επισκευή ή και αντικατάσταση των πυρίμαχων, των καυστήρων και των αυλών στους φούρνους προθέρμανσης.
- Είναι σε εξέλιξη η εγκατάσταση επιμέρους μετρητών στο σύστημα πυρσού, προκειμένου να υπάρχει συνεχής παρακολούθηση και αποφυγή απώλειας υδρογονανθράκων, με άμεσο αντίκτυπο στη μείωση εκπομπών CO₂.

5.2. ΕΚΠΟΜΠΕΣ CO₂

Το 2014, είναι το δεύτερο έτος εφαρμογής του νέου συστήματος παρακολούθησης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου για την περίοδο 2013-2020. Πέραν των απαιτήσεων για μείωση των εκπομπών CO₂, σε αυτή τη φάση εφαρμογής ισχύουν αυστηρές προδιαγραφές αναφορικά με την ακρίβεια των μετρήσεων και την εκτίμηση της σχετικής αβεβαιότητάς τους.

Σ' αυτό το πλαίσιο η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ:

- Χρησιμοποιεί κατάλληλη μεθοδολογία για να παρακολουθεί τις εκπομπές CO₂ από τις εγκαταστάσεις της, η οποία στηρίζεται σε υπολογιστικές μεθόδους βάσει μετρήσεων αναλυτών ροής και αναλύσεων ποιότητας καυσίμου.
- Υπολογίζει στο Χημείο του διυλιστηρίου -διαπιστευμένο κατά το πρότυπο EN 17025:2005- την ποσότητα του περιεχόμενου άνθρακα στο αέριο καύσιμο του διυλιστηρίου με τη μέθοδο της αέριας χρωματογραφίας.
- Κατόπιν απαίτησης της νομοθεσίας, υποβάλλει στο αρμόδιο υπουργείο ετήσιες εκθέσεις αναφοράς εκπομπών CO₂, οι

οποίες επαληθεύονται ως προς την αξιοπιστία και εγκυρότητά τους, από διαπιστευμένο εξωτερικό φορέα.

24,6% ΛΙΓΟΤΕΡΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ CO₂ ΑΝΑ ΤΟΝΟ ΠΡΩΤΗΣ ΥΛΗΣ ΤΟ 2015 ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ 2009

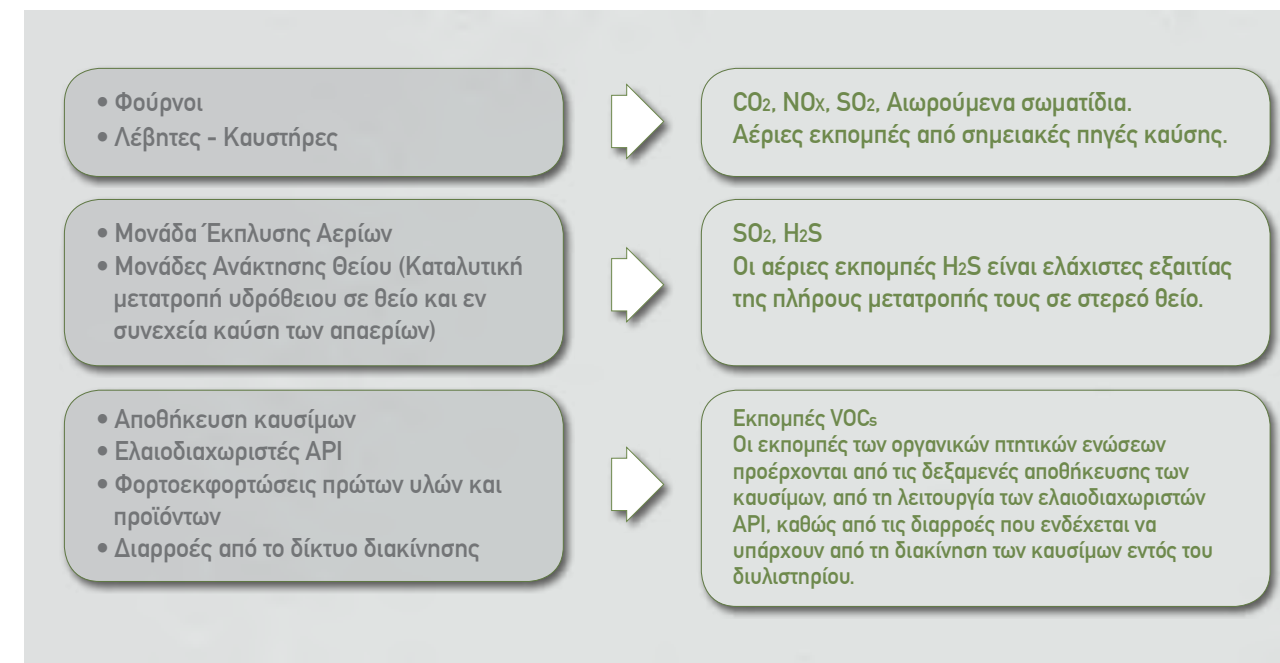

Οι συνολικές εκπομπές CO₂ για το 2015 ανέρχονται σε 2.216 χιλιάδες τόνους. Φέτος παρατηρούμε μία αύξηση των συνολικών εκπομπών αλλά και μία μικρή αύξηση των εκπομπών ανά τόνο πρώτης ύλης. Αυτό οφείλεται κυρίως στον αυστηρότερο τρόπο υπολογισμού των εκπομπών, όπως επιτάσσει η διεθνής νομοθεσία. Συγκεκριμένα, το 2015 αυξήθηκαν οι συντελεστές υπολογισμού λόγω καύσης υγρού καυσίμου με αποτέλεσμα την αύξηση των αντίστοιχων εκπομπών CO₂ κατά 2,2%.

Στο πλαίσιο των προσπαθειών μας για μείωση των εκπομπών CO₂, συμμετέχουμε από το 2013 στο εθνικό ερευνητικό έργο HYDROSOL PLUS, με στόχο την ανάπτυξη τεχνολογίας αιχμής για τη χρήση βιομηχανικών ρευμάτων πλούσιων σε CO₂ ως μέσο για την παραγωγή καυσίμων με χρήση ηλιακής ενέργειας.

6. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑΣ

Βασικό καθήκον της εταιρείας μας αποτελεί η διασφάλιση της ποιότητας της ατμόσφαιρας στο χώρο του διυλιστηρίου και γύρω από αυτόν. Η επίτευξη συνεχούς βελτίωσης σε αυτόν τον τομέα προκύπτει όχι μόνο από νομική υποχρέωση, αλλά και από τη δεσμευσή μας προς τις αρχές της Εταιρικής Υπευθυνότητας, σύμφωνα με τις οποίες η ποιότητα της ατμόσφαιρας αποτελεί για εμάς ουσιαστικό θέμα.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ

Ο έλεγχος των εκπομπών αερίων, με στόχο την προστασία και τη βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας, πραγματοποιείται με ποικιλία τεχνικών, οι οποίες κάνουν χρήση σύγχρονου εξοπλισμού μετρήσεων. Το πρόγραμμα μετρήσεων καλύπτει τόσο σημειακές όσο και διάχυτες εκπομπές σε συνεχή και ασυνεχή βάση.

Περιφερειακά του διυλιστηρίου η ποιότητα της ατμόσφαιρας ελέγχεται από τέσσερις σταθμούς:

- Από τρεις σταθερούς σταθμούς με δυνατότητα συνεχούς μέτρησης της συγκέντρωσης του υδρόθειου (H₂S) και του διοξειδίου του θείου (SO₂).
- Από έναν κινητό σταθμό, ο οποίος είναι εξοπλισμένος με σύγχρονα, αυτοματοποιημένα όργανα με πολλαπλές δυνατότητες μέτρησης και καταγραφής, που περιλαμβάνουν μετεωρολογικές παραμέτρους (διεύθυνση και ταχύτητα του ανέμου, θερμοκρασία περιβάλλοντος και σχετική υγρασία του αέρα), και συγκεντρώσεις αζωτοξειδίων (NO, NO₂ και NO_x), διοξειδίου του θείου (SO₂), υδρόθειου (H₂S), μονοξειδίου του άνθρακα (CO), μεθανίου, υδρογονανθράκων πλην μεθανίου και ολικών υδρογονανθράκων (CH₄, NMHC, THC), βενζολίου και αιωρούμενων σωματιδίων PM₁₀.

Εντός του διυλιστηρίου, οι σημειακές εκπομπές των καυσαερίων από τις καπνοδόχους των μεγάλων εγκαταστάσεων καύσης των συγκροτημάτων Καυσίμων, Υδρογονοδιάσπασης και Λιπαντικών ελέγχονται με αναλυτές συνεχούς μέτρησης. Οι παράμετροι που παρακολουθούνται είναι οι συγκεντρώσεις οξυγόνου, οξειδίων αζώτου, διοξειδίου του θείου και αιωρούμενων σωματιδίων καθώς και η θερμοκρασία, η ροή και η πίεση των απαερίων. Αντίστοιχα με τις κεντρικές καπνοδόχους του διυλιστηρίου, σε συνεχή μέτρηση της ροής υπόκεινται και οι κεντρικοί αγωγοί διοχέτευσης αερίων στους πυρσούς των μονάδων Καυσίμων, Λιπαντικών και Μέσης Υδρογονοδιάσπασης.

Στη μονάδα καταλυτικής πυρόλυσης, παρακολουθούνται σε συνεχή βάση, η ροή, η υγρασία, η πίεση και η θερμοκρασία, η συγκέντρωση του οξυγόνου, του μονοξειδίου του άνθρακα, του διοξειδίου του θείου, των αζωτοξειδίων και των αιωρούμενων σωματιδίων των καυσαερίων.

Είναι σημαντικό να τονιστεί το γεγονός ότι όλοι οι αναλυτές είναι συνδεδεμένοι με το Καταμετρημένο Σύστημα Ελέγχου (DCS) του διυλιστηρίου, γεγονός που παρέχει τη δυνατότητα πλήρους ελέγχου της διαδικασίας καύσης των φούρνων.

Οι εκπομπές από τις υπόλοιπες καπνοδόχους του διυλιστηρίου, ελέγχονται ανά τρίμηνο από διαπιστευμένη για το σκοπό αυτό εταιρεία.

Στις μονάδες Ανάκτησης Θείου λειτουργεί σύστημα αυτόματου ελέγχου της απόδοσής τους, με το οποίο γίνεται συνεχής έλεγχος και καταγραφή της συγκέντρωσης H₂S στην είσοδο και H₂S, SO₂ στην έξοδο των μονάδων αυτών. Επίσης γίνεται συνεχής μέτρηση, καταγραφή και ρύθμιση του λόγου H₂S/SO₂ ώστε να εξασφαλίζεται η μεγιστοποίηση της απόδοσής τους (σε ποσοστό της τάξης >99,5% για τις νέες μονάδες τύπου SCOT). Η καλή λειτουργία των αντίστοιχων μετακαυστήρων (αποτεφρωτών) ελέγχεται με συνεχή μέτρηση των συγκεντρώσεων SO₂ και O₂ στην έξοδο τους, καθώς και της θερμοκρασίας των φλογοθαλάμων. Η ρύθμιση τόσο των μονάδων Ανάκτησης Θείου όσο και των μετακαυστήρων, γίνεται αυτόματα μέσω του Καταμεμημένου Συστήματος Ελέγχου (DCS).

Καθαρά καύσιμα

Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Θείου

Τα διυλιστήρια είναι αντιμέτωπα με το εξής παράδοξο: Η περιεκτικότητα θείου στους διαθέσιμους τύπους αργού πετρελαίου αυξάνεται με την πάροδο του χρόνου, ενώ οι προδιαγραφές για το επιτρεπόμενο θείο στα παραγόμενα καύσιμα, έχουν φτάσει σε πολύ χαμηλά επίπεδα (π.χ. για τις βενζίνες και το πετρέλαιο κίνησης η ισχύουσα από το 2009 προδιαγραφή για το θείο ορίζει μέγιστη περιεκτικότητα στα 10 ppm ή 0,001%). Επιπλέον, τα επιτρεπτά όρια για το εκπεμπόμενο θείο είναι επίσης χαμηλά, αφού η περιεκτικότητα του διοξειδίου του θείου στον περιβάλλοντα αέρα δεν πρέπει να υπερβαίνει σε ωριαία βάση τα 350μg/m³. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο, η απομάκρυνση του θείου που εισέρχεται με το αργό πετρέλαιο -με περιεκτικότητα σε θείο που το 2015 κυμάνθηκε μεταξύ 0,4 έως 4,0%- αποτελεί μια σημαντική πρόκληση.

Η MOTOP ΟΪΛ, δρώντας ως υπεύθυνος εταιρικός πολίτης που σέβεται το περιβάλλον, έχει δομήσει ένα ιδιαίτερα αποτελεσματικό σύστημα, στο οποίο ενσωματώνονται Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές, προκειμένου να επιτυγχάνεται το άριστο αποτέλεσμα, τόσο από την άποψη της μεγιστοποίησης του βαθμού απομάκρυνσης του θείου όσο και από την άποψη της ελαχιστοποίησης της ενέργειας που καταναλώνεται.

Μ' αυτόν τον τρόπο και μέσω του Συγκροτήματος Υδρογονοδιάσπασης, παράγει και διαθέτει στην αγορά βενζίνη και πετρέλαιο κίνησης με περιεκτικότητα σε θείο μικρότερη των 10ppm.

Παράλληλα, μειώνονται οι εκπομπές θείου από το διυλιστήριο και ο συνολικός βαθμός μετατροπής του υδρόθειου σε στοιχειακό θείο στις μονάδες Ανάκτησης Θείου τύπου SCOT είναι της τάξεως του 99,95%.

Το στοιχειακό θείο παράγεται αρχικά σε υγρή μορφή, η οποία με ψύξη και κατάλληλη επεξεργασία, μετατρέπεται σε στερεά κοκκώδη μορφή και αποθηκεύεται σε σιλό προς πώληση ως πρώτη ύλη για παραγωγή θειικού οξέως και λιπασμάτων. Η όλη διεργασία πραγματοποιείται σε κλειστό κύκλωμα, προκειμένου να αποφεύγεται ο διασκορπισμός σωματιδίων θείου στον αέρα, εξαλείφοντας πλήρως τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Μείωση εκπομπών

Εκτός από τα μέτρα ελέγχου των συγκεντρώσεων των αερίων ρύπων, βρίσκονται σε λειτουργία εντός του διυλιστηρίου και μια σειρά ενεργητικών μέτρων περιορισμού της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, όπως:

- Εγκατάσταση ηλεκτροστατικού φίλτρου στην έξοδο της μονάδας Καταλυτικής Πυρόλυσης με σκοπό τη μείωση των εκπομπών των αιωρούμενων σωματιδίων καταλύτη. Το έργο αυτό, μειώνει σε επίπεδα πολύ χαμηλότερα από τα αποδεκτά όρια τις συνολικές εκπομπές αιωρούμενων σωματιδίων.
- Αποθείωση των αερίων που χρησιμοποιούνται ως καύσιμο στο διυλιστήριο πριν από την είσοδο τους στο σύστημα αερίου καυσίμου με αποτέλεσμα τη μείωση των εκπομπών του διοξειδίου του θείου.
- Εγκατάσταση καυστήρων χαμηλών εκπομπών αζωτοξειδίων τόσο κατά τον σχεδιασμό νέων φούρνων όσο και κατά την αναβάθμιση παλαιών, προκειμένου να επιτυγχάνεται μείωση των εκπομπών τους. Σε αυτό το πλαίσιο ο καινούργιος φούρνος της μονάδας θερμικής πυρόλυσης έχει ενσωματώσει καυστήρες χαμηλών εκπομπών αζωτοξειδίων (lowNOx).
- Καθαρισμό φούρνων (με ουρία) εν λειτουργία, με στόχο την αύξηση απαγωγής θερμότητας, την εξοικονόμηση καυσίμου και τη μείωση θερμοκρασίας καυσαερίων.
- Εγκατάσταση κλειστών κυκλωμάτων στις διεργασίες αερίων, εκτόνωση αερίων από ασφαλιστικές δικλίδες προς τους πυρσούς, τοποθέτηση δευτεροταγών φραγών στις δεξαμενές πλωτής οροφής, τοποθέτηση πλωτών σκεπάστρων στους ελαιοδιαχωριστές και εγκατάσταση συστήματος ανάκτησης ατμών στο Σταθμό Φόρτωσης Βυτιοφόρων οχημάτων, ως μέτρα μείωσης εκπομπών αερίων υδρογονανθράκων, παράλληλα με την εφαρμογή του συστήματος φόρτωσης των βυτιοφόρων από τον πυθμένα.
- Εγκατάσταση μονάδων ανάκτησης ατμών για τις φορτώσεις βενζινών σε όλες τις εγκαταστάσεις της AVIN OIL και της Cogal, όπως άλλωστε προβλέπεται από τη νομοθεσία αλλά και σε όλα τα πρατήρια κατά την εκφόρτωση βενζίνης από τα βυτιοφόρα στις δεξαμενές (σύμφωνα με τις προβλέψεις της οδηγίας 94/63 (Stage I)).
- Φόρτωση των βυτιοφόρων από τον πυθμένα (bottom-loading).

LEAK DETECTION AND REPAIR (LDAR)

Σ' ένα σύγχρονο διυλιστήριο, είναι εγκατεστημένη πληθώρα εξοπλισμού διαφόρων τύπων, μέσω του οποίου διακινούνται μεγάλες ποσότητες πρώτων υλών, ενδιάμεσων και τελικών προϊόντων. Σε ένα τέτοιο περιβάλλον, είναι αναμενόμενο συγκεκριμένα σημεία να παρουσιάζουν μεγαλύτερη πιθανότητα διαφυγής υδρογονανθράκων στην ατμόσφαιρα. Με σκοπό τον περιορισμό των διάχυτων εκπομπών (fugitive emissions) από τον εξοπλισμό, εφαρμόζεται πρόγραμμα περιοδικού ελέγχου επιλεγμένων σημείων (γνωστότερο ως LDAR – Leak Detection and Repair) προκειμένου να εντοπιστούν πιθανές διαρροές και να επισκευαστούν.

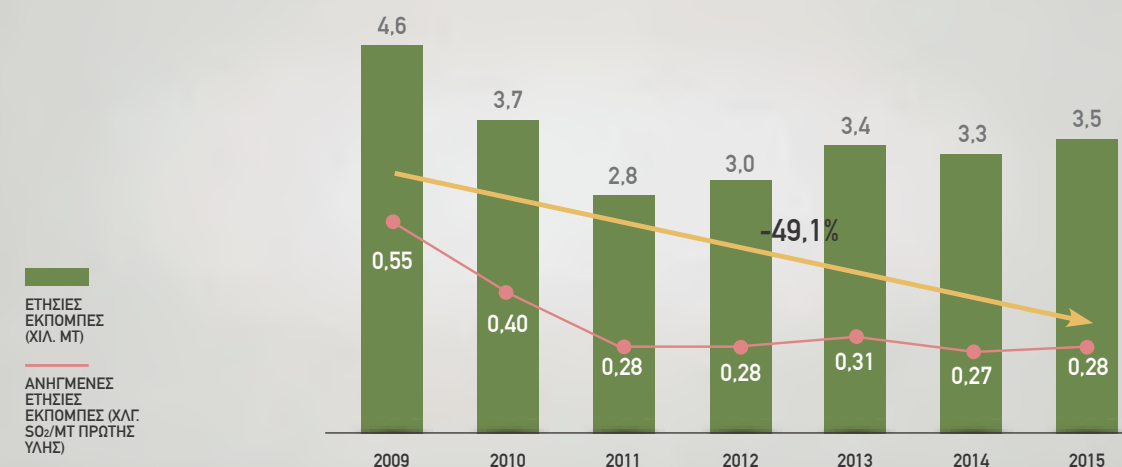
Οι διάχυτες εκπομπές είναι δυνατόν να προκύψουν από διαρροές σε βάνες, αντλίες, φλάντζες και λοιπό εξοπλισμό, που βρίσκεται εγκατεστημένος πάνω στις σωληνώσεις μεταφοράς, σε δοχεία πίεσης, αντιδραστήρες ή δεξαμενές αποθήκευσης.

Το 2015, στο πρόγραμμα LDAR του διυλιστηρίου της MOTOP ΟΪΛ ελέγχθηκαν 6.171 σημεία, τα οποία καλύπτουν το σύνολο των παραγωγικών μονάδων, τους σταθμούς φόρτωσης βυτιοφόρων, τις εγκαταστάσεις του λιμανιού, τις δεξαμενές αποθήκευσης και τους ελαιοδιαχωριστές. Τα σημεία ελέγχονται από το προσωπικό του διυλιστηρίου τουλάχιστον μια φορά το χρόνο με τη χρήση φορητού εξοπλισμού μέτρησης της συγκέντρωσης πτητικών υδρογονανθράκων. Στην περίπτωση που η συγκέντρωση βρεθεί να υπερβαίνει τα 5.000 ppm ο εξοπλισμός δίνεται προς επισκευή. Κατά το 2015, διενεργήθηκαν 15.373 έλεγχοι, από τους οποίους εντοπίστηκαν 3 σημεία που χρειαζόνταν αποκατάσταση.

ΜΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ

Στο παρακάτω διάγραμμα απεικονίζονται οι συνολικές ετήσιες εκπομπές διοξειδίου του θείου, καθώς και οι ανηγμένες εκπομπές ανά τόνο πρώτης ύλης. Το 2015 υπήρξε αύξηση των συνολικών εκπομπών καθώς και της τιμής εκπεμπόμενου SO₂ ανά τόνο πρώτης ύλης σε σχέση με το 2014. Η αύξηση αυτή οφείλεται στους γενικότερους οικονομικούς παράγοντες που επικρατούσαν στον κλάδο διύλισης το 2015, κρατώντας σε πολύ υψηλά επίπεδα τις τιμές του φυσικού αερίου, κάτι που οδήγησε πολλά διυλιστήρια στη μείωση της χρήσης του στο μίγμα καυσίμων, προς όφελος άλλων παραδοσιακών καυσίμων (μαζούτι). Παρ' όλα αυτά παραμένει σταθερή η μακροχρόνια πτωτική τάση αλλά και η δέσμευσή μας για επίτευξη ολοένα και χαμηλότερων εκπομπών.

ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΔΙΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ

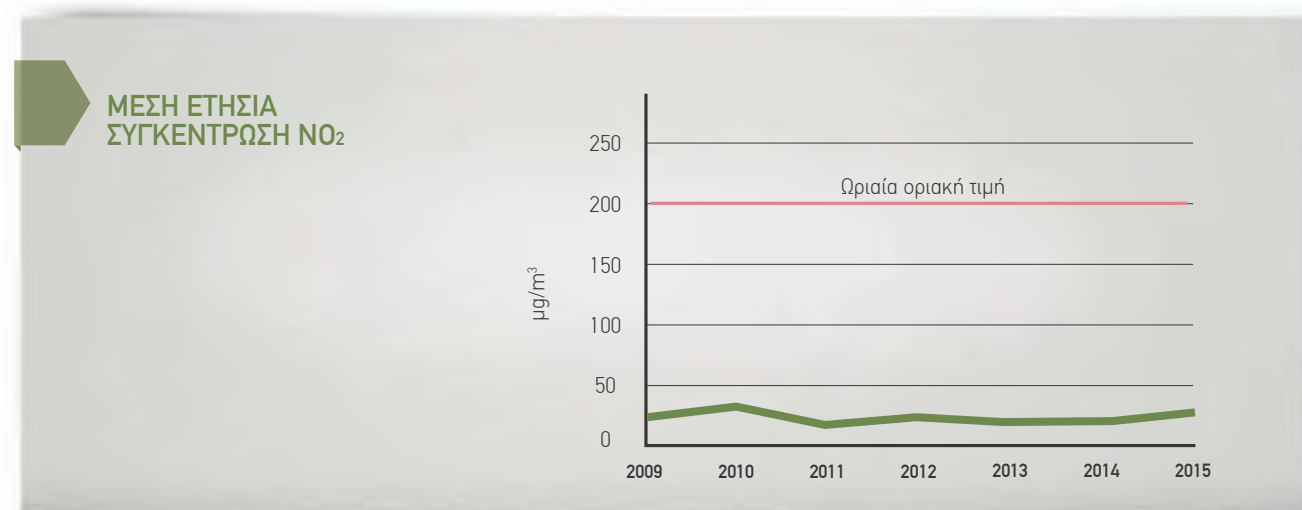
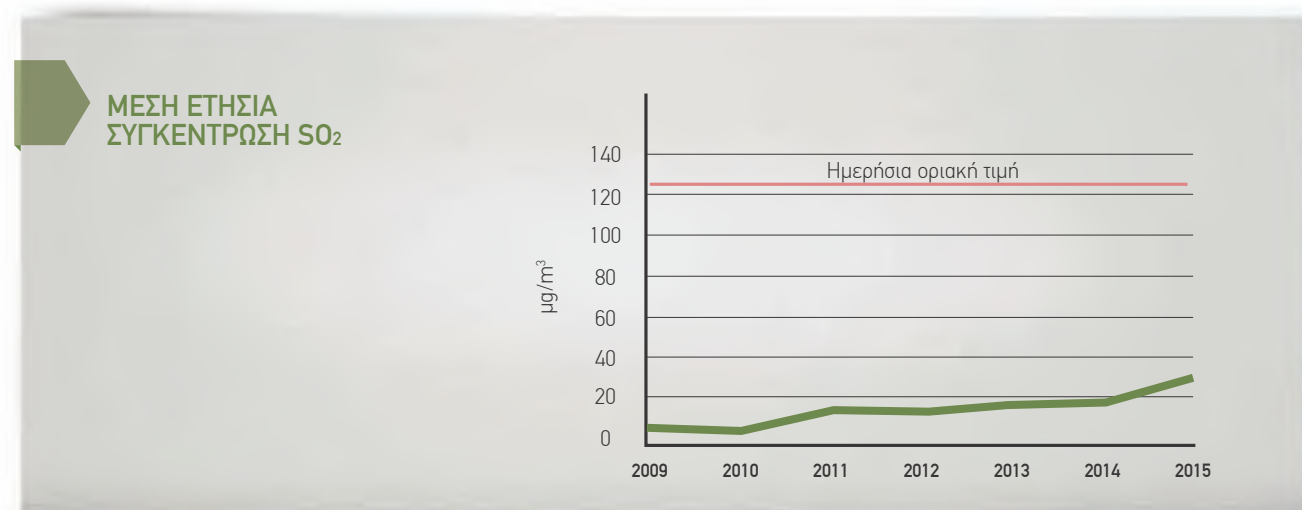

Όσον αφορά στην ποιότητα της ατμόσφαιρας, τα αποτελέσματα του προγράμματος παρακολούθησης το 2015 από τους τέσσερις σταθμούς, όπως και αυτά προηγούμενων ετών, δείχνουν ότι η ποιότητα της ατμόσφαιρας στην περιοχή του διυλιστηρίου παραμένει ιδιαίτερα ικανοποιητική. Τα αναλυτικά στοιχεία της τελευταίας πενταετίας, δείχνουν αφενός ότι δεν υπάρχουν υπερβάσεις των επιτρεπομένων από τη νομοθεσία ωριαίων οριακών και ημερησίων τιμών, αφετέρου ότι οι καταγεγραμμένες τιμές είναι πολύ χαμηλότερες από τις οριακές.

Στα διαγράμματα που παρατίθενται, αποτυπώνονται οι μέσες ετήσιες τιμές των τελευταίων επτά ετών για το SO₂, το NO₂ και τα αιωρούμενα σωματίδια PM₁₀. Σημειώνουμε ότι για το 2015 η μέση ημερήσια συγκέντρωση αιωρούμενων σωματιδίων PM₁₀

υπερέβη τα νομοθετικά όρια 2 ημέρες (στις 31 Ιανουαρίου και 1 Φεβρουαρίου) λόγω των μετεωρολογικών συνθηκών που επικρατούσαν στην περιοχή (μεταφορά σκόνης από την Αφρική). Οι ανωτέρω υπερβάσεις, όπως επιτάσσουν οι περιβαλλοντικοί όροι, δηλώθηκαν στις αρμόδιες αρχές.

49,1% ΛΙΓΟΤΕΡΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ SO₂ ΑΝΑ ΤΟΝΟ ΠΡΩΤΗΣ ΥΛΗΣ ΤΟ 2015 ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ 2009

ΜΕΣΗ ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΩΝ ΣΩΜΑΤΙΔΙΩΝ PM₁₀

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα αποτελέσματα του 2015, μπορείτε να ανατρέξετε στην Περιβαλλοντική Δήλωση 2015, όπου καταχωρούνται διαγράμματα σχετικά με τις τιμές όλων των αέριων ρύπων.

7. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΓΡΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Τα υγρά απόβλητα που παράγονται από τις διάφορες διεργασίες στο διυλιστήριο, διακρίνονται σε βιομηχανικά απόβλητα και σε αστικά λύματα.

Η διαχείριση και επεξεργασία των υγρών αποβλήτων αποτελεί για εμάς ουσιώδες θέμα και ενσωματώνει Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές, λόγω δε του διαφορετικού ρυπαντικού φορτίου των βιομηχανικών αποβλήτων από τα αστικά λύματα, χρησιμοποιούνται διαφορετικές τεχνικές επεξεργασίας πριν την τελική τους διάθεση στον τελικό αποδέκτη. Τα μεν βιομηχανικά υγρά απόβλητα, αφού υποστούν προ-επεξεργασία, οδηγούνται στη Μονάδα Επεξεργασίας Υγρών Βιομηχανικών Αποβλήτων, τα δε αστικά λύματα στη Μονάδα Επεξεργασίας Αστικών Λυμάτων. Η απομένουσα ιλύς μετά από την επεξεργασία, αφυδατώνεται και συμπιέζεται πριν την τελική της διάθεση,

σύμφωνα με τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους λειτουργίας.

Η καλή λειτουργία της Μονάδας Επεξεργασίας Υγρών Βιομηχανικών Αποβλήτων, πιστοποιείται και από το γεγονός ότι, οι συγκεντρώσεις διαφόρων ρυπαντικών παραμέτρων στην έξοδό της είναι σαφώς μικρότερες από τις οριακές τιμές τους. Σε ορισμένες δε περιπτώσεις ουσιών (όπως το βενζόλιο, τολουόλιο, αιθυλοβενζόλιο, ξυλόλιο και μια σειρά από βαρέα μέταλλα), οι συγκεντρώσεις τους είναι κατά πολύ μικρότερες από τις αντίστοιχες οριακές τιμές, προσεγγίζοντας τα όρια ανιχνεύσεως.

ΠΑΡΟΧΗ ΚΑΙ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙΣ ΡΥΠΑΝΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΜΕΤΡΩΝ ΣΤΗΝ ΕΞΟΔΟ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΓΡΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ΜΕΣΕΣ ΤΙΜΕΣ ΕΤΟΥΣ)

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ	ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ				ΟΡΙΑΚΗ ΤΙΜΗ
	2012	2013	2014	2015	
Παροχή (m ³ /ημέρα)	10.968	9.485	9.817	10.070	
pH	8,0	7,4	7,5	7,6	6-9
Θερμοκρασία (°C)	24,1	25,4	25,4	27,5	35
Πετρέλαιο (mg/l)	2,5	2,2	2,5	2,1	10
BOD ₅ (mg/l)	23,7	24,5	24,5	23,8	40
COD (mg/l)	104,6	104,9	106,0	105,3	150
NH ₃ (mg/l)	13,3	13,4	13,5	13,4	15
Φαινόλες (mg/l)	0,3	0,2	0,3	0,2	0,5
Θειούχα (mg/l)	1,0	1,1	1,1	1,1	2
Αιωρούμενα στερεά (mg/l)	17,2	16,7	17,7	19,0	40

- Η παρακολούθηση και έλεγχος της ποιότητας του υπεδάφους και του υδροφόρου ορίζοντα, βάσει υδρογεωλογικών μελετών που έχουν υποβληθεί στο ΥΠΕΝ, γίνεται σε 10 υδρογεωτρήσεις. Σύμφωνα με τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους, το 2015 έγιναν δύο σειρές αναλύσεων -μία ανά εξάμηνο- σε δείγματα από αυτές τις γεωτρήσεις, για τον προσδιορισμό διαφόρων παραμέτρων, όπως της περιεκτικότητας σε βαρέα μέταλλα και υδρογονάνθρακες, τα αποτελέσματα των οποίων ικανοποιούν τις νομοθετικές απαιτήσεις.
- Συνεχίστηκαν το 2015 οι δειγματοληψίες και οι μετρήσεις, για την παρακολούθηση των συνθηκών που επικρατούν στα νερά

της θάλασσας της παράκτιας ζώνης του διυλιστηρίου. Η όλη έρευνα, πραγματοποιείται από το Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Γεωχημείας του Τμήματος Γεωλογίας του Πανεπιστημίου Πατρών. Κατά το πόρισμα της έρευνας «οι περιβαλλοντικές συνθήκες που επικρατούν στη θαλάσσια περιοχή έρευνας, έχουν τα κανονικά χαρακτηριστικά παράκτιου θαλάσσιου περιβάλλοντος για την εποχή των μετρήσεων και συνάδουν με τα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά της περιοχής».

8. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ - ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ

Η διαχείριση των στερεών αποβλήτων, τα οποία προκύπτουν από τη λειτουργία του διυλιστηρίου, αποτελεί για εμάς ουσιώδες θέμα και βασίζεται σε ολοκληρωμένη διαδικασία, που καλύπτει όλα τα στάδια του κύκλου ζωής τους και περιλαμβάνει τις εξής μεθόδους: επεξεργασία εντός του διυλιστηρίου και επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση εκτός διυλιστηρίου, ανάκτηση εκτός διυλιστηρίου, οριστική διάθεση εκτός του διυλιστηρίου.

Οι βασικοί στόχοι του προγράμματος διαχείρισης στερεών αποβλήτων είναι:

- η μείωση των παραγόμενων ποσοτήτων στην πηγή τους,
- ο διαχωρισμός τους σε επικίνδυνα και μη στην πηγή τους στο μέτρο του δυνατού,
- η κατά το δυνατό μεγαλύτερη αξιοποίησή τους πριν την τελική διάθεση, με ανακύκλωση ή επαναχρησιμοποίηση ή ανάκτηση χρήσιμων συστατικών ή αναγέννηση και τέλος,
- η ασφαλής, για το περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία, μεταφορά και τελική διάθεσή τους.

Η διάθεση των στερεών αποβλήτων πραγματοποιείται μέσω αδειοδοτημένων εταιρειών, οι οποίες εξειδικεύονται στη διαχείριση στερεών αποβλήτων. Οι εξαντλημένοι καταλύτες, που κατά περίπτωση μπορεί να ανήκουν στην κατηγορία των επικίνδυνων στερεών αποβλήτων, διατίθενται με διάφορους τρόπους (είτε διατίθενται στο εξωτερικό, είτε αναγεννώνται για επαναχρησιμοποίηση από εταιρείες του εξωτερικού, είτε διατίθενται στην τσιμεντοβιομηχανία). Επίσης διατίθενται,

πάλι μέσω αδειοδοτημένων εταιρειών, οι κενές συσκευασίες επικίνδυνων ουσιών.

Η εταιρεία υποβάλλει ετήσια έκθεση παραγωγού στερεών αποβλήτων στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΝ, στην οποία αναφέρονται όλοι οι τύποι αποβλήτων που προκύπτουν από τις δραστηριότητες των εγκαταστάσεων, καθώς και οι τρόποι διαχείρισής τους και οι τελικοί αποδέκτες νόμιμης διάθεσης.

Για τα λιπαντικά και τις συσκευασίες τους υπάρχει σε ισχύ σύμβαση με εταιρεία ανακύκλωσης μεταχειρισμένων ορυκτελαίων και σύμβαση με εταιρεία διαχείρισης υλικών συσκευασίας. Μ' αυτές τις δύο συμβάσεις εξασφαλίζεται η ανακύκλωση των χρησιμοποιημένων λιπαντικών και των υλικών συσκευασίας τους, συμβάλλοντας στην προστασία του περιβάλλοντος και στην εξοικονόμηση πρώτων υλών. Επίσης συνεργαζόμαστε με εγκεκριμένους φορείς για την ανακύκλωση και άλλων κατηγοριών στερεών αποβλήτων.

ΜΟΝΑΔΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΡΥΠΑΣΜΕΝΩΝ ΧΩΜΑΤΩΝ

Το 2015 ολοκληρώθηκε η κατασκευή και ξεκίνησε η λειτουργία της μονάδας επεξεργασίας ρυπασμένων χωμάτων με την μέθοδο της βιοεξυγείανσης. Η επένδυση περιλαμβάνει την κατασκευή μονάδας επεξεργασίας ρυπασμένων χωμάτων με σκοπό την βιοαποικοδόμηση των πετρελαιοειδών ουσιών με την μέθοδο των βιοσωρών και την περαιτέρω διαχείριση των επεξεργασμένων χωμάτων ως μη επικίνδυνων πια αποβλήτων.

Η μέχρι του παρόντος εμπειρία, βασισμένη στα αρχεία της μονάδας βιοαποικοδόμησης και στα αποτελέσματα αναλύσεων εγκεκριμένων εξωτερικών εργαστηρίων, έδειξε ότι επιτυγχάνονται άριστα αποτελέσματα. Το προϊόν της βιοαποικοδόμησης όχι μόνο είναι μη επικίνδυνο απόβλητο, αλλά στην πλειοψηφία των ελεγχόμενων

παραμέτρων στις δοκιμές έκπλυσης τα αποτελέσματα είναι χαμηλότερα των ορίων για αδρανή απόβλητα. Το επεξεργασμένο απόβλητο, ως μη επικίνδυνο πλέον υλικό, διατίθεται σε κατάλληλα εξουσιοδοτημένους φορείς διαχείρισης.

Με την ανωτέρω διαδικασία επεξεργάστηκαν και διατέθηκαν 388 τόνοι ρυπασμένων χωμάτων το 2015.

Με τη χρήση της συγκεκριμένης μεθόδου ελαχιστοποιούνται οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις αφού:

- Πρόκειται για Βέλτιστη Διαθέσιμη Τεχνική η οποία δίνει τη δυνατότητα επεξεργασίας επικινδύνων αποβλήτων στο χώρο παραγωγής τους, απομακρύνοντας τους κινδύνους που ενδεχομένως να προέκυπταν κατά την μεταφορά τους σε άλλη θέση επεξεργασίας.
- Επεξεργάζονται αποτελεσματικά οι βασικοί ρυπαντές (πετρελαιοειδείς ουσίες) καταλήγοντας στην εξάλειψή τους.
- Αποφεύγεται η ανάμιξη επικινδύνων με μη επικίνδυνα απόβλητα.
- Δεν χρησιμοποιούνται επικίνδυνες ουσίες ούτε απαιτείται σημαντική κατανάλωση νερού ή ενέργειας.
- Χρησιμοποιούνται κατάλληλες τεχνικές για την αποφυγή ρύπανσης εδάφους, υπεδάφους, υδροφόρου ορίζοντα και ατμόσφαιρας.

ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ Ή / ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ΜΤ/ΕΤΟΣ)

	2011	2012	2013	2014	2015
Μπαταρίες και συσσωρευτές	11,3	5,2	4,5	11,1	1,04
Ελαστικά	8,1	7,1	4,0	2,9	0,7
Λιπαντικά ¹	45,4	2,2	192,1	27,5	1,4
Ξύλινη συσκευασία	58,4	39,5	88,7	98,4	115,7
Χαρτί και χάρτινη συσκευασία ^{2,3}	34,9	38,3	156,6	171,8	203,0
Πλαστικά και πλαστική συσκευασία	14,4	44,1	228,2	233,4	214,8
Μέταλλα (scrap)	2.219	1.000	1.431	1.597	2.198
Ηλεκτρικός/ηλεκτρονικός εξοπλισμός	0,8	1,2	0,9	5,7	1,9
Ρυπασμένα χώματα	11,0	0	0	0	403,4
Ρυπασμένες συσκευασίες	44,8	27,1	20,6	13,8	8,7
Υλικά που περιέχουν αμιάντο	0	13,3	0	0	12,7
Συσκευασίες μελανιού εκτυπωτών (τεμάχια)	949	2.183	369	825	712
Εξαντλημένοι καταλύτες προς ανακύκλωση	0	44,3	1.133	2.818	2.747

1. Αυτές οι ποσότητες αφορούν μόνο το διυλιστήριο, δεδομένου ότι δεν υπάρχουν αξιόπιστα στοιχεία για τα δίκτυα πρατηρίων της AVIN OIL και της CORAL.

2. Σ' όλες τις εταιρείες του Ομίλου γίνεται χρήση ανακυκλωμένου και μη χημικά λευκασμένου χαρτιού.

3. Το χρηματικό ποσό που προκύπτει από την ανακύκλωση χαρτιού και μελανωτών στα κεντρικά γραφεία της εταιρείας, κατατίθεται υπέρ του Ιδρύματος «ΕΛΠΙΔΑ».

ΕΠΑΝΑΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑ ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ

Από διάφορα στάδια της διύλισης προκύπτουν παραπροϊόντα με προδιαγραφές που αποκλίνουν αρκετά από τις επιθυμητές, όποτε απαιτείται επανακατεργασία. Η προσπάθεια που συντελείται είναι προς την κατεύθυνση της αξιοποίησής τους, όσο είναι δυνατόν σε μετέπειτα στάδια διύλισης, ώστε να ελαχιστοποιείται η κατανάλωση ενέργειας αλλά και η δυναμικότητα που δεσμεύεται για επανακατεργασία. Στόχος είναι ο περιορισμός της συνολικής επανακατεργασίας στις μονάδες αργού. Οι ποσότητες που επανακατεργάστηκαν παρουσιάζονται παρακάτω:

ΕΠΑΝΑΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑ ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ (ΜΤ)

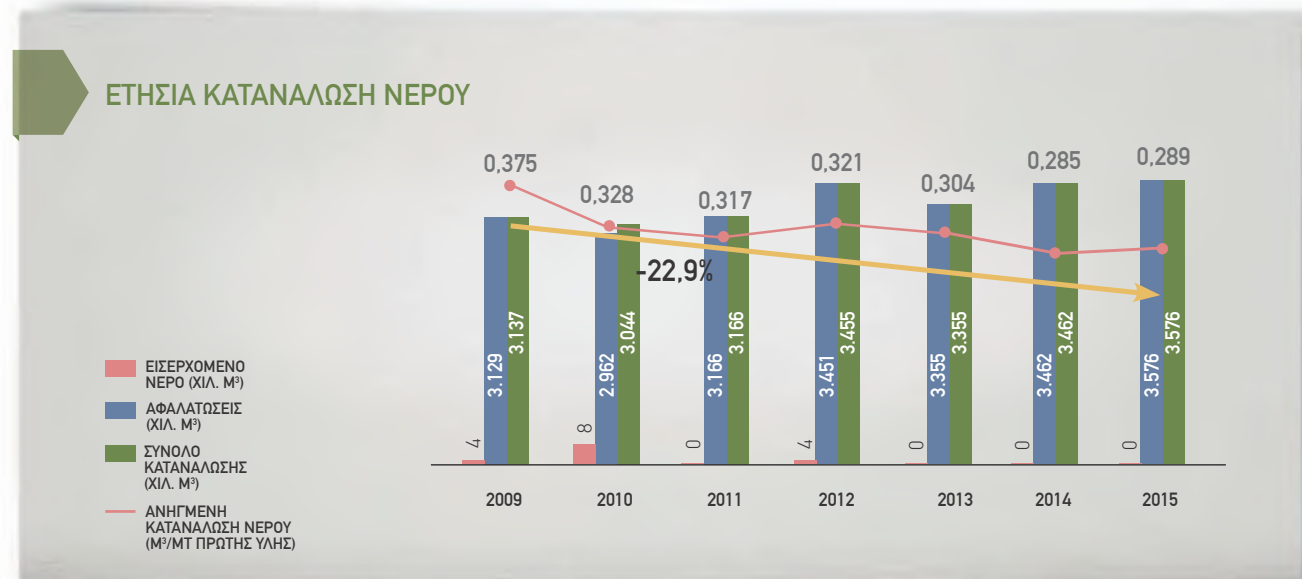
	2012	2013	2014	2015
		56.600		
		87.300		
		64.700		
		88.200		

9. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΝΕΡΟΥ

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ θεωρεί τη διαχείριση των υδάτινων πόρων ουσιώδες θέμα γι' αυτό και υλοποιεί με συνέπεια και διαχρονικότητα μέτρα για την εξοικονόμηση και ορθολογική διαχείριση του νερού στο διυλιστήριό της.

Το νερό που καταναλώνεται στις μονάδες του διυλιστηρίου, προέρχεται από κατεργασία θαλασσινού νερού σε μονάδες αφαλάτωσης. Οι μέθοδοι αφαλάτωσης που χρησιμοποιούνται αφορούν τόσο στην τεχνολογία Πολυβάθμιας Εκτόνωσης (Multi-Stage Flashing) όσο και σε αυτήν της Αντίστροφης Όσμωσης (Reverse Osmosis) με την τελευταία να αποτελεί τη βέλτιστη μέθοδο από περιβαλλοντικής και οικονομικής άποψης. Το σύστημα αφαλάτωσης του διυλιστηρίου διαθέτει 3 μονάδες MSF και 4 μονάδες RO. Αποτέλεσμα των παραπάνω ενεργειών είναι η πλήρης κάλυψη των αναγκών του διυλιστηρίου σε νερό και η συνακόλουθη εκμηδένιση της ανάγκης συμπληρωματικής αγοράς φρέσκου νερού.

Επιπρόσθετα, θα πρέπει να σημειωθεί ότι από το 2008 και μετά το διυλιστήριο βρίσκεται σε μία σταδιακή και συνεχή τάση μείωσης της καταναλισκόμενης ποσότητας νερού ανά τόνο πρώτης ύλης με την τιμή αυτή να διαμορφώνεται στο τέλος του 2015 στα 0,289 κυβικά νερού ανά τόνο πρώτης ύλης. Αυτή η καλή απόδοση αποδίδεται στη μεγάλη προσπάθεια που έχει καταβάλει η εταιρεία και στις μεγάλες επενδύσεις που έχουν γίνει σχετικά με έργα βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας στο διυλιστήριο (μείωση καταναλισκόμενου ατμού, λειτουργικές βελτιώσεις κτλ).

ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ – ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΝΕΡΟΥ

Μια σημαντική διεργασία στο διυλιστήριο, είναι η επεξεργασία των όξινων υδατικών ρευμάτων τα οποία δημιουργούνται σε διάφορες φάσεις της παραγωγικής διαδικασίας, προκειμένου να αφαιρεθεί το υδρόθειο και η αμμωνία. Περίπου 35% αυτού του υδατικού ρεύματος ανακυκλώνεται ως τροφοδοσία στους αφαλατωτές αργού πετρελαίου, ενώ το υπόλοιπο οδηγείται στη Μονάδα Επεξεργασίας Υγρών Βιομηχανικών Αποβλήτων, με αποτέλεσμα να επιτυγχάνεται η ανάλογη μείωση στην κατανάλωση φρέσκου νερού και στον όγκο των προς επεξεργασία αποβλήτων.

10. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΘΟΡΥΒΟΥ

Η πρόκληση θορύβου από βιομηχανικές εγκαταστάσεις, όπως είναι το διυλιστήριο, αποτελεί φυσική και αναπόφευκτη συνέπεια της δραστηριότητας η οποία λαμβάνει χώρα. Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια να μειώσει τα επίπεδα του περιβαλλοντικού θορύβου στα όρια της εγκατάστασης και κατά συνέπεια να περιορίσει την ενόχληση των γειτονικών διενεργώντας μετρήσεις σε τακτά χρονικά διαστήματα σε θέσεις περιμετρικά της εγκατάστασης και προχωρώντας σε λήψη διαφόρων μέτρων.

Τα αποτελέσματα των μετρήσεων το 2015 που φαίνονται στον παρακάτω πίνακα, αποδεικνύουν ότι τα επίπεδα θορύβου είναι χαμηλότερα από τα νομοθετικά όρια που καθορίζονται στους περιβαλλοντικούς όρους λειτουργίας του διυλιστηρίου.

	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΜΕΤΡΗΣΕΩΝ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2015 (DBA)	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΜΕΤΡΗΣΕΩΝ ΙΟΥΝΙΟΣ 2015 (DBA)	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΜΕΤΡΗΣΕΩΝ ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2015 (DBA)	ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΟΡΙΑ (DBA)
Περίμετρος εγκατάστασης διυλιστηρίου	54,7	54,4	54,6	65,0
Νότια Περίμετρος διυλιστηρίου	52,3	53,1	52,2	55,0

Ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται και για τα νέα έργα που πραγματοποιούνται στο διυλιστήριο. Κατά το σχεδιασμό κάθε νέου έργου (π.χ. 5^{ος} αεριοστρόβιλος, νέος φούρνος μονάδας θερμικής πυρόλυσης) λαμβάνονται ιδιαίτερα μέτρα όπως

εγκατάσταση σιγαστήρων, τοποθέτηση ηχοπετασμάτων και προμήθεια εξοπλισμού με χαμηλές εκπομπές θορύβου με στόχο να επιβαρύνεται κατά το ελάχιστο δυνατό η συνολική κατάσταση του διυλιστηρίου.

11. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Λόγω της γεωγραφικής θέσης του, η λειτουργία του διυλιστηρίου της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ είναι πλήρως συνυφασμένη με το θαλάσσιο περιβάλλον. Λόγω δε των εκτεταμένων επιπτώσεων που μπορεί να έχει μια ενδεχόμενη ρύπανση, τόσο στο θαλάσσιο οικοσύστημα όσο και στην κοινωνική και οικονομική ζωή των γειτονικών περιοχών, σε συνδυασμό με την τεράστια δαπάνη που συνεπάγεται η αποκατάστασή τους, απαιτείται εκ των προτέρων αναλυτικός σχεδιασμός και προετοιμασία κυρίως για την πρόληψη αλλά και για την αντιμετώπιση τέτοιων συμβάντων.

Σημειώνεται ότι δεν υπάρχουν εκτάσεις του διυλιστηρίου που γειτνιάζουν με οικότοπους ή προστατευμένες περιοχές, οι οποίες επηρεάζονται από την λειτουργία του.

Σε αυτό το πλαίσιο η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ:

- Λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα ενεργητικής και παθητικής προστασίας, για τον περιορισμό οποιασδήποτε διαρροής εντός των ορίων του διυλιστηρίου. Συγκεκριμένα για το 2015 δεν υπήρξε καμία διαρροή.
- Λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα και παρέχει όλα τα μέσα για τον ασφαλή κατάπλου και απόπλου των δεξαμενοπλοίων από/προς τις λιμενικές της εγκαταστάσεις, καθώς και για την ασφαλή φόρτωση/ εκφόρτωσή τους.
- Διατηρεί όλον τον απαραίτητο εξοπλισμό για την αντιμετώπιση μικρής και μέσης κλίμακας τοπικής ρύπανσης (Tier-1/2). Επίσης διατηρεί απόθεμα διασκορπιστικού πετρελαιοκλιδών, το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο κατόπιν λήψης αδείας από τις Λιμενικές Αρχές.

- Ελέγχει την ετοιμότητα εφαρμογής των υφιστάμενων σχεδίων αντιρρύπανσης και διατηρεί σε υψηλά επίπεδα την ικανότητα χρήσης του εξοπλισμού από το προσωπικό, με ετήσιο πρόγραμμα ασκήσεων. Σημειώνεται ότι στις παραπάνω ασκήσεις, το σενάριο συχνά περιλαμβάνει και αντικείμενα γενικότερης ασφάλειας του διυλιστηρίου αλλά και θέματα ασφάλειας Λιμένος και Πλοίων.
- Συμμετέχει σε διεθνείς και περιφερειακούς οργανισμούς με αντικείμενο την πρόληψη και έγκαιρη αντιμετώπιση της θαλάσσιας ρύπανσης (βλ. ενότητα Συμμετοχές - Συνεργασίες στο κεφάλαιο 1).

ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

482,2

ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ
ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΡΟΙΟΝ

36,6

ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ
ΣΕ ΕΡΓΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΙΕΣ ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ 10 ΧΡΟΝΙΑ

3,1

ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2015

Βρισκόμαστε διαχρονικά κοντά στην κοινωνία και την υποστηρίζουμε με υπευθυνότητα και συνέπεια.

Είναι πάγια επιδίωξη μας να ακολουθούμε πορεία συνεχούς ανάπτυξης και δημιουργίας αξίας για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, επιτελώντας αποτελεσματικά τον κοινωνικό μας ρόλο, και αυξάνοντας τη συνεισφορά μας στην κοινωνία.

Η υπεύθυνη τοποθέτησή μας σε σχέση με την κοινωνία εκφράζεται, πρώτα απ' όλα, με τη συμβολή μας στη γενικότερη οικονομική ενδυνάμωση και ανάκαμψη της οικονομίας της πατρίδας μας. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό για εμάς, η δραστηριότητα της εταιρείας μας να λειτουργεί προς όφελος της κοινωνίας συνολικά μέσω της δημιουργίας άμεσων και έμμεσων θέσεων εργασίας, της προσφοράς επιχειρηματικών ευκαιριών και της αγοράς προϊόντων και υπηρεσιών από την εγχώρια και τοπική αγορά.

Επιπλέον, επιθυμούμε όλες μας οι επιχειρηματικές δραστηριότητες να βρίσκονται σε θετική και παραγωγική αλληλεπίδραση με το κοινωνικό περιβάλλον μέσα στο οποίο λειτουργούμε. Γι' αυτόν το λόγο, ο Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ υλοποιεί ένα πλούσιο πρόγραμμα δωρεών και χορηγιών, που απευθύνεται κυρίως στις τοπικές κοινωνίες και που στοχεύει τόσο στη βελτίωση της ποιότητας ζωής, στην προστασία του περιβάλλοντος και στην ενίσχυση της κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής των κοινωνιών αυτών, αλλά και του ευρύτερου ελλαδικού χώρου.

Στρατηγική επιδίωξη του ομίλου είναι να αποτελεί φορέα ευημερίας για τις κοινωνίες που βρίσκονται ή συνορεύουν με την ευρύτερη περιοχή του διυλιστηρίου και των εγκαταστάσεων των εμπορικών εταιρειών μέσω της δημιουργίας θέσεων εργασίας, της στήριξης της τοπικής αγοράς και της γενικότερης κοινωνικής μέριμνας.

Τέλος, σύμφωνα με τους συμπληρωματικούς δείκτες του "Oil & Gas Sector" ο Όμιλός μας δε δραστηριοποιείται σε περιοχές όπου υπάρχουν ή επηρεάζονται αυτόχθονες πληθυσμοί, ούτε έχουν υπάρξει σημαντικές διαφωνίες, μη εθελοντικές μετακινήσεις ή άλλες επιπτώσεις σε τοπικές κοινωνίες ή αυτόχθονες πληθυσμούς κατά το 2015.

1. ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ

Το συνολικό μέγεθος του Ομίλου, σε συνδυασμό με τον αναπτυξιακό προσανατολισμό του, έχει ως αποτέλεσμα μία εξαιρετικά σημαντική συνεισφορά στην οικονομική ανάπτυξη του τόπου. Η συνεισφορά αυτή, βασισμένη στην επιτυχημένη επιχειρηματική δραστηριότητά του, υλοποιείται με την παραγωγή αξίας για τους μετόχους μας και τα άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, τη δημιουργία θέσεων εργασίας και τη συμβολή στην ευρύτερη κοινωνική πρόοδο και συνοχή.

Η λειτουργία μας στον ιδιαίτερα σημαντικό τομέα της ενέργειας, μειώνει την εξάρτηση της χώρας μας από ξένες πηγές προμήθειας προϊόντων πετρελαίου. Επιπρόσθετα, η αλληλεπίδρασή μας με τα ενδιαφερόμενα μέρη, δημιουργεί πρωτογενή αξία προς όφελός τους αλλά και δευτερογενή καθώς βοηθάει στην αξία, που αυτοί με τη σειρά τους παράγουν για την οικονομία και την κοινωνία.

Οι συνολικές εισροές/έσοδα του Ομίλου από την οικονομική δραστηριότητα του έτους 2015 ανέρχονται σε 7.511,8 εκατ.

ευρώ. Από αυτά, 6.497,5 εκατ. ευρώ διατέθηκαν κυρίως για την αγορά αργού πετρελαίου, άλλων πρώτων υλών και ετοιμών προϊόντων ποσοστό 86,5% επί των εισροών/εσόδων, το οποίο δικαιολογείται από τη φύση της δραστηριότητας του Ομίλου.

482,2 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ
ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ ΤΟΥ 2015

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ (ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ)

ΧΡΟΝΙΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ (ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ)
2011	499,1
2012	512,6
2013	454,7
2014	435,9
2015	482,2

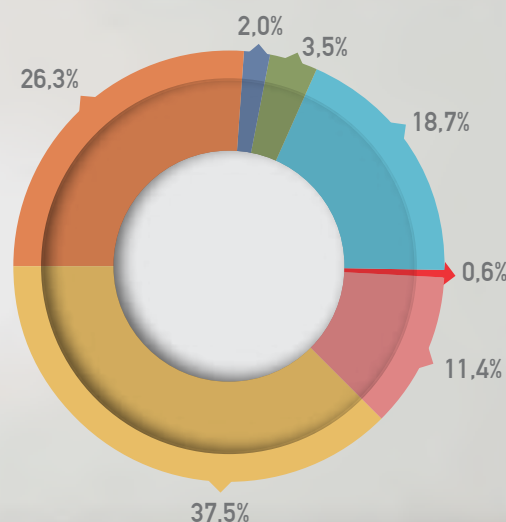
Το Κοινωνικό Προϊόν αποτελεί το μέρος των εσόδων, το οποίο κατανέμεται σε επιλεγμένα ενδιαφερόμενα μέρη, που είναι: το προσωπικό, το κράτος, οι μέτοχοι, οι τράπεζες, οι προμηθευτές (εδώ εξαιρούνται οι προμήθειες αργού, άλλων πρώτων υλών και ετοιμών προϊόντων), καθώς και η ευρύτερη κοινωνία (δωρεές και χορηγίες). Περιλαμβάνει επιπλέον και το κόστος διασφάλισης, δηλαδή τις δαπάνες για την Υγιεινή, την

Ασφάλεια και το Περιβάλλον, τα ασφάλιστρα των εγκαταστάσεων, τις επισκευές και την προληπτική συντήρηση.

Με βάση τα παραπάνω, το κοινωνικό προϊόν που αποδόθηκε στα ενδιαφερόμενα μέρη το 2015 ανέρχεται στο ποσό των 482,2 εκατ. ευρώ, ενώ η εξέλιξή του τα τελευταία χρόνια φαίνεται στον παραπάνω πίνακα:

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ 2015 ΣΥΝΟΛΟ: 482,2 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ

- ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ, ΜΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ, ΛΟΙΠΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ, ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ (ΙΔΙΕΣ ΚΑΙ ΕΡΓΟΔΟΤΗ)
- ΕΣΟΔΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ
- ΜΕΤΟΧΟΙ
- ΤΡΑΠΕΖΕΣ
- ΧΟΡΗΓΙΕΣ / ΔΩΡΕΕΣ
- ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ (ΥΓΙΕΙΝΗ & ΑΣΦΑΛΕΙΑ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ, ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ)
- ΛΟΙΠΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ 2015 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ

ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΕΛΑΤΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΠΗΓΕΣ
7.371,4
ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΚΑΘΑΡΟΥ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ
140,4

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ
7.511,8

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ
6.798,9

ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ - ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ
6.316,7

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Μικτές αποδοχές, λοιπές αμοιβές, ασφαλιστικές εισφορές (ίδιες και εργοδότη)
127,1

ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Δωρεές - Χορηγίες
3,1

ΔΗΜΟΣΙΟ

Φόροι και Δασμοί
9,5

ΜΕΤΟΧΟΙ

Μερίσματα
16,7

ΛΟΙΠΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

180,8

ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Τόκοι
90,2

ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ

Υγιεινή και Ασφάλεια, Περιβάλλον, Συντήρηση, Ασφάλιστρα
54,7

ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ
712,9

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΥΓΙΕΙΝΗΣ, ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
42,4

ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ
670,6

ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, ως η μεγαλύτερη επιχείρηση και εργοδότης του Νομού Κορινθίας συνεισφέρει οικονομικά, άμεσα ή έμμεσα, για μεγάλο αριθμό επιχειρήσεων και οικογενειών της περιοχής (περίπου 600 εργαζόμενοι στο διυλιστήριο κατοικούν σε

όμορους δήμους). Επιπλέον, ενισχύει τοπικές πρωτοβουλίες που στοχεύουν στη στήριξη της επιχειρηματικότητας.

Η εταιρεία εφαρμόζει πολιτική προτίμησης των τοπικών

επιχειρήσεων για να καλύψει τις ανάγκες του διυλιστηρίου σε υπηρεσίες, αναλώσιμα, τρόφιμα κ.ά., ακόμα και αν σε ορισμένες περιπτώσεις υπάρχει πιο συμφέρουσα προσφορά για την προμήθεια αυτών των υλικών. Έτσι το 2015, δαπανήσαμε

10,6 εκατ. ευρώ, παρέχοντας με αυτόν τον τρόπο περαιτέρω στήριξη στην οικονομία της Κορινθίας και της ευρύτερης περιοχής. Επιπλέον καταβάλαμε σχεδόν 1,2 εκατομμύρια ευρώ σε δημοτικά τέλη και φόρο ακίνητης περιουσίας.

2. ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΑΙ ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΣΤΟΝ ΠΕΛΑΤΗ

Όλες οι εταιρείες του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ θεωρούν ουσιαστικό θέμα και λειτουργούν έχοντας ως προτεραιότητα την εξυπηρέτηση του πελάτη. Η μακροχρόνια εμπειρία και η υψηλή επιπέδου τεχνολογία, καθώς και η συνέπεια στην ποιότητα εγγυώνται μία ολοκληρωμένη εξυπηρέτηση και διαρκή ανάπτυξη σχέσεων εμπιστοσύνης με πελάτες και συνεργάτες.

ΤΟ ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΟ

Το διυλιστήριο πραγματοποιεί έρευνες ικανοποίησης πελατών με ποσοτικό και ποιοτικό χαρακτήρα, που καλύπτουν όλο το πελατολόγιό της, με στόχο την κατανόηση του βαθμού ικανοποίησης των πελατών και την αποκωδικοποίηση της οπτικής τους σε ό,τι αφορά το επίπεδο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Βασικοί στόχοι είναι:

- Η αξιολόγηση της ικανοποίησης των πελατών.
- Η αξιολόγηση της σπουδαιότητας των επιμέρους παρεχόμενων υπηρεσιών από τη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ συνολικά.
- Ο προσδιορισμός των υπηρεσιών, των προϊόντων και των παροχών που χρήζουν βελτίωσης.
- Ο προσδιορισμός των κριτηρίων επιλογής της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, αλλά και της εικόνας της ως προμηθευτή.

Τα στοιχεία των ερευνών αξιολογούνται για την ενίσχυση των θετικών στοιχείων της εταιρείας, αλλά κυρίως για τον εντοπισμό σημείων που χρήζουν βελτίωσης, προκειμένου να λαμβάνονται τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα. Αυτή η διαδικασία έχει διαμορφώσει διαχρονικά ένα πολύ χαμηλό επίπεδο παραπόνων των πελατών του διυλιστηρίου και έτσι το 2015 τα παράπονα ήταν μόλις 2, αφορούσαν θέματα ποιότητας και επιλύθηκαν με επιτυχία.

ΟΙ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΜΑΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Οι εμπορικές εταιρείες του Ομίλου διαθέτουν ολοκληρωμένα συστήματα για την εξυπηρέτηση των χιλιάδων καταναλωτών που τις εμπιστεύονται καθημερινά.

Συγκεκριμένα, διαθέτουν πλήρη συστήματα για τον ποιοτικό και ποσοτικό έλεγχο των καυσίμων τους, ο οποίος διενεργείται σε όλα τα στάδια μεταφοράς από το διυλιστήριο ή την εγκατάσταση μέχρι και τα πρατήρια. Με την υποστήριξη των εξειδικευμένων χημικών μας αλλά και με τα ειδικά van που πραγματοποιούν αιφνίδιους ελέγχους στα πρατήριά μας, διασφαλίζουμε ενεργά την ποιότητα των προϊόντων μας.

Για το 2015 τα πρατήρια Shell, Avin Oil και Cyclon συνέχισαν να χρησιμοποιούν τα υπερσύγχρονα mini-van, τα οποία έκαναν

εντατικούς ελέγχους για θέματα ποσότητας και ποιότητας σε όλη την Ελλάδα. Οι έλεγχοι είναι κυρίως αιφνιδιαστικοί και καλύπτουν το σύνολο των πρατηρίων των εταιρειών. Για το 2015 πραγματοποιήθηκαν 2.220 έλεγχοι σε πρατήρια του Ομίλου σε όλη την Ελλάδα.

Επιπλέον, μία φορά το χρόνο οι εταιρείες μας πραγματοποιούν έρευνα αγοράς σε μεγάλο δείγμα, λαμβάνοντας και αξιολογώντας στοιχεία για το επίπεδο εξυπηρέτησης, την ποιότητα καυσίμων, τα κριτήρια επιλογής για τον πελάτη κτλ.

Πέραν αυτού, τα πρατήρια Shell υπόκεινται σε έλεγχο από μυστικούς επισκέπτες, μέσω του προγράμματος "Mystery Motorist" που πραγματοποιείται σε παγκόσμιο επίπεδο από την Shell. Το πρόγραμμα αξιολογεί το επίπεδο εξυπηρέτησης και ικανοποίησης του πελάτη πάνω σε συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο με άξονες τη λειτουργικότητα, την εξυπηρέτηση, την καθαριότητα και την ταχύτητα των συναλλαγών. Για το 2015 διενεργήθηκαν περίπου 2.400 μυστικές επισκέψεις στα πρατήρια Shell τα αποτελέσματα των οποίων παρουσιάζονται στη Διεύθυνση Λιανικών Πωλήσεων της Coral, η οποία με την σειρά της τα συζητά με τους πρατηριούχους και λαμβάνει διορθωτικά μέτρα, όπου είναι αναγκαία.

Επιπρόσθετα, οι πελάτες μπορούν να εκφράζουν τη γνώμη τους μέσω του πρωτοποριακού εργαλείου Voice of Customer το οποίο αποτελεί μία online εφαρμογή έρευνας καταναλωτών μέσω υπολογιστή αλλά και κινητού τηλεφώνου στην οποία ο πελάτης μπορεί να πει την γνώμη του σχετικά με την επίσκεψή του σε ένα πρατήριο Shell. Η πλατφόρμα αυτή δίνει κάθε μήνα περίπου 4.000 συμπληρωμένα ερωτηματολόγια που μας δίνουν τη δυνατότητα να αναλύουμε άμεσα τα αποτελέσματα και να επιλύουμε προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πελάτες μας. Τέλος, το 2015 ξεκίνησε και το εργαλείο Egnomi, μέσω του οποίου συγκεντρώνεται η γνώμη των καταναλωτών επιτόπου στο πρατήριο εύκολα και γρήγορα βάσει ερωτήσεων που εμφανίζονται σε συσκευές.

Η εφαρμογή Egnomi δίνει περισσότερες από 45.000

απαντήσεις κάθε μήνα χαρίζοντας στην εταιρεία τη δυνατότητα πληροφόρησης σχετικά με την ικανοποίηση των πελατών με λεπτομέρεια και ανά πρατήριο.

Όλα αυτά, σε συνδυασμό με την πρωτοποριακή τεχνολογία του μοριακού ικνηθέτη που βρίσκεται σε όλα τα διαφοροποιημένα καύσιμα Shell και τον ειδικό δακτύλιο Smart Ring για τις παραδόσεις πετρελαίου θέρμανσης σε σπίτια και κίνησης σε σκάφη, δημιουργούν ένα πλαίσιο απόλυτης διασφάλισης του πελάτη όσον αφορά την εξυπηρέτησή του αλλά και την ικανοποίησή του σχετικά με την ποσότητα και την ποιότητα των καυσίμων Shell.

Στον τομέα του υγραερίου, η Coral Gas, πιστή στο όραμά της να είναι η κορυφαία εταιρεία στην Ελλάδα, συνεχίζει διαρκώς να προσφέρει καινοτόμα προϊόντα στους πελάτες της. Το

2014 εισήγαγε, μετά από 2 χρόνια ερευνών, ειδική εσωτερική βαλβίδα ασφαλείας και στα γκαζάκια της. Έτσι διαθέτει πλέον στην αγορά όλα της τα συσκευασμένα προϊόντα με ειδικές βαλβίδες ασφαλείας (οι παραδοσιακές φιάλες υγραερίου με FLV, η Go Gas με τριπλή ασφάλεια και το νέο φιαλίδιο με ILL - Flow Limiter valve) ανεβάζοντας σημαντικά το επίπεδο ασφαλείας και προστατεύοντας τον καταναλωτή με τις πιο σύγχρονες λύσεις για όλες τις οικιακές και επαγγελματικές εφαρμογές υγραερίου.

Τέλος, όλες μας οι εταιρείες διαθέτουν ολοκληρωμένα συστήματα εξυπηρέτησης πελατών μέσω τηλεφωνικών κέντρων και ηλεκτρονικών μηνυμάτων. Τα κέντρα εξυπηρέτησης πελατών μας διαχειρίζονται πάνω από 350.000 κλήσεις το χρόνο, ενώ εξυπηρετούν με ταχύτητα και ευελιξία μερικές χιλιάδες αιτημάτων πελατών και τελικών καταναλωτών.

3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΙΕΣ

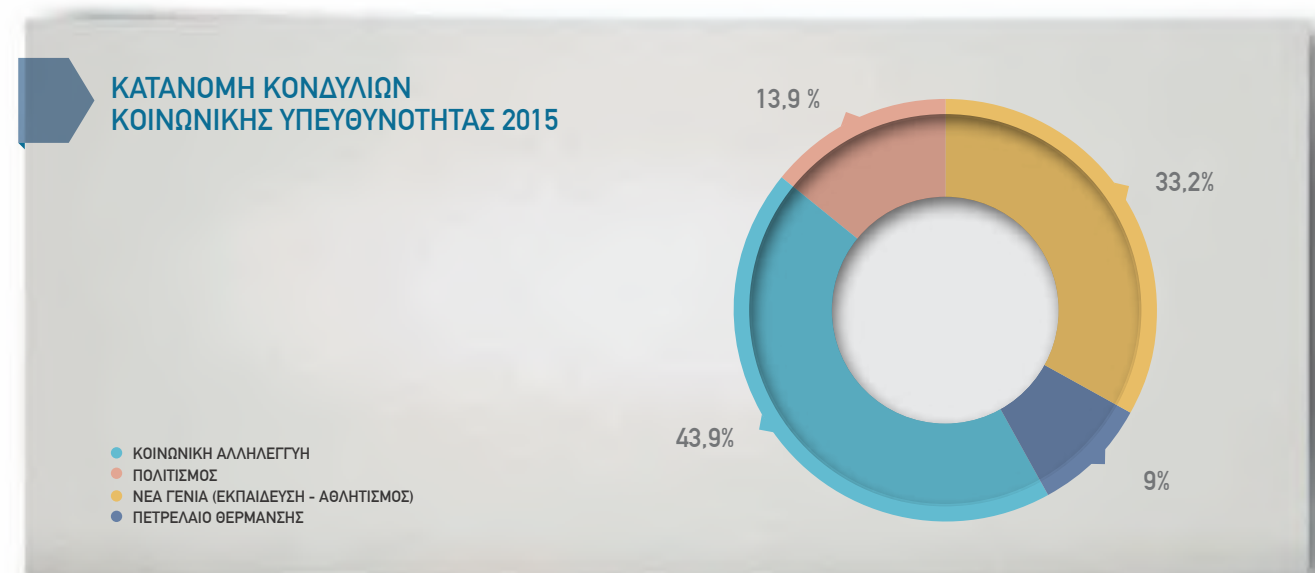
Μέσω της υλοποίησης φιλανθρωπικών έργων προσπαθούμε να βρισκόμαστε κοντά στην κοινωνία με συνέπεια και διαχρονικότητα, επιδιώκοντας να προσφέρουμε στήριξη στις αξίες που προάγουν το επίπεδο της κοινωνικής ζωής: στην παιδεία, την υγεία, τον πολιτισμό, τον αθλητισμό και την επιχειρηματικότητα.

Κατά το 2015, όπως και τα προηγούμενα χρόνια, η κοινωνική δράση της εταιρείας μας επικεντρώθηκε στην ενίσχυση και την προώθηση προγραμμάτων κοινωνικής αλληλεγγύης σε όλη τη χώρα, δίνοντας ωστόσο ιδιαίτερη έμφαση στις οργανώσεις και τους φορείς που εδρεύουν, κυρίως, στους όμορους Δήμους των εργοστασιακών μας εγκαταστάσεων. Ο βασικός μας στόχος ήταν η ανακούφιση των ευπαθέστερων κοινωνικά ομάδων και η κάλυψη των βασικών τους αναγκών. Στο πλαίσιο αυτό, προωθήθηκαν δράσεις που είχαν ως σκοπό να ανακουφίσουν τους συνανθρώπους μας και συμπληρωματικά υποστηρίχθηκαν πολιτιστικοί φορείς, εκπαιδευτικά ιδρύματα, οργανισμοί που

ασκούν φιλανθρωπικό και ανθρωπιστικό έργο, καθώς και φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Η επιλογή των δράσεων που υποστηρίξαμε έγινε από τα αρμόδια στελέχη της εταιρείας σε τοπικό και κεντρικό επίπεδο, σύμφωνα με τις διαδικασίες της σχετικής πολιτικής και σε εφαρμογή της στρατηγικής μας για την κοινωνική υπευθυνότητα, η οποία δομείται πάνω στους ακόλουθους βασικούς άξονες:

- Κοινωνική αλληλεγγύη
- Πολιτισμός
- Νέα γενιά - παιδεία, αθλητισμός

3.1. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

Στόχος της εταιρείας μας είναι να προωθεί και να υποστηρίζει δράσεις που στοχεύουν στην ανακούφιση των λιγότερο προνομιούχων κοινωνικών ομάδων. Σε αυτό το πλαίσιο, ενισχύει φορείς που έχουν να επιδείξουν σημαντικό και μακροχρόνιο έργο προς αυτή την κατεύθυνση.

Όπως και τα προηγούμενα χρόνια έτσι και το 2015, όπου η οικονομική κρίση συνέχισε να πλήττει σημαντικά τον τόπο μας, υποστηρίχθηκαν πολλές δράσεις κοινωνικής ωφέλειας, διετέθησαν τρόφιμα μέσω δημοτικών και άλλων αρχών σε άπορους, ενισχύθηκε το έργο φιλανθρωπικών οργανώσεων και ιδρυμάτων, υποστηρίχθηκαν δράσεις για την υγεία, ενώ χορηγήθηκαν μεγάλες ποσότητες πετρελαίου θέρμανσης στους όμορους δήμους των διυλιστηριακών εγκαταστάσεων και σε επιλεγμένες περιοχές σε όλη την Ελλάδα.

ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ

Η οικονομική κρίση που αντιμετωπίζει η Ελλάδα τα τελευταία χρόνια έχει ως άμεσο αποτέλεσμα τη ραγδαία αύξηση κρουσμάτων φτώχειας. Ανταποκρινόμενη σε αυτή την ανάγκη, η εταιρεία μας ανέλαβε να βοηθήσει τις πιο ευάλωτες κοινωνικές ομάδες τόσο με την προμήθεια ειδών πρώτης ανάγκης όσο και με την παροχή οικονομικής βοήθειας.

Οι δράσεις επικεντρώθηκαν, κυρίως, στο Νομό Κορινθίας και είχαν ως τελικούς αποδέκτες το Δήμο Λουτρακίου-Αγίων Θεοδώρων, το Δήμο Κορινθίων, όμορες δημοτικές κοινότητες, μέλη άπορων οικογενειών, συλλόγους, φορείς υποστηρικτικών υπηρεσιών κ.ά.

ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ

Ο Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ υποστήριξε το θεσμό του κοινωνικού παντοπωλείου που λειτουργεί στους Δήμους Λουτρακίου, Κορίνθου και στο Δημοτικό Διαμέρισμα Αγίων Θεοδώρων συμβάλλοντας ενεργά στην ικανοποίηση βασικών αναγκών οικογενειών που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες.

Μεταξύ άλλων, η εταιρεία μας χορήγησε τρόφιμα εξασφαλίζοντας τη συνεχή λειτουργία ενός θεσμού που ανταποκρίνεται στις δύσκολες κοινωνικές και οικονομικές προκλήσεις.

Η δωρεά του ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ βοήθησε τη γενικότερη προσπάθεια, μέσω της οποίας βρήκαν ανακούφιση πάνω από 1.700 άπορες οικογένειες.

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ επιθυμώντας να προσφέρει σε άπορες οικογένειες της Κορινθίας αλλά και της ευρύτερης περιοχής κατά τη διάρκεια των γιορτών των Χριστουγέννων και του Πάσχα, μοίρασε 1.340 κουπόνια σίτισης για την κάλυψη διατροφικών αναγκών του εορταστικού τραπέζιού. Επιπρόσθετα, κατά τη διάρκεια των εορτών ενίσχυσε οικονομικά, πάλι μέσω δωρεών, την περιφέρεια Κορινθίας, το Δήμο Κορίνθου, το Δήμο Λουτρακίου, τα Δημοτικά διαμερίσματα Σολυγείας-Σαρωνικού, Ισθμίας, Αγίων Θεοδώρων, το ίδρυμα Αγία Ολυμπιάς, την Κιβωτό του Παιδιού, ιερούς ναούς κ.ά. Επίσης προσέφερε τρόφιμα στην Τράπεζα τροφίμων και ενδυμάτων που δημιούργησε το 2013 η Ιερά Μητρόπολη Κορίνθου, και μέσω της οποίας συντηρούνται 140 οικογένειες με μεγάλη ανάγκη και συνεισέφερε στον Αγροτικό Συνεταιρισμό Αγίων Θεοδώρων για την κάλυψη αναγκών άπορων παιδιών της περιοχής. Τέλος, ενίσχυσε και το φιλανθρωπικό έργο της Ιεράς Μητρόπολης Λάμπης, Συβρίτου, και Σφακίων.

ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΛΙΠΑΝΤΙΚΩΝ

Το 2015, μέσω του κονδυλίου για τη δωρεάν προσφορά πετρελαίου θέρμανσης κατά τους χειμερινούς μήνες, χορηγήθηκαν περί τα 345.000 λίτρα, αξίας πάνω από 275.000 ευρώ.

Αυτή η κοινωνική προσφορά αποβλέπει στην κάλυψη μέρους των αναγκών θέρμανσης ορφανοτροφείων, νηπιαγωγείων, δημοτικών παιδικών σταθμών, γυμνασίων, λυκείων, γηροκομείων, εκκλησιών και εκκλησιαστικών ιδρυμάτων, όμορων προς το διυλιστήριο δήμων αλλά και λοιπών αποδεκτών σε όλη τη χώρα. Μεταξύ των αποδεκτών ήταν το «Χατζηκυριακείο Ίδρυμα Παιδικής Προστασίας», το «Ίδρυμα Θρακικής Τέχνης και Παράδοσης»,

όλα τα σχολεία των Δήμων Κορίνθου, Λουτρακίου και των δημοτικών κοινοτήτων Αγ. Θεοδώρων, Ισθμίας, Σαρωνικού, Σολυγείας, 20 σχολεία του Δήμου Περάματος, η Πυροσβεστική Υπηρεσία Κορίνθου, οι υπηρεσίες Τροχαίας και τα Αστυνομικά τμήματα, οι ιεροί ναοί κ.ά.

Επιπρόσθετα, χορηγήσαμε λιπαντέλαια σε κρατικές υπηρεσίες του Δήμου Κορίνθου αλλά και της ευρύτερης περιοχής. Κύριοι αποδέκτες ήταν η Διεύθυνση Αστυνομίας Κορίνθου, το Αστυνομικό Τμήμα Λουτρακίου, η Τροχαία Αυτοκινητοδρόμων Κιάτου, η Τροχαία Αττικής οδού, το Λιμεναρχείο Κορίνθου κ.ά.

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Προσπαθούμε να συμβάλλουμε στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης ανθρώπων με προβλήματα, επικουρώντας οργανώσεις και ιδρύματα που προσφέρουν υψηλής ποιότητας υπηρεσίες για την αποκατάσταση και την ένταξή τους στο κοινωνικό σύνολο.

Ειδικότερα:

- Ενισχύσαμε τις δράσεις του «Ίδρυματος Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη» το οποίο, με ιδρύτρια και Πρόεδρο την Πρέσβη Καλής Θελήσεως της UNESCO κυρία Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη, στοχεύει στην προώθηση των θεμάτων που αφορούν στην προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού και τη βελτίωση των συνθηκών της ζωής των παιδιών σε όλους τους τομείς.
- Ενισχύσαμε μέσω χορηγίας καυσίμων τη μη κερδοσκοπική εταιρεία +πλεύση. Ο σκοπός της είναι η υποστήριξη και βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των κατοίκων των Ελληνικών ακριτικών νήσων.
- Ενισχύσαμε την Ανθρωπιστική Οργάνωση «Lifeline Hellas», συνεισφέροντας στη διοργάνωση εκδήλωσης της οποίας τα

έσοδα θα διατεθούν για την προσφορά ιατρικού εξοπλισμού στις μονάδες Εντατικής Θεραπείας Νεογνών των κρατικών νοσοκομείων.

- Προσφέραμε οικονομική ενίσχυση σε συλλόγους και φορείς που εκτελούν κοινωνικό έργο όπως στο Σύλλογο Γυναικών Αγίων Θεοδώρων, στο Ναό Ευαγγελισμού της Θεοτόκου Αγίων Θεοδώρων, στην οργάνωση «Διεθνής Διαφάνεια Ελλάς» κ.α.
- Στον τομέα της υγείας, ενισχύσαμε το έργο της ερευνητικής ομάδας του τμήματος Ιολογίας του Νοσοκομείου Άγιος Σάββας που έχει στόχο τη μελέτη καρκίνων σχετιζόμενων με ιογενή προέλευση. Επίσης ενισχύσαμε το ακτινολογικό εργαστήριο του Κουλούρειου Νοσοκομείου «Παναγία Φανερωμένη» στην Ύδρα με τη δωρεά ενός μηχανήματος τηλε-ακτινολογίας και υποστηρίξαμε το Ελληνικό Ίδρυμα Καρδιολογίας προσφέροντας οικονομική ενίσχυση για τη διεξαγωγή δωρεάν εξετάσεων κατά το Μήνα Ελέγχου Χοληστερόλης.

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΡΙΤΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ

Φαγητό σε Ομάδες Ηλικιωμένων σε Ανάγκη

Για περισσότερα από δέκα χρόνια η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ προβαίνει αδιάλειπτα σε μια πολύ σημαντική κοινωνική προσφορά, σε συνεργασία με τα Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (Κ.Α.Π.Η.) των Δήμων Κορίνθου και Αγ. Θεοδώρων. Πρόκειται για ένα πρόγραμμα σίτισης ηλικιωμένων, στο πλαίσιο του οποίου προσφέρονται κάθε μέρα, 365 μέρες το χρόνο, πλήρεις μερίδες γεύματος και συμπλήρωμα για το δείπνο (γάλα και γιαούρτι). Αυτό το φαγητό παρασκευάζεται στο εστιατόριο του διυλιστηρίου και είναι το ίδιο που προσφέρεται και στους εργαζόμενους του διυλιστηρίου.

Το 2015 το εστιατόριο του διυλιστηρίου σίτιζε 98 γέροντες των Κ.Α.Π.Η. της Κορίνθου και των Αγίων Θεοδώρων.

ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

Στον Όμιλό μας παραδοσιακά στηρίζουμε τις τοπικές κοινωνίες μέσα στις οποίες δραστηριοποιούμαστε. Στο πλαίσιο αυτό, η εταιρεία συνδράμει βοηθώντας τις ανάγκες των τοπικών αρχών και συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο ενεργά στην εκτέλεση του έργου τους.

Για το 2015, ο Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ έκανε δωρεά στο Πυροσβεστικό Σώμα σύγχρονες στολές επεμβάσεων σε πυρκαγιές, προκειμένου να καλύψουν τις επείγουσες ανάγκες σε μέσα ατομικής προστασίας. Επίσης προσέφερε ένα καινούριο όχημα για την κάλυψη των αναγκών του Αστυνομικού Τμήματος Λουτρακίου συμβάλλοντας στην αρτιότερη επιχειρησιακή λειτουργία του.

Ενίσχυσε οικονομικά τον εξωραϊστικό σύλλογο «Κλάρα Ελιάς» Σουσακίου για την κάλυψη των εξόδων για την δημιουργία

μιας λέσχης και ενός γηπέδου ποδόσφαιρου 5x5 για τη συγκεκριμένη κοινότητα.

Η εταιρεία μας ήταν χορηγός της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Ενέργειας για τη έκδοση του λευκώματος «60 Χρόνια Π.Ο.Ε.» που διηγείται την πορεία του κλάδου μέσα από φωτογραφίες και ιστορικό υλικό.

Ο Όμιλος ενίσχυσε το Βαρδινογιάννιο Εργαστήριο Μεταμοσχεύσεων και Μικροχειρουργικής Οφθαλμού με την συμβολή στην κάλυψη των λειτουργικών εξόδων του εργαστηρίου που ανήκει στο Πανεπιστήμιο Κρήτης.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Υποστηρίζουμε δραστηριότητες και προγράμματα που συμβάλλουν ενεργά στη βελτίωση των υποδομών και στην

ευαισθητοποίηση της κοινωνίας για την προστασία του περιβάλλοντος και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Στο πλαίσιο αυτό, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ στηρίζει το έργο πολλών περιβαλλοντικών συλλόγων και οργανώσεων (MEDASSET κ.ά.), συνεισφέροντας ενεργά σε πολιτικές που προάγουν την προστασία του περιβάλλοντος.

Επιπρόσθετα, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ στηρίζει διαχρονικά τον Σύλλογο Προστασίας του Δάσους «Οι Άγιοι Θεόδωροι» ο οποίος έχει σημαντική συμμετοχή στην προστασία, τη φύλαξη και την πυρόσβεση του δασικού όγκου, στα όρια του Δήμου Αγ. Θεοδώρων και όχι μόνο.

3.2. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Πιστεύουμε στο ρόλο της τέχνης, του πολιτισμού και της ιστορίας ως βασικών στοιχείων μιας υγιούς κοινωνικής ανάπτυξης και προσπαθούμε να παρέχουμε υποστήριξη σε δραστηριότητες που αναδεικνύουν και προβάλλουν την πολιτιστική και ιστορική μας κληρονομιά.

- Κατά το 2015, η εταιρεία μας ενίσχυσε οικονομικά διάφορους φορείς, όπως την ομοσπονδία εξωραϊστικών συλλόγων Αγίων Θεοδώρων, τους εξωραϊστικούς συλλόγους «Γλυκιά Ζωή», «Άνω Γλυκιά Ζωή», «Άνω Σουσάκι» και «Κλάρα Ελιάς» Σουσακίου Κορινθίας, τον εξωραϊστικό σύλλογο «Άρης» Ισθμίας, «Πανόραμα» Κινέττας, το σύλλογο οικιστών Αγίων Θεοδώρων, το σύλλογο «Πρωτοπόρος», το σύνδεσμο εθελοντών Αγίων Θεοδώρων κ.ά.
- Επίσης υποστήριξε μέσω δωρεών το πολιτιστικό έργο οργανώσεων όπως τον Πολιτιστικό Σύλλογο Λουτρακίου, τον Πολιτιστικό Σύλλογο Ισθμίας, τον μουσικοχορευτικό σύλλογο Σφακιών, το «Εργαστήρι Ψαλτικής» Δήμου Κορίνθου, τον πολιτιστικό σύλλογο «Το Πράθι» Αγίων Θεοδώρων, τον Πολιτιστικό Σύλλογο Κεραίων «Ο Άγιος Παύλος», την «Ομοσπονδία συλλόγων οικιστών Αγίων Θεοδώρων», τον Εξωραϊστικό Σύλλογο «Καλύβιζες», την ένωση Κρητών Κορίνθου «Ο Ψηλορείτης», κ.ά.

Η οικονομική ενίσχυση αφορούσε δωρεές για κάλυψη λειτουργικών αναγκών, έργα αναμόρφωσης εσωτερικών και εξωτερικών χώρων, εργασίες κτιριακής συντήρησης, αποπερατώσεις και καθαρισμούς οδών, ασφαλοστρώσεις, φωτισμό, υδροδοτήσεις και κατασκευές αγωγών ομβρίων υδάτων, τιμμεντοστρώσεις, κάλυψη πάγιων εξόδων, διαφημιστικές καταχωρήσεις, ασφάλεια και δημιουργία πάρκων παιδικής αναψυχής κ.ά.

- Επιπλέον, η εταιρεία μας παρείχε σημαντική δωρεά στην «Κρητική Εστία», βοηθώντας στην αντιμετώπιση ουσιαστικών οικονομικών δυσκολιών και συμμετέχοντας, με τον τρόπο αυτό, ενεργά στο πολύτιμο έργο του ιδρύματος προς τους άπορους Κρητικούς φοιτητές.
- Επίσης υποστήριξε την «Παγκρήτιο Ένωση» ενισχύοντας

Επιπλέον το 2015, ενίσχυσε το Κυθηραϊκό Ίδρυμα Πολιτισμού και Ανάπτυξης μέσω της δράσης «Πρόγραμμα των Μονοπατιών» που διαμορφώνει μονοπάτια πεζοπορίας, αναδεικνύοντας τα σύμφωνα με τις διεθνείς προδιαγραφές.

Σχετικά με την παροχή νερού, μέσα στο έτος η εταιρεία κάλυψε τις σχετικές ανάγκες περίπου 190 γειτονικών προς το διυλιστήριο κατοικιών. Το νερό, που παράγει με αντίστροφη όσμωση το διυλιστήριο, χρησιμοποιείται για άρδευση κήπων και καθαριότητα. Η διοχέτευση του νερού σε αυτές τις κατοικίες, οι οποίες δεν καλύπτονται από το δίκτυο ύδρευσης των Αγίων Θεοδώρων, γίνεται μέσω δικτύου που κατασκεύασε και συντηρεί η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ. Κατά το 2015, η δωρεάν ποσότητα του νερού που χορηγήθηκε με αυτόν τον τρόπο ήταν 92.000 κυβικά μέτρα, με αξία που ξεπερνούσε τις 100.000 ευρώ.

- οικονομικά, όπως κάθε χρόνο, τη διοργάνωση της παιδικής γιορτής του συλλόγου.
- Ο Όμιλος ήταν ο αποκλειστικός χορηγός έκδοσης του βιβλίου «Ιστορία του Ελληνικού Πολεμικού Ναυτικού 1874-1912» που καταγράφει ένα πολύ σημαντικό κομμάτι της ιστορίας του πολεμικού ναυτικού το οποίο δεν είχε τύχει ως τώρα συστηματικής έρευνας.
- Παράλληλα, ο Όμιλος ενίσχυσε την Ένωση Απανταχού Σφακιανών και το Μουσείο Γουλιανδρή-Φυσικής Ιστορίας μέσω της αγοράς προσκλήσεων.
- Επίσης, υποστήριξε το περιοδικό «Περίπλους Ναυτικής Ιστορίας», που εκδίδει κάθε τρεις μήνες το Ναυτικό Μουσείο της Ελλάδος και την Ελληνική Θαλάσσια Ένωση για την έκδοση του περιοδικού «Ναυτική Ελλάς», ενός παραδοσιακού ναυτικού εντύπου που εκδίδεται μηνιαίως από το τυπογραφείο του Πολεμικού Ναυτικού από το 1928.
- Επιπλέον ο όμιλος υποστήριξε με χορηγία του το συνέδριο TedXAnogetia που πραγματοποιήθηκε στην κορυφή του Ψηλορείτη και στο οποίο συζητήθηκαν καινοτόμες ιδέες και η εφαρμογή τους στον χώρο των επιστημών και του πολιτισμού.

Καθ' όλη τη διάρκεια του 2015, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ενίσχυσε στους Δήμους Κορίνθου και Λουτρακίου, τοπικές εφημερίδες και περιοδικά, τα οποία με δυσκολία ανταπεξέρχονται στην αντιμετώπιση των εκδοτικών εξόδων, αλλά και ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς.

Τέλος, εκτός των όμορων Δήμων, ο Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ενίσχυσε οικονομικά και το έργο άλλων συλλόγων και φορέων του ελλαδικού χώρου.

ΙΔΡΥΜΑ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

Το Ίδρυμα Προαγωγής Δημοσιογραφίας ιδρύθηκε από το Νάσο Μπότση και λειτουργεί από το 1980 έχοντας παρουσιάσει ένα πλούσιο και σημαντικό έργο. Στις δραστηριότητες του Ιδρύματος περιλαμβάνεται και η απονομή, ανελλιπώς ετησίως από το 1982, των Δημοσιογραφικών Βραβείων, τα οποία απονέμει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας σε ειδική τελετή. Με σκοπό να συμβάλει στην προώθηση του θεσμού, ο Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ενίσχυσε οικονομικά, μέσω χορηγίας, το Ίδρυμα, επικουρώντας το πολύτιμο κοινωνικό, πολιτιστικό και εκπαιδευτικό του έργο.

3.3. ΠΑΙΔΕΙΑ ΚΑΙ ΝΕΑ ΓΕΝΙΑ

Υποστηρίζουμε την παιδεία γιατί πιστεύουμε στη δύναμη της γνώσης, ως τον παράγοντα που μας καλλιεργεί και μας οδηγεί στο να είμαστε ενεργοί πολίτες με συνείδηση. Για το λόγο αυτό, ενδιαφερόμαστε για την ενίσχυση και την προαγωγή της παιδείας, της έρευνας και της τεχνολογίας.

Πιο συγκεκριμένα ο Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ για το 2015:

- Υποστήριξε την ομάδα φοιτητών της Σχολής Χημικών Μηχανικών του ΕΜΠ καλύπτοντας τα έξοδα ταξιδιού για τη συμμετοχή τους στο Παγκόσμιο συνέδριο «Harvard World Model United Nations».
- Υποστήριξε το 1^ο και το 2^ο Νηπιαγωγείο, το 1^ο Δημοτικό, το Γυμνάσιο και το Γενικό Λύκειο Αγίων Θεοδώρων, το Δημοτικό Αθικών Κορίνθου, το Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Κορίνθου, το Νηπιαγωγείο Αργυρούπολης Ρεθύμνου, το Γυμνάσιο - Λύκειο Επισκοπής Ρεθύμνου, και το Λύκειο Λουτρακίου για την κάλυψη λειτουργικών αναγκών. Επιπλέον παρείχε ηλεκτρονικούς υπολογιστές, διαδραστικούς πίνακες και εκτυπωτές στο 8^ο Δημοτικό Σχολείο, στο 1^ο Γυμνάσιο Ρεθύμνου, στο Δημοτικό Σχολείο Αγίας Μυλοπόταμου Ρεθύμνης, στο Γυμνάσιο Ισθμίας, στο Δημοτικό Σχολείο Αλμυρής, στο Γενικό Λύκειο Κορίνθου κ.ά. βελτιώνοντας έτσι τη διεξαγωγή των μαθημάτων.
- Ενίσχυσε οικονομικά το Γενικό, το 1^ο και 2^ο Λύκειο Ερμιόνης, το Γενικό Λύκειο Αγίων Θεοδώρων, το Δημοτικό,

το Γυμνάσιο και το 3^ο Λύκειο Επισκοπής Ρεθύμνου, το 3^ο Δημοτικό Ρεθύμνου, το 1^ο Γυμνάσιο Ρεθύμνου, το Γενικό Λύκειο Σπηλίου, το Λύκειο Ξυλοκάστρου, το Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Κορίνθου, την Ακαδημία Λεχαίου και το 3^ο Λύκειο Ερμιόνης για τη διοργάνωση εκδηλώσεων, την υλοποίηση προγραμμάτων ανταλλαγής μαθητών και τη διεξαγωγή εκπαιδευτικών εκδρομών.

- Ενίσχυσε με την αγορά παιχνιδιών, προσκλήσεων και λαχνών το Ειδικό Νηπιαγωγείο και το Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Κορίνθου, παιδικούς σταθμούς, νηπιαγωγεία και δημοτικά των Αγίων Θεοδώρων, το Λύκειο Αγίων Θεοδώρων, τα νηπιαγωγεία Ισθμίας και το Ειδικό Σχολείο Ισθμίας.
- Ενίσχυσε οικονομικά την εκτενή ανακαίνιση του κτιρίου του 1^ο Δημοτικού Σχολείου Αγ. Θεοδώρων.
- Παρείχε πετρέλαιο θέρμανσης σε δεκάδες σχολεία στην Κόρινθο, το Πέραμα, την Κρήτη, την Ερμιόνη, τη Στυλίδα αλλά και σε άλλες περιοχές στην Αττική και σε όλη την Ελλάδα βοηθώντας την καθημερινότητα των μαθητών και βελτιώνοντας τις συνθήκες μάθησης.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

Από το 2012 η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ έχει ξεκινήσει μία στρατηγική συνεργασία με την Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών (ΑΣΚΤ) με στόχο την υποστήριξη των Τεχνών και την ενίσχυση των νέων που επιθυμούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους στο εξωτερικό.

Βάση της συνεργασίας είναι η παροχή ετήσιας υποτροφίας ύψους 12.000 ευρώ σε έναν απόφοιτο της Σχολής, για την κάλυψη μεταπτυχιακών σπουδών στο γνωστικό πεδίο των εικαστικών τεχνών σε πανεπιστήμιο του εξωτερικού. Ο υπότροφος επιλέγεται από 5μελή επιτροπή και το βραβευμένο έργο περιέχεται στην ιδιοκτησία της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, με σκοπό τη σταδιακή δημιουργία μίας μόνιμης συλλογής έργων που θα εκτίθεται στους χώρους της εταιρείας.

Παράλληλα, μαζί με την υποβολή των φακέλων τους, όλοι οι υποψήφιοι καταθέτουν 1-2 πρωτότυπα έργα τους με σκοπό τη δημιουργία μίας έκθεσης η οποία πραγματοποιείται στους χώρους των κεντρικών γραφείων του Ομίλου και διαρκεί ένα εξάμηνο.

«ΒΑΡΔΙΝΟΓΙΑΝΝΕΙΟ ΙΔΡΥΜΑ»

Το «Βαρδινογιάνναιο Ίδρυμα», με βασικότερο χορηγό τη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ συστάθηκε το 1989 και διοικείται από επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο.

Σκοπός του είναι η χορήγηση υποτροφιών, βραβείσεων και οικονομικών ενισχύσεων σε υποψήφιους που διακρίθηκαν στις ακαδημαϊκές επιδόσεις τους ή που έχουν ανάγκη οικονομικής ενίσχυσης, για πτυχιακές σπουδές σε Ανώτατα/Ανώτερα Ιδρύματα τόσο του εσωτερικού όσο και του εξωτερικού.

Οι τομείς σπουδών των υποτροφιών & των οικονομικών ενισχύσεων δεν παραμένουν σταθεροί αλλά μεταβάλλονται σε κάθε ακαδημαϊκό έτος, σύμφωνα με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου.

Για το εκπαιδευτικό έτος 2015-2016 ενισχύθηκαν 65 φοιτητές με ενδεικτικές ειδικότητες στους τομείς: οικονομικά, ιστορία, βιολογία, ψυχολογία, κημεία κ.τ.λ. Επίσης δόθηκε 1 προπτυχιακή υποτροφία στην Ελλάδα στον τομέα Πληροφορικής.

Όλα τα χρόνια λειτουργίας του Ιδρύματος έχουν δοθεί 162 υποτροφίες και 1.722 οικονομικές ενισχύσεις.

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΟ

Κάθε χρόνο, διοργανώνονται επισκέψεις στο διυλιστήριο για φοιτητές και σπουδαστές ανώτερων και ανώτατων σχολών, σχολών των Ενόπλων Δυνάμεων καθώς και για σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Στόχος των επισκέψεων είναι

η ενημέρωση των επισκεπτών για τη λειτουργία ενός από τα πιο σύγχρονα διυλιστήρια της Ευρώπης, με παρουσιάσεις και ξενάγηση στους χώρους παραγωγής, για τα προγράμματα περιβαλλοντικής προσασίας που εφαρμόζει η εταιρεία, καθώς και για το πολυσιχιδές πρόγραμμα κοινωνικής συνεισφοράς της εταιρείας στις τοπικές κοινότητες και την ευρύτερη κοινωνία. Κατά τη διάρκεια του 2015, στο πλαίσιο αυτών των εκδηλώσεων, επισκέφθηκαν το διυλιστήριο και τις εγκαταστάσεις των εμπορικών μας εταιρειών περίπου 741 άτομα.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Κάθε χρόνο δεχόμαστε έναν αριθμό φοιτητών και σπουδαστών, για αμειβόμενη καλοκαιρινή πρακτική άσκηση διάρκειας από ένα μέχρι και δύο μήνες σε διάφορες θέσεις στο διυλιστήριο και στα κεντρικά γραφεία.

Πέραν αυτών, προσφέρουμε τη δυνατότητα σε αριθμό φοιτητών για πρακτική άσκηση διάρκειας έξι μηνών όπου απαιτείται από το ακαδημαϊκό πρόγραμμα σπουδών που ακολουθούν. Επίσης, δεχόμαστε αλλοδαπούς φοιτητές για πρακτική άσκηση, συνεργαζόμενοι με την International Association for the Exchange of Students for Technical Experience (IAESTE).

Το 2015, στο πλαίσιο αυτής της δραστηριότητας καλύψαμε 73 εκπαιδευτικές θέσεις διάρκειας 1-2 μηνών και 42 θέσεις διάρκειας άνω των δύο μηνών με συνολικό κόστος πάνω από 257.000 ευρώ. Το συνολικό κόστος κάλυψης αυτού του προγράμματος έχει ανέλθει σε 1.447.000 ευρώ τα τελευταία 10 χρόνια.

ΜΑΡΑΘΩΝΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΤΗΣ SHELL

Η Coral υποστηρίζει ενεργά το Μαραθώνιο Οικονομίας της Shell, που αποτελεί παγκόσμια πρωτοβουλία με βασικούς στόχους την προώθηση της βιωσιμότητας στις μεταφορές, την καινοτομία και την ενεργειακή αποδοτικότητα. Η Coral προσκαλεί μαθητές και φοιτητές από την Ελλάδα να διαγωνιστούν στο κορυφαίο εκπαιδευτικό πρόγραμμα της Shell με ομάδες από όλη την Ευρώπη, κατασκευάζοντας ενεργειακά αποδοτικά οχήματα. Νικήτρια αναδεικνύεται η ομάδα που θα διανύσει τη μεγαλύτερη απόσταση με το ισοδύναμο ενός λίτρου καυσίμου της επιλογής της: Παραδοσιακοί κινητήρες εσωτερικής καύσης με βενζίνη ή πετρέλαιο, κινητήρες που κάνουν χρήση βιοκαυσίμων, ηλεκτροκινητήρες, κυψέλες υδρογόνου ή ηλιακής ενέργειας κρύβονται κάτω από μοντέρνα, φουτουριστικά οχήματα που τραβούν τα βλέμματα στην πίστα.

Από το 2004, ελληνικές ομάδες από κορυφαία ΑΕΙ και ΤΕΙ της χώρας αλλά και από σχολεία σε όλη την επικράτεια έχουν λάβει μέρος στο Μαραθώνιο Οικονομίας της Shell. Το 2015, οι ελληνικές ομάδες έδωσαν για ακόμα μία χρονιά δυναμικά το "παρών", σημειώνοντας αξιολογικά αποτελέσματα.

Το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο με την ομάδα «Προμηθέας» συμμετείχε στο διαγωνισμό για έβδομη συνεχή χρονιά. Κατέλαβε τη 10^η θέση στην κατηγορία Battery Electric με το πρωτότυπο ηλεκτρικό όχημα «Πυρφόρος», αγγίζοντας τα 487 km/kWh και βελτιώνοντας σημαντικά την περσινή της επίδοση.

Η Ομάδα «Ποσειδώνας» από τα Τμήματα Μηχανολόγων Μηχανικών, Ηλεκτρολόγων Μηχανικών, Μηχανικών

Αυτοματισμού, καθώς και από τα Τμήματα της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας (Σ.Δ.Ο.) του Α.Ε.Ι. Πειραιά Τ.Τ. συμμετείχε στο διαγωνισμό για τέταρτη συνεχή χρονιά. Διαγωνίστηκε στην κατηγορία Prototype (Battery Electric) με το πρωτότυπο όχημα «Τριήρης» και κατέλαβε την 22^η θέση διανύοντας 293km/kWh.

Η ομάδα «TUC Eco Racing» του τμήματος Μηχανικών Παραγωγής & Διοίκησης του Πολυτεχνείου Κρήτης, διαγωνίστηκε για όγδοη συνεχή χρονιά στην κατηγορία Urban Concept (Hydrogen) με το εξελιγμένο όχημα πόλης Eco Racer (ER2015) και σημείωσε επίδοση 58 km/kWh, κατακτώντας την 4^η θέση όπως και το 2014.

3.4. ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Ενισχύουμε τον αθλητισμό και τον πρωταθλητισμό και υποστηρίζουμε μικρούς συλλόγους και αθλητικές ενώσεις του ερασιτεχνικού αθλητισμού.

Αναλυτικά, ο Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ στήριξε, κατά τη διάρκεια του 2015 τον αθλητικό Όμιλο Επισκοπής Ρεθύμνου, και τη γυναικεία ομάδα του Ομίλου Πετοσφαίρισης Ρεθύμνου (ΟΠΕΡ).

Επίσης, ενίσχυσε το έργο γηπέδου 5x5 του Αθλητικού Συλλόγου Αγίου Γεώργιου Κορίνθου, τον αθλητικό όμιλο «Ερμής» Ζωνιανών, τον αθλητικό όμιλο Λουτρακίου, τον αθλητικό όμιλο «Ποσειδών» Λουτρακίου, τον αθλητικό σύλλογο «Κόρινθος», τον αθλητικό όμιλο Αγίων Θεοδώρων «Στρατηλάτης», τον

Αθλητικό Όμιλο Κορωνίς Κοιλιάδας, το αθλητικό σωματείο πετοσφαίρισης «Κόρινθος» κ.ά.

Τέλος, όπως και κάθε χρόνο, η εταιρεία συνεισέφερε στη διοργάνωση του φημισμένου υπερμαραθωνίου «Σπάρταθλον» με τη διάθεση γιατρού και εξοπλισμένου ασθενοφόρου, καθώς και με την υποστήριξη του Σταθμού Ελέγχου και Βοήθειας, μπροστά από το διυλιστήριο.

Η AVIN OIL Α.Ε. ΜΕΓΑΛΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΜΠΑΣΚΕΤ ΤΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

Η AVIN OIL ενίσχυσε ως μεγάλος χορηγός για μια ακόμα αγωνιστική περίοδο τον Αθλητικό Γυμναστικό Όμιλο Ρεθύμνου (Α.Γ.Ο.Ρ). Σταθερά η εταιρεία μας στέκεται πολύτιμος σύμμαχος σε μία πολλά υποσχόμενη ομάδα με σημαντικές διακρίσεις που συνάδουν με τις αξίες του ευ αγωνίζεσθαι και του υγιούς αθλητισμού.

Το 2015 ενισχύθηκε και πάλι η κοινωνική δράση της Ομάδας του Ρεθύμνου, με στόχο τη βοήθεια των πιο αδύναμων κοινωνικά ομάδων αλλά και την εκπαίδευση των μαθητών.

Το πρόγραμμα «Σουτ...από την περιφέρεια», που υποστηρίχθηκε από την AVIN OIL, έδωσε την ευκαιρία σε μαθητές της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης να γνωρίσουν από κοντά το άθλημα του Μπάσκετ παίζοντας με παίκτες και προπονητές της επαγγελματικής ομάδας. Οι επισκέψεις της Ομάδας στα δημοτικά σχολεία του Ρεθύμνου, πέρα από την έμφαση στον αθλητισμό, προσφέρουν γνώση, υλικότεχνικό εξοπλισμό αλλά και την προσωπική επαφή και γνωριμία των παιδιών με αθλητές Πανελληνίας και Ευρωπαϊκής εμβέλειας, δημιουργώντας υγιή πρότυπα και στόχους.

6. ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΟ: ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΠΡΟΟΔΟΥ 2015

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ συμμετέχει στο Οικουμενικό Σύμφωνο του Ο.Η.Ε., το οποίο αποτελεί τη μεγαλύτερη παγκόσμια πρωτοβουλία Εταιρικής Υπευθυνότητας, εθελοντικού χαρακτήρα. Το προσυπέγραψε το 2008, γενόμενη ταυτοχρόνως μέλος του Ελληνικού Δικτύου Global Compact.

Το Οικουμενικό Σύμφωνο, περιλαμβάνει δέκα βασικές αρχές σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα, τα δικαιώματα εργασίας, την προστασία του περιβάλλοντος και την εναντίωση στη διαφθορά. Ενσωματώσαμε αυτές τις αρχές στις πολιτικές και λειτουργίες της εταιρείας. Η Έκθεση Εταιρικής Υπευθυνότητας 2015 της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ περιέχει πληροφορίες για τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές μας πρακτικές και τα αποτελέσματά τους, τα οποία τονίζουν τη δέσμευσή μας στο Οικουμενικό Σύμφωνο. Παρακάτω παρουσιάζονται αναλυτικά οι δέκα αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου, καθώς και η εφαρμογή τους από τη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, με αναφορές στα κεφάλαια της Έκθεσης και στους σχετικούς δείκτες GRI, για τους οποίους κάνει αναφορά η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ.

ΟΙ ΔΕΚΑ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΣΥΜΦΩΝΟΥ		ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑΣ Η ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΡΟΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	ΔΕΙΚΤΗΣ GRI (G4)
Ανθρώπινα Δικαιώματα			
Αρχή 1	Οι επιχειρήσεις οφείλουν να υποστηρίζουν και να σέβονται την προστασία των διεθνώς διακηρυγμένων ανθρωπίνων δικαιωμάτων.	Κεφάλαια 2 και 3 Πλήρης συμμόρφωση με τη σχετική ελληνική νομοθεσία και τις διεθνείς συμβάσεις.	G4-10, G4-11, G4 LA5-8, G4 HR4
Αρχή 2	Οι επιχειρήσεις οφείλουν να εξασφαλίζουν ότι δεν εμπλέκονται σε παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.	Κεφάλαιο 2 Πλήρης συμμόρφωση με τη σχετική ελληνική νομοθεσία και τις διεθνείς συμβάσεις.	G4 HR4
Εργασία			
Αρχή 3	Οι επιχειρήσεις οφείλουν να σέβονται την ελευθερία του συνδικαλισμού και να αναγνωρίζουν το δικαίωμα για συλλογικές διαπραγματεύσεις.	Κεφάλαιο 2	G4-11, G4 HR4
Αρχή 4	Οι επιχειρήσεις οφείλουν να προασπίζουν την εξάλειψη κάθε μορφής καταναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας.	Κεφάλαιο 2 Πλήρης συμμόρφωση με τη σχετική ελληνική νομοθεσία και τις διεθνείς συμβάσεις.	Δεν αναφέρεται δείκτης καθώς κατά την διαδικασία του G4 δεν έχει προκύψει ως ουσιαστικό θέμα.
Αρχή 5	Οι επιχειρήσεις οφείλουν να προασπίζουν την ουσιαστική κατάρτιση της παιδικής εργασίας.	Κεφάλαιο 2 Πλήρης συμμόρφωση με τη σχετική ελληνική νομοθεσία και τις διεθνείς συμβάσεις.	Δεν αναφέρεται δείκτης καθώς κατά την διαδικασία του G4 δεν έχει προκύψει ως ουσιαστικό θέμα.
Αρχή 6	Οι επιχειρήσεις οφείλουν να προασπίζουν την εξάλειψη των διακρίσεων σε σχέση με τις προσλήψεις και την απασχόληση.	Κεφάλαιο 2	G4-10, G4 LA1
Περιβάλλον			
Αρχή 7	Οι επιχειρήσεις οφείλουν να ακολουθούν προληπτική προσέγγιση ως προς τη διαχείριση των περιβαλλοντικών προκλήσεων.	Κεφάλαια 1 και 4	G4 EC2, G4 EN19, G4 EN31, G4 EN32
Αρχή 8	Οι επιχειρήσεις οφείλουν να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες για την ενίσχυση της περιβαλλοντικής υπευθυνότητας.	Κεφάλαια 1 και 4	G4 EN3-4, EN6, EN8-10, EN15-16, EN20-26, EN29, EN31-33
Αρχή 9	Οι επιχειρήσεις οφείλουν να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη και διάδοση φιλικών προς το περιβάλλον τεχνολογιών.	Κεφάλαια 1 και 4	G4 EN6, EN10, EN19, EN31
Κατά της Διαφθοράς			
Αρχή 10	Οι επιχειρήσεις οφείλουν να εργάζονται ενάντια σε κάθε μορφή διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένου του εκβιασμού και της δωροδοκίας.	Κεφάλαιο 1	G4-15, G4-34, G4-56, G4 SO5

7. ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ GRI

Η Έκθεση Εταιρικής Υπευθυνότητας της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, που εκδίδεται ανελλιπώς από το 2002, αποτελεί το κύριο μέσο ενημέρωσης των ενδιαφερομένων μερών μας (stakeholders) σχετικά με τις προσπάθειες και επιδόσεις του Ομίλου για την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης, μέσω της εφαρμογής των αρχών και στόχων της Εταιρικής Υπευθυνότητας. Περιλαμβάνει τα πιο σημαντικά στοιχεία και γεγονότα του προηγούμενου έτους, όσον αφορά τις οικονομικές, τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιδόσεις.

Η Έκθεση Εταιρικής Υπευθυνότητας 2015, σε γενικές γραμμές ακολουθεί παρόμοια δομή με τις προηγούμενες εκδόσεις, για να είναι εφικτή η διαχρονική σύγκριση των αποτελεσμάτων. Οι πληροφορίες και τα στοιχεία της Έκθεσης αφορούν τη μητρική εταιρεία (ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ), τους θυγατρικούς Ομίλους AVIN OIL και Coral, καθώς και τις εταιρείες Coral Gas και OFC, των οποίων τον έλεγχο έχει η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και των οποίων η δραστηριότητα έχει σημαντική επίπτωση στα θέματα που αξιολογήθηκαν ως ουσιώδη για τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Η κατάρτιση της Έκθεσης βασίζεται πάνω στις κατευθυντήριες οδηγίες του Global Reporting Initiative (GRI), όπως και στις προηγούμενες έξι εκδόσεις της, και συγκεκριμένα στην έκδοση G4 – In Accordance – Core. Οι οδηγίες GRI αποτέλεσαν το βασικό καθοδηγητικό εργαλείο επιλογής των ουσιωδών θεμάτων που θα έπρεπε να συμπεριληφθούν στην Έκθεση, για μια αποτελεσματική επικοινωνία με τα ενδιαφερόμενα μέρη (stakeholders).

Η Έκθεση Εταιρικής Υπευθυνότητας 2015 δεν είναι πιστοποιημένη από εξωτερικό φορέα πιστοποίησης.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΚΘΕΣΗΣ (MATERIALITY ASSESSMENT):

Μία από τις πιο σημαντικές κατευθυντήριες αρχές του GRI είναι η έννοια της ουσιαστικότητας. Ένας οργανισμός πρέπει να αναφέρεται σε ζητήματα που προκαλούν τις πιο σημαντικές οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις, ή θέματα που θεωρούνται πιο σημαντικά από εσωτερικούς και εξωτερικούς συμμετόχους του. Σε αυτό το πλαίσιο, και για τον προσδιορισμό των ουσιαστικών θεμάτων για εμάς, εμπλέξαμε ενεργά τους συμμετόχους μας για να καταλήξουμε σε μία λίστα θεμάτων για την παρούσα έκδοση.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Λόγω της φύσης των εργασιών μας, η Έκθεσή μας δίνει έμφαση σε θέματα ασφάλειας και περιβάλλοντος, στα οικονομικά αποτελέσματα καθώς και σε ζητήματα κοινωνικής συνεισφοράς που έχουν μεγάλη σημασία για τους συμμετόχους μας. Για την επιλογή και την ιεράρχηση των ουσιαστικών θεμάτων χρησιμοποιήσαμε μια λεπτομερή διαδικασία, βασισμένη στις αρχές της σχετικότητας, της σημαντικότητας και της ιεράρχησης η οποία περιελάμβανε:

Βήμα 1: Προσδιορισμό και κατανόηση των σημαντικών θεμάτων για τους συμμετόχους μας μέσω διαδικασίας έρευνας και focus groups σε εργαζομένους, τοπική κοινωνία, προμηθευτές και πελάτες καθώς και μέσω benchmarking στον κλάδο της ενέργειας.

Πιο συγκεκριμένα, μέσω benchmarking στις πιο πρόσφατες εκθέσεις εταιριών του κλάδου ως προς τα ουσιαστικά θέματα, αναγνωρίστηκε πως η οικονομική απόδοση, οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, η ενέργεια, το νερό, η εργασιακή υγεία και ασφάλεια, τα θέματα εργασίας, η αξιολόγηση των προμηθευτών και οι τοπικές κοινωνίες είναι κοινά και ουσιαστικά θέματα. Η διαδικασία αυτή ακολουθήθηκε έτσι ώστε να διασταυρωθούν και να επιβεβαιωθούν τα ουσιαστικά θέματα που αναγνωρίστηκαν μέσω των εσωτερικών διαδικασιών της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ.

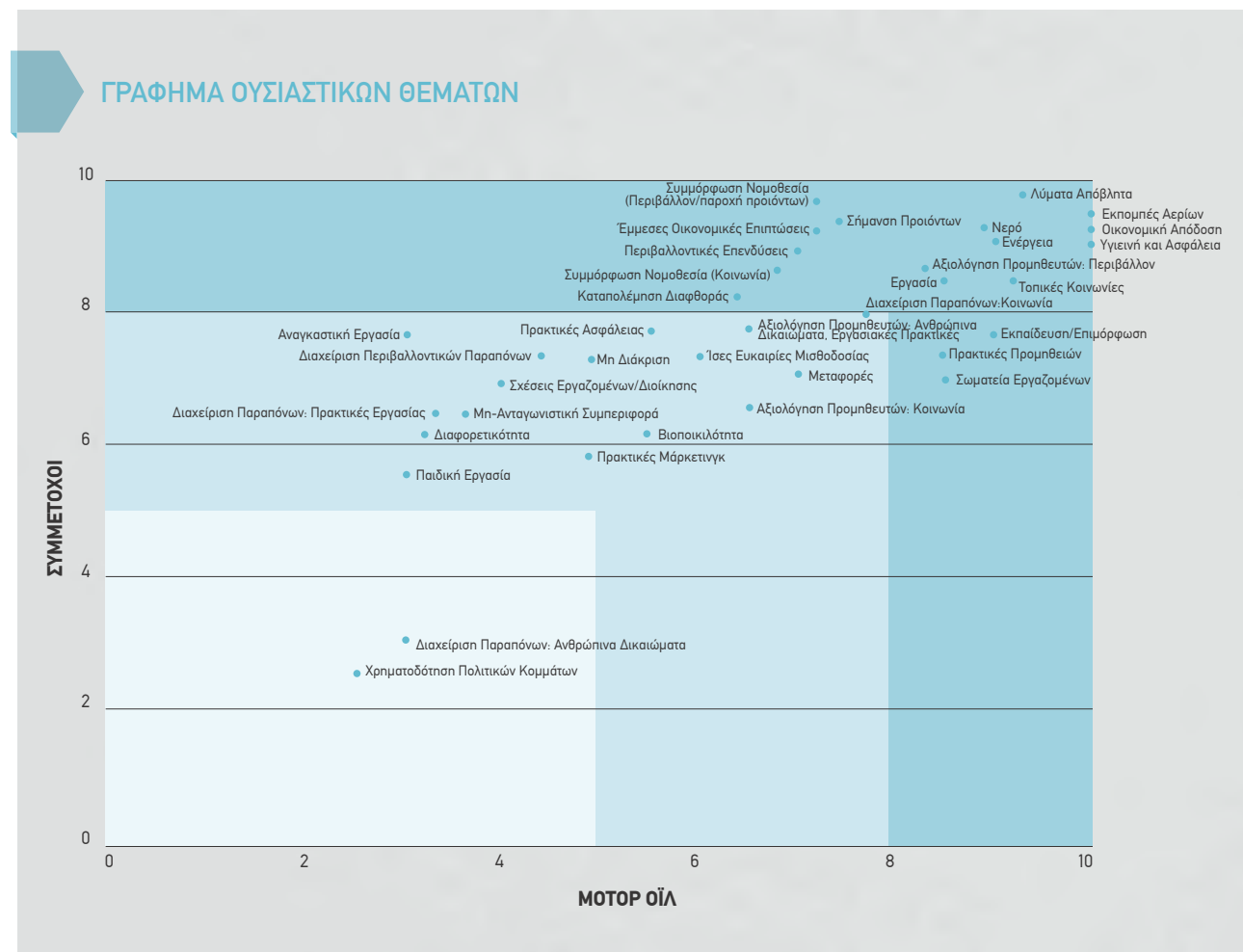
Βήμα 2: Αναγνώριση και κατανόηση των σημαντικών θεμάτων όπως προκύπτουν από την εταιρική στρατηγική της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ μέσω εσωτερικών διαδικασιών. Για θέματα που μπορούν να μετρηθούν ποσοτικά, όπως οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, υπάρχουν αναγνωρισμένες μέθοδοι προσδιορισμού της ουσιαστικότητας τους. Για θέματα ποιοτικής φύσεως, χρησιμοποιήθηκαν διάφοροι μέθοδοι εκτίμησης της ουσιαστικότητας τους με την εμπλοκή συμμετόχων αλλά και μέσω της διαδικασίας benchmarking.

Βήμα 3: Σύνδεση των αποτελεσμάτων σε ένα γράφημα και αξιολόγηση του κάθε θέματος με βάση την γενικότερη κοινωνική, περιβαλλοντική και οικονομική επίδραση του με βάση την κλίμακα 1-10. Κάθε θέμα, αξιολογήθηκε με ένα βαθμό ουσιαστικότητας σύμφωνα με τη σημαντικότητά του για τους συμμετόχους και την εταιρεία. Τα ζητήματα που βρίσκονται στην επάνω δεξιά γωνία του γραφήματος θεωρούνται τα πιο ουσιαστικά, όπως φαίνεται στο παρακάτω γράφημα.

Βήμα 4: Ακολούθως η Έκθεση συμπεριέλαβε όλα τα θέματα με την υψηλότερη ουσιαστικότητα. Τα θέματα με την λιγότερη ουσιαστικότητα αναφέρονται μόνο εάν επηρεάζονται ή εξαρτώνται από τα θέματα με την μεγαλύτερη ουσιαστικότητα.

Μετά την ολοκλήρωση των παραπάνω βημάτων ως ουσιαστικά θέματα αναφέρονται: **οικονομική απόδοση, έμμεσες οικονομικές επιπτώσεις, πρακτικές προμηθειών, ενέργεια, νερό, απόβλητα, εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, περιβαλλοντικές επενδύσεις, αξιολόγηση προμηθευτών σχετικά με το περιβάλλον, εργασία, υγιεινή και ασφάλεια εργαζομένων, εκπαίδευση προσωπικού, σωματεία εργαζομένων, τοπικές κοινωνίες, διαφθορά, συμμόρφωση με τη νομοθεσία και σήμανση προϊόντων.**

ΟΡΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ				
Ουσιαστικά Θέματα	Όρια		Περιορισμοί	
	Εντός του Οργανισμού	Εκτός του Οργανισμού	Εντός του Οργανισμού	Εκτός του Οργανισμού
Οικονομική απόδοση	Αφορούν τη μητρική εταιρεία ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ και τις θυγατρικές AVIN OIL, Coral, Coral Gas, LPC και OFC των οποίων τον έλεγχο έχει η ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ.	Μέτοχοι, επενδυτές, αναλυτές, συνεργάτες, προμηθευτές, πελάτες.	-	-
Έμμεσες οικονομικές επιπτώσεις	Αφορούν τη μητρική εταιρεία ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ και τις θυγατρικές AVIN OIL, Coral, Coral Gas, LPC και OFC των οποίων τον έλεγχο έχει η ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ.	Τοπικές κοινωνίες, δημόσιες αρχές, προμηθευτές.	-	-
Πρακτικές Προμηθειών	Αφορούν τη μητρική εταιρεία ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ και τις θυγατρικές AVIN OIL, Coral, Coral Gas, LPC και OFC των οποίων τον έλεγχο έχει η ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ.	Προμηθευτές.	-	-
Ενέργεια	Αφορούν τη μητρική εταιρεία ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ.	-	Συλλογή στοιχείων μόνο για το διυλιστήριο.	-

ΟΡΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ				
Ουσιαστικά Θέματα	Όρια		Περιορισμοί	
	Εντός του Οργανισμού	Εκτός του Οργανισμού	Εντός του Οργανισμού	Εκτός του Οργανισμού
Νερό	Αφορούν τη μητρική εταιρεία ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ.	Τοπικές κοινωνίες.	Αναφορά στοιχείων μόνο για το διυλιστήριο.	-
Απόβλητα	Αφορούν τη μητρική εταιρεία ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ.	Τοπικές κοινωνίες, δημόσιες αρχές.	Αναφορά στοιχείων μόνο για το διυλιστήριο.	-
Εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου	Αφορούν τη μητρική εταιρεία ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ.	Τοπικές κοινωνίες, δημόσιες αρχές.	Αναφορά στοιχείων μόνο για το διυλιστήριο.	-
Περιβαλλοντικές επενδύσεις	Αφορούν τη μητρική εταιρεία ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ και τις θυγατρικές AVIN OIL, Coral, Coral Gas, LPC και OFC των οποίων τον έλεγχο έχει η ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ.	Μέτοχοι, επενδυτές, αναλυτές, τοπικές κοινωνίες, δημόσιες αρχές.	-	-
Αξιολόγηση προμηθευτών σχετικά με το περιβάλλον	Αφορούν τη μητρική εταιρεία ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ και τις θυγατρικές AVIN OIL, Coral, Coral Gas, LPC και OFC των οποίων τον έλεγχο έχει η ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ.	Μέτοχοι, επενδυτές, Αναλυτές, Προμηθευτές.	-	-
Εργασία	Αφορούν τη μητρική εταιρεία ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ και τις θυγατρικές AVIN OIL, Coral, Coral Gas, LPC και OFC των οποίων τον έλεγχο έχει η ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ.	-	-	-
Υγιεινή και ασφάλεια	Αφορούν τη μητρική εταιρεία ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ και τις θυγατρικές AVIN OIL, Coral, Coral Gas, LPC και OFC των οποίων τον έλεγχο έχει η ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ.	Προσωπικό εργολάβων και οδηγό βυτιοφόρων ΔΧ.	-	-
Εκπαίδευση προσωπικού	Αφορούν τη μητρική εταιρεία ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ και τις θυγατρικές AVIN OIL, Coral, Coral Gas, LPC και OFC των οποίων τον έλεγχο έχει η ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ.	Προσωπικό εργολάβων και οδηγό βυτιοφόρων ΔΧ.	-	-
Σωματεία εργαζομένων	Αφορούν τη μητρική εταιρεία ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ και τις θυγατρικές AVIN OIL, Coral, Coral Gas, LPC και OFC των οποίων τον έλεγχο έχει η ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ.	-	-	-
Τοπικές Κοινωνίες	Αφορούν τη μητρική εταιρεία ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ και τις θυγατρικές AVIN OIL, Coral, Coral Gas, LPC και OFC των οποίων τον έλεγχο έχει η ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ.	Τοπικές κοινωνίες, και τοπικές αρχές.	-	-
Διαφθορά	Αφορούν τη μητρική εταιρεία ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ και τις θυγατρικές AVIN OIL, Coral, Coral Gas, LPC και OFC των οποίων τον έλεγχο έχει η ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ.	Μέτοχοι, επενδυτές, αναλυτές, συνεργάτες, προμηθευτές, πελάτες, δημόσιες αρχές.	-	-
Συμμόρφωση με τη νομοθεσία	Αφορούν τη μητρική εταιρεία ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ και τις θυγατρικές AVIN OIL, Coral, Coral Gas, LPC και OFC των οποίων τον έλεγχο έχει η ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ.	Συνεργάτες, προμηθευτές, πελάτες.	-	-
Σήμανση προϊόντων	Αφορούν τη μητρική εταιρεία ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ και τις θυγατρικές AVIN OIL, Coral, Coral Gas, LPC και OFC των οποίων τον έλεγχο έχει η ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ.	Συνεργάτες, προμηθευτές, πελάτες.	-	-

Συνολικά στην Έκθεση, όπου αναφέρονται αριθμητικά στοιχεία, ή καταγράφονται δείκτες επίδοσης, αναφέρεται η βάση συλλογής και ο τρόπος υπολογισμού τους. Ειδικά για τους δείκτες που έχουν σχέση με το Περιβάλλον ή την Υγιεινή και Ασφάλεια, χρησιμοποιούνται διεθνώς αποδεκτές μέθοδοι υπολογισμού. Επίσης στο κεφάλαιο «4. Υπευθυνότητα για το Περιβάλλον», τα στοιχεία για τις σχετικές επενδύσεις, όπως και για την ανακύκλωση, αφορούν συνολικά τον Όμιλο, οι υπόλοιποι όμως δείκτες αφορούν μόνο το διυλιστήριο της ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ.

Στον πίνακα που ακολουθεί καταγράφονται οι δείκτες του GRI και στη στήλη «Αναφορά» οι παραπομπές στις πηγές όπου παρέχονται οι σχετικές με το δείκτη πληροφορίες.

Τα σύμβολα που χρησιμοποιούνται στον πίνακα είναι:

Σελ.: η σελίδα/οι σελίδες της Έκθεσης Εταιρικής Υπευθυνότητας 2015, που περιέχουν πληροφορίες για το δείκτη.

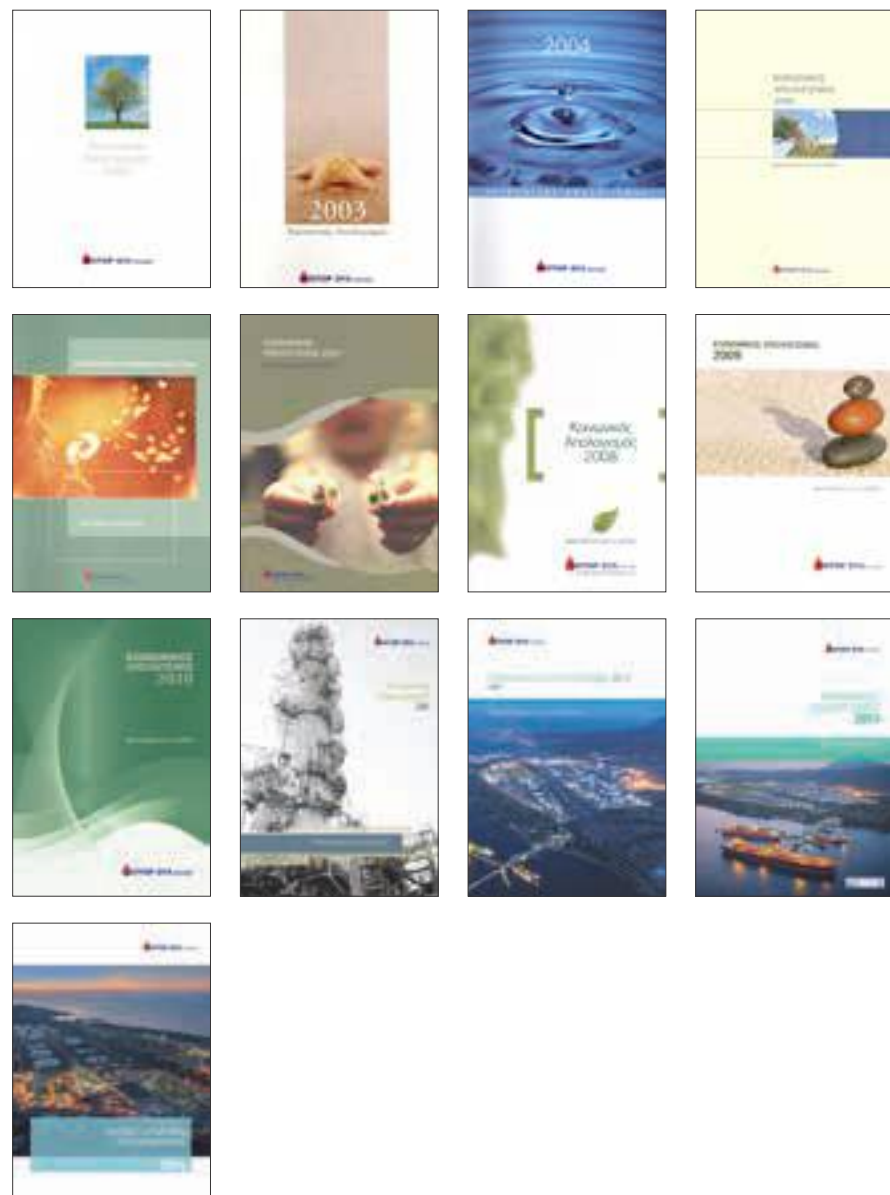
: παραπομπή στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2015, : παραπομπή στην ιστοσελίδα της εταιρείας

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΕΙΚΤΩΝ GRI G4 - GRI CONTENT INDEX FOR "IN ACCORDANCE" - CORE		
GENERAL STANDARD DISCLOSURES		
Δείκτης	Περιγραφή	Αναφορά
Εταιρικό προφίλ		
G4-1	Μήνυμα Διοίκησης.	Σελ. 5
G4-2	Περιγραφή των κύριων επιδράσεων, κινδύνων και ευκαιριών.	Σελ. 20-22, 60-61, 161 σελ. 30-32
Οργανωτικό προφίλ		
G4-3	Επωνυμία του οργανισμού.	Οπισθόφυλλο
G4-4	Κύριες εμπορικές επωνυμίες, προϊόντα και υπηρεσίες.	Σελ. 11-14, 161 σελ.12-13, 20-28, 162
G4-5	Τοποθεσία έδρας του οργανισμού.	Οπισθόφυλλο
G4-6	Χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται ο οργανισμός.	Σελ. 15
G4-7	Καθεστώς ιδιοκτησίας και νομική μορφή.	Σελ. 12-13, 17-18, 27, 161 σελ.29, 38-41, 162
G4-8	Αγορές που εξυπηρετούνται.	Σελ. 12-13, 15-16, 161 σελ.11-12
G4-9	Μεγέθη του οργανισμού που εκδίδει την έκθεση.	Σελ. 10-16, 22-23, 31-35, 80-82, 161 σελ. 9-20, 94-95
G4-10	Στοιχεία εργατικού δυναμικού ανά κατηγορία, φύλο, ηλικιακή ομάδα, κινητικότητα και άλλους δείκτες διαφοροποίησης.	Σελ. 31-34
G4-11	Ποσοστό εργαζομένων που καλύπτεται από συλλογικές συμβάσεις εργασίας.	Σελ. 31
G4-12	Περιγράψτε την εφοδιαστική αλυσίδα της εταιρείας.	Σελ. 22
G4-13	Σημαντικές μεταβολές στον οργανισμό.	Σελ. 2-3, 22-23, 161 σελ.18-20
G4-14	Εξηγήσεις για την εφαρμογή της αρχής της πρόληψης.	Σελ. 18, 23-25, 42-44, 57-60
G4-15	Εξωτερικές εθελοντικές πρωτοβουλίες για τη βιώσιμη ανάπτυξη στις οποίες συμμετέχει η εταιρεία.	Σελ. 18-19
G4-16	Συμμετοχή σε σωματεία/οργανώσεις.	Σελ. 18-19
Αναγνώριση Ουσιαστικών Θεμάτων και Ορίων		
G4-17	Λίστα των οντοτήτων που συμπεριλαμβάνονται στις οικονομικές εκθέσεις της εταιρείας.	Σελ. 12-13, 161 σελ. 20-28
G4-18	Καθορισμός του περιεχομένου της έκθεσης.	Σελ. 9, 90-93
G4-19	Ουσιαστικά θέματα.	Σελ. 90-92
G4-20	Όρια των ουσιαστικών θεμάτων εντός του οργανισμού και περιορισμοί.	Σελ. 92-93
G4-21	Όρια των ουσιαστικών θεμάτων εκτός του οργανισμού και περιορισμοί.	Σελ. 92-93
G4-22	Εξηγήσεις για τις επιπτώσεις αναθεώρησης πληροφοριών.	Σελ. 91
G4-23	Σημαντικές αλλαγές σε σχέση με προγενέστερες εκθέσεις.	Σελ. 9, σελ.91
Εμπλεκόμενοι Ενδιαφερόμενοι Μερών		
G4-24	Λίστα ενδιαφερόμενων μερών.	Σελ. 26-27
G4-25	Προσδιορισμός των ενδιαφερόμενων μερών.	Σελ. 26-27
G4-26	Αντιμετώπιση του θέματος της συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών.	Σελ. 26-27
G4-27	Βασικά θέματα και προβληματισμοί που τέθηκαν από τα ενδιαφερόμενα μέρη.	Σελ. 20-21, 26-27
G4-28	Περίοδος έκθεσης.	1/1/2015-31/12/2015
G4-29	Προγενέστερη έκθεση.	Σελ. 96
G4-30	Κύκλος έκθεσης.	Σελ. 9
G4-31	Σημείο επικοινωνίας για υποβολή ερωτημάτων.	Σελ. 9
G4-32	Πίνακας GRI.	Σελ. 94-96
G4-33	Εξωτερική Πιστοποίηση.	Σελ. 91
Διακυβέρνηση		
G4-34	Δομή εταιρικής διακυβέρνησης.	Σελ. 17-19, 161 σελ. 38-41, 162
Ηθική και Ακεραιότητα		
G4-56	Δηλώσεις αποστολής και αξιών και εταιρικές πολιτικές σχετικά με τη στρατηγική για βιώσιμη ανάπτυξη.	Σελ. 5, 20-22, εσωτερικό εξωφύλλο

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΕΙΚΤΩΝ GRI G4 - GRI CONTENT INDEX FOR "IN ACCORDANCE" - CORE			
SPECIFIC STANDARD DISCLOSURES			
Ουσιαστικό Θέμα	Δείκτης	Περιγραφή	Αναφορά
Κατηγορία: Οικονομία			
Οικονομική Απόδοση	G4-EC1	Άμεσα παραγόμενη οικονομική αξία.	Σελ. 14-16, 80-82, 161 σελ. 9-10
	G4-EC2	Οικονομικές συνέπειες, άλλοι κίνδυνοι ή ευκαιρίες για τις δραστηριότητες του οργανισμού που απορρέουν από την κλιματική αλλαγή.	Οι ενδεχόμενες χρηματοοικονομικές επιπτώσεις, άλλοι κίνδυνοι ή και ευκαιρίες που συνεπάγεται η κλιματική αλλαγή, εξετάζονται στο πλαίσιο των διαδικασιών που εφαρμόζονται για την ανάλυση, έγκριση και προγραμματισμό νέων επενδύσεων ή άλλων πρωτοβουλιών.

Ουσιαστικό Θέμα	Δείκτης	Περιγραφή	Αναφορά	
	G4-EC4	Λήψη σημαντικής χρηματοοικονομικής επιδότησης από το κράτος.	Δεν έχει ληφθεί καμία σημαντική επιδότηση.	
Έμμεσες οικονομικές επιπτώσεις	G4-EC7	Ανάπτυξη και επίδραση των επενδύσεων σχετικά με υποδομές και υπηρεσίες.	Σελ. 80-82	
	G4-EC8	Σημαντικές έμμεσες οικονομικές επιπτώσεις του οργανισμού και έκταση αυτών.	Σελ. 80-82	
Πρακτικές προμηθειών	G4-EC9	Αναλογία δαπανών σε τοπικούς προμηθευτές στις σημαντικές τοποθεσίες δραστηριοποίησης.	Σελ. 81-82	
Κατηγορία: Περιβάλλον				
Ενέργεια	G4-EN3	Άμεση κατανάλωση ενέργειας ανά πρωτογενή πηγή.	Σελ. 65-66	
	G4-EN4	Έμμεση κατανάλωση ενέργειας ανά πρωτογενή πηγή.	70.958 MWh από την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.	
	G4-EN5	Ενεργειακή ένταση.	Σελ. 65-67	
	G4-EN6	Εξοικονόμηση ενέργειας.	Σελ. 65-67	
	Νερό	G4-EN8	Συνολική χρήση νερού.	Σελ. 76
		G4-EN9	Επιπτώσεις από την άντληση νερού.	Σελ. 76
G4-EN10		Ποσοστό Ανακύκλωσης νερού.	Σελ. 76	
Εκπομπές Αερίων Θερμοκηπίου		G4-EN15	Άμεσες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου.	Σελ. 68
	G4-EN16	Έμμεσες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου.	Σελ. 69-73	
	G4-EN18	Ένταση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου.	Σελ. 68	
	G4-EN19	Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου.	Σελ. 68	
	G4-EN20	Εκπομπές ουσιών που προκαλούν μείωση του όζοντος.	Δεν υπάρχουν.	
	G4-EN21	Εκπομπές NOx, SOx κ.α	Σελ. 69-73	
	Λύματα και Απόβλητα	G4-EN22	Υδάτινα απόβλητα.	Σελ. 76
		G4-EN23	Στερεά απόβλητα.	Σελ. 74-75
		G4-EN24	Σημαντικές διαρροές.	Δεν υπήρξαν σημαντικές διαρροές.
		G4-EN25	Ποσότητα επικίνδυνων στερεών αποβλήτων.	Σελ. 74-75
G4-EN26		Αποδέκτες υγρών αποβλήτων και οικότοποι που επηρεάζονται σημαντικά από τα υγρά απόβλητα.	Δεν υπάρχουν.	
G4-EN29		Σημαντικά πρόστιμα και κυρώσεις για μη συμμόρφωση με την περιβαλλοντική νομοθεσία.	Δεν υπήρχαν σχετικά τελεσίδικα πρόστιμα.	
Επενδύσεις	G4-EN31	Επενδύσεις και δαπάνες για την προστασία του περιβάλλοντος.	Σελ. 61-62	
Αξιολόγηση προμηθευτών σχετικά με το περιβάλλον	G4-EN32	Ποσοστά νέων προμηθευτών που ελέγχθηκαν με κριτήρια περιβαλλοντικά.	Όλοι οι σημαντικοί προμηθευτές ελέγχονται με βάση ερωτηματολόγια στα οποία συμπεριλαμβάνονται και περιβαλλοντικά κριτήρια.	
	G4-EN33	Σημαντικές, πραγματικές και πιθανές, περιβαλλοντικές επιπτώσεις στην αλυσίδα προμηθειών και διορθωτικές ενέργειες.	Κανένα περιστατικό.	
Κατηγορία: Κοινωνία				
Εργασία	G4-LA1	Συνολικός αριθμός (προσλήψεις, αποχωρήσεις) προσωπικού με βάση την ηλικιακή ομάδα, το φύλο και την περιοχή.	Σελ. 31-34	
	G4-LA2	Παροχές στους μόνιμους εργαζομένους.	Σελ. 36-37	
	Υγιεινή και Ασφάλεια	G4-LA5	Εκπροσώπηση εργατικού δυναμικού σε επιτροπές υγιεινής και ασφάλειας.	Η επιτροπή Υγιεινής και Ασφάλειας των εργαζομένων στο διυλιστήριο εκπροσωπεί όλο το προσωπικό.
G4-LA6		Ποσοστά εργατικών ατυχημάτων και χαμένων ημερών εργασίας.	Σελ. 45-46	
G4-LA7		Επαγγελματικές ασθένειες.	Σελ. 45-46	
G4-LA8		Θέματα υγιεινής και ασφάλειας που περιέχονται στις συμφωνίες με τα εργατικά συνδικάτα.	Σελ. 31, 43-44, 52-54	
Εκπαίδευση και Επιμόρφωση	G4-LA9	Μέσος όρος ωρών εκπαίδευσης ανά έτος/ φύλο εργαζομένου και κατηγορία εργαζομένου.	Σελ. 36-39	
	G4-LA10	Προγράμματα για την ανάπτυξη δεξιοτήτων και δια βίου μάθησης.	Σελ. 36-39	
Ανθρώπινα Δικαιώματα	G4-HR4	Δραστηριότητες περιορισμού συνδικαλισμού και συλλογικών διαπραγματεύσεων.	Καμία δραστηριότητα, σελ. 31	
Τοπικές Κοινωνίες	G4-S01	Επιδράσεις στις τοπικές κοινωνίες.	Σελ. 80-89	
Διαφθορά	G4-S05	Περιστατικά διαφθοράς και διορθωτικές ενέργειες.	Κανένα περιστατικό.	
Συμμόρφωση με τη νομοθεσία	G4-S08	Χρηματική αξία των σημαντικών προστίμων και συνολικός αριθμός μη χρηματικών κυρώσεων για τη μη συμμόρφωση με τη νομοθεσία και τους κανονισμούς.	Δεν επιβλήθηκαν πρόστιμα.	
Σήμανση Προϊόντων	G4-PR4	Συνολικός αριθμός περιστατικών μη συμμόρφωσης με τους κανονισμούς σχετικά με τη σήμανση των προϊόντων.	Δεν υπήρχαν περιστατικά.	
Συμμόρφωση με τη νομοθεσία παροχής & χρήσης Προϊόντων	G4-PR9	Χρηματική αξία των σημαντικών προστίμων που επιβλήθηκαν για τη μη συμμόρφωση με τη νομοθεσία και τους κανονισμούς που αφορούν στην παροχή και τη χρήση των προϊόντων.	Δε επιβλήθηκαν πρόστιμα.	

Εκθέσεις Εταιρικής Υπευθυνότητας Προηγούμενων Ετών

ΤΑ ΥΛΙΚΑ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ MOTOR OIL ΕΙΝΑΙ ΕΞ ΟΛΟΚΛΗΡΟΥ ΦΙΛΙΚΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

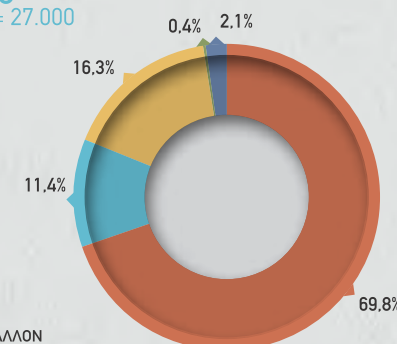
Ο ΟΜΙΛΟΣ ΣΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ ΤΟ 2015

Κύκλος εργασιών	7.060 εκατ. ευρώ
Καθαρά κέρδη μετά από φόρους	205 εκατ. ευρώ
Διανομή μερίσματος ¹	0,65 ευρώ/μετοχή
Σύνολο ενεργητικού	2.568 εκατ. ευρώ
Παραγωγή διυλιστηρίου	11,8 εκατ. τόνοι
Πωλήσεις ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ - στο εσωτερικό - στο εξωτερικό	12,8 εκατ. τόνοι 4,1 εκατ. τόνοι 8,7 εκατ. τόνοι
Δυναμικότητα διύλισης αργού πετρελαίου	185.000 βαρέλια/ημέρα
Χωρητικότητα δεξαμενών διυλιστηρίου	2,5 εκατ. κυβ. μέτρα
Πρατήρια υγρών καυσίμων	1.350
Εργαζόμενοι (μέσος όρος έτους) ²	1.924 άτομα
Ανθρωπόωρες εκπαίδευσης	27.000 ώρες
Συνολικές επενδύσεις 2000 - 2015	1.477 εκατ. ευρώ
Επενδύσεις και λειτουργικά έξοδα για το περιβάλλον 2000 - 2015	767,5 εκατ. ευρώ
Ανακύκλωση - διάθεση στερεών αποβλήτων	5.908 τόνοι
Επενδύσεις και λειτουργικά έξοδα για την Ασφάλεια 2000 - 2015	143,4 εκατ. ευρώ
Κοινωνική συνεισφορά 2006 - 2015 ³	36,6 εκατ. ευρώ
Κοινωνικό προϊόν ⁴	482,2 εκατ. ευρώ
Πιστοποιήσεις διυλιστηρίου	ISO 9001:2008 ISO 14001:2004 ISO 17025:2005 OHSAS 18001:2007 EMAS III ER1221/2009 EN 12591:2009 (για την άσφαλτο)

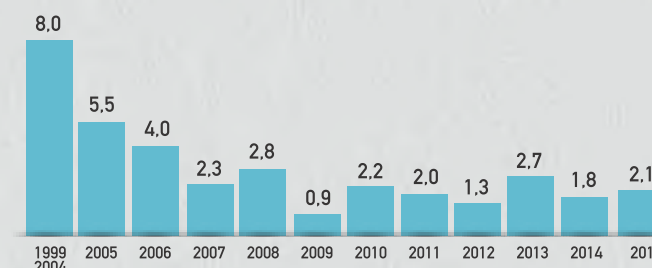
1. Προμέρισμα ποσού 0,15 ευρώ/μετοχή καταβλήθηκε τον Δεκέμβριο του 2015 και το υπόλοιπο μερίσματος 0,50 ευρώ/μετοχή θα καταβληθεί τον Ιούλιο του 2016.
2. Συμπεριλαμβάνει τους εργαζόμενους των ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ, AVIN OIL, CORAL, CORAL GAS, OFC και LPC.
3. Αναφέρεται στις δωρεές και χορηγίες.
4. Είναι το τμήμα των εσόδων το οποίο κατανέμεται στα ενδιαφερόμενα μέρη (stakeholders).

ΠΟΣΟΣΤΟ ΩΡΩΝ ΑΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ = 27.000

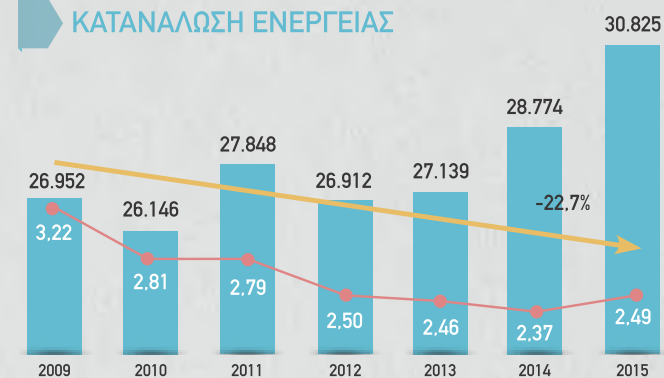

ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟΥΣΙΑΣ (LTIF)¹ ΟΜΙΛΟΥ ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ

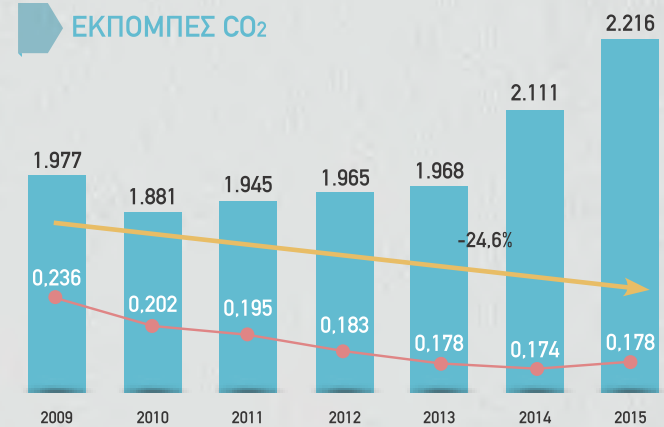
Δείκτης Συχνότητας = Αριθμός ατυχημάτων ανά εκατομμύριο εργατοωρών

ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

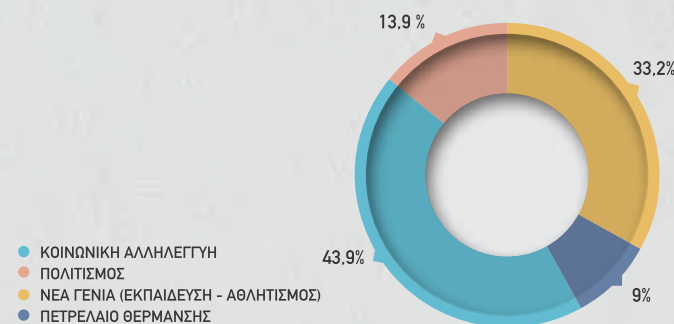
ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (TJ) / ΑΝΗΓΜΕΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (TJ/ΧΙΛ. ΜΤ ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ)

ΕΚΠΟΜΠΕΣ CO₂

ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ (ΧΙΛ. ΜΤ) / ΑΝΗΓΜΕΝΕΣ ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ (MT CO₂/MT ΠΡΩΤΗΣ ΥΛΗΣ)

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑΣ

Κεντρικά Γραφεία
Ηρώδου Αττικού 12Α
Τ.Κ. 15124, Μαρούσι
ΕΛΛΑΔΑ

Τηλέφωνο +30 210 8094000
Fax +30 210 8094444

Διυλιστήριο
Τ.Θ. 23
Τ.Κ. 20100, Κόρινθος
ΕΛΛΑΔΑ

Τηλέφωνο +30 27410 48602, 48702
Fax +30 27410 49001, 49101, 48255